UCHWAŁA NR XXII/235/20
RADY GMINY SUWAŁKI

z dnia 27 października 2020 r.

w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Suwałki

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020r. poz. 713, poz. 1378), art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293, poz. 471. poz. 782, poz. 1086, poz. 1378) oraz uchwały Nr XI/107/19 Rady Gminy Suwałki z dnia 24 września 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Suwałki, uchwala się co następuje:

§ 1. Uchwala się Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Suwałki w granicach administracyjnych Gminy Suwałki, zwane dalej „Studium".

§ 2. Integralnymi częściami Studium są:

1) Załącznik Nr 1 – „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Suwałki – tekst Studium" - część tekstowa;
2) Załącznik Nr 2 – rysunek studium w skali 1:25 000 "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Suwałki – uwarunkowania";
3) Załącznik Nr 3 – rysunek studium w skali 1:25 000 "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Suwałki – kierunki zagospodarowania przestrzennego";
4) Załącznik Nr 4 – rozstrzygnięcia o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Suwałki.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Suwałki.

§ 4. Traci moc „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suwałki" przyjęte uchwałą Nr XLIV/378/18 Rady Gminy Suwałki z dnia 26 czerwca 2018 roku w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Suwałki.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Marek Jeromin

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SUWAŁKI

WÓJT GMINY SUWAŁKI

ZAŁĄCZNIK NR 1
DO UCHWAŁY NR XXII/235/20 RADY GMINY SUWAŁKI
Z DNIA 27 PAŹDZIERNIKA 2020 ROKU

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SUWAŁKI

Opracowany w Referacie ds. Planowania Przestrzennego Urzędu Gminy Suwałki

Zespół autorski i projektowy:

– mgr inż. Bartłomiej Żuchowski
– mgr Anna Makarewicz
– mgr Alicja Jaworowska - Jurewicz

Powyższy dokument został opracowany na podstawie obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Suwałki zatwierdzonego Uchwałą Nr XLIV/378/18 Rady Gminy Suwałki z dnia 26 czerwca 2018 roku, przez zespół autorski i projektowy w składzie:

– *mgr inż. arch. Katarzyna Jabłońska*
– *mgr Alicja Jaworowska Jurewicz*
– *inż. Bartłomiej Żuchowski*

Konsultacje w zakresie infrastruktury turystycznej:

– *mgr inż. Beata Chełmicka-Bordzio*

Konsultacje w zakresie dziedzictwa kulturowego:

– *dr Maciej Ambrosiewicz*

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE 1

I.1. Cele i przedmiot studium 1

I.2. Zakres i forma studium 1

I.3. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego jako dokument wiążący dla określenia polityki przestrzennej gminy 2

II. UWARUNKOWANIA 5

II.1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu 5

1.1. Przeznaczenie terenów 5

1.2. Zagospodarowanie terenów 7

1.2.1. Struktura użytkowania gruntów 7

1.2.2. Sieć osiedleńcza 7

1.3. Uzbrojenie terenu 8

II.2. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony 9

II.3. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego 10

3.1. Stan środowiska 10

3.1.1. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej 11

3.1.2. Gleby 11

3.1.3. Zmeliorowane użytki rolne 13

3.1.4. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej 14

3.2. Wielkość i jakość zasobów wodnych 16

3.2.1. Wody powierzchniowe 16

3.2.2. Wody podziemne 20

3.3. Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego 21

II.4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej 22

II.5. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określone przez audyt krajobrazowy granice krajobrazów priorytetowych; 25

II.6. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia 25
6.1. Warunki mieszkaniowe 25
6.2. Infrastruktura społeczna. Instytucje publiczne 26
6.2.1. Szkolnictwo 26
6.2.2. Służba zdrowia i opieka społeczna 27
6.2.3. Instytucje publiczne 29
II.7. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia 29
7.1. Ochrona przeciwpożarowa 30
7.2. Woda do celów przeciwpożarowych 31
7.3. Możliwości zapewnienia wody w sytuacjach nadzwyczajnych 31
7.4. Hałas, wibracje i promieniowanie 31
7.5. Porażenia prądem 32
II.8. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy 33
8.1. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne 33
8.2. Prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego 36
8.3. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy 39
8.4. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę 40
8.4.1. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę 47
8.4.2. Chłonność obszarów 47
8.4.3. Analiza porównawcza 48
8.4.4. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy 49
8.4.5. Potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy 50
II.9. Stan prawny gruntów 50
II.10. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych 52

10.1. Występujące w gminie obszary podlegające ochronie prawnej wynikające z ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. 54
10.1.1. Wigierski Park Narodowy 54
10.1.2. Rezerwaty przyrody 70
10.1.3. Obszary chronionego krajobrazu i strefy ochronne wokół jezior 70
10.1.4. Obszary Natura 2000 72
10.1.5. Użytki ekologiczne 74
10.1.6. Pomniki przyrody 74
10.1.7. System powiązań przyrodniczych 75
10.2. Strefy ochronne wód podziemnych 75
10.3. Obszary zagrożenia powodziowego 76
II.11. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych 77
II.12. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla 78
II.13. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych 81
II.14. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami 87
14.1. Komunikacja drogowa 87
14.1.1. Drogi krajowe i wojewódzkie 88
14.1.2. Drogi powiatowe 89
14.1.3. Drogi gminne 92
14.2. Ścieżki rowerowe i szlaki turystyczne 94
14.2.1. Ścieżki rowerowe 94
14.2.2. Szlaki turystyczne 95
14.3. Komunikacja kolejowa 99
14.4. Komunikacja lotnicza 101
14.5. Komunikacja wodna 101
14.6. Systemy infrastruktury technicznej 102
14.6.1. System wodociągowy 102
14.6.2. System kanalizacyjny 104

14.6.3. System ciepłowniczy 106
14.6.4. System gazowniczy 106
14.6.5. System elektroenergetyczny 107
14.6.6. Odnawialne źródła energii 110
14.6.7. System telekomunikacyjny 111
14.6.8. Gospodarka odpadami 113
II.15. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych 114
II.16. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej 114
III. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 116
III.1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego 116
1.1. Strefa I – o wysokim reżimie ochronnym, z dopuszczeniem rozwoju turystyki i rolnictwa. Granice strefy pokrywają się z granicami Wigierskiego Parku Narodowego. 118
1.2. Strefa II – o podwyższonym reżimie ochronnym z możliwością rozwoju turystyki, rolnictwa i osadnictwa. Granice tej strefy pokrywają się z granicami otuliny Wigierskiego Parku Narodowego i obszarów chronionego krajobrazu. 119
1.3. Strefa III – rolniczo – osadnicza i aktywizacji gospodarczej obejmująca pozostałe tereny gminy. 120
III.2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy 121
2.1. Minimalne i maksymalne parametry i wskaźniki urbanistyczne, uwzględniające wymagania ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju, 121
2.2. Wskazanie terenów do wyłączenia spod zabudowy 126
2.3. Strefa I 128
2.4. Strefa II 131
2.5. Strefa III 143
III.3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk 151
3.1. Obszary i zasady ochrony środowiska przyrodniczego 151
3.1.1. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów 152

3.1.2. Zasady ochrony przyrody 154

3.1.3. Kierunki ochrony przed hałasem, wibracjami i elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym 155

III.4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej 156

III.5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej; 171

5.1. Komunikacja drogowa 172

5.2. Komunikacja kolejowa 174

5.3. Komunikacja lotnicza 177

5.4. Komunikacja zbiorowa 178

5.5. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej 178

5.5.1. System wodociągowy 178

5.5.2. System kanalizacyjny 179

5.5.3. System ciepłowniczy 180

5.5.4. System gazowniczy 180

5.5.5. System elektroenergetyczny 181

5.5.6. System telekomunikacyjny 184

5.5.7. Gospodarka odpadami 186

5.6. Kierunki polityki gminy w zakresie obrony cywilnej i ochrony przeciwpożarowej 186

III.6. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym 187

III.7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 190

III.8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej 196

III.9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne 197

III.10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej 198

10.1. Kierunki rozwoju gospodarki rolniczej 198

10.2. Kierunki rozwoju gospodarki leśnej: 199

III.11. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych 200

III.12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny 201

III.13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 2015 r. poz. 2120) 203

III.14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji 204

III.15. Obszary zdegradowane 204

III.16. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych 204

III.17. Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie 204

III.18. Obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu 207

18.1. Rozmieszczenie obszarów OZE 207

18.2. Dopuszczenia OZE 208

18.3. Zakazy OZE 209

III.19. Obszary, na których mogą być sytuowane obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 209

IV. UZASADNIENIE 211

IV.1. Objaśnienia przyjętych rozwiązań 211

IV.2. Synteza ustaleń projektu studium 213

I. WPROWADZENIE

I.1. Cele i przedmiot studium

Celem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym: lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, przyjmując ład przestrzenny i zrównoważony rozwój za podstawę działań.
Studium uwzględnia zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy.
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suwałki, zwane dalej Studium, sporządzono dla obszaru w granicach administracyjnych gminy Suwałki, a jego ustalenia są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.

I.2. Zakres i forma studium

Zakres Studium określa art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293) oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2004 r. nr 118 poz. 1233).
Zakres ustaleń sformułowanych w niniejszym Studium wynika ze specyfiki gminy Suwałki. Projekt studium zgodnie z art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283), wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, tj. postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków jego realizacji, którego głównym elementem jest Prognoza oddziaływania na środowisko projektu studium.
Całość Studium stanowi uchwała Rady Gminy Suwałki w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suwałki z załącznikami:
1) Załącznik Nr 1 – „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suwałki – tekst Studium";
2) Załącznik Nr 2 – rysunek studium w skali 1:25000 "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suwałki – uwarunkowania",
3) Załącznik Nr 3 – rysunek studium w skali 1:25000 "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suwałki – kierunki zagospodarowania przestrzennego",
4) Załącznik Nr 4 – rozstrzygnięcia o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suwałki.

Dokumentacja formalno-prawna Studium – zawiera dokumenty potwierdzające prace planistyczne związane z wymaganą przepisami procedurą opracowania Studium, w tym "Prognozę oddziaływania na środowisko" dotyczącą projektu Studium.

I.3. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego jako dokument wiążący dla określenia polityki przestrzennej gminy

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego stanowiący załącznik do uchwały Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXVI/330/17 z dnia 22 maja 2017 r. w sprawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego, zmienionej uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXIX/356/17 z dnia 28 sierpnia 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2017 r. poz. 2777, poz. 3270), zwany dalej PZPWP, jest instrumentem kreacji polityki przestrzennej samorządu województwa odnoszącym odpowiednie ustalenia dokumentów strategicznych, koncepcyjnych, programowych rządowych i samorządowych, w tym Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (zwaną dalej KPZK) oraz Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020 i Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Podlaskiego na lata 2014–2020 do przestrzeni województwa.

Z treści art. 11 pkt. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wynika obowiązek uwzględnienia w studium ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego województwa; w przypadku braku planu zagospodarowania przestrzennego województwa lub niewprowadzenia do planu zagospodarowania przestrzennego województwa zadań rządowych, uwzględnia ustalenia programów, o których mowa w art. 48 ust. 1.

Integralną częścią PZPWP jest Załącznik nr 3 do uchwały Nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 r. - wykaz inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym ustalonych dla obszaru województwa podlaskiego w dokumentach przyjętych przez Sejm RP, Radę Ministrów, właściwego ministra i Sejmik Województwa Podlaskiego. Ustalenia dotyczące inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym na terenie gminy Suwałki zawarto w punkcie III.6 niniejszego opracowania.

Zgodnie z obowiązującym PZPWP na strukturę sieci osadniczej województwa składa się 17 powiatów (w tym: 14 powiatów ziemskich i 3 powiaty grodzkie) oraz na 118 gmin (13 miejskich, 27 miejsko-wiejskich i 78 wiejskich).

Strukturę osadnictwa miejskiego województwa tworzy miasto wojewódzkie (powyżej 250 tys. mieszkańców), 2 miasta subregionalne (powyżej 60 tys.), 10 miast średnich gł. powiatowych (10 – 30 tys.) i 27 miast małych gminnych (poniżej 10 tys.).

Największe przekształcenia struktury przestrzennej zachodzą w ostatnich latach w obszarach gmin podmiejskich Białegostoku, Suwałk i Łomży. W gminach tych (w przeciwieństwie do tendencji wojewódzkiej) następuje wzrost zaludnienia i zatrudnienia w sektorach pozarolniczych, spowodowany rozwojem mieszkalnictwa i inwestycji sektora gospodarczego. Pomiędzy ww. miastami a obszarami ich gmin podmiejskich wzrasta ilość codziennych wahadłowych

przemieszczeń w relacjach mieszkanie – praca – usługi – rekreacja. Związki funkcjonalne pomiędzy miastami i ich gminami podmiejskimi obejmują także:

- funkcjonowanie w gminach podmiejskich niektórych kluczowych elementów infrastruktury komunalnej, w tym gospodarki wodnej i odpadami oraz komunikacji zbiorowej miast,
- sprzężone sieci infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i energetycznej,
- funkcjonowanie elementów krajowego systemu elektroenergetycznego 400 kV i regionalnego 110 kV oraz gazowniczego wysokiego ciśnienia,
- elementy wspólne krajowej i regionalnej infrastruktury drogowej,
- korzystanie z elementów dziedzictwa kulturowego,
- funkcjonowanie systemów ekologicznych i ich wykorzystanie do celów rekreacji.

Uwzględniając powyższe związki funkcjonalne oraz ustalenia Strategii Rozwoju Województwa do 2020 r., w PZPWP wyodrębniono zgodnie z typologią KPZK **miejski obszar funkcjonalny miasta Suwałk**, **obejmujący miasto Suwałki oraz gminę Suwałki**, przy czym miasto Suwałki stanowi ośrodek subregionalny.

Problemy wspólne polityki przestrzennej w ww. obszarze, wymagające rozwiązania przy współpracy zainteresowanych samorządów i administracji rządowej, to:

a) ochrona lokalnych systemów przyrodniczych, w szczególności doliny rzeki Czarnej Hańczy, i ich powiązań z obszarami regionalnej sieci ekologicznej objętej ochroną prawną (obszary – Natury 2000, OCHK i Wigierskiego Parku Narodowego),

b) ochrona sanitarna obszarów zasobowych komunalnego ujęcia wody m. Suwałk,

c) zagospodarowanie atrakcyjnych dla rekreacji mieszkańców i turystyki terenów, zwłaszcza w gm. Suwałki i Jeleniewo, w otoczeniu jezior oraz wyrobisk poeksploatacyjnych,

d) racjonalny i skoordynowany rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na styku obszaru miasta i gm. Suwałki, w tym przeciwdziałanie przeznaczaniu na ten cel terenów o walorach krajobrazowych oraz rozpraszaniu zabudowy,

e) koordynacja realizacji wspólnej komunalnej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na obszarach stykowych miasta i gminy,

f) koordynacja budowy infrastruktury drogowej łączącej miasto z siecią osadniczą gminy i drogą ekspresową S61,

g) przygotowanie stosownych terenów pod rozbudowę lotniska sportowo-sanitarnego w Suwałkach i gm. Suwałki pod kątem potrzeb lotniska lokalnego użytku publicznego,

h) koordynacja transportu surowców mineralnych z gminy Suwałki z funkcjonowaniem układu komunikacyjnego miasta,

i) rozwiązanie problemu gospodarki odpadami w obszarze funkcjonalnym,

j) ochrona korytarzy projektowanej krajowej infrastruktury drogowej, kolejowej i energetycznej, w tym: drogi ekspresowej S61 Via Baltica z obwodnicą m. Suwałk, linii kolejowej E75 Rail Baltica Ełk – Suwałki – Trakiszki (granica z Litwą), gazociągu przesyłowego będącego odgałęzieniem od interkonektora gazowego Polska – Litwa.

Uwarunkowania rozwoju zagospodarowania przestrzennego miasta Suwałk determinują w znacznej mierze szanse rozwoju gminy Suwałki. Mocne strony i szanse rozwoju to:

a) korzystne położenie geograficzne stwarzające możliwość podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej w sferze gospodarczej i turystyce, w tym:

- na trasie Via Baltica w ciągu dróg – S8 Warszawa – Ostrów Mazowiecka – S61 Ostrów Mazowiecka – Łomża – Ełk – Suwałki – (Kowno) a perspektywicznie na trasie Via Carpatia – południe Europy – S19 Rzeszów – Lublin – Białystok – S16 Knyszyn – S61 Ełk – Suwałki – gr. RP (Kłajpeda), oraz w węźle dróg wojewódzkich nr 653, nr 652, nr 655 i nr 662,
- w węźle linii kolejowej E75 Rail Baltica Warszawa – Białystok – Ełk – Suwałki – (Kowno) i przewidzianej do modernizacji w KPZK 2030 linii kolejowych nr 6 i nr 40 Białystok – Sokółka – Augustów – Suwałki,
- w sąsiedztwie atrakcyjnych dla turystyki i wypoczynku unikalnych obszarów europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 i krajowej sieci ECONET – Wigierskiego Parku Narodowego i Puszczy Augustowskiej, kilku jezior, oraz tras rowerowych Euro – Velo R – 11 i Green Velo.

b) bogate wielokulturowe zasoby dziedzictwa kulturowego – np. klasztor wigierski,

c) mocne szanse rozwoju miasta Suwałki, a przez to gminy Suwałki to rozwinięta infrastruktura funkcji usługowych o znaczeniu subregionalnym, w tym:

- szkolnictwa wyższego (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Suwałkach i Wyższa Szkoła Suwalsko-Mazurska im. Papieża Jana Pawła II),
- szkolnictwa średniego ponadgimnazjalnego, o zróżnicowanych typach szkół,
- lecznictwa zamkniętego – (Szpital Wojewódzki im. dr. Ludwika Rydygiera) i pomocy społecznej,
- kultury, sportu i rekreacji (Muzeum Okręgowe, Ośrodek Sportu i Rekreacji, w tym Aquapark z pływalnią, Suwalski Ośrodek Kultury, sala koncertowo-teatralna, stadion lekkoatletyczny, tereny rekreacyjne z zalewem Arkadia itp.),

d) sprawnie funkcjonująca Suwalska Specjalna Strefa Ekonomiczna, Park Naukowo-Technologiczny oraz infrastruktura obsługi biznesu,

e) lotnisko sportowo-sanitarne z możliwością dostosowania do potrzeb lotniska lokalnego użytku publicznego,

f) możliwość wykreowania atrakcyjnego zagospodarowania rekreacyjnego doliny rzeki Czarnej Hańczy i wyrobisk poeksploatacyjnych kruszywa w Sobolewie,

g) rezerwy w systemach infrastruktury ciepłowniczej, wodociągowej i kanalizacyjnej oraz terenów inwestycyjnych.

Wybrane wsie na terenie gminy Suwałki stanowią Poziom V jednostek sieci osadniczej, ustalonej w PZPWP – są to wybrane wsie i miejscowości o standardowych funkcjach podstawowych (mieszkaniowo-rolniczych) z funkcjami ponadlokalnymi, w tym:

- Wigry, Stary Folwark – turystyki o znaczeniu krajowym i międzynarodowym,
- Gawrych Ruda – wypoczynku o znaczeniu głównie regionalnym.

II. UWARUNKOWANIA

II.1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

1.1. **Przeznaczenie terenów**

Gmina Suwałki zajmuje obszar około 265 km², stanowi to 20,3% powierzchni Powiatu Suwalskiego, który wynosi 1307 km².

Powierzchnię Gminy Suwałki stanowi: 14 538 ha użytków rolnych, 7 875 ha gruntów leśnych, 4 044 ha pozostałych gruntów, z tego ok. 2 897 ha wód powierzchniowych. (Dane z ewidencji gruntów i budynków Starostwa Powiatowego w Suwałkach - stan na 11.05.2020r.).

Gmina Suwałki – położona w północno – wschodniej Polsce, w północnej części województwa podlaskiego, jest pierwszą pod względem wielkości gminą w powiecie suwalskim.

W strukturze przestrzennej gminy Suwałki dominują przestrzenie otwarte – pola, łąki, lasy i zadrzewienia, wody powierzchniowe.

W znacznej części są to tereny o unikalnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, objęte szczególnymi formami ochrony, stanowiące ważne ogniwo ekologicznego systemu obszarów chronionych województwa podlaskiego i kraju.

Obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze koncentrują się we wschodniej części gminy. Tam też znajdują się największe zbiorniki wodne (jeziora: Wigry, Pierty, Krzywe) oraz największe kompleksy leśne. Część zachodnia gminy ma charakter rolniczy, w krajobrazie dominują tereny upraw polowych i łąk.

Ważnym elementem struktury przestrzennej i przyrodniczej gminy jest rzeka Czarna Hańcza.

Liniowe istniejące elementy struktury przestrzennej gminy to:

- system drogowy: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne i wewnętrzne,
- sieć linii kolejowych,
- istniejące lotnisko sportowe na terenie Miasta Suwałki, które swoim oddziaływaniem obejmuje teren Gminy Suwałki,
- istniejące linie elektroenergetyczne 110 kV i 400 kV i stacje SN.

Do znaczących istniejących elementów struktury przestrzennej gminy należy zaliczyć również:

- istniejące elektrownie wiatrowe,
- tereny górnicze.

W strukturze sieci osadniczej wskazać należy:

– Miasto Suwałki, które stanowi wielofunkcyjny ośrodek gminny, będący niezależną jednostką administracyjną, silnie oddziaływujący na gminę, położony poza jej granicami (gmina Suwałki jako gmina pierścieniowa Miasta Suwałki),

– wsie: Stary Folwark, Poddubówek, Płociczno Tartak, Przebród i Nowa Wieś, które pełnią funkcje usług oświatowych dla mieszkańców z terenów gminy,

– wsie pełniące ponadlokalne funkcje turystyczne: Wigry, Stary Folwark, Gawrych Ruda,

– wsie pełniące funkcję kultu religijnego: Wigry, Gawrych Ruda, Żyliny.

Gmina Suwałki na tle Powiatu Suwalskiego i Województwa Podlaskiego

	powierzchnia [km^2]	miejscowości wiejskie	sołectwa	ludność ogółem	ludność na 1 km
Województwo	20187	-	-	1178400	58
Powiat	1 308	-	-	35 674	27
Gmina Suwałki	**265**	**55**	**49**	**7739**	**29**

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Białymstoku za 2019 r. BDL, Białystok 2020 r.

W gminie Suwałki obecnie zamieszkuje 7617 (stan na dzień 31.03.2020r.) osób. Tworzy ją 49 sołectw (55 miejscowości) położonych wokół Suwałk – miasta na prawach powiatu grodzkiego. Wszelkie zjawiska społeczne i gospodarcze zachodzące w mieście są ściśle powiązane z funkcjonowaniem gminy.

Gmina Suwałki sąsiaduje z dziewięcioma innymi gminami:

- od zachodu z Gminą Filipów i Bakałarzewo
- od północy z Gminą Jeleniewo, Przerośl i Szypliszki
- od wschodu z Gminą Krasnopol
- od południa z Gminą Raczki i Nowinka
- i Gminą Miastem Suwałki.

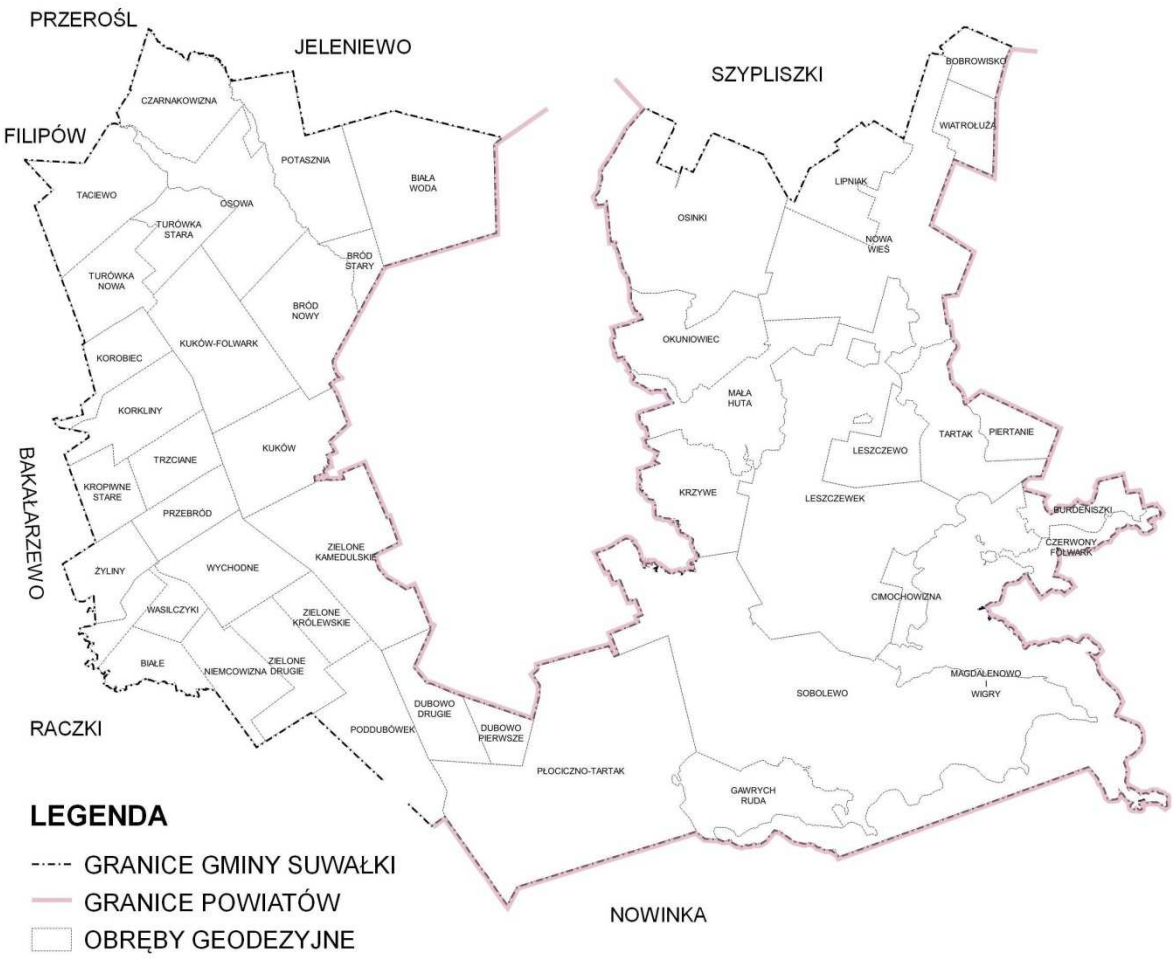

1.2. Zagospodarowanie terenów

1.2.1. Struktura użytkowania gruntów

Wg danych Starostwa Powiatowego w Suwałkach powierzchnia ewidencyjna Gminy Suwałki na dzień 11.05.2020 roku wynosi 26457 ha.

Struktura użytkowania gruntów w Gminie Suwałki

	Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]	% pow. gminy
1.	**Użytki rolne**	**14538**	**54,95**
2.	**Grunty leśne**	**7875**	**29,76**
2.1	Lasy	7871	29,75
2.2.	Grunty zadrzewione i zakrzewione	4	0,01
3.	**Grunty zabudowane i zurbanizowane**	**1136**	**4,29**
3.1	Drogi	604	2,28
3.2	Tereny kolejowe	89	0,34
3.3	Tereny mieszkaniowe	131	0,49
3.4	Tereny przemysłowe	42	0,16
3.5	Inne tereny zabudowane	43	0,16
3.6	Zurbanizowane tereny niezabudowane	12	0,04
3.7	Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	7	0,03
4.	**Grunty pod wodami**	**2897**	**10,95**
5.	**Nieużytki**	**656**	**2,48**
6.	**Tereny różne**	**11**	**0,04**
7.	**Użytki kopalne**	**173**	**0,65**

Stan na dzień 11.05.2020 roku

1.2.2. Sieć osiedleńcza

Największymi i najważniejszymi miejscowościami w Gminie Suwałki są wsie Stary Folwark, Płociczno Tartak, Gawrych Ruda, Nowa Wieś, Krzywe, Sobolewo i Okuniowiec.

Usługi elementarne znajdują się również we wsiach: Biała Woda, Przebród, Poddubówek. Pozostałe wsie pełnią funkcje rolnicze.

Wiejska sieć osadnicza ukształtowała się w ciągu historycznego procesu rozwoju miasta. Na jej układ przestrzenny i wielkość zaludnienia miały wpływ warunki przyrodnicze, struktura agrarna, procesy demograficzne i społeczno – gospodarcze. Znaczne przekształcenie w sposobie zainwestowania nastąpiły dzięki reformie uwłaszczeniowej z 1864 roku. Na przełomie XIX i XX wieku dochodziło do komasacji gruntów, co spowodowało powstanie wsi typu rzędówek, w miejsca uprzednich regularnych szeregówek, często z rozproszonymi osiedlami kolonijnymi.

W strukturze sieci osadniczej gminy dominują następujące grupy jednostek:

– wsie pełniące lokalne funkcje turystyczne, usługowe i mieszkaniowe: Krzywe, Okuniowiec, Mała Huta, Gawrych Ruda (dodatkowo funkcje ponadlokalne turystyczne), Sobolewo, Stary Folwark (dodatkowo funkcje oświatowe), Płociczno Tartak (dodatkowo funkcje oświatowe)

– wsie pełniące lokalne funkcje usługowe i mieszkaniowe: Płociczno Osiedle, Nowa Wieś, Zielone Kamedulskie, Biała Woda, Przebród (dodatkowo funkcje oświatowe), Potasznia, Poddubówek (dodatkowo funkcje oświatowe), Dubowo Drugie, Wychodne, Niemcowizna, Białe, Zielone Królewskie,
– wsie pełniące lokalne funkcje turystyczne i mieszkaniowe: Osinki, Leszczewek, Lipniak, Tartak, Bród Nowy, Taciewo, Burdeniszki, Czarnakowizna, Osowa, Turówka Stara, Leszczewo,
– pozostałe wsie o wiodącej funkcji rolniczej.

Układ transportowy połączeń zewnętrznych i wewnętrznych zabezpiecza niezbędne potrzeby, lecz stan techniczny i parametry dróg odbiegają od niezbędnych potrzeb i prawidłowego bezpieczeństwa ruchu.

1.3. **Uzbrojenie terenu**

Na terenie Gminy Suwałki zaopatrzenie w wodę odbywa się z ujęć wgłębnych oraz studni kopanych. Woda przeznaczona jest do zaspokajania potrzeb bytowo-gospodarczych ludności, usług dla ludności i rolnictwa. Teren gminy zaopatrywany jest w wodę z 5 ujęć wody podziemnej w msc. Nowa Wieś, Turówka Stara, Stary Folwark, Płociczno-Osiedle, Przebród. Ujęcia są własnością Gminy Suwałk, za wyjątkiem ujęcia w Przebrodzie, które jest własnością Spółdzielni Mieszkaniowej w Przebrodzie.

Obecnie do sieci wodociągowej podłączonych jest 2197 gospodarstw. Dzięki temu około 90,4% mieszkańców korzysta z wodociągów zbiorowych ujmujących wodę podziemną, dobrej jakości.

Szczegółowe informacje zawarto w punkcie II.14.6.1 niniejszego opracowania.

W zakresie rozwiązań gospodarki ściekowej na terenie gminy występuje znaczne niedoinwestowanie w budownictwie mieszkaniowym jednorodzinnym i wielorodzinnym.

Gmina Suwałki nie posiada własnej gminnej oczyszczalni ścieków. Kanalizację sanitarną odprowadzającą ścieki do oczyszczalni ścieków PWIK w Suwakach posiadają jedynie miejscowości położone w południowo - wschodniej części gminy Suwałki. Część budynków jednorodzinnych posiada szczelne urządzenia do gromadzenia ścieków lub przydomowe oczyszczalnie ścieków. Z szamb ścieki wywożone są do oczyszczalni ścieków w Suwałkach. Część ścieków, szczególnie z istniejących od lat zbiorników przydomowych niestety przedostaje się do ziemi lub do cieków wodnych.

Obecnie do sieci kanalizacji sanitarnej podłączonych jest 851 gospodarstw. Dzięki temu około 35% mieszkańców odprowadza ścieki do sieci zbiorczej. Szczegółowe informacje zawarto w punkcie II.14.6.2 niniejszego opracowania.

Gospodarka cieplna na terenie gminy opiera się na kotłowniach osiedlowych, indywidualnych źródłach ciepła opalanych paliwem stałym i instalacjach korzystających z energii odnawialnych.

Istniejące źródła ciepła zaspokajają potrzeby poszczególnych odbiorców, jedynie stan techniczny tych obiektów w większości nie odpowiada obowiązującym normom, a ich niska sprawność, wysoki poziom emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego czy wysokie koszty eksploatacji sprawiają, że stają się one nieekonomiczne. Więcej informacji zawarto w punkcie II.14.6.3 niniejszego opracowania.

Teren Gminy Suwałki zasilany jest w energię elektryczną z krajowego systemu energetycznego poprzez państwową sieć wysokich napięć. Dostarczanie energii elektrycznej dla potrzeb odbiorców na terenie gminy odbywa się liniami napowietrznymi 110 kV poprzez trzy stacje RPZ 110/20 kV „Hańcza", „Strefa" i „Piaskowa". Istniejący system sieci zabezpiecza potrzeby energetyczne gminy, jednak nie nadaje się w przeważającej większości do przesyłu większych mocy. Zaopatrzenie całego obszaru jest nierównomierne, szczególnie niekorzystnie przedstawia się sytuacja na obszarach, gdzie jest niedostatecznie rozbudowana sieć linii SN i nn. Szczegółowe informacje zawarto w punkcie II.14.6.5 niniejszego opracowania.
System telekomunikacyjny na terenie Gminy Suwałki zapewniają dostępne usługi telekomunikacyjne stacjonarne i mobilne. Istniejąca sieć zabezpiecza potrzeby mieszkańców w wystarczającym zakresie, zwiększa się dostępność do sieci informatycznej. Połączenia zapewniane są głownie przez łączność za pomocą telefonii komórkowej obsługiwanej przez operatorów sieci telefonii komórkowej. Sieć telefonii komórkowej swym zasięgiem pokrywa cały obszar gminy. Na terenie gminy Suwałki zlokalizowane są elementy Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej (sieć i węzły), jako infrastruktury realizującej cele polityki przestrzennej, ujętej w zapisach planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego.
Na terenie gminy zlokalizowano, w bezpośrednim sąsiedztwie lotniska sportowego, urządzenie radionawigacyjne DVOR/DME będące własnością Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej, z powierzchnią ograniczającą zabudowę. Więcej informacji zawarto w punkcie II.14.6.7 niniejszego opracowania.

II.2. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony

Generalnie krajobraz gminy Suwałki cechują:

- zachowane historyczne układy pól,
- dominująca w krajobrazie sylweta miasta Suwałki wypełniająca centralną część tego obszaru,
- zachowana sieć drożna,
- zachowana luźno – skupiona oraz rozproszona (kolonijna) zabudowa wsi,
- rozległe widoki na przedpola wsi,
- Puszcza Augustowska i jezioro Wigry dominujące krajobrazowo we wschodniej części gminy.

Krajobraz kulturowy Gminy Suwałki jest stosunkowo jednorodny, chociaż stara zabudowa drewniana gminy została zastąpiona przez utylitarną w formach zabudowę współczesną.
Krajobraz gminy zachował walory zabytkowe na obszarze niemal całej gminy. Elementy zabytkowe, takie jak układy pól z rozdzieleniem przez miedzę, obsadzenia gospodarstw i dróg lokalnych są przemieszane z wyraźnie występującą współczesną zabudową mieszkalną i gospodarczą.
Osadnictwo wiejskie (ruralistyka) na terenie Gminy Suwałki w zdecydowanej większości charakteryzuje się zabudową skupioną – rzędową, jedno- lub dwustronną. Obecna struktura

osadnicza tego terenu jest efektem długoletnich przeobrażeń społeczno-gospodarczych (więcej w punkcie II.4.).
Ład przestrzenny rozumiany jako harmonijne ukształtowanie przestrzeni, nie został utrzymany w należytym stanie. Pomimo działań samorządu w tym zakresie występują na terenie gminy konflikty przestrzenne szczególnie na styku interesu prywatnego właścicieli gruntów z celami, dążeniami i działaniami uwzględniającymi zobiektywizowane potrzeby ogółu społeczeństwa lub lokalnych społeczności.
Dążeniem gminy jest takie ukształtowanie i utrzymanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne.
W celu ochrony ładu przestrzennego regulacje prawne zawarte w ustaleniach planów miejscowych winny mieć na celu:
1) ustalenie przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenów oraz form ochrony terenów, z zachowaniem warunków określonych w ustawach i przepisach odrębnych;
2) uwzględnienie zadań publicznych o charakterze lokalnym i ponadlokalnym;
3) kształtowanie ładu przestrzennego oraz łagodzenie konfliktów przestrzennych.

II.3. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

3.1. Stan środowiska

Zasoby środowiska są podstawą funkcjonowania człowieka - stanowią surowiec dla gospodarki i wpływają na jakość życia. Procesy pozyskiwania i przetwarzania zasobów, użytkowania produktów, a następnie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, mogą powodować wielowymiarową presję na wszystkie komponenty środowiska. Dla tego istotne jest właściwe gospodarowanie zasobami, tzn. takie, by proces gospodarowania w całym cyklu życia produktów był jak najmniej szkodliwy dla środowiska oraz zapewniał dostęp do nich przyszłym pokoleniom. Zrównoważone wykorzystanie zasobów stanowi kluczowy element dobrobytu w wymiarze długo falowym.
Przyroda warunkuje życie człowieka, dostarczając mu: pożywienie, surowce, tlen, czystą wodę, niezanieczyszczoną glebę i wiele innych dóbr. W naturalnych procesach redukuje ilość dwutlenku węgla, stwarza warunki dla życia organizmów, jest środowiskiem zdrowego życia i wypoczynku dla człowieka. Nadrzędną cechą przyrody jest jej różnorodność, która gwarantuje utrzymanie równowagi na poziomie osobników, gatunków i ekosystemów. Utrata różnorodności biologicznej ekosystemów stanowi zagrożenie dla właściwego funkcjonowania każdej społeczności.

Gmina Suwałki położona jest w północno – wschodniej części województwa podlaskiego, powiecie ziemskim suwalskim. Według regionalizacji fizyczno – geograficznej J. Kondrackiego teren leży w obrębie Pojezierza Litewskiego, w skład którego wchodzą trzy mezoregiony:

- Pojezierze Zachodniosuwalskie, niewielka zachodnia część,
- Równina Augustowska, centralna i południowa część z doliną Czarnej Hańczy,
- Pojezierze Wschodniosuwalskie, pozostała część.

Rzeźba terenu została ukształtowana przez ostatnie zlodowacenie Wisły.
Charakterystyczna dla tego terenu jest stosunkowo duża różnorodność biologiczna. Bioróżnorodność kształtowana jest przez stosunkowo dużą powierzchnię lasów, obszary wodno-błotne, jak również ekstensywne użytkowanie obszarów rolniczych.

3.1.1. **Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej**

Użytki rolne Gminy Suwałki stanowią 54,95 % jej powierzchni ogólnej. Struktura użytków rolnych gminy, wg danych Starostwa Powiatowego w Suwałkach na dzień 11.05.2020r., przedstawia się następująco:

Grunty orne	-	10645 ha	tj. 73,22 % pow. UR
Sady	-	16 ha	tj. 0,11 % pow. UR
Łąki	-	1 014 ha	tj. 6,97 % pow. UR
Pastwiska	-	1 614 ha	tj. 11,10 % pow. UR
Grunty orne zabudowane	-	364 ha	tj. 2,50 % pow. UR
Użytki rolne pod rowami	-	52 ha	tj. 0,36 % pow. UR

Rozmieszczenie użytków rolnych na obszarze gminy jest nierównomierne, a główne obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej znajdują się w zachodniej i północnej części gminy. Użytki zielone występują głównie we wschodniej i północnej części gminy.
Na części terenów rolnych funkcjonują rodzinne ogrody działkowe:

- ROD „Leśny” o pow. 5,26 ha na działkach nr geod. 118/3, 118/7 i 118/8 we wsi Mała Huta nr rejestru A-XL-56-4955
- ROD „Oaza” o pow. 29,020 ha na działkach nr geod. 42, 55 i 57/1 we wsi Kuków nr rejestru A-XL-38-3965.

Tereny rodzinnych ogrodów działkowych zostały wskazane na rysunkach Studium.

3.1.2. **Gleby**

Gleby obszaru Gminy Suwałki zostały wytworzone z plejstoceńskich glin i piasków zwałowych oraz piasków wodnolodowcowych. Utwory holoceńskie stanowią torfy i namuły. Wytworzone z takich utworów gleby cechuje duże zróżnicowanie pod względem wartości użytkowej. Występują tu gleby zbudowane z utworów o bardzo lekkim składzie mechanicznym, stanowiące bardzo słabe i słabe grunty orne, gleby zbudowane głównie z glin i piasków naglinowych tworzące

średniej wartości użytki rolne oraz gleby hydromorficzne głównie torfowe i mułowo-torfowe stanowiące średnie i słabe użytki zielone.
Zdecydowanie największą powierzchnie zajmują słabe i bardzo słabe użytki rolne. Charakteryzują się płytkim i o małej zawartości próchnicy poziomem akumulacyjnym oraz nadmierną przepuszczalnością. Są to głównie gleby brunatne wyługowane i bielicowe ubogie w składniki pokarmowe o niskiej wartości rolniczego użytkowania.
Gleby zbudowane z glin i piasków naglinowych stanowią gleby gliniaste lekkie i średnie potencjalnie znacznie urodzajniejsze stanowiące głównie użytki rolne klas czwartych, a występują często w mozaice z glebami lekkimi. Obszary występowania tych gleb cechuje silne urzeźbienie terenu, wyzwalające procesy erozyjne i powodujące trudności w uprawie rolniczej.
W dolinie rzeki Czarnej Hańczy i w obniżeniach terenowych występują gleby hydromorficzne mułowo-torfowe i torfowe, okresowo nadmiernie uwilgotnione, stanowiące użytki zielone V i VI klasy, często zbyt mocno zakrzaczone lub zachwaszczone.
Gleby o najwyższej wartości produkcyjnej obszaru gminy zajmują niewielkie powierzchnie i występują w mozaice z glebami klas czwartych.
Natomiast gleby klas czwartych zajmują około 33 % powierzchni gruntów ornych i koncentrują się głównie w południowo-zachodniej części gminy oraz głównie w rejonie wsi Zielone Królewskie, Poddubówek, Niemcowizna, Turówka Nowa, Huta, Stary Folwark, Leszczewek, Leszczewo, Potasznia, Osinki i na wschód od szosy Prudziszki – Jeleniewo.
Największy udział stanowią gleby V i VI klasy bonitacyjnej. Występują głównie wokół Miasta Suwałk, w południowej i wschodniej części gminy.
Grunty rolne klas I-II na terenie gminy nie wstępują, występują natomiast grunty rolne klas III o łącznej powierzchni 100,00 ha i następującej strukturze:

użytek	łączna powierzchnia [ha]
R IIIa	1,00
R IIIb	68,00
Ł III	2,00
Ps III	29,00

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1161) przeznaczenie na cele nierolnicze gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I-III - wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, z zastrzeżeniem:
Nie wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I-III, jeżeli grunty te spełniają łącznie następujące warunki:
1) co najmniej połowa powierzchni każdej zwartej części gruntu zawiera się w obszarze zwartej zabudowy;
2) położone są w odległości nie większej niż 50 m od granicy najbliższej działki budowlanej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 65);

3) położone są w odległości nie większej niż 50 metrów od drogi publicznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1440, 1920, 1948 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 191);
4) ich powierzchnia nie przekracza 0,5 ha, bez względu na to, czy stanowią jedną całość, czy stanowią kilka odrębnych części.

3.1.3. Zmeliorowane użytki rolne

Melioracje wodne polegają na regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby, ułatwienia jej uprawy. (art. 195 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne Dz. U. z 2020 r. poz. 310).
Urządzeniami melioracji wodnych są: rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie, drenowania, rurociągi, stacje pomp służące wyłącznie do celów rolniczych, ziemne stawy rybne, groble na obszarach nawadnianych, systemy nawodnień grawitacyjnych, systemy nawodnień ciśnieniowych.
Ewidencję melioracji wodnych prowadzą Wody Polskie.
Melioracje poprawiają fizyczne właściwości gleby głównie poprzez uregulowanie czynnika wodnego i umożliwienie zastosowania w rolnictwie właściwej agrotechniki. Efektem jest wzrost plonów roślin uprawnych i pozyskiwanie najwartościowszych i najtańszych pasz z użytków zielonych. Właściwe utrzymanie urządzeń wodnych zapewnia terenom zmeliorowanym wyższą produkcyjność, łatwiejszą technologię użytkowania. Budowa zbiorników małej retencji oraz prowadzenie nawodnień w okresie wegetacyjnym zmniejsza występujący ogólnie deficyt wody. Efektem tych działań jest tworzenie właściwych warunków do zwiększenia produkcji z użytków rolnych, pogłowia bydła i innych zwierząt gospodarskich, wzrostu produkcji mleka, a także do poprawy warunków życia ludności na terenach wiejskich.
Dane dotyczące ewidencji wód, urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów udostępnione są na geoportalu branżowym GeoMelio Podlaskie.
Na obszarze Gminy Suwałki wg danych PGW Wody Polskie regulacją stosunków wodnych objęto 172 ha gruntów ornych i 353 ha użytków zielonych.
Największe zmeliorowane obiekty użytków zielonych występują w obrębie wsi: Lipniak, Leszczewek, Leszczewo, Tartak, Piertanie, Krzywe, Korkliny, Taciewo.
Grunty orne o uregulowanych stosunkach wodnych występują głównie w obrębie wsi Taciewo, Turówka Nowa, Niemcowizna, Korobiec.
Co do zasady urządzenia melioracji wodnych podstawowych stanowią własność Skarbu Państwa i są wykonywane na jego koszt, natomiast wykonywanie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych należy do właścicieli gruntów. Regulacja szczegółowa zawarta jest w przepisach ustawy Prawo wodne.
Zmeliorowane obiekty wymagają systematycznej konserwacji urządzeń melioracyjnych. Konserwacja urządzeń melioracji szczegółowej spoczywa na barkach właścicieli i użytkowników.
Lokalizacja urządzeń melioracji wodnych została wskazana na rysunku Studium – Uwarunkowania.

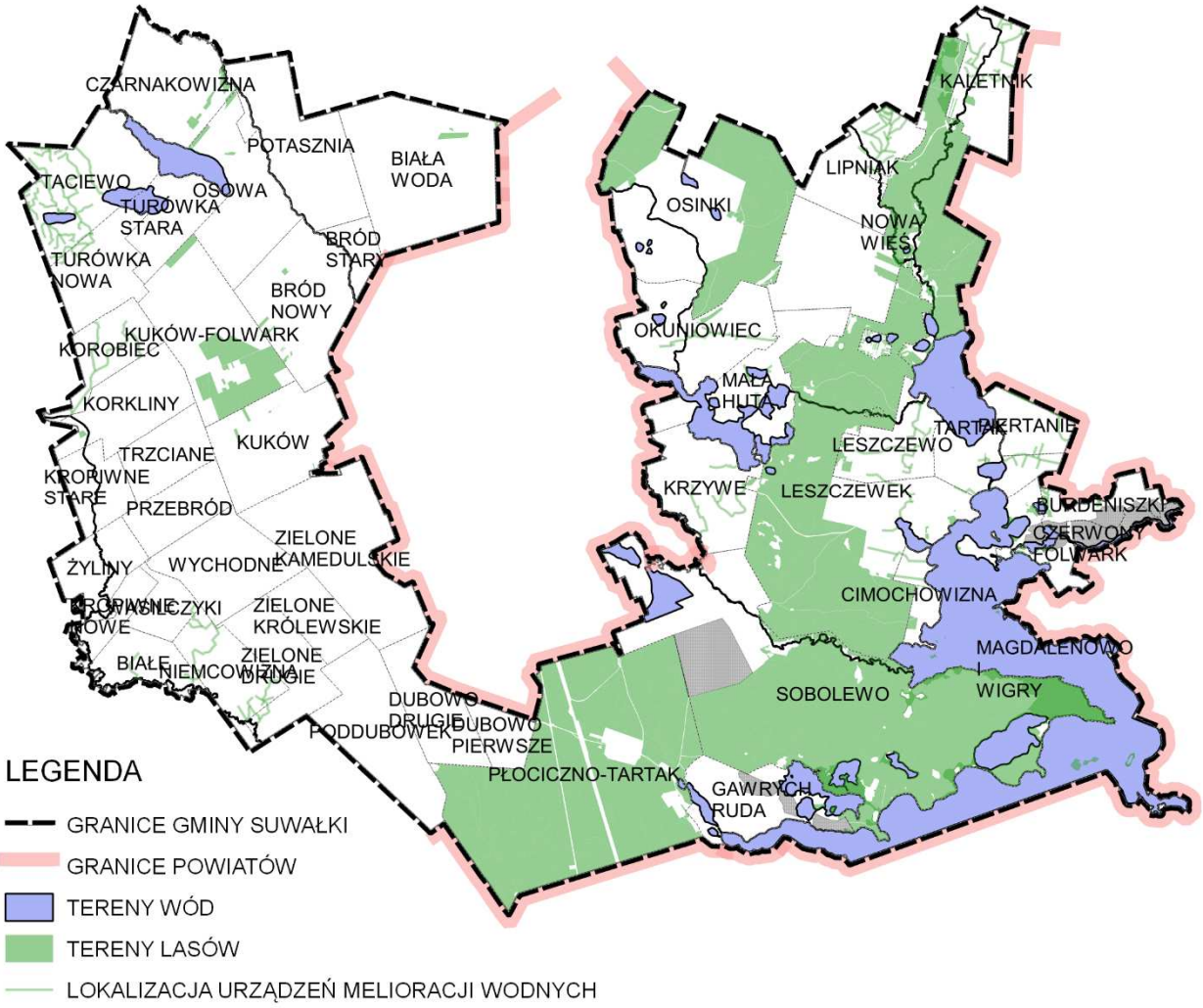

3.1.4. **Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej**

Lasy, tereny zadrzewione i zakrzaczone zajmują 7875 ha, co stanowi 29,76% powierzchni gminy. Obszar leśny Gminy Suwałki składa się z wielu mniejszych i większych kompleksów położonych w obrębie II Mazursko – Podlaskiej Krainie przyrodniczo-leśnej, Dzielnicy Puszczy Augustowskiej, stanowi pozostałość lasów łączących dawniej Puszczę Augustowską z Puszczą Romincką.

Kraina ta charakteryzuje się występowaniem prawie wszystkich nizinnych typów siedliskowych lasu. Najszerzej rozpowszechnionymi ekosystemami leśnymi na terenach pagórkowatych moren jest bór mieszany świeży i las mieszany świeży, przy zróżnicowanym udziale procentowym, dominuje bór mieszany świeży. Procentowy udział siedliskowych typów lasu przedstawia się następująco:

- Bśw - 2,3%
- Bb - 0,1%
- BMśw - 77,2%
- BMw - 0,6%

- BMb - 0,1%
- LMśw - 13,8%
- LMw - 0,8%
- LMb - 4,2%
- Lśw - 0,4%
- Ol - 0,4%
- OLIJ - 0,1%

Gatunkiem panującym w drzewostanie na obszarze gminy jest sosna, której udział wynosi około 59%. Tworzy ona drzewostany jednogatunkowe o różnych klasach wieku na siedliskach boru świeżego, boru mieszanego świeżego, lub z nieznacznym udziałem brzozy, świerka, dębu, na siedlisku lasu mieszanego świeżego. Na drugim miejscu jest świerk.

Największą wartość przyrodniczą przedstawiają lasy olszowe, olszowo-brzozowe oraz zarośla wierzbowo-brzozowe. Wartość przyrodnicza zbiorowisk leśnych została uwzględniona przy określaniu lasów ochronnych, a przestrzeganie zapisanych rygorów gospodarki w tych lasach pozwala zachować ich walory.

Lasy ochronne zostały określone Decyzją Ministra Środowiska. W lasach ochronnych prowadzi się gospodarkę leśną w sposób zapewniający ciągłe spełnianie przez nie celów, dla których zostały wydzielone poprzez:

- preferowanie naturalnego odnawiania lasów,
- ograniczenia regulacji stosunków wodnych,
- ograniczenie trwałego odwadniania bagien śródleśnych,
- kształtowanie struktury gatunkowej i przestrzennej lasu zgodnie z warunkami siedliskowymi, w kierunku powiększania różnorodności biologicznej i zwiększania odporności lasu na czynniki destrukcyjne,
- stosowanie indywidualnych sposobów zagospodarowania i ochrony poszczególnych drzewostanów,
- ograniczenia stosowania zrębów zupełnych oraz prowadzenia ścinki drzew, zrywki i wywozu drewna w sposób zapewniający w maksymalnym stopniu ochronę gleby i roślinności leśnej.

Najwyższą formą ochrony objęta jest część Puszczy Augustowskiej na obszarze Wigierskiego Parku Narodowego.

W drzewostanach tego obszaru dominuje sosna, następnie świerk oraz olsza czarna, brzoza brodawkowata, brzoza omszona i dąb szypułkowy.

Na terenie WPN występuje też modrzew europejski, klon zwyczajny, lipa drobnolistna.

Głównym zadaniem parku są zabiegi ochrony czynnej w ekosystemach leśnych na obszarze ochrony czynnej poprzez hodowlę lasu, odbudowę i pielęgnację drzewostanu, cięcia pielęgnacyjne i sanitarne, zabiegi związane z ochroną upraw leśnych przed zwierzyną i innymi czynnikami agro i biotycznymi oraz ochronę przeciwpożarową.

Lasy na obszarze Gminy Suwałki pełnią ważną funkcję gospodarczą , ale również odgrywają dużą rolę w funkcji rekreacyjno – wypoczynkowej i pod względem odporności i przydatności dla celów turystycznych można wyodrębnić:

- lasy o bardzo korzystnych warunkach dla celów rekreacyjno – wypoczynkowych, głównie na siedliskach boru mieszanego świeżego i lasu mieszanego świeżego,
- lasy mniej korzystne dla celów rekreacyjnych ze względu na znaczną wilgotność, głównie na siedliskach uwilgotnionych,
- lasy nieprzydatne dla celów rekreacyjnych z uwagi na niski poziom wód gruntowych lub z uwagi na ochronę przyrody.

3.2. Wielkość i jakość zasobów wodnych

3.2.1. Wody powierzchniowe

Najistotniejszym elementem hydrografii Gminy Suwałki są jeziora, których ogólna powierzchnia wynosi ok. 2 718 ha. Stanowią one pozostałość po zlodowaceniach.
Największe z nich jezioro Wigry ma 2118,3 ha powierzchni (na terenie gminy Suwałki 1734,9 ha), maksymalną głębokość 73 m i zajmuje centralną część Wigierskiego Parku Narodowego.
Jeziora reprezentują szeroką gamę typów limnologicznych, różniących się pomiędzy sobą żyznością, termiką i koncentracją związków humusowych.
Osobliwością wśród nich są dystroficzne jeziora śródleśne, tzw. „suchary", otoczone mszarem torfowcowym. Na zespole jezior Wigierskich utworzone są strefy ciszy.
Niektóre wybrane jeziora posiadają bliższe charakterystyki opracowywane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska.
Wykaz jezior na terenie gminy Suwałki:

Jeziora w Gminie Suwałki			
Lp.	Nazwa jeziora	Powierzchnia jeziora w ha	
1.	Wigry	2118,3	1734,9 w gminie Suwałki
2.	Pierty	236,3351	
3.	Długie	80,3845	
4.	Mulicze	25,6708	
5.	Leszczewek	22,0224	
6.	Omułówek	17,7702	
7.	Okrągłe	14,3906	
8.	Gałęziste	3,8326	
9.	Suchary I, II	4,0562	
10.	Suchar Zachodni	1,5230	
11.	Suchar Wschodni	1,2663	
12.	Suchar Dembrowskich	3,2259	
13.	Suchar Rzepiskowy	1,1289	
14.	Królówek	10,3528	
15.	Pietronajć	1,7488	
16.	Samle	3,2287	
17.	Czarne Wigierskie	5,0	
18.	Czarne	2,7969	

19.	Grabieńsz	1,2
20.	Drobne	1,0
21.	Osinki	9,6
22.	Ożewo (Użewo)	56,2
23.	Zielone k. Krzywego	2,5
24.	Białe Wigierskie	100,2
25.	Mozguć	5,2
26.	Staw Wigierski	22,1
27.	Białe Pierciańskie	6,1
28.	Wiązowiec	6,1
29.	Krzywe Koleśne	215,1
30.	Okmin	117,4
31.	Okuniowiec	5,6
32.	Taciewek (Taciewo)	13,0
33.	Muchowiec	0,9
34.	Tłuste	0,9
35.	Widne	2,4
36.	Ożewo	56,2
37.	Zgnilec	3,2

Dane: WiOŚ

Największym ciekiem przepływającym przez gminę jest rzeka Czarna Hańcza, która jest lewobrzeżnym dopływem Niemna II rzędu. Całkowita długość rzeki wynosi 141,7 km, w tym 107,8 km w granicach Polski. Powierzchnia zlewni rzeki na obszarze Polski wynosi 1744 km^2. Zlewnia została ukształtowana przez zlodowacenie bałtyckie i charakteryzuje się zróżnicowaną rzeźbą terenu z licznymi jeziorami rynnowymi i wytopiskowymi oraz dużą ilością zagłębień bezodpływowych. Rzeka Czarna Hańcza, której źródła znajdują się na terenie powiatu suwalskiego w okolicy Rogożajn Wielkich jest największą rzeką na terenie powiatu. Rzeka płynie początkowo w kierunku południowym, przepływa przez jeziora: Jegliniszki, Hańczę i Wigry. W górnym biegu rzeka ma charakter potoku podgórskiego. Od jeziora Wigry płynie w kierunku południowo-wschodnim do granicy polsko-białoruskiej i następnie uchodzi do Niemna na terenie Białorusi. Końcowym odcinkiem rzeki biegnie trasa Kanału Augustowskiego. Malownicze fragmenty zlewni rzeki i jej okolic zostały objęte ochroną w ramach Suwalskiego Parku Krajobrazowego i Wigierskiego Parku Narodowego. Głównymi dopływami Czarnej Hańczy są: Wiatrołuża, Pawłówka, Wierśnianka, Marycha, Kalna, Kanał Augustowski, Maleszówka, Wołkuszanka. Rzeka Czarna Hańcza zasila wodą sztuczny zalew "Arkadia" w Suwałkach oraz stanowi na odcinku od jeziora Wigry do połączenia z Kanałem Augustowskim atrakcyjny szlak turystyki wodnej.

Badania monitoringowe rzeki na odcinku od jeziora Hańcza do jeziora Wigry wykonywane są corocznie, natomiast całej rzeki do połączenia z Kanałem Augustowskim prowadzi się w cyklu kilkuletnim.

Mniejsze cieki to :

- Kamionka przepływająca przez jeziora Krzywe, Zielone i Koleśne do jeziora Pierty,
- Wiatrołuża płynąca z północy i uchodzi do jeziora Pierty, a wraz z rzeczką Maniówką i Kamionką, później Piertanką i jezioro Omułówek do jeziora Wigry,
- Samlanka niewielka śródleśna rzeczka wpadająca do jeziora Pierty,
- Szczeberka, Jemieliścianka.

Na terenie Gminy Suwałki występują następujące śródlądowe wody płynące oraz urządzenia melioracji wodnych:

1. Obręb Białe :
- śródlądowe wody płynące - rzeka Szczeberka dz. nr ewid. 106/1
- urządzenia melioracji wodnych - rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie

2. Obręb Bobrowisko :
- śródlądowe wody płynące - rzeka Wiatrołuża dz. nr ewid. 100
- urządzenia melioracji wodnych - rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie

3. Bród Stary :
- śródlądowe wody płynące - rzeka Czarna Hańcza dz. nr ewid. 1

4. Burdeniszki:
- śródlądowe wody płynące - rzeka Dowcianka dz. nr ewid. 90

5. Obręb Cimochowizna :
- urządzenia melioracji wodnych - rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie

6. Obręb Czarnakowizna :
- śródlądowe wody płynące - rzeka Czarna Hańcza

7. Obręb Czerwony Folwark
- śródlądowe wody płynące - rzeka Czarna Hańcza dz. nr ewid. 74/2,
- rzeka Żubrówka dz. nr ewid. 90

8. Obręb Gawrych Ruda:
- śródlądowe wody płynące - jezioro Staw dz. nr ewid. 99

9. Obręb Korkliny :
- śródlądowe wody płynące - rzeka Szczeberka dz. nr ewid. 185
- urządzenia melioracji wodnych - rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie

10. Obręb Korobiec :
- śródlądowe wody płynące - rzeka Szczeberka dz. nr ewid. 21
- urządzenia melioracji wodnych - rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie

11. Obręb Krzywe :
- śródlądowe wody płynące -rzeka Czarna Hańcza dz. nr ewid. 250 / 2
- urządzenia melioracji wodnych -rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie

12. Obręb Leszczewek :
- urządzenia melioracji wodnych- rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie

13. Obręb Leszczewo :
- urządzenia melioracji wodnych - rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie

14. Obręb Lipniak :
- śródlądowe wody płynące - rzeka Maniówka dz. nr ewid.: 413 , 414

- urządzenia melioracji wodnych - rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie

15. Obręb Magdalenowo i Wigry :

- śródlądowe wody płynące - jezioro Wigry Czarna dz. nr ewid. 200

16. Obręb Mała Huta :

- śródlądowe wody płynące - rzeka Kamionka dz. nr ewid. 139,
- jezioro Krzywe(Koleśne, Zielone, Czarne, Dąbrówka) dz.nr ewid.201
- urządzenia melioracji wodnych- rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie

17. Obręb Niemcowizna :

- śródlądowe wody płynące - rzeka Szczeberka dz. nr ewid.: 30, 35, 39, 51/1, 66, 124
- urządzenia melioracji wodnych- rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie;
- drenowanie , rurociągi

18. Obręb Kropiwne Nowe :

- śródlądowe wody płynące - rzeka Szczeberka dz. nr ewid. 1

19. Obręb Okuniowiec :

- śródlądowe wody płynące - rzeka Kamionka dz. nr ewid. 129, 135
- urządzenia melioracji wodnych- rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie

20. Obręb Osinki :

- śródlądowe wody płynące - rzeka Kamionka dz. nr ewid. 403

21. Obręb Osowa:

- śródlądowe wody płynące - jezioro Okmin dz. nr ewid. 205

22. Obręb Piertanie :

- urządzenia melioracji wodnych - rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie

23. Obręb Potasznia :

- śródlądowe wody płynące- rzeka Czarna Hańcza dz. nr ewid. 1

24. Obręb Sobolewo :

- śródlądowe wody płynące- rzeka Kamionka dz. nr ewid.: 325/1 , 216, 187

25. Obręb Stare Kropiwne :

- śródlądowe wody płynące- rzeka Szczeberka dz. nr ewid. 62

26. Obręb Taciewo :

- śródlądowe wody płynące - jezioro Taciewek dz. nr ewid. 252,
- jez. Ożewo dz. nr ewid. 253,
- jezioro Grabieńsz dz. nr ewid. 251
- urządzenia melioracji wodnych- rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie;
- drenowanie , rurociągi

27. Obręb Tartak :

- urządzenia melioracji wodnych - rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie

28 . Obręb Turówka Stara:

- śródlądowe wody płynące - jezioro. Ożewo dz. nr ewid. 28

29. Obręb Turówka Nowa :

- urządzenia melioracji wodnych - rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie;
- drenowanie , rurociągi

30 . Obręb Wasilczyki :

- urządzenia melioracji wodnych - rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie

31. Obręb Wiatrołuża Pierwsza:

- śródlądowe wody płynące - rzeka Wiatrołuża dz. nr ewid. 135
- urządzenia melioracji wodnych - rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie

32 . Obręb Zielone Drugie :

- śródlądowe wody płynące - rzeka Szczeberka dz. nr ewid: 266, 276
- urządzenia melioracji wodnych- rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie

33. Żyliny:

- śródlądowe wody płynące - rzeka Szczeberka dz. nr ewid. 36/1

3.2.2. **Wody podziemne**

Podstawowym i praktycznie jedynym zbiornikiem wód podziemnych użytkowych są utwory czwartorzędowe o miąższości 150 m – 250 m. Wodonosiec tworzą piaski i żwiry wodnolodowcowe związane z kolejnymi zlodowaceniami, rynny subglacjalne, przewarstwienia piaszczysto-żwirowe międzymorenowe, utwory piaszczyste związane z interglacjałami, kopalne doliny i osady jeziorne (T.Okrasa 1997). Osady czwartorzędowe charakteryzuje olbrzymia zmienność litologii i miąższości oraz zaburzenia glacitektoniczne.

Występuje kilka warstw wodonośnych, ale brak jest jednej o regionalnym rozprzestrzenieniu. Ten typ budowy hydrostrukturalnej określa się jako kasetowy (Mitręga, Pachla).

Na terenie gminy można wyróżnić trzy poziomy wodonośne o różnej izolacji i głębokości zalegania I – go poziomu użytkowanego wód podziemnych.

Poziom wodonośny bez izolacji, gdzie strop warstwy wodonośnej występuje do głębokości 10 m p.p.t. w utworach piaszczystych lub pod nadkładem utworów trudno przepuszczalnych o miąższości do 2 m lub średnio przepuszczalnych do 5 m.

Taki poziom wód występuje na terenach obniżeń i dolinach rzek, głównie w części północnej i wschodniej gminy (doliny rzek Maniówka, Wiatrołóża, tereny wokół jez. Piertanie).

Poziom wodonośny średnio izolowany ze stropem warstwy występującej pod nadkładem utworów trudno przepuszczalnych o miąższości powyżej 2 – 10 m lub średnio przepuszczalne o miąższości 5 – 20 m w utworach piaszczystych (bez izolacji) zwierciadło wody występuje na głębokości 10 – 20 m. Głównie na takim poziomie występują wody gminy.

Poziom wodonośny dobrze izolowany ze stropem warstwy wodonośnej występuje pod nadkładem utworów trudno przepuszczalnych o miąższości powyżej 10 m lub średnio przepuszczalnych o miąższości powyżej 20 m w utworach piaszczystych (bez izolacji), zwierciadło wody występuje na głębokości ponad 20 m p.p.t. Takie obszary występują w zachodnim pasie terenów gminy.

3.3. **Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego**

Gmina Suwałki charakteryzuje się zachowanym w znacznym stopniu, zbliżonym do naturalnego środowiskiem przyrodniczym o wysokich i unikalnych walorach w skali kraju, a nawet Europy. Na jej obszarze występują duże komponenty naturalnych lasów o cennej i różnorodnej roślinności o najwyższym stopniu naturalności i najwyższej bioróżnorodności.

Wysoki stopień naturalności gminy wynika z samej struktury użytkowania gruntów, w której dominują obszary uznane za biologicznie czynne – aktywne, tj.: łąki, pastwiska, lasy, zadrzewienia, wody i nieużytki bagienne.

O wysokim potencjale biotycznym obszaru gminy świadczy bogactwo fauny i flory oraz występowanie licznych chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt, a także znaczna ilość obszarów określanych statusem ochronnym. Świadczy to o czystości środowiska przyrodniczego, które jest wynikiem małej ingerencji człowieka w środowisko.

Ochrona przyrody zajmuje się podstawami ochrony tworów przyrody i jej zasobów, są to wszelkie działania społeczne zmierzające do zachowania, restytuowania i zapewnienia trwałości użytkowania tworów i zasobów przyrody. Ochrona środowiska dotyczy konkretnego środowiska, środowiska człowieka, które obejmuje zarówno obiekty naturalne, jak i twory ludzkie. I w wielu działaniach niełatwo jest wyznaczyć wyraźną granicę między ochroną przyrody i środowiska. Naczelnym celem obu działań jest zrównoważony rozwój naturalnych obiektów przyrodniczych i wytworów.

Gmina Suwałki leży w obrębie obszaru funkcjonalnego Zielone Płuca Polski, gdzie najważniejsze miejsce zajmuje Wigierski Park Narodowy. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych opisano w punkcie II.10 niniejszego opracowania.

Na obszarze Gminy Suwałki różnymi formami statusów ochronnych objęte są:

- tereny Wigierskiego Parku Narodowego i jego otuliny,
- obszary chronionego krajobrazu,
- obszary Natura 2000
- pomniki przyrody.

Do głównych uwarunkowań rozwoju gminy wynikających ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony należy zaliczyć:

- bariery środowiska przyrodniczego i rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- szanse położenia w stosunku do najbardziej cennych walorów przyrodniczych przydatnych do rozwoju rekreacji, w tym: turystyki.

Do głównych zadań należą:

- ochrona przed degradacją istniejących zasobów przyrodniczych,
- likwidacja istniejących zagrożeń.

Ochrona przed degradacją winna polegać na:

- przestrzeganiu zakazów i nakazów obowiązujących na ustalonych prawnie terenach ochronnych,

- ochronie krajobrazu, w szczególności rzeźby terenu,
- ochronie areału gleb wyższej jakości przed rozproszoną urbanizacją,
- ochronie wód powierzchniowych i gleb przed niekontrolowanym zanieczyszczaniem ściekami bytowymi i rolniczymi,
- ochronie brzegów wód przed zabudową,
- ochronie cennej, rzadkiej roślinności, torfowisk i zadrzewień śródpolnych,
- ochronie pomników przyrody wraz z ich najbliższym otoczeniem.

Likwidacja istniejących zagrożeń wymaga:

- ochrony atmosfery poprzez wprowadzenie paliw ekologicznych do procesów grzewczych,
- poprawy klimatu akustycznego poprzez wprowadzanie wysokiej zieleni izolacyjnej i ekranów przeciwhałasowych, zwłaszcza wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych,
- poprawy czystości wód poprzez realizację oczyszczalni ścieków i systemu kanalizacji,
- wprowadzania zakazu stosowania środków ochrony roślin na terenach spływu wód roztopowych i deszczowych do rzek, z wyłączeniem terenów kolejowych,
- wprowadzenia zakazu lokalizacji nowej zabudowy podlegającej ochronie akustycznej w bezpośrednim sąsiedztwie terenów kolejowych,
- dbałość o prawidłowe funkcjonowanie zbiórki i utylizacji odpadów.

II.4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293) w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględnia się i określa obszary objęte ochroną środowiska kulturowego, stanowiącego o tożsamości gminy. W związku z tym uwzględniono obiekty zabytkowe oraz krajobraz kulturowy, wymagające ochrony w ramach zintegrowanej polityki przestrzennej całego obszaru gminy Suwałki.

Zakres oraz obowiązki ochrony zabytków oraz opieki nad nimi określa Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 282).

Na terenie gminy Suwałki występują strefy ochrony konserwatorskiej w przypadku zespołu dworsko-ogrodowego w Hucie oraz zespołu wąskotorowej kolei leśnej w Płociczne. Część terenu gminy jest chroniona jako obszary o szczególnych wartościach przyrodniczych (Wigierski Park Narodowy). W rejestrze zabytków są wpisane pojedyncze obiekty – zabytki architektury. Wyjątkiem jest zespół klasztorny w Wigrach, który podlega ochronie jako obiekt wieloelementowy, jego otoczenie, tj. cały Półwysep Wigierski nie został wpisany do rejestru.

Zabytkowa zabudowa jest zgrupowana w kilku wsiach (Krzywe, Leszczewo, Poddubówek, Sobolewo). Pomimo skromnych form wystroju architektonicznego oraz przeważnie złego stanu technicznego, obiekty te zachowały swój charakter zabytkowy typowy dla Suwalszczyzny.

Osobną grupę stanowią zabytki budownictwa wiejskiego (budynki mieszkalne i gospodarcze o drewnianej konstrukcji). Od połowy lat 70. XX w. stara zabudowa drewniana w środkowej części

gminy została zastąpiona przez utylitarną w formach zabudowę współczesną. Niemniej jednak ciągle istnieje pokaźna liczba budynków drewnianych, które będą istniały jeszcze 10-15 lat.
Do grupy zabytków sakralnych zaliczają się zespoły kościelne oraz kaplice.
Niewątpliwie najcenniejszym obiektem pośród tej grupy jest zespół pokamedulski w Wigrach, który, pomimo znacznego zrekonstruowania, stał się symbolem kojarzonym z tą częścią Polski, vide Suwalszczyzną. Zespół poklasztorny w Wigrach jest najcenniejszym obiektem zabytkowym gminy. Budowany od 1668 do 1745 roku przez zakonników w miejscu dworu myśliwskiego władców Polski i Litwy. Po konfiskacie dóbr wigierskich i kasacie zakonu kamedułów umieszczono tutaj siedzibę biskupstwa wigierskiego, które istniało tutaj do 1823 roku. Po przeniesieniu biskupstwa do Sejn rozpoczął się powolny upadek tego zespołu. W ciągu XIX wieku rozebrano większość budynków poklasztornych. W 1915 roku w wyniku ostrzału artyleryjskiego został uszkodzony kościół. W okresie międzywojennym kościół został odbudowany. Jednak w roku 1944 powtórnie zniszczono kościół w wyniku ostrzału. Po 1946 roku przystąpiono do rekonstrukcji założenia, która, pomimo znacznego zaawansowania, nie została do chwili obecnej zakończona.
Drugim zabytkiem architektury sakralnej na terenie gminy jest drewniany kościół w Żylinach (I. 20. XX w.). Kościoły te są użytkowane przez parafie rzymskokatolickie.
W obu kościołach zabytkowych są ruchome zabytki sztuki sakralnej. Najcenniejsze znajdują się w kościele wigierskim, gdzie mimo kataklizmów wojennych, przetrwały między innymi barokowe ołtarze, meble i lichtarze.
W tej samej kategorii zabytków ruchomych występują krzyże przydrożne wykonane z drewna lub kamienia i żelaza (lub żeliwa). Krzyże metalowe są zazwyczaj umocowane w kamiennym obelisku. Na końcu pionowej części krzyża drewnianego zwykle jest umieszczony mały żelazny krzyż. Krzyże przydrożne są umieszczane na rozstajach dróg, na końcu i początku wsi. Krzyże są charakterystycznym elementem krajobrazu kulturowego Suwalszczyzny.
W gminie są trzy cmentarze historyczne: rzymskokatolicki w Magdalenowie oraz dwa ewangelickie w Sobolewie i Zielonym Drugim. Świadectwem toczonych tutaj walk w czasie pierwszej i drugiej wojny światowej są cmentarze wojenne w Leszczewku i w Płocicznie oraz miejsca pamięci narodowej ulokowane w pobliżu drogi Suwałki Sejny w Leszczewku, Tartaku i w Krzywem, mogiła w Płocicznie (spoczywają w niej żołnierze zwiadu radzieckiego), upamiętniają one ofiary II wojny światowej. Dwie mogiły polskich ułanów z 1920 roku w Starym Folwarku i Leszczewku zostały restytuowane w roku 2003 i 2004. Parafialny cmentarz w Magdalenowie należy zaliczyć do cennych w skali tej części województwa podlaskiego. Na terenie cmentarza są interesujące nagrobki (głównie żeliwne/żelazne krzyże).
Z licznych w przeszłości zespołów dworskich zachowały się tylko w Hucie i Czerwonym Folwarku.
Stosunkowo dobrze jest na tym terenie zachowane budownictwo leśne – zespoły leśniczówek i gajówek, należące do Lasów Państwowych lub Wigierskiego Parku Narodowego.
Architektura obronna w postaci trwałych umocnień na omawianym obszarze nie występuje, w terenie są ciągle czytelne na obszarach zalesionych i odłogach umocnienia ziemne – okopy.

Zabytki techniki są nieliczne. Zachował się młyn wodny w Sobolewie, linia kolejowa biegnąca z Augustowa przez Suwałki do Trakiszek i dalej na Litwę oraz leśna kolej wąskotorowa w Płocicznie.

Teren stanowiący obecnie gminę Suwałki znajdował się w obrębie jednego obszaru historycznego i kulturowego od zalążków osadnictwa do chwili obecnej.

Stosunkowo późne osadnictwo połączone z peryferyjnym położeniem oraz następstwa kolejnych niszczących wojen miały zasadniczy wpływ na stan i zachowanie zabytków architektury i budownictwa.

Układ drożny na niemal całym terenie gminy powstał w XVI-XIX wieku. Układ zabudowy i osnowa drożna wsi na terenie Gminy Suwałki odpowiada stanowi z przełomu XIX i XX wieku. Jednak część osnowy drożnej pochodzi z XVI i XVII wieku. Część dróg obecnie istniejących pokrywa się ze starymi szlakami odnotowanymi w źródłach, np. droga do Grodna z terenów Państwa Zakonnego. Połączenie kolejowe Białystok – Augustów pochodzi z końca XIX w. Zachowała się również leśna kolejka wąskotorowa zbudowana w latach 1915-1919 roku dla potrzeb zwożenia drewna do tartaku w Płocicznie.

Krajobraz gminy zachował walory zabytkowe na obszarze niemal całej gminy. Elementy zabytkowe, takie jak układy pól z rozdzieleniem przez miedzę, obsadzenia gospodarstw i dróg lokalnych są przemieszane z wyraźnie występującą współczesną zabudową mieszkalną i gospodarczą.

Osadnictwo wiejskie (ruralistyka) na terenie Gminy Suwałki w zdecydowanej większości charakteryzuje się zabudową skupioną – rzędową, jedno- lub dwustronną. Obecna struktura osadnicza tego terenu jest efektem długoletnich przeobrażeń społeczno-gospodarczych, jakie dokonały się na obszarze Pojezierza Suwalskiego w XIX i XX wieku (reformy agralno - ekonomiczne z 1 połowy XIX wieku, uwłaszczenie chłopów w 1864 r., komasacja po 1875 r. oraz regulacje w XX wieku).

W 1 połowie XIX wieku dominujące na tym terenie wsie szeregówki z trójpolowym systemem gospodarowania zostały gruntownie przebudowane. Na ich miejscu powstały wówczas wsie o pasmowym układzie pól i rzędowej zabudowie wzdłuż drogi, czyli tzw. rzędówki lub wsie kolonii sznurowych.

Z czasem, początkowo luźna i jednorodna zabudowa rzędówek uległa zagęszczeniu, a pasmowe nadziały pól - rozdrobnieniu. Po uwłaszczeniu chłopów w 1864 roku nie doszło tu do kolejnej przebudowy wsi, tak jak to miało miejsce na całej Suwalszczyźnie (wsie o zabudowie kolonijnej). Pierwsze regulacje rozpoczęto w latach 70. XIX wieku i trwały one aż do końca lat 30. ubiegłego wieku. W ich wyniku powstała charakterystyczna dla dzisiejszej Suwalszczyzny forma wsi - kolonijnej typu farmerskiego. Na terenie gminy wsie mają mieszany charakter: obok zagród zlokalizowanych na miejscu dawnej wsi rzędówki istnieje zabudowa kolonijna.

Przeciętna zagroda na tym terenie składa się z domu, jednego budynku inwentarskiego, stodoły, szopy, piwnicy oraz studni. Kształty siedlisk są prostokątne. Domy stoją frontem lub szczytem do drogi, budynki gospodarcze po bokach, stodoła na zamknięciu czworoboku. Zagrodom towarzyszą ogródki i sady ulokowane od frontu lub z tyłu.

Na terenie gminy Suwałki funkcjonuje Ośrodek Kultury Gminy Suwałki, funkcje kulturotwórcze pełni też Miasto Suwałki. Działalność kulturalna jest stale rozwijana. Utworzony Ośrodek Kultury Gminy Suwałki z siedzibą w Krzywym prowadzi działalność kulturalną i edukacyjną. Szerszą działalność na tym polu prowadzi Wigierski Park Narodowy.
Wykaz zabytków architektury i budownictwa oraz cmentarzy w Gminie Suwałki zawarto w punkcie III.4 niniejszego tekstu Studium.

Wymienione w wykazie zabytki nieruchome, które nie są wpisane do rejestru zabytków są ujęte w gminnej ewidencji zabytków.
Teren gminy został przebadany pod względem rozpoznania archeologicznego, w ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP) oraz w czasie innych akcji. Ogółem na omawianym obszarze znanych jest blisko 200 stanowisk datowanych od paleolitu po czasy nowożytne. Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie gminy Suwałki zawarto w punkcie III.4 niniejszego tekstu Studium.
Do najciekawszych widokowo należą obiekty posiadające tzw. własną formę krajobrazową. Na terenie gminy jest grodzisko w Osinkach i cmentarzysko kurhanowe w Osowej; oba obiekty są wpisane do rejestru zabytków.
Pozostałe stanowiska są mało widoczne w terenie, czytelne są tylko dzięki fragmentom ceramiki lub wytworów krzemiennych. Do najcenniejszych należy: cmentarzysko z okresu późnorzymskiego i wędrówek ludów oraz zespół osadniczy datowany na okres późnorzymski i wczesne średniowiecze w Brodzie Nowym, duży zespół z epoki kamiennej w Burdeniszkach.

II.5. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określone przez audyt krajobrazowy granice krajobrazów priorytetowych;

Na terenie Gminy Suwałki nie zachodzą przesłanki do określenia uwarunkowań wynikających z rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym oraz określenia granic krajobrazów priorytetowych.

II.6. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia

6.1. Warunki mieszkaniowe

Zgodnie z danymi EMUIA na terenie gminy Suwałki zaewidencjonowano 2746 numerów adresowych (stan na 11.05.2020 r.) nadanych budynkom istniejącym. Zgodnie z danymi Urzędu Gminy Suwałki (stan na 11.05.2020 r.) na terenie gminy Suwałki znajdują się 2114 budynki, które stanowią aktualną siedzibę zameldowania.

Ogółem na terenie Gminy Suwałki numery adresowe nadawane są głównie budynkom mieszkalnym jednorodzinnym – (2118 gospodarstw rodzinnych zameldowanych jest w budynkach jednorodzinnych w zabudowie jednorodzinnej, z czego w 2080 budynkach zamieszkuje jedna rodzina, a w 38 budynkach zamieszkują dwie rodziny). Część mieszkańców gminy zamieszkuje istniejące budynki wielorodzinne znajdujące się w miejscowościach: Kuków-Folwark, Płociczno Tartak, Przebród, Zielone Kamedulskie (142 gospodarstwa rodzinne zameldowane są w 17 budynkach wielorodzinnych).
Zgodnie ze złożonymi deklaracjami podatkowymi na terenie gminy zlokalizowano ok. 2604 budynków mieszkalnych. Ustalając faktyczną ilość budynków związanych z funkcją mieszkalną oszacowano różnicę pomiędzy ilością budynków zadeklarowanych do opodatkowania a ilością budynków stanowiących siedzibę zameldowania (2604-2114=490) oraz przyjęto że 10% z tej różnicy nie jest związana z funkcją mieszkaniową. Należy więc wnioskować, że ok. 441 budynków stanowi tzw. „drugie domy" zamieszkiwane lub użytkowane przez osoby niezameldowane na terenie gminy Suwałki. Numery adresowe nadane są również budynkom letniskowym, usługowym itp. których ilość oszacować można na ok. 245.
Gmina Suwałki jest właścicielem tylko jednego budynku mieszkalnego po byłej „agronomówce" w Starym Folwarku, który posiada pomieszczenia mieszkalne i zamieszkuje tam jedna rodzina. Mieszkania spółdzielcze znajdują się miejscowości Przebród i Zielone Kamedulskie.
Poprawa warunków życia mieszkańców jest uzależniona od:

- zwiększenia zasobów mieszkaniowych,
- utrzymywania w należytym stanie, przeprowadzania remontów i przebudowa istniejących zasobów mieszkaniowych,
- stworzenia warunków dla lepszego wykorzystania istniejącej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, poprzez jej racjonalne uzupełnianie terenów budowlanych,
- poprawy warunków obsługi ludności, dostępności czasowej do usług, lepszego powiązania obiektów usługowych z terenami zamieszkiwania, dostosowania programu usług do potrzeb, zapewnienie komunikacji zbiorowej,
- przebudowy i rozbudowy istniejących placówek oświatowych, przy zachowaniu obecnej sieci szkół podstawowych,
- koncentracji turystyki pobytowej w istniejących i potencjalnych miejscowościach turystycznych,
- wspierania rozwoju małych obiektów turystycznych, stwarzających szansę na wydłużenie sezonu wypoczynkowego oraz rozwoju usług agroturystycznych,
- aktywności gospodarczej samych mieszkańców gminy.

6.2. Infrastruktura społeczna. Instytucje publiczne

6.2.1. Szkolnictwo

Na terenie Gminy Suwałki funkcjonuje pięć szkół podstawowych: w Płocicznie Tartak, Przebrodzie, Starym Folwarku, Nowej Wsi i Poddubówku oraz punkty przedszkolne w Płocicznie Tartak, Przebrodzie, Starym Folwarku, Nowej Wsi i Turówce Nowej.

Łączna liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych wraz z oddziałami przedszkolnymi i oddziałami gimnazjalnymi oraz w punktach przedszkolnych wynosi 605 uczniów.
Dodatkowo średnio 420 dzieci z terenu Gminy Suwałki realizuje obowiązek szkolny oraz przedszkolny w placówkach prowadzonych przez miasto Suwałki (stan na 2020 r.).
Przyczyną tego są z jednej strony czynniki ekonomiczne - samorządy lokalne ograniczając wydatki optymalizują sieć szkół - a z drugiej malejąca liczba dzieci uczęszczających do szkoły. Mniejsza ilość szkół pozwala na przeznaczanie większych nakładów na inwestycje i wyposażanie szkół.
Lokalizacja placówek oświatowych i ilość uczniów (stan na 08.05.2020r.) w poszczególnych placówkach przedstawia się następująco:

- Stary Folwark 161 + punkt przedszkolny 25
- Przebród 122 + punkt przedszkolny 14
- Płociczno Tartak 135 + punkt przedszkolny 24
- Nowa Wieś 66
- Poddubówek 47 (prowadzona przez Fundację Wspierania i Rozwoju Małych Szkół Edukacja Razem z siedzibą w Żubrynie)
- Turówka Nowa punkt przedszkolny 11

Wydatki na oświatę stanowiły znaczne obciążenie budżetu gminy i wyniosły w 2019 r. 9 286 101 PLN – ok. 25% ogółu wydatków (znaczną część wydatków na oświatę pokrywają wpływy z budżetu państwa).
Roczny koszt nauki jednego ucznia jest wyższy od średniej w regionie i ma tendencję rosnącą. Gmina Suwałki znajduje się w czołówce gmin najwięcej dokładających do oświaty poza subwencją w województwie. Przyczyną tego stanu rzeczy jest pomniejszający się ciągle wskaźnik przyrostu naturalnego.
Zaplecze dla działalności sportowej w Gminie Suwałki to:

- 3 sale gimnastyczne z zapleczem socjalnym w Szkołach Podstawowych w Płocicznie-Tartak, Przebrodzie i Starym Folwarku (obecnie w budowie),
- boiska sportowe w następujących miejscowościach: Poddubówek, Przebród, Płociczno-Tartak (boisko asfaltowe), Stary Folwark, Nowa Wieś, Sobolewo.

Na terenie gminy w miejscowościach Bród Nowy i Biała Woda mają siedziby placówki Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczego – organ prowadzący: Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Suwałkach.
Na terenie gminy funkcjonuje ponadto Pozaszkolna Placówka Specjalistyczna – Młodzieżowy Ośrodek Edukacyjno – Wypoczynkowy „Zatoka Uklei" w Gawrych Rudzie – organ prowadzący: Miasto Stołeczne Warszawa.

6.2.2. **Służba zdrowia i opieka społeczna**

Z usług medycznych w zakresie lecznictwa otwartego, zamkniętego i specjalistycznego, mieszkańcy gminy korzystają z dobrze rozwiniętej sieci znajdującej się na terenie Miasta

Suwałki. Na terenie gminy brak jest szpitali, przychodni i aptek. W Mieście Suwałki znajduje się jeden szpital.

Na terenie Gminy Suwałki działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Suwałkach, który swoimi świadczeniami obejmuje blisko 8% mieszkańców Gminy Suwałki.

Dominującymi problemami, którymi zajmują się pracownicy socjalni ośrodka pomocy jest: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (rodziny wielodzietne), alkoholizm oraz przemoc w rodzinie. Rodziny zagrożone dysfunkcjami wychowawczymi mogą liczyć na wsparcie asystenta rodziny.

Pokaźną grupę podopiecznych GOPSu stanowią niepełnosprawni, których stan fizyczny lub psychiczny trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia wypełnienie zadań życiowych i ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi. Niepełnosprawni pozbawieni wsparcia swoich najbliższych otrzymują pomoc w formie usług opiekuńczych.

Problemem, który wnosi ogromne spustoszenie moralne i emocjonalne jest alkoholizm oraz przemoc w rodzinie. GOPS w Suwałkach administruje pracę Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego do rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie. W skład zespołu wchodzą przedstawiciele pomocy społecznej, policji, sądów, oświaty, służby zdrowia i organizacji pozarządowych. Skoordynowane działania zespołu przyczyniają się do efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W mniejszym stopniu na trudną sytuację życiową wpływają: trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego, bierność życiowa i brak odpowiedzialności, bezdomność, klęska żywiołowa lub ekologiczna.

W ramach funkcjonowania ośrodka pomocy społecznej wypłacane są świadczenia rodzinne i z funduszu alimentacyjnego oraz dodatek mieszkaniowy i energetyczny.

Obserwowany jest problem starzejącego się społeczeństwa, co będzie musiało wpłynąć na skoncentrowanie zadań na wsparciu ludzi w wieku podeszłym.

Na terenie Gminy Suwałki działa Środowiskowy Dom Samopomocy w Białej Wodzie, który oferuje pomoc w formie dziennej i całodobowej oraz Środowiskowy Dom Samopomocy i Zakład Aktywności Zawodowej „SOWA” w Lipniaku (jednostka organizacyjna Powiatu Suwalskiego). Placówki obejmują swoim działaniem pomoc dla osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi i upośledzeniem umysłowym.

Wsparciem rodzin zagrożonych ubóstwem zajmuje się również Ochotnicza Straż Pożarna w Sobolewie. Organizacja zajmuje się redystrybucją pomocy żywnościowej ze środków unijnych.

Mieszkańcy Gminy Suwałki mogą korzystać ze wsparcia organizacji pozarządowych i instytucji mieszczących się w mieście Suwałki i działających na rzecz osób zagrożonych wykluczeniu społecznym.

Na terenie gminy Suwałki ma swoja siedzibę Środowiskowy Dom Samopomocy w Lipniaku – jednostka budżetowa Powiatu Suwalskiego, do zadań którego należy w szczególności:

1) zatrudnienie osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego i znacznego stopnia niepełnosprawności,

2) prowadzenia rehabilitacji zawodowej i społecznej osób wymienionych w pkt.1,

3) przygotowanie do życia w otwartym środowisku oraz pomocy w realizacji pełnego, niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia na miarę indywidualnych możliwości osób niepełnosprawnych.

6.2.3. **Instytucje publiczne**

Podstawowy ciężar utrzymania porządku publicznego w Gminie Suwałki spoczywa na Komendzie Miejskiej Policji znajdującej się w mieście Suwałki.
Zdarzenia przestępcze najczęściej występujące na terenie gminy to:

- przestępczość kryminalna,
- przestępczość gospodarcza,
- przestępczość narkotykowa.

Z uwagi na ilość popełnionych zdarzeń miejscowościami najbardziej zagrożonymi są:

- Krzywe,
- Gawrych Ruda,
- Stary Folwark,
- Biała Woda,
- Mała Huta.

Na terenie Gminy Suwałki dzielnicowi z KMP w Suwałkach prowadzą stałe działania prewencyjne, przeprowadzają spotkania z mieszkańcami wsi, realizują zadania z zakresu ścigania sprawców przestępstw i wykroczeń, kontrolują przestrzegania prawa powszechnie obowiązującego oraz przepisów prawa miejscowego.
Na terenie gminy działa 6 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, posiadających 9 samochodów: 1 ciężki, 4 średnie oraz 4 lekkie.
Nad bezpieczeństwem pożarowym mieszkańców gminy czuwają Ochotnicze Straże Pożarne, zlokalizowane w miejscowościach: Sobolewo, Płociczno, Turówka Nowa, Nowa Wieś, Potasznia, Wychodne. Ochotnicza Straż Pożarna Potasznia oraz Nowa Wieś włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

II.7. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia wynikają z:

- stanu środowiska wodnego,
- braku w pełni rozwiązanej gospodarki ściekowej,
- użytkowanych układów transportowych, które stwarzają zagrożenia, jakie ruch transportowy powoduje – przewóz ładunków niebezpiecznych w ruchu o dużym natężeniu przy bardzo złych parametrach technicznych układów transportowych,
- braku obejść drogowych terenów zabudowanych dla ruchu tranzytowego (obwodnica Suwałk),
- złego stanu dróg przy relatywnie wystarczającej ich sieci,

- niepełnego wyposażenia mieszkań w podstawowe urządzenia takie, jak wodociąg, kanalizacja, centralne ogrzewanie.

W celu wyeliminowania przyczyn powodujących zagrożenia należy podejmować działania polegające na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innymi miejscowymi zagrożeniami (zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody nie będące pożarem ani klęską żywiołową, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub którego usunięcie skutków nie wymaga nadzwyczajnych środków) poprzez:

1) zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innych miejscowych zagrożeń,
2) zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej, lub innych zagrożeń miejscowych,
3) prowadzenie działań ratowniczych w celu likwidacji przyczyn.

7.1. **Ochrona przeciwpożarowa**

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1372 ze zm.) właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności:

1) przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych;
2) wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice;
3) zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie;
4) zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji;
5) przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej;
6) zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi;
7) ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Właściwe urzędy, instytucje, organizacje, przedsiębiorcy lub osoby fizyczne obowiązane są uwzględnić wymagania w zakresie ochrony przeciwpożarowej przy zagospodarowaniu i uzbrojeniu terenu.

Obszary leśne Parku zaliczono do II kategorii zagrożenia pożarowego. Obszar Parku podzielono na kompleksy leśne: kompleks leśny I – obejmuje obwody ochronne Lipniak, Krzywe, Leszczewek, Gawarzec, Słupie.

W kompleksach leśnych wyznaczono następujące drogi leśne do wykorzystywania jako dojazdy pożarowe:

Lp.	Lokalizacja drogi (skąd i dokąd prowadzi), nazwa
1.	Królówek – Wiatrołuża (Kamienista Droga)
2.	Oddział 58 – Nowa Wieś (do osady Samle I)

3.	Oddział 58 – Nowa Wieś (do osady Samle II)
4.	Oddział 58 – oddział 53
5.	Leszczewek – Huta (Posadowa Droga)
6.	Oddział 49 – Oddział 65 (Dźwilowa Droga)
7.	Sobolewo – Krzywe (Bindasowa Droga)
8.	Płociczno – Wasilczyki (Gościniec Wasilczykowski)
9.	Sobolewo – oddział 164 (Bielańska Droga)
10.	Sobolewo – oddział 148 (Słupiańska Droga)
11.	Oddział 148 – Zatoka Słupiańska
12.	Sobolewo – oddział 116 (Gawarcowa Droga)

Na terenie Parku znajdują się też inne drogi leśne ważne z punktu widzenia ochrony przeciwpożarowej, które należy dostosować do parametrów dojazdu pożarowego.

7.2. **Woda do celów przeciwpożarowych**

Na obszarze gminy działa sześć jednostek OSP. Do celów p.poż wybudowane są liczne zbiorniki wody, każdy o pojemności do 50 m^3. Zbiorniki te usytuowane są w naturalnych zagłębieniach terenu i woda gromadzi się w nich samoczynnie. Zlokalizowane są w odległości 40 – 50 m od najbliższych dróg. Większość z tych zbiorników jest zarośnięta i nie pełni już funkcji przeciwpożarowej. We wsiach, gdzie jest sieć wodociągowa do celów p.poż. wykorzystywane są hydranty. Wody powierzchniowe i planowana rozbudowa sieci wodociągowej z hydrantami p.poż zapewnią wystarczającą ilość wody na te cele.

7.3. **Możliwości zapewnienia wody w sytuacjach nadzwyczajnych**

Zasilanie w wodę z czterech niezależnych ujęć wody, z których część połączona jest wspólnym systemem wodociągowym, jest stosunkowo mało podatna na uszkodzenia w sytuacjach nadzwyczajnych. Podstawowym problemem może być brak energii elektrycznej, toteż wszystkie stacje wodociągowe powinny być zaopatrzone w agregaty prądotwórcze. Uwzględniając fakt, że wszystkie zabudowania przed wykonaniem sieci wodociągowej miały własne studnie kopane, można uznać, że w sytuacjach nadzwyczajnych możliwe będzie zaopatrzenie ludności w wodę.

7.4. **Hałas, wibracje i promieniowanie**

Hałas, wibracje i promieniowanie są zanieczyszczeniami środowiska przyrodniczego charakteryzującymi się mnogością źródeł i powszechnością występowania.
Przez hałas rozumie się dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 H. (ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska). Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku są określane w obowiązujących przepisach prawa. Wibracje to drgania mechaniczne przenoszone na ciało człowieka nie przez powietrze, lecz za pośrednictwem ciał stałych, jest to rezultat bezpośredniego kontaktu mechanicznego między źródłem drgań i odbiorcą. Źródłami wibracji i hałasu są pojazdy komunikacji drogowej, szynowej, lotniczej, wodnej, maszyny, urządzenia i

narzędzia, część procesów technologicznych generujących hałasy aerodynamiczne, ale też inne pojazdy (ciągniki rolnicze, maszyny budowlane itp.). Promieniowanie to strumień cząstek lub fal wysyłanych przez ciało.
Przez emisję rozumie się wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio, w wyniku działalności człowieka, do powietrza, wody, gleby lub ziemi: substancje czy energie (takie jak ciepło, hałas, wibracje lub pola elektromagnetyczne).
Państwowy monitoring środowiska obejmuje, uzyskiwane na podstawie badań monitoringowych, informacje m.in. w zakresie hałasu oraz promieniowania jonizującego i pól elektromagnetycznych.
Na terenie gminy istnieje jedna stacja przekaźnikowa RTV i sześć telefonii komórkowej w miejscowości Tartak, przy drodze Suwałki - Augustów, w Płocicznie Tartak, w Dubowie Drugim, Żylinach i Brodzie Nowym. Istniejące na terenie gminy zakłady stolarskie, zakłady mechaniki pojazdowej, instalacji sanitarnych, przeróbka drewna, wyrób pomników nie powodują ponadnormatywnego hałasu, wibracji i promieniowania.
Elementy infrastruktury, w tym komunikacyjnej (drogi, kolej, bocznice), są źródłami emisji.
Na terenie gminy Suwałki istnieją funkcjonujące zespoły elektrowni wiatrowych – na rysunkach studium – Uwarunkowania, w skali 1:25000, oraz Kierunki, w skali 1:25000 wskazano ich lokalizację oraz strefy w których nie mogą być lokalizowane i budowane budynki mieszkalne albo budynki o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, obejmując tereny zlokalizowane w odległości równej lub mniejszej od dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej mierzonej od poziomu gruntu do najwyższego punktu budowli, wliczając elementy techniczne, w szczególności wirnik wraz z łopatami (całkowita wysokość elektrowni wiatrowej). Na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 654).
Poza tym, nie ma przemysłu oraz działalności usługowej, w wyniku której powstawałby hałas, promieniowanie i wibracje szkodliwe dla ludzi i środowiska.
Potencjalnymi źródłem hałasu, wibracji czy promieniowania mogą być zakłady, instalacje, obiekty infrastruktury itd. które lokalizowane muszą być zawsze zgodnie z przepisami odrębnymi i szczególnymi, przy zapobieganiu emisji, a jeżeli nie jest to możliwe przy zachowaniu ograniczenia emisji i oddziaływania na środowisko.

7.5. **Porażenia prądem**

Porażenie prądem elektrycznym jako reakcja fizjologiczna, powstaje w wyniku przepływu znacznego prądu elektrycznego przez ciało organizmów żywych – ludzi i zwierząt. Następuje w wyniku zetknięcia tkanek organizmu ze źródłem energii elektrycznej.
Zmniejszenie ilości porażeń prądem można uzyskać poprzez:

- budowę nowych instalacji w sposób zapewniający ochronę przeciwpożarową,
- sukcesywną wymianę instalacji wewnętrznych na odpowiadające obowiązującym przepisom,
- zmniejszenie importu energii elektrycznej poprzez zastosowanie niekonwencjonalnych źródeł energii elektrycznej.

II.8. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy

8.1. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne

Analiza ekonomiczna

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym Gmina Suwałki prowadzi swą gospodarkę finansową na podstawie uchwalanego corocznie budżetu gminy. Jest on rocznym planem finansowym obejmującym dochody i wydatki oraz wskazującym pokrycia niedoboru lub kierunki rozdysponowania nadwyżki. Wydatki budżetowe są ściśle powiązane z wysokością osiąganych dochodów oraz realizowanym zakresem zadań.

Organy gminy realizują określone zadania publiczne, których rozmiary i strukturę określa budżet gminy. Budżet ten, będąc zespołem narzędzi i środków służących realizacji określonych lokalnych zadań społeczno-ekonomicznych, może być wykorzystywany przez organy gminy w oddziaływaniu na proces rozwoju lokalnego, jego dynamikę i strukturę. Budżet gminy jest także pewną prezentacją programu działania władz samorządowych, w których ogólne cele społeczne, ekonomiczne i ekologiczne zostały przekształcone w konkretne, wyrażone liczbowo zamierzenia realizacyjne.

Rozwój gminy uzależniony jest od jej zdolności do inwestowania oraz aktywnej polityki podatkowej.

Przedstawiona poniżej tabela obrazuje stan finansów gminy Suwałki w latach 2005-2019.

Zestawienie dochodów i wydatków budżetu gminy Suwałki w latach 2005-2019.

Rok	**Dochody ogółem** w tys. zł	**Wydatki ogółem** w tys. zł	**Nadwyżka/niedobór** w tys. zł
2005	11321	11242	+ 79
2006	13303	14658	- 1355
2007	16914	14545	+ 2369
2008	16768	16961	- 193
2009	20587	23524	- 2937
2010	24574	23969	+ 605
2011	28814	29754	- 940
2012	25856	25667	+ 189
2013	31249	26287	+ 4962
2014	33297	35403	- 2106
2015	28830	28566	+ 264
2016	37510	35299	+ 2211

2017	43869	39679	+ 4190
2018	45432	50091	- 4659
2019	50453	46546	+ 3907

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych oraz sprawozdań z dochodów i wydatków Urzędu Gminy Suwałki

Przy czym udział wydatków na inwestycje w wydatkach ogółem w poszczególnych latach kształtował się następująco:

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Wydatki inwestycyjne w tys. zł	2549	4418	3847	5169	9937	7712	11395	6582	4581	11874	5342	7604	9697	18051	9453

Wieloletnia prognoza finansowa, zgodnie z obowiązującymi przepisami, obejmuje okres obejmujący termin zaciągniętych zobowiązań. Na chwilę obecną opracowane jest na okres do 2030 r.

Zakładany poziom dochodów i wydatków, na podstawie założeń Wieloletniej prognozy finansowej (stan na 11.03.2020r.)

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Dochody ogółem w tys. zł	43869	45432	50453	48139	48629	49185	50152	51348	52177	53433	54722	55942	57295	58682
Wydatki ogółem w tys. zł	39679	50091	46546	54842	48166	48251	49218	50414	52027	53283	54572	55792	57145	58532
Wydatki inwestycyjne w tys. zł	9697	18051	9453	13112	6339	5173	4850	4719	4964	4812	4650	4375	4189	3991

Źródło: Na podstawie Uchwały Nr XVI/169/20 Rady Gminy Suwałki z dnia 11.03.2020 r. oraz danych i sprawozdań z dochodów i wydatków Urzędu Gminy Suwałki

zakładane wydatki inwestycyjne na poziomie 26 % dochodu gminy w 2019 r. 21% dochodu gminy w 2019 r, w pozostałych latach 15-16%

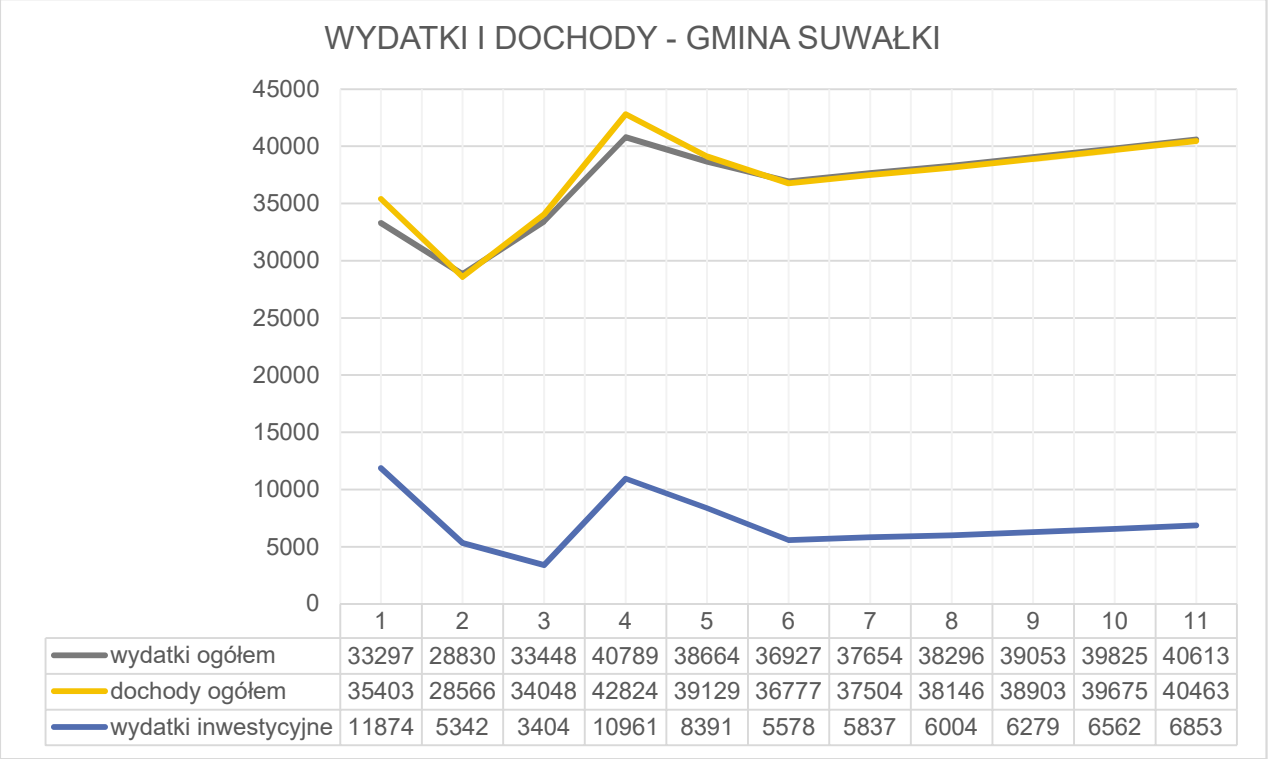

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
wydatki ogółem	33297	28830	33448	40789	38664	36927	37654	38296	39053	39825	40613
dochody ogółem	35403	28566	34048	42824	39129	36777	37504	38146	38903	39675	40463
wydatki inwestycyjne	11874	5342	3404	10961	8391	5578	5837	6004	6279	6562	6853

Stwierdzić trzeba, że sytuacja finansowa gminy pozwala na planowanie wydatków inwestycyjnych na poziomie 15 % dochodu gminy, przy czym budżet na wydatki inwestycyjne wzrasta wraz ze wzrostem wpływu środków pozyskanych m.in. środków unijnych.

Analiza środowiskowa

Dokonując analizy uwarunkowań wynikających ze stanu środowiska przyrodniczego i wymogów jego ochrony wzięto pod uwagę środowisko zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, zgodnie z którym środowisko to ogół elementów przyrodniczych, w tym także przekształconych w wyniku działalności człowieka, a w szczególności powierzchnię ziemi, kopaliny, wody, powietrze, krajobraz, klimat oraz pozostałe elementy różnorodności biologicznej, a także wzajemne oddziaływania pomiędzy tymi elementami.

Mając na uwadze uwarunkowania opisane w punktach II.2, II.3 wprowadzono waloryzację gminy i podział na trzy strefy polityki przestrzennej charakteryzujące się zróżnicowanymi uwarunkowaniami i możliwościami zagospodarowania przestrzennego:

Strefa I – o wysokim reżimie ochronnym, z dopuszczeniem rozwoju turystyki i rolnictwa. Granice strefy pokrywają się z granicami Wigierskiego Parku Narodowego,

Strefa II – o podwyższonym reżimie ochronnym z możliwością rozwoju turystyki, rolnictwa i osadnictwa. Granice tej strefy pokrywają się z granicami otuliny Wigierskiego Parku Narodowego i obszarów chronionego krajobrazu,

Strefa III – rolniczo – osadnicza i aktywizacji gospodarczej obejmująca pozostałe tereny gminy.

Jednocześnie ze względu na występowanie na terenie gminy bogatych złóż kruszyw (piasku ze żwirem) i konieczność uwzględnienia w gospodarowaniu przestrzenią złóż jako unikatowego, nieodnawialnego składnika środowiska przyrodniczego, którego eksploatacja jest (lub może być) niezbędna dla spełnienia wymagań zrównoważonego rozwoju, rozumianego jako sposób godzenia sprzecznych interesów ochrony środowiska i potrzeb życiowych społeczeństwa, dokonano waloryzacji terenów gminy pod katem możliwości prowadzenia działalności górniczej.
Waloryzacja została oparta na dwóch grupach kryteriów: pierwszą, tworzy grupa kryteriów geologiczno-surowcowych analizowane były tu klasy zasobności mierzone w tonach / m^3 oraz punkt piaskowy i miąższość, drugą, tworzy grupa kryteriów sozologiczno-planistycznych, oraz istniejące zagospodarowanie terenu i potrzeby realizacji polityki przestrzennej. Ustalenia dotyczące podziału obszaru gminy na tereny pod kątem ochrony złóż i możliwości ich wykorzystania opisano w punkcie III.17.

Analiza społeczna
Na infrastrukturę społeczną składają się obiekty i urządzenia służące obsłudze ludności. Ich ilość, jakość i rozmieszczenie decydują w zasadniczym stopniu o jakości życia mieszkańców. Usługi publiczne dzielą się na usługi pozostające w sferze kompetencji samorządu i władz rządowych oraz usługi publiczne i komercyjne świadczone przez jednostki organizacyjne lub osoby fizyczne. Uwarunkowania z zakresu szkolnictwa i kultury, służby zdrowia i opieki społecznej zobrazowano w punkcie II.6.

8.2. **Prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego**

W studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności prognozy demograficzne. Nie ma przesłanek aby w niniejszej analizie uwzględnić migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego.
Gmina Suwałki cechowała się od lat ujemnym bilansem przepływów migracyjnych. Dopiero od 1996 roku występuje dodatnie saldo migracji. W wyniku m.in. długotrwałego utrzymywania się niekorzystnych proporcji pomiędzy wielkością ubytku migracyjnego i wielkością przyrostu naturalnego, poziom zaludnienia omawianego obszaru jest obecnie prawie pięciokrotnie niższy niż w kraju i jest ponad 2 razy niższy niż w województwie podlaskim. W ostatnich latach następuje dynamiczny wzrost ludności na co wpływ ma przede wszystkim dodatnie saldo migracji.
Aktualnie średnia gęstość zaludnienia w gminie wynosi 29 osoby na km², podczas gdy w Polsce 123 osoby na km², a w województwie podlaskim – 59 osób na 1 km².

Zmiany stanów ludności osób zameldowanych w latach 2002 – 2020

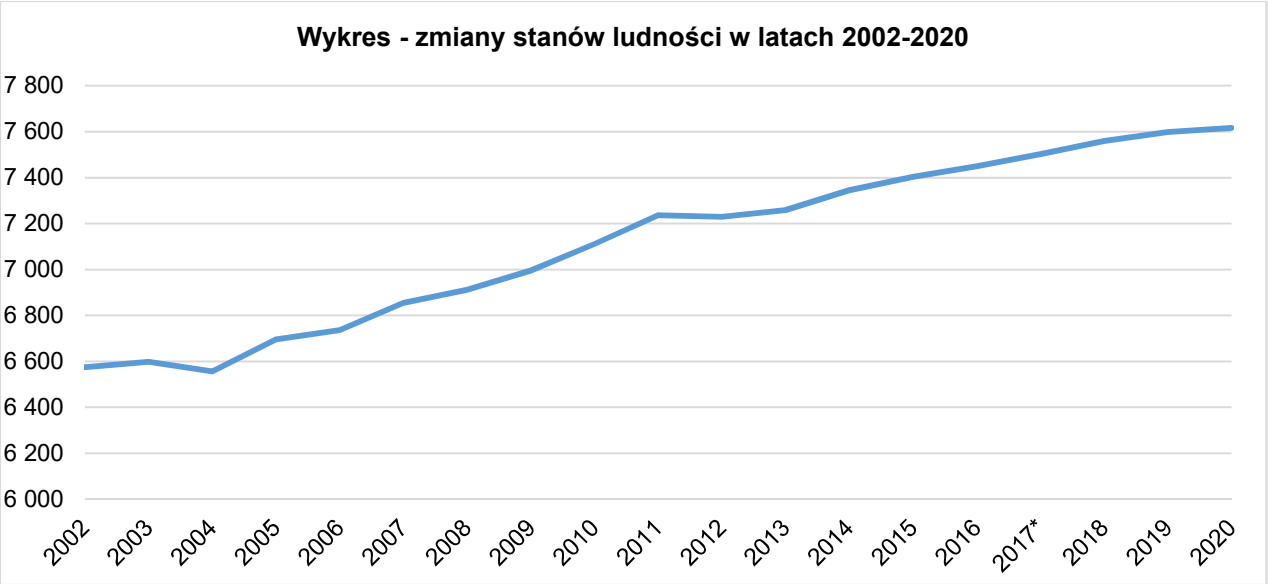

* stan na 11.05.2020 r.

Prognoza stanów ludności w latach 2019 - 2050

Gmina Suwałki

	2019	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Ogółem	7 598	7 673	7 736	7 799	7 862	7 925	7 988	8 051
Zmiany w przedziale czasowym 5 lat	293	75	63	63	63	63	63	63

- zakłada się wzrost prognozowanych latach na podstawie średniego przyrostu w latach 1999-2019 (tj. +50 osób /rok)

w latach 2018 - 2020 przyjmując współczynnik zmniejszający 0,5
w latach 2020 - 2050 przyjmując współczynnik zmniejszający 0,25

63 dane prognozowane

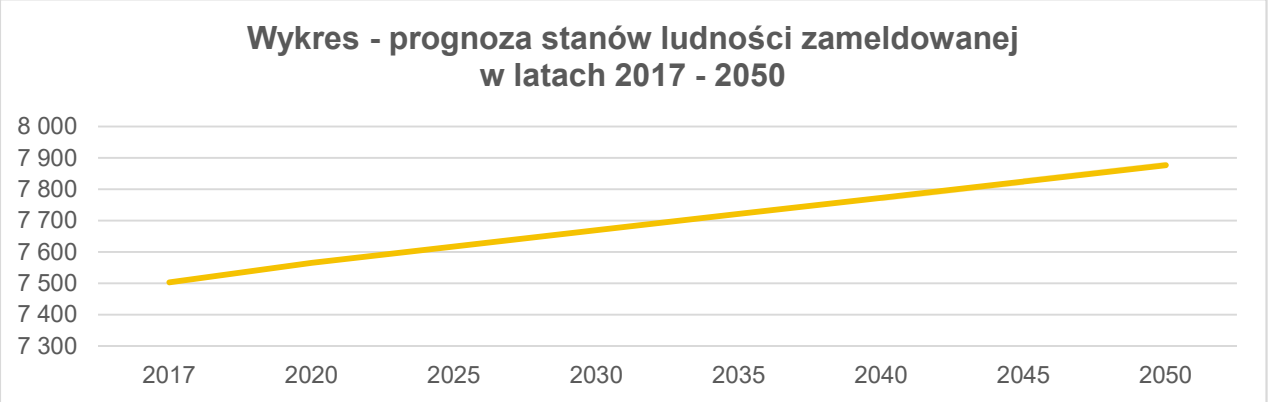

Ustalono na podstawie danych dotyczących ewidencji ludności i danych podatkowych (stan na 11.05.2020 r.) że ok. 441 budynków jednorodzinnych na terenie gminy Suwałki stanowi tzw.

„drugie domy” zamieszkiwane przez osoby niezameldowane na terenie gminy Suwałki. Oznacza to konieczność uwzględniania w planowaniu przestrzennym faktycznego obecnego stanu ludności, który faktycznie obecnie jest większy o ok. 1217 osób (na podstawie danych GUS, „Prognoza gospodarstw domowych na lata 2016 – 2050”, czerwiec 2016 zakładana przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym w 2016 r. w województwie podlaskim ma wynosić 2,70).

Prognoza stanów ludności ogółem w latach 2018 - 2050

Gmina Suwałki

	2018	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Ogółem	8 890	8 965	9 028	9 090	9 153	9 215	9 278	9 340
Zmiany w przedziale czasowym 5 lat	293	75	63	63	63	63	63	63

- zakłada się wzrost prognozowanych latach na podstawie średniego przyrostu w latach 1999-2016 (tj. +50 osób /rok)

w latach 2018 - 2020 przyjmując współczynnik zmniejszający 0,5

w latach 2020 - 2050 przyjmując współczynnik zmniejszający 0,25

63 dane prognozowane

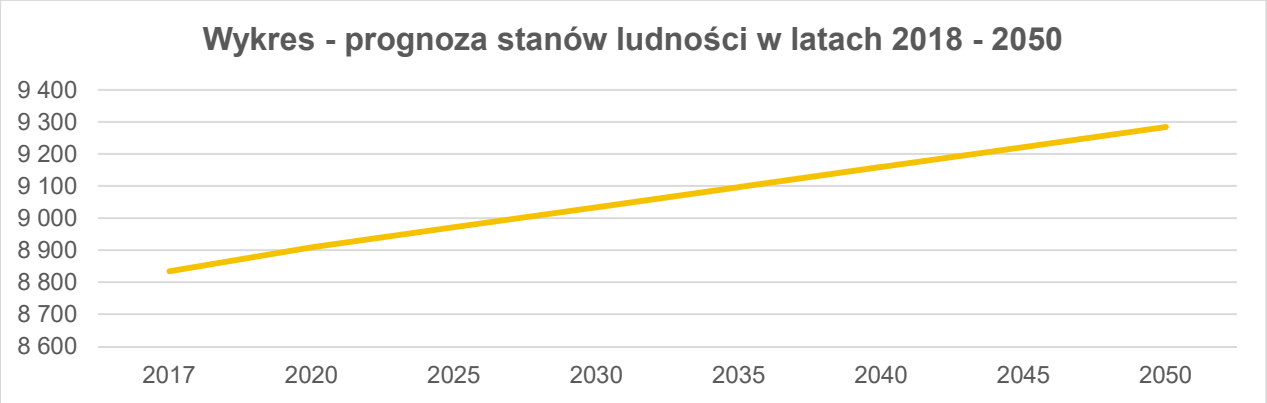

W skali województwa podlaskiego niewątpliwie jednym z głównych problemów jest ujemne saldo migracji oraz prognozowany dalszy spadek liczby ludności. Jednak dla terenów wybranych gmin podmiejskich, w tym gminy Suwałki, dodatnie saldo migracji powinno się utrzymywać. W świetle powyższych zagrożeń sytuacja Gminy Suwałki jest odzwierciedleniem ogólnych tendencji zaobserwowanych na terenie naszego kraju.

Dla gminy Suwałki tendencja odpływu z miasta na tereny wiejskie stwarza korzystną przesłankę rozwojową. Ogólna liczba mieszkańców w granicach administracyjnych gminy ma tendencję wzrostową.

Taką tendencję pokazują dane Głównego Urzędu Statystycznego z pierwszego kwartału 2015 roku. Potwierdzają ją publikowane badania sondażowe. Wynika z nich, że ponad 60% Polaków marzy o zamieszkaniu w wolnostojącym domu o powierzchni od 100 do 150 m^2 z ogródkiem. Z drugiej strony zainteresowaniem nie cieszą się bardzo duże domy o powierzchni ponad 200 m^2.

8.3. **Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy**

Wydatki ponoszone przez gminę na realizację zadań można podzielić na następujące grupy:

- wydatki związane z zapewnieniem prawidłowego funkcjonowania poszczególnych obiektów gminnych oraz zaspokojeniem bieżących potrzeb społecznych, wynikających z realizacji zadań gminy, które są określone jako wydatki bieżące gminy,
- wydatki służące przyszłościowemu zapewnieniu poprawy potrzeb społecznych i jednocześnie decydujące o tempie procesów rozwojowych gminy w przyszłości, obejmujące finansowanie działalności inwestycyjnej, określane jako wydatki inwestycyjne gminy.

Pierwsze z nich pozwalają na zaspokojenie bieżących potrzeb gminy, drugie natomiast przyczyniają się do jej rozwoju. Gmina w pierwszej kolejności musi realizować funkcje związane z utrzymaniem istniejącego stanu usług, utrzymaniem własnych zasobów infrastrukturalnych, a na cele rozwojowe przeznacza pozostałe środki. Działania samorządu gminnego zmierzają w kierunku pomnażania dochodów własnych i z innych źródeł oraz racjonalizacji wydatków, zwłaszcza w kapitałochłonnych dziedzinach życia takich jak: gospodarka komunalna, mieszkaniowa i oświata.

Głównymi dochodami budżetu gminy są subwencje i dochody własne. Na dochody własne składają się wpływy z podatku rolnego, leśnego, od nieruchomości, od środków transportowych, od czynności cywilno – prawnych, opłaty eksploatacyjne i skarbowe, wpływy z karty podatkowej, podatek od spadków i darowizn.

Sytuacja finansowa gminy Suwałki, przedstawiona w analizie ekonomicznej (pkt. II.8.1. opracowania) pozwala na planowanie wydatków inwestycyjnych na poziomie co najmniej 15 % dochodu gminy. Przyjęte założenia nie uwzględniają wzrostu budżetu na wydatki inwestycyjne wraz ze wzrostem wpływu środków pozyskanych z zewnątrz m.in. środków unijnych. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy wynika z potrzeb i możliwości wynikających z prognozowania i istniejących zobowiązań.

rodzaj skutków finansowych	**wpływy do budżetu gminy (dochody) RAZEM**	z tytułu				**Wydatki (koszty) RAZEM**	z tytułu			
		opłaty planistycznej	wzrostu podatku od nieruchom	podatku od czynności cywilnoprawnych	inne ujęte w prognozie skutków finansowych		Wykup gruntów pod drogi gminne	budowa dróg gminnych	budowa infrastruktury technicznej	inne ujęte w prognozie skutków finansowych

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Prognozowane w prognozach skutków finansowych sporządzonych dla planów miejscowych na podstawie art. 17 pkt 5 ustawy o pizp,	41963	8439	25945	1397	6180	56560	3519	32398	18930	1711
Uzyskane dochody i poniesione wydatki związane z realizacją ustaleń planów miejscowych	16988	871	13093	3004	19	32408	3004	11942	12705	825
– obciążenie budżetu gminy + wpływ do budżetu	-24975	-7568	-12852	1607	-6161	-24152	-515	-20456	-6225	-886

* w tys. zł , *dane za 2019 r.*

Łączne zobowiązania gminy wynikające z założeń poczynionych na potrzeby opracowań planistycznych obecnie można oszacować na łączną kwotę wynoszącą ok. 59 mln złotych.
Zgodnie z przyjętymi w sposób ostrożny założeniami kwot przeznaczanych na wydatki inwestycyjne w najbliższej perspektywie czasowej ustalone w studium inwestycje odpowiadają możliwościom finansowym gminy.
Przedstawiana w prognozach skutków finansowych zaktualizowana wartość netto rozłożonego w czasie projektu inwestycyjnego stanowi różnicę pomiędzy przewidywanymi zdyskontowanymi efektami uzyskanymi w poszczególnych latach przedsięwzięcia, a zdyskontowanymi nakładami inwestycyjnymi.
W teorii wyceny nieruchomości zaktualizowana wartość netto może być zaakceptowana jedynie wtedy, gdy jest większa od zera. Przy ocenie skutków ekonomicznych uchwalenia planu kryterium to nie obowiązuje. Opracowane analizy finansowe na potrzeby planów miejscowych nie uwzględniają również możliwości sfinansowania części zadań gminy ze źródeł zewnętrznych.
Decyzja o wprowadzeniu inwestycji do studium i o uchwaleniu planu jest podejmowana po uwzględnieniu również skutków społecznych, ekologicznych i przestrzennych.

8.4. **Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę**

Na potrzeby opracowania bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę przeanalizowano dostępne dane dotyczące użytkowania i przeznaczenia gruntów. Wzięto pod uwagę ustalenia

niniejszego studium oraz zgodnych z nim planów miejscowych. Uwzględniono też prognozy demograficzne i niepewność rynku inwestycyjnego i obrotu gruntami.
Wynikające z ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy powierzchnie przeznaczenia terenów pod poszczególne funkcje:

	przeznaczenia terenów pod poszczególne funkcje			powierzchnia [ha]	% powierzchni gminy
1.	Tereny w granicach obowiązujących planów miejscowych			6682	26,64
	1.1.	na podstawie ustawy z 2003 r.		5704	21,58
	1.2	na podstawie ustawy z 1994 r.		978	3,69
2.	Tereny w trakcie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego			827	3,10
3.	Tereny wskazane w studium do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego			0	0
4.	Tereny wskazane w studium do zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne łącznie:			3609	8,55
	4.1	gruntów rolnych na cele nierolnicze		2221	3,3
	4.2	gruntów leśnych na cele nieleśne		1388	5,24
5.	przeznaczenia terenów pod poszczególne funkcje				
	5.1.	mieszkaniowe wielorodzinne		6,43	0,02
	5.2.	mieszkaniowe jednorodzinne (mieszkaniowe i usługowo-mieszkaniowe)		1485	5,60
	5.3.	Usługowe (usługowe, handlowe, sportu i rekreacji, produkcyjne, składy i magazyny)		650	2,45
	5.4.	komunikacyjne		650	2,46
	5.5.	infrastruktury technicznej		40	0,15
	5.6.	użytkowania rolniczego ogółem:[1] (w tym grunty użytkowane rolniczo, zieleni i ogrodów działkowych)		12912[1]	48,79
		5.6.1	w tym tereny zabudowy zagrodowej[2]	331[2]	1,25
	5.7.	zieleni i wód[3]		9573[3]	36,17
		5.7.1	w tym lasów[4]	6570[4]	
	5.8	inne		1554	5,87
		5.8.1	w tym tereny górnicze (T-NO / tereny górnicze wg stanu na 11.05.2020r.)	1455/958	5,5

		5.8.2	w tym pod OZE	1010	3,82
6.	Obszary o zwartej zabudowie			1734	6,55
7.	obszary przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową o zwartej zabudowie[5]			1490	5,63
		W tym w planach miejscowych		783	2,96
		W tym obszary wskazane w studium pod zabudowę mieszkaniową, na obszarach wyposażonych w podstawowa infrastrukturę (droga publiczna lub wewnętrzna oraz istniejący wodociąg i sieć nn,) *- w zasięgu 100m od kanalizacji i wody* *- w zasięgu 100m od kanalizacji* *- w zasięgu 100m od wodociągu*		1332 *532,3* *536,8* *1332*	5,03
		W tym obszary wskazane w studium pod zabudowę mieszkaniową, na obszarach nie wyposażonych w podstawowa infrastrukturę		708	2,67

[1] w obszary włączono prywatne tereny leśne

[2] na podstawie danych podatkowych, wielkość może ulec zwiększeniu

[3] wskazanie dotyczy zbiorników o powierzchni nie mniej niż 0,84ha

[4] wskazanie dotyczy lasów skarbu Państwa i WPN

[5] *za obszar o zwartej zabudowie (zabudowy o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, skupionej zabudowy) dla którego określona została funkcja dominująca. Obszary o zwartej zabudowie / skupionej zabudowy wyznaczono przy wykształconych sieciach dróg publicznych i z możliwością zapewnienia dostępu do uzbrojenia terenu odpowiednio do funkcji obszaru.*

W granicach obowiązujących planów miejscowych, na podstawie ustaleń z nich wynikających, można wyróżnić tereny o zróżnicowanym przeznaczeniu.

Łączna powierzchnia terenów w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, z uwzględnieniem przeznaczenia, przedstawia się następująco:

	liczba	powierzchnia [ha]	% powierzchni gminy
Tereny w granicach obowiązujących planów miejscowych łącznie:	55	6682	25,25
W tym na podstawie ustawy z 2003 r.	52	6436	24,32
W tym na podstawie ustawy z 1994 r.	3	246	0,93

przeznaczenia terenów pod poszczególne funkcje	powierzchnia [ha]	% udział przeznaczenia	% powierzchni gminy
Tereny pod zabudowę łącznie	1891,89	27,62	7,15
Tereny pod zabudowę mieszkaniową*	712,80	10,22	2,69
w tym pod zabudowę wielorodzinną	6,91	0,11	0,03
Tereny zabudowy usługowej**	339,34	4,86	1,28
w tym usług publicznych	35,74	0,51	0,13
Tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej***	797,10	12,54	3,01
Tereny użytkowane rolniczo	3755,75	53,86	14,20
w tym tereny zabudowy zagrodowej	330,46	5,20	1,25
zieleni i wód	828,94	11,88	3,13
komunikacji	452,46	6,48	1,71
infrastruktury technicznej	139,24	2,19	0,53

* obejmuje łącznie powierzchnie o ustalonym przeznaczeniu podstawowym jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wielorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej oraz letniskowej/rekreacji indywidualnej.

** obejmuje łącznie powierzchnie o ustalonym przeznaczeniu podstawowym jako tereny zabudowy usługowej, usług sportowych i turystycznych oraz usług obsługi rolnictwa.

*** obejmuje łącznie powierzchnie o ustalonym przeznaczeniu podstawowym jako tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej, przemysłowej, OZE, pod elektrowniami wiatrowymi

Wg stanu na dzień 11.05.2020r. łączna powierzchnia przeznaczenia terenów na podstawie danych z zestawienia powierzchni użytków i konturów klasyfikacyjnych z ewidencji gruntów dla obszaru gminy Suwałki, wynosiła odpowiednio:

lp	użytek	łączna powierzchnia [ha]	
1	R III	69	11051
2	R IV	3739	
3	R V	2914	
4	R VI	4329	
5	S	16	

6	Ł III	2	1086
7	Ł IV	262	
8	Ł V	539	
9	Ł VI	282	
10	Ps III	29	1740
11	Ps IV	397	
12	Ps V	677	
13	Ps VI	637	
14	Br	345	
15	B	201	
16	Ls	7868	
17	Lz	71	
18	W	2958	
19	dr	604	
20	inne	801	

Powierzchnia Gminy Suwałki		**26463**	[ha]
w tym:	Lasy	7888	[ha]
	Wody	2958	[ha]
Powierzchnia Gminy Suwałki*		**15617**	[ha]

*powierzchnia gminy z wyłączeniem terenów pod lasami i wodami

Z analizy powyższych zestawień wynika jedynie częściowe zabudowanie terenów przeznaczonych pod zabudowę wyznaczonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przy jednoczesnym zauważalnym braku aktualności części danych ewidencyjnych (tereny przeznaczone pod zabudowę nierolniczą w obowiązujących mpzp wynosi 1891,89 ha natomiast faktycznie gruntów użytku B na terenie całej gminy Suwałki jest 201 ha, czyli w granicach obowiązujących mpzp i poza nimi).

Z analizy posiadanych danych dotyczących ewidencji ludności (stan na 11.05.2020 r.) wynika, że na terenie gminy Suwałki **2260 gospodarstw rodzinnych zameldowanych jest w 2114 budynkach**, w następujących rodzajach budynków:

1) w zabudowie jednorodzinnej (łącznie 2118 gospodarstw w 2080 budynkach):
   a) 1 mieszkanie w budynku – 2042
   b) 2 mieszkania w budynku – 38 budynków (76 gospodarstw)
2) w zabudowie wielorodzinnej (łącznie 142 gospodarstw w 17 budynkach):
   a) 3 mieszkania w budynku – 3 budynki (9 gospodarstw)
   b) 4 mieszkania w budynku – 1 budynek (4 gospodarstwa)
   c) 6 mieszkań w budynku – 3 budynki (18 gospodarstw)
   d) 7 mieszkań w budynku – 1 budynek (7 gospodarstw)
   e) 8 mieszkań w budynku – 5 budynków (40 gospodarstw)

f) 16 mieszkań w budynku – 4 budynki (64 gospodarstwa)

Biorąc pod uwagę informację o osobach z bazy LBD - stan na 11.05.2020 r. ilość zameldowanych mieszkańców gminy wynosi 7617 mieszkańców. Daje to średnio 3,37 osoby na gospodarstwo domowe. **Zgodnie ze złożonymi deklaracjami podatkowymi na terenie gminy zlokalizowano ok. 2604 budynków mieszkalnych**.

Zakłada się, że ludności korzystającej z zabudowy mieszkaniowej na terenie gminy Suwałki jest znacznie więcej i wynosi ona obecnie 8834 osób (7617 + 1331 = 8948) (pkt. II.8.2.). Dla ludności niezameldowanej ustala się liczbę osób w gospodarstwie domowym na wysokości zakładanej dla województwa podlaskiego tj. 2,7 osoby w gospodarstwie.

Zgodnie z danymi EMUIA (pkt. II.6.1.) na terenie gminy Suwałki zaewidencjonowano 2746 numerów adresowych (stan na 11.05.2020 r.) nadanych budynkom istniejącym. Zgodnie z danymi z zakresu ewidencji ludności na terenie gminy Suwałki znajdują się 2114 budynków, które stanowią aktualną siedzibę zameldowania – są to zarówno budynki mieszkaniowe jednorodzinne jak i wielorodzinne.

Z przeprowadzonej prognozy stanów ludności w latach 2018 – 2050 (pkt. II.8.2) wynika, że w roku 2040 ludność gminy wynosić będzie ok. 9215 osób.

Prognozowana liczba osób w gospodarstwie domowym w województwie podlaskim w latach 2016 – 2050 będzie przedstawiać się następująco:

	2016	2020	2030	2040	2050	Zmiana 2016-2050
podlaskie	2,70	2,59	2,36	2,43	2,42	-0,29

na podstawie danych GUS, „Prognoza gospodarstw domowych na lata 2016 – 2050", czerwiec 2016 - zgodnie z którymi przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym w 2016 r. w województwie podlaskim ma wynosić 2,70.

Współczynnik powierzchni użytkowej zadeklarowanej do celów podatkowych dla funkcji mieszkalnej wynosi średnio 128,87 m^2 na budynek, co w przeliczeniu na jednego mieszkańca wynosi obecnie ok. 38,24 m^2 (128,87 / 3,37 = 38,24 m^2/osobę).

Oznacza to, że obecnie mieszkańcy gminy Suwałki mieszkają w lokalach o zbyt małej powierzchni w stosunku do ilości osób w gospodarstwie domowym. Zarówno ilość osób w gospodarstwie domowym jest większa od średniej referencyjnej jak i powierzchnia mieszkania w przeliczeniu na 1 mieszkańca jest mniejsza od średniej referencyjnej.

Maksymalne zapotrzebowanie **na nową zabudowę mieszkaniową** w badanej perspektywie tj. do roku 2040 wynosić będzie w granicach **568827 m^2** powierzchni użytkowej.

Na potrzeby ww. szacowania przyjęto wskazaną prognozowaną liczbę osób w gospodarstwie domowym w województwie podlaskim tj. 2,43 i ilość gospodarstw, która w 2040 roku zakłada się, że wyniesie w gminie Suwałki 3792 gospodarstw domowych (9215 osób / 2,43 tj. liczbę osób w gospodarstwie domowym zakładaną w roku 2040). Na potrzeby ww. szacowania przyjęto obecnie zauważaną tendencję do budowy nowych domów mieszkalnych jednorodzinnych o wielkości uśrednionej wynoszącej ok. 150 m^2.

Ustala się, że powierzchnia terenów pod zabudowę usługową dla usług podstawowych winna być utrzymana co najmniej na obecnym poziomie w stosunku do powierzchni zabudowy

mieszkaniowej i zagrodowej. Wzrost zapotrzebowania na nową zabudowę usługową – usługi podstawowe, będzie odpowiednio proporcjonalny do wzrostu zapotrzebowania na zabudowę mieszkaniową. Maksymalne zapotrzebowanie **na zabudowę usługową, która** obejmuje łącznie powierzchnie o ustalonym przeznaczeniu podstawowym jako tereny zabudowy usługowej, usług sportowych i turystycznych oraz usług obsługi rolnictwa szacuje się w granicach **170648 m^2**. (568827 m^2 * 30% = 170648 m^2).
Zapotrzebowanie na zabudowę przemysłową ustalono na podstawie zgłoszonych wniosków, ustaleń obowiązujących planów miejscowych oraz dokonanej analizy potencjalnego zainteresowania inwestorów. Ustalono przeznaczenie na takie cele gruntów o areale 367 ha, przy założeniu możliwości realizacji 2000 m^2 powierzchni użytkowej na 1 ha, zakładając zabudowę 20% gruntów (2000 m^2 * 367 [ha] * 20% = 146800 m^2). Maksymalne zapotrzebowanie **na zabudowę przemysłową** szacuje się w granicach **146800 m^2** powierzchni użytkowej.

Chłonność obszarów w granicach jednostek osadniczych o określonych funkcjach wyliczono na podstawie ustaleń obowiązujących planów miejscowych (proporcjonalnie w przeliczeniu na ha terenu wskazanego w studium do opracowania planu).
Na potrzeby szacowania chłonności obszarów dla funkcji zabudowy mieszkaniowej ustalono udział obecnego zainwestowania na terenach o wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej i na pozostałych obszarach w następujący sposób:

1. W obowiązujących planach miejscowych wyznaczonych jest ok. 3516 działek z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, ok. 1103 działki w zabudowie rolniczej, na których może być lub jest zrealizowany budynek mieszkalny (331 ha / 3000 m^2 = 1103*)* oraz ok. 230 działek pod zabudowę letniskową, przy czym liczby te obejmują zarówno tereny obecnie zabudowane jak i niezabudowane. Daje to łącznie 4849 działek związanych z zabudową o funkcji mieszkaniowej (ze względu na fakt że część gruntów nie trafiła do obrotu lub zabudowy i może nie trafić do obrotu w badanej perspektywie czasowej, na potrzeby wyliczenia chłonności terenów przyjęto współczynnik zmniejszający 20%). Pozwala to założyć **chłonność wskazanych terenów** o łącznej powierzchni użytkowej dla funkcji mieszkalnej na poziomie **537320 m^2**.
    a. W tym powierzchnia obszarów o wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej wynosi 1332 ha a jego chłonność ustalono proporcjonalnie: 1485:537320, 1332:451211 tj. ok. **479520 m^2**).
    b. W tym powierzchnia pozostałego obszaru wyznaczonego w planach miejscowych wynosi 151 ha a jego chłonność ustalono proporcjonalnie: 1485:537320, 151:57789 tj. ok. **57800 m^2**).
2. W granicach terenów nie objętych planami miejscowymi a wyznaczonych jako tereny zabudowy z funkcją mieszkaniową znajdują się obszary o powierzchni ok. 204 ha. Ich chłonność ustala się na podstawie uśrednionej ilości ustalonych działek pod zabudowę mieszkaniową opracowanych do tej pory planach miejscowych (obejmujących głównie tereny zwartej zabudowy wsi charakterze regulacyjnym, w których wynosi ona 2,4 budynku/ha) tj. 490 budynków. Tereny zabudowy zwartej obejmują głównie tereny

rolnicze i wsie wzdłuż dróg w III strefie polityki przestrzennej w związku z tym oraz ze względu na możliwość łączenia działek i zauważalną tendencję, że część gruntów może nie trafić do obrotu lub zabudowy w badanej perspektywie czasowej, na potrzeby wyliczenia chłonności terenów przyjęto współczynnik zmniejszający 20%. Pozwala to założyć chłonność wskazanych terenów na ok. 416 domów. Na podstawie danych z deklaracji podatkowych zakłada się, że powierzchnia użytkowa budynku mieszkalnego wyniesie w analizowanym okresie średnio 124m^2. Pozwala to założyć **chłonność wskazanych terenów** o łącznej powierzchni użytkowej dla funkcji mieszkalnej na poziomie **48600 m^2**.

Na podstawie deklaracji podatkowych, jak wcześniej ustalono, wiadomo że budynki mieszkalne zlokalizowane na terenach nierolniczych stanowią ok. 46% całej zabudowy, co jednak nie oznacza, że znajdują się one jedynie na terenach przeznaczonych pod zabudowę zagrodową. Chłonność terenów uwzględnia budynki mieszkalne realizowane w ramach siedlisk rolniczych.

8.4.1. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę

Na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy, ustala się maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy:

Rodzaj zabudowy	mieszkaniowa [m^2]	usługowa i produkcyjna [m^2]	Przemysłowa, handlowa, składowa [m^2]
Maksymalne zapotrzebowanie	568827	170648	146800

Założenia przyjęte dla funkcji mieszkaniowej:

1) *9 215 ludzi do 2040*
2) *2,43 zakładana przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym do 2040*
3) *domy po 150m^2*

8.4.2. Chłonność obszarów

Chłonność położonych na terenie gminy obszarów, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, ustalono na podstawie przeprowadzonej analizy posiadanych danych.

Ustala się chłonność położonych na terenie gminy obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy:

Rodzaj zabudowy	mieszkaniowa [m^2]	usługowa i produkcyjna [m^2]	Przemysłowa, handlowa, składowa [m^2]
Chłonność obszarów o wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej	479520	143856	0

Założenia przyjęte dla funkcji mieszkaniowej:

1) *przyjęto 1332 ha w mpzp o wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej*
2) *2,4 domu/ha zakładany przeciętny stopień zabudowy*
3) *domy po 150m^2*
4) *przyjęto proporcjonalnie do zabudowy mieszkaniowej (30%: 479520 * 0,3 = 143856)*

Ustala się chłonność położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy

Rodzaj zabudowy	mieszkaniowa [m^2]	usługowa i produkcyjna [m^2]	przemysłowa [m^2]
Chłonność pozostałych obszarów wyznaczonych w planach miejscowych	57800	17340	11700

Założenia przyjęte dla funkcji mieszkaniowej:

1) *przyjęto 151 ha w mpzp bez wykształconej struktury funkcjonalno-przestrzennej*
2) *2,4domu/ha ustalony przeciętny stopień zabudowy*
3) *domy po 150m^2*
4) *przyjęto proporcjonalnie do zabudowy mieszkaniowej (30%: 57800 * 0,3 = 17340)*

8.4.3. **Analiza porównawcza**

Rodzaj zabudowy	mieszkaniowa [m^2]	usługowa i produkcyjna [m^2]	przemysłowa [m^2]
Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę	**568827**	**170648**	**146800**
Chłonność obszarów o wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej	479520	143856	0
Chłonność pozostałych obszarów wyznaczonych w planach miejscowych	57800	17340	11700
Suma powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na	**537 320**	**161 196**	**11 700**

funkcje zabudowy			
Różnica	**31 507**	**9 452**	**135 100**

Ustalono, że, maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę przekracza sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, w związku z tym istnieje możliwość uzupełnienia bilansu terenów pod zabudowę o tereny wskazane do lokalizacji nowej zabudowy poza obszarami, o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych, w ilości wynikającej z uzupełnionego bilansu o różnicę tych wielkości wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, i przewiduje się możliwość lokalizacji nowej zabudowy poza tymi obszarami, maksymalnie w ilości wynikającej z uzupełnionego bilansu.

Z powyższego zestawienia wynika potrzeba rezerwowania w Studium dodatkowych terenów pod zabudowę mieszkaniową (choć w niewielkim stopniu) oraz pod zabudowę produkcyjno-usługową. Rezerwa terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową winna być zaspokojona w miejscowych planach będących w trakcie opracowania i uzupełniona o nowe tereny głównie na bazie obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.

Natomiast zabudowa przemysłowa może być realizowana obecnie na ok. 117 ha powierzchni terenów w Dubowie Pierwszym. Istnieje potrzeba wyznaczania dodatkowych terenów przemysłowych. Maksymalne zapotrzebowanie na zabudowę produkcyjną i przemysłową może nie być uzależnione od lokalnego zapotrzebowania i może dynamicznie rosnąć.

W związku z intensywnym rozwojem terenów podmiejskich, w tym zakładów produkcyjnych i przemysłowych w rejonie Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz tendencją do lokalizowania funkcji usługowo-handlowych i produkcyjno-przemysłowych w III strefie polityki przestrzennej ukierunkowanej na aktywizację społeczno-gospodarczą, konieczne jest rezerwowanie nowych terenów z przeznaczeniem na te cele. Predysponowane są w tym względzie tereny położone poza obszarami struktur osadniczych i w powiązaniu z drogą ekspresową S61 na bazie istniejącego i projektowanych węzłów komunikacyjnych.

Określając zapotrzebowanie na nową zabudowę, o którym mowa w pkt. 8.4.1. i 8.4.2, bierze się pod uwagę:

1) perspektywę nie dłuższą niż 30 lat (na potrzebę opracowania przyjęto do roku 2040);
2) niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz nie więcej niż o 30%.

8.4.4. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy

Celem polityki przestrzennej władz gminy jest osiągnięcie stabilnego i zrównoważonego rozwoju gminy rozumianego jako zrównoważone wyznaczanie nowych terenów inwestycyjnych i podnoszenie atrakcyjności terenów już wyznaczonych w rożnym stopniu zainwestowania. Rozwój realizowany również poprzez budowę i modernizację infrastruktury wodociągowej i sanitarnej celem poprawy jakości wody pitnej i zwiększenie liczby gospodarstw domowych objętych

systemem zagospodarowania ścieków komunalnych, zwłaszcza na obszarach chronionych i cennych przyrodniczo. Natomiast niewystarczająca dostępność komunikacyjna, w tym również złe parametry i stan techniczny dróg, obniżają atrakcyjność gospodarczą obszaru. Poprawa płynności i bezpieczeństwa ruchu oraz zwiększenie sieci dróg przyczyni się do poprawy stanu środowiska przyrodniczego oraz ułatwi dostęp do terenów zamieszkania, terenów wypoczynkowych i turystycznie atrakcyjnych. Zakłada się też rozwój infrastruktury społecznej poprzez unowocześnianie bazy oświatowo – dydaktycznej, zwiększanie jakości i dostępności usług służby zdrowia i pomocy społecznej, ochronę dziedzictwa narodowego i kulturowego oraz zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców.

W punkcie 8.1. i 8.3. wykazano możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy.

Wykazano również potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, oraz w przypadku, o którym mowa w pkt 4 lit. a, poza tymi obszarami.

Potrzeby inwestycyjne nie przekraczają możliwości ich finansowania, w związku z czym nie ma potrzeby dokonania zmian w przyjętych ustaleniach dotyczących zapotrzebowania na nową zabudowę w stosunku do możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz społecznej.

8.4.5. **Potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy**

Potrzeby inwestycyjne dotyczą wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz społecznej w związku z nową zabudową.

II.9. Stan prawny gruntów

Wg danych będących w posiadaniu Urzędu Gminy Suwałki stan władania gruntów w Gminie Suwałki ulega zmianom i na dzień 11.05.2020 r. przedstawia się następująco:

	lasy Ls [ha]	użytki rolne [ha]	pozostałe [ha]	łącznie [ha]	% powierzchni gminy
Grunty Skarbu Państwa, w tym:	**6848**	**342**	**2446**	**9636**	**36,45**
grunty PGL	2713	102	11	2826	10,69
grunty WPN i w zarządzie WPN	4125	187	2405	6718	25,41
grunty Starostwa Powiatowego	10	53	30	94	0,35

Grunty Gminy Suwałki	**11**	**115**	**271**	**397**	**1,50**
Grunty kościołów	**2**	**29**	**5**	**36**	**0,13**
Grunty osób fizycznych	**994**	**12833**	**192**	**14019**	**53,04**
Grunty pozostałych użytkowników	44	836	994	1875	7,09

Z analizy struktury własności wynika, że na obszarze gminy występuje kilka form władania, a największą rolę odgrywają gospodarstwa indywidualne.

Na drugim miejscu w strukturze własności znajdują się grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym Wigierskiego Parku Narodowego, a w dalszej kolejności grunty Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Suwałki.

Na obszarze gminy grunty wchodzące w skład Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa stanowią 1,81 % pow. gminy. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa w swoich zasobach posiadała ponad 479 ha gruntów, głównie po byłych gospodarstwach państwowych. Zasoby KOWR występują w obrębach: Dubowo Drugie, Dubowo Pierwsze, Korkliny, Kuków, Lipniak, Mała Huta, Nowa Wieś, Bród Nowy, Okuniowiec, Osinki, Przebród, Sobolewo, Bród Stary, Wiatrołuża Pierwsza, Wychodne i Zielone Kamedulskie.

Gmina Suwałki w zasobach własnych posiada ok. 83 ha użytków rolnych, które w znacznej części zagospodarowują dzierżawcy.

Natomiast dominującą pozycję w strukturze własności zajmują gospodarstwa indywidualne skupiając 55,29% gruntów i 91,5 % użytków rolnych gminy. Struktura obszarowa gospodarstw indywidualnych jest mało korzystna, ponieważ gospodarstwa o powierzchni powyżej 15 ha stanowią niewiele ponad 20% ogólnej liczby gospodarstw i jest to znacznie mniejszy udział niż w całym powiecie suwalskim. Rozdrobniona struktura obszarowa rzutuje na kierunki produkcji rolnej i wpływa na poziom życia mieszkańców wsi. Struktura obszarowa gospodarstw indywidualnych wg danych będących w posiadaniu Urzędu Gminy Suwałki. przedstawia się następująco:

Struktura obszarowa gospodarstw gminy

Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw	% gosp.	Liczba gospodarstw w gminie
do 1ha	94	5,40	1739
1 – 5 ha	802	46,12	
5 – 15ha	601	34,56	
15 – 100ha	240	13,80	
powyżej 100 ha	2	1,11	

Kierunki produkcji rolnej ukształtowały się pod wpływem warunków naturalnych i czynników ekonomicznych. Mało korzystne warunki agroklimatyczne i brak stabilnego rynku zbytu wpływają na wielokierunkowość produkcji.

Produkcja roślinna nie w pełni wykorzystuje potencjalne możliwości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, ponieważ zabezpiecza głównie potrzeby produkcji zwierzęcej. Rośliny przemysłowe mają niewielki udział.
Produkcja roślinna ukierunkowana jest głównie na potrzeby własne gospodarstw. Największy udział stanowią rośliny zbożowe, wśród nich dominuje pszenżyto, a na drugim miejscu znajduje się jęczmień, głównie z przeznaczeniem na pasze w gospodarstwach.
Produkcja zwierzęca jest dwukierunkowa. Hodowla bydła w wielu gospodarstwach uzupełniana jest trzodą chlewną i prowadzona jest w ok. 40% ogólnej liczby gospodarstw, a głównym kierunkiem produkcji jest bydło mleczne. Największa ferma bydła mlecznego, znajduje się we wsi Wychodne. Na obszarze gminy ponad 30 gospodarstw specjalizuje się w hodowli bydła, głównie mlecznego.
Natomiast trzodą chlewną zajmuje się ok. 38% gospodarstw rolnych. Największa ferma trzody chlewnej, znajduje się w Przebrodzie, na bazie byłego gospodarstwa państwowego.
Na obszarze gminy obecnie funkcjonuje kilka ferm drobiu, a największa znajduje się w Zielonym Kamedulskim.
Z danych statystycznych wynika, że na terenie gminy Suwałki zlokalizowanych jest ogółem 704 podmiotów gospodarki narodowej (dane z rejestru REGON za 2018 r.) w tym w sektorze rolniczym 23, przemysłowym 97, budowlanym 90 oraz 743 osoby fizyczne prowadzą działalność gospodarczą.

II.10. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

Ochrona przyrody i środowiska jest częścią polityki ekologicznej państwa, jest obowiązkiem każdego obywatela, organów państwowych oraz samorządu terytorialnego, a także jednostek organizacyjnych oraz osób prawnych i fizycznych prowadzących działalność wpływającą na przyrodę. Popularyzowanie ochrony przyrody i środowiska jest obowiązkiem wyżej wymienionych jednostek.
Ochrona przyrody, w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody:

1) dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów;
2) roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową;
3) zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia;
4) siedlisk przyrodniczych;
5) siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
6) tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt;
7) krajobrazu;
8) zieleni w miastach i wsiach;
9) zadrzewień.

Celem ochrony przyrody jest:

1) utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów;
2) zachowanie różnorodności biologicznej;
3) zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego;
4) zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony;
5) ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień;
6) utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody;
7) kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Formami ochrony przyrody są:
1) parki narodowe;
2) rezerwaty przyrody;
3) parki krajobrazowe;
4) obszary chronionego krajobrazu;
5) obszary Natura 2000;
6) pomniki przyrody;
7) stanowiska dokumentacyjne;
8) użytki ekologiczne;
9) zespoły przyrodniczo-krajobrazowe;
10) ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona:

Wyszczególnienie	Ogółem		Parki narodowe	Rezerwaty przyrody	Parki krajobrazowe	Obszary chronionego krajobrazu	Pomniki przyrody
	w ha	w % powierzchni ogólnej	w hektarach				
Gmina Suwałki	18819,18	71,12	7 981,33	brak	brak	10838,48	8

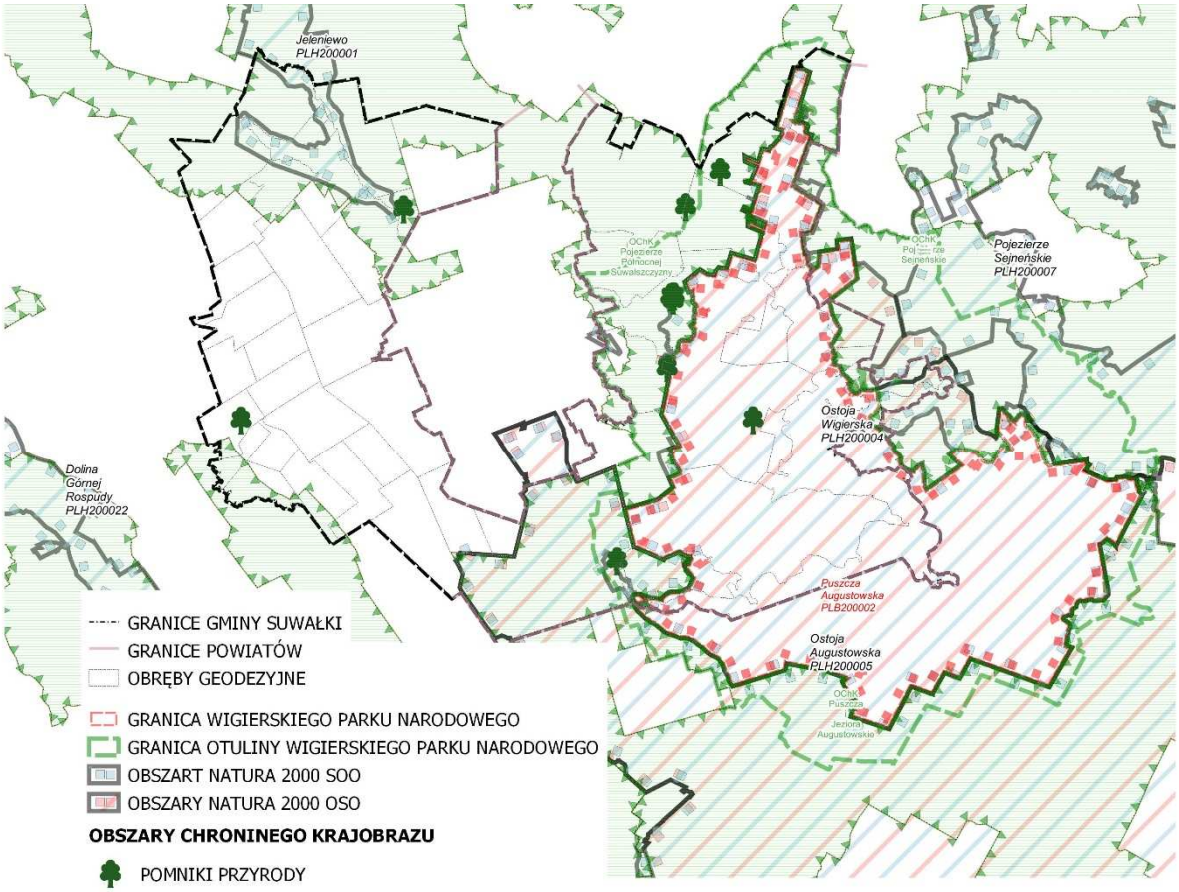

10.1. **Występujące w gminie obszary podlegające ochronie prawnej wynikające z ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r.**

10.1.1. **Wigierski Park Narodowy**

Park narodowy „obejmuje obszar chroniony, wyróżniający się szczególnymi wartościami naukowymi, przyrodniczymi, społecznymi, kulturowymi i wychowawczymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na którym ochronie podlega całość przyrody oraz swoiste cechy krajobrazu”.

Wszelkie działania na terenie parku narodowego podporządkowane są ochronie przyrody i mają pierwszeństwo przed wszystkimi innymi działaniami.

Nadrzędnym celem parku narodowego jest poznanie, zachowanie całości systemów przyrodniczych danego terenu, wraz z warunkami ich funkcjonowania, oraz odtwarzanie zniekształconych i zanikłych ogniw rodzimej przyrody.

Występujące w gminie obszary podlegające ochronie prawnej wynikają z ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 55):

1. W parkach narodowych oraz w rezerwatach przyrody zabrania się:
    1) budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody;
    2) chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych,

zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;

3) polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
4) pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkadzania roślin oraz grzybów;
5) użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkadzania, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
6) zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
7) pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;
8) niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
9) palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
10) prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
11) stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
12) zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
13) połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;
14) ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
15) wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony, psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas oraz psów asystujących w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426);
16) wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
17) ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach stanowiących własność parków narodowych lub będących w użytkowaniu wieczystym parków narodowych, wskazanymi przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
18) umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem parku albo rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną,

z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;

19) zakłócania ciszy;

20) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

21) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;

22) biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

23) prowadzenia badań naukowych - w parku narodowym bez zgody dyrektora parku, a w rezerwacie przyrody - bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska;

24) wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;

25) wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;

26) organizacji imprez rekreacyjno-sportowych - w parku narodowym bez zgody dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

2. Zakazy, o których mowa w ust. 1, nie dotyczą:
   1) wykonywania zadań wynikających z planu ochrony lub zadań ochronnych;
   2) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
   3) wykonywania zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
   4) obszarów objętych ochroną krajobrazową w trakcie ich gospodarczego wykorzystywania przez jednostki organizacyjne, osoby prawne lub fizyczne oraz wykonywania prawa własności, zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego.

Na terenie Gminy Suwałki położona jest część Wigierskiego Parku Narodowego. Został utworzony w 1989 roku rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 1988 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 173). Podstawą prawną funkcjonowania parku jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 marca 1997 r. w sprawie Wigierskiego Parku Narodowego (Dz. U. Nr 24, poz. 124) oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2003 r. w sprawie nadania statutu Wigierskiemu Parkowi Narodowemu (Dz. U. Nr 12, poz. 1297). Park zajmuje obszar ok. 15 000 ha. Największy obszar gruntów Parku, bo 7 981,33 ha, znajduje się w gminie Suwałki. Powierzchnia otuliny WPN wynosi ok. 11 300 ha. Park został utworzony w celu ochrony jezior wigierskich, których ochroną interesowano się już w latach 20 – tych XX wieku. W 1975 r. Międzynarodowa Unia Ochrony Przyrody i Jej Zasobów włączyła jez. Wigry do Międzynarodowego Projektu „Aqua", którego celem była ochrona najcenniejszych obiektów badawczych – akwenów świata. Tego samego roku powstaje Wigierski Park Krajobrazowy, jako pierwszy tego typu obiekt w kraju. Od 1988 roku funkcjonuje jako Park Narodowy.

W 2002 roku Park został wpisany na listę obiektów Konwencji Ramsarskiej.

Park położony jest na północnym skraju Puszczy Augustowskiej, największego zwartego kompleksu leśnego na niżu Europy, który wraz z lasami na terytorium Litwy i Białorusi pokrywa obszar około 300 tysięcy hektarów.

Rzeźba terenu Parku jest zróżnicowana. Na północ od jeziora Wigry krajobraz jest pagórkowaty, z licznymi wzniesieniami i obniżeniami terenu, dużą liczbą jezior i dolin rzecznych, zaś w części południowej dominują obszary o lekko sfalowanej lub płaskiej powierzchni. Wyjaśnienia tego zjawiska szukać należy w odmiennej historii geologicznej tych dwóch obszarów.

Dla terenów Wigierskiego Parku Narodowego co roku wydawane jest zarządzenie Ministra Środowiska w sprawie zadań ochronnych dla Wigierskiego Parku Narodowego, które obejmują:

1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz wskazanie sposobów eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków;
2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań;
3) opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
4) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową;
5) ustalenie miejsc udostępnianych w celach naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych oraz maksymalnej liczby osób mogących przebywać jednocześnie w tych miejscach.

Na terenie Wigierskiego Parku Narodowego wyróżniono strefy ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej, oraz określono działania ochronne dla poszczególnych obszarów. Wskazano też obszary i miejsca udostępniane dla celów edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, amatorskiego połowu ryb oraz sposoby ich udostępniania.

Strefy ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej wskazano na rysunkach studium.

Plan ochrony Wigierskiego Parku Narodowego i obszaru Natura 2000 Ostoja Wigierska (Załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska - projekt z dnia 19.05.2016 r.) określa się następujące ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin – m.in. Suwałki, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych.

1. Sprzyjającymi ochronie Parku i obszaru Natura 2000 PLH 200004 kierunkami rozwoju społecznego i gospodarczego są działania zgodne z zasadami rozwoju zrównoważonego. W szczególności jest to:

1) rozwój rolnictwa:
   a) integrowanego, to znaczy wykorzystującego w harmonijny sposób postęp techniczny i biologiczny w uprawie, nawożeniu i ochronie roślin (celem gospodarowania jest uzyskanie stabilnej wydajności i odpowiednich dochodów rolniczych w sposób nie zagrażający środowisku naturalnemu),
   b) ekologicznego, to znaczy łączącego przyjazne środowisku praktyki gospodarowania, wspomagającego wysoki stopień różnorodności biologicznej, wykorzystującego naturalne procesy oraz zapewniającego właściwy dobrostan zwierząt;

2) rozwój turystyki wiejskiej i przyrodniczej (agro- i ekoturystyki), opartych na atrakcyjności walorów przyrodniczych i kulturowych;
3) rozwój sfery usług związanych z turystyką wiejską i przyrodniczą (gastronomia, rzemiosło, wypożyczalnie itp.);
4) rozwój informatyzacji wsi służący rozwojowi elektronicznych form pracy;
5) modernizacja istniejącej substancji mieszkaniowej, przede wszystkim w dziedzinie:
   a) zmniejszenia zapotrzebowania energetycznego budynków,
   b) zwiększenia efektywności wykorzystania konwencjonalnych źródeł energii,
   c) wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
   d) zachowania stylu budownictwa i architektury charakterystycznych dla obszaru Parku;
6) umiarkowany rozwój zabudowy z zachowaniem następujących zasad:
   a) preferowania skupionej zabudowy wsi i osiedli, co prowadzić będzie do ograniczania powierzchni buforowych, w których następuje zanieczyszczanie środowiska, wydeptywanie gleby i inne procesy negatywnie wpływające na zasoby przyrodnicze,
   b) ograniczania negatywnego wpływu na przyrodę i krajobraz,
   c) optymalizowania kosztów budowy infrastruktury, takiej jak drogi, sieci wodociągowe i kanalizacyjne, linie energetyczne;
7) rozwój sieci wodociągowych i kanalizacyjnych oraz urządzeń oczyszczania ścieków;
8) modernizacja infrastruktury komunikacyjnej i technicznej (drogi, linie energetyczne itp.) przy zachowaniu wymogów ochrony przyrody i krajobrazu;
9) rozwój integracji społecznej służącej budowie społeczeństwa obywatelskiego (również przy udziale Parku). Wzmacnianie tożsamości lokalnej i tworzenie warunków do tworzenia więzi sąsiedzkich. Rozwój wspólnot lokalnych (stowarzyszenia, partnerstwa itp.), będących skutecznym czynnikiem mobilizującym do podejmowania przedsięwzięć na rzecz zrównoważonego rozwoju.

2. W zakresie utworzenia i utrzymania niezbędnych korytarzy ekologicznych o znaczeniu lokalnym, jak również łączących Park i obszar Natura 2000 z dalszym otoczeniem, zaleca się wprowadzenie następujących ustaleń:

1) Do planów zagospodarowania przestrzennego (planu wojewódzkiego i planów miejscowych) oraz studiów i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin należy wprowadzić przebieg (obszar) korytarzy ekologicznych. Przy wyznaczaniu szczegółowych granic należy kierować aktualnymi dokumentami i opracowaniami dotyczącymi tworzenia korytarzy ekologicznych. Przebieg korytarzy ekologicznych o znaczeniu lokalnym oraz przebieg korytarzy ekologicznych łączących Park i obszar Natura 2000 z dalszym otoczeniem przedstawiono na załącznikach graficznych.
2) Na obszarach stanowiących korytarze ekologiczne łączące Park z otoczeniem:
   a) nie należy dopuszczać do zmian w sposobach prowadzenia gospodarki leśnej, które doprowadziłyby do odlesienia, przerwania ciągłości drzewostanów, silnego uproszczenia ich struktury wiekowej;
   b) zaleca się dopuszczanie do naturalnej sukcesji zaroślowej i leśnej, szczególnie na mineralnych gruntach nieleśnych, z wyłączeniem nieleśnych siedlisk Natura 2000 oraz

innych, nieleśnych zbiorowisk roślinnych, cennych pod względem przyrodniczym lub pożądanych z powodów biocenotycznych;

c) zaleca się utrzymanie, przynajmniej w części korytarzy, obecnej mozaikowej struktury pokrycia terenu, obejmującej ekosystemy leśne i nieleśne, w tym zaroślowe, łąkowe i pastwiskowe, ze szczególną ochroną ekosystemów siedlisk wilgotnych i mokrych;

d) nie należy likwidować zadrzewień śródpolnych, zakrzewień, małych zbiorników wodnych i trwałej pokrywy roślinnej w pasie 10 m wokół tych zbiorników oraz wzdłuż brzegów jezior i rzek;

e) dla przecinających korytarze inwestycji liniowych mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zaleca się wprowadzenie obowiązku sporządzania ocen oddziaływania na środowisko, uwzględniających zagadnienia migracji organizmów i skutki fragmentacji środowiska. Inwestorzy powinni być zobowiązani do zapewnienia środków minimalizujących negatywny wpływ inwestycji na funkcjonowanie korytarzy, np. poprzez obowiązek budowy przejść dla zwierząt różnej wielkości oraz przez ograniczenie zmian siedliskowych w otoczeniu inwestycji;

f) nie należy grodzić posesji zlokalizowanych w dolinach rzek w strefie 10 m od brzegu;

g) nie należy dopuszczać do regulacji rzek oraz budowy urządzeń hydrotechnicznych uniemożliwiających migrację ryb;

h) zaleca się ograniczanie urbanizacji powodującej przerwanie ciągłości korytarzy ekologicznych;

i) nie należy wprowadzać zabudowy w strefie 100 m od brzegów rzek i jezior, z uwzględnieniem zapisów zawartych w niniejszym rozdziale w ust. 4 pkt 2e;

j) zaleca się wprowadzenie ograniczeń prędkości na drogach przecinających lasy i na których dochodzi do kolizji ze zwierzętami. W przypadku dróg o największym natężeniu wskazana jest budowa przejść dla zwierząt;

k) nie należy budować elektrowni wiatrowych.

3) Dla korytarzy o znaczeniu lokalnym w odległości 100 m z obu stron od osi korytarza zaleca się:

a) utrzymanie obecnego pokrycia terenu z możliwością zmiany zbiorowisk, polnych na zbiorowiska łąkowe,

b) ograniczanie naturalnej sukcesji prowadzącej do przekształcania zbiorowisk nieleśnych w zbiorowiska zaroślowe i leśne,

c) niewprowadzanie nowej zabudowy i ogrodzeń powodujących przerwanie ciągłości korytarzy ekologicznych,

d) zachowanie obecnych stosunków wodnych i nieprzekształcanie obiektów hydrograficznych (rzeki, rowy, kanały).

3. W zakresie gospodarki wodnej i gospodarowania wodami w granicach Parku nie należy dopuszczać do:

1) regulacji rzek, w tym prostowania ich biegu, pogłębiania, umacniania brzegów oraz innych działań naruszających naturalnie ukształtowane koryto cieku. Wyjątek w tej zasadzie dotyczy okresowego wyrównywania dna i ukształtowania koryta

bezpośrednio w pobliżu urządzeń służących do monitoringu stanu i przepływów wód – zgodnie z wytycznymi Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej;

2) wykonywania zabiegów melioracyjnych prowadzących do osuszania drobnych zbiorników wodnych – zagłębień śródpolnych, młak, „oczek" wodnych, naturalnych stawów i siedlisk wodno - błotnych. Ustalenie dotyczy w szczególności wykonywania nowych rowów odwadniających, zakładania drenażu oraz wypompowywania wody z tych ekosystemów na całym obszarze Parku oraz w jego otulinie – jeżeli zabieg melioracyjny będzie miał wpływ na stosunki wodne na terenie Parku. Prace związane z utrzymaniem istniejących urządzeń melioracji szczegółowej, planowane do wykonania w odległości mniejszej niż 100 metrów od granic siedlisk przyrodniczych Natura 2000 powinny być poprzedzone wykonaniem oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
3) zasypywania drobnych zbiorników wodnych i środowisk wodno - błotnych ziemią lub innymi materiałami wypełniającymi;
4) naruszania naturalnej konfiguracji dna i pobrzeża zbiorników wodnych i cieków, wydobywania z wód kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów. Wyjątek stanowić może rekultywacja drobnych zbiorników wodnych, związana z odtwarzaniem lub kształtowaniem siedlisk występowania rzadkich gatunków hydrobiontów, np. miejsc rozrodu niektórych płazów. Prace ziemne (nie związane z realizacją planu ochrony Parku) prowadzone w strefie pobrzeża wód lub naruszające ich dno powinny być poprzedzone wykonaniem oceny oddziaływania na środowisko;
5) budowy urządzeń wodnych, piętrzenia rzek i hydrotechnicznej regulacji ich przepływu. Dopuszcza się utrzymanie urządzeń wodnych wylęgarni ryb w miejscowości Tartak oraz możliwość podpiętrzania wody w jeziorze Omułówek do rzędnej 132,70 m n.p.m., umożliwiającej grawitacyjny przepływ wód poprzez urządzenia wylęgarni – przy zapewnieniu warunków migracji organizmów wodnych. Okresowe piętrzenie wód i powrót do tradycyjnego zasilania wylęgarni ryb poprzedzać musi wykonanie szczegółowej ekspertyzy oraz dokonanie uzgodnień z właścicielami gruntów prywatnych przylegających do zbiornika;
6) eksploatacji kopalin w zlewniach bezpośrednich ekosystemów wodnych Parku, w tym eksploatacji torfów i gleb organicznych;
7) tworzenia sztucznych zbiorników wodnych na glebach organicznych oraz w odległości mniejszej niż 100 metrów od granic siedlisk Natura 2000;
8) poboru wód powierzchniowych do nawodnień wykraczających poza zwykłe korzystanie z wód oraz przerzutów wody.

4. W zakresie utrzymania i poprawy stanu ekosystemów wodnych i zależnych od wody:

1) na obszarze całkowitej zlewni wód Parku powinno być zabronione odprowadzanie jakichkolwiek ścieków, nawet po oczyszczeniu, bezpośrednio do zbiorników wodnych i cieków. Ustalenie nie dotyczy dopływu oczyszczonych ścieków z kanalizacji deszczowych oraz z Komunalnej Oczyszczalni Ścieków w Suwałkach. Należy dążyć do możliwie

szybkiego wyposażenia wszystkich wylotów kanalizacji deszczowej w urządzenia zabezpieczające wody odbiornika przed zanieczyszczeniem. Należy dążyć do pełnego skanalizowania wszystkich gospodarstw, ośrodków wypoczynkowych, kempingów, pól namiotowych, szkół, restauracji i innych obiektów kubaturowych i odprowadzania ścieków do oczyszczalni.

2) na obszarze Parku nie należy dopuszczać do:
   a) budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowościach, w których istnieje możliwość podłączenia budynków do sieci kanalizacji sanitarnej. Przy braku takich możliwości, ścieki powinny być odprowadzane do szczelnych szamb lub, po ich oczyszczeniu w przydomowej oczyszczalni, do gruntu w odległości minimum 100m od brzegów wód (jezior, rzek i rowów melioracyjnych);
   b) składowania nawozów sypkich i obornika bezpośrednio na glebie w odległości mniejszej niż 100m od brzegów wód i siedlisk podmokłych. W strefie tej nawozy powinny być składowane na podłożu nieprzepuszczalnym lub na płycie betonowej zaopatrzonej w studzienki na odcieki;
   c) niszczenia roślinności szuwarowej oraz trwałej pokrywy roślinnej na brzegach wód z wyłączeniem fragmentarycznego wykaszania trzcin na jeziorze Wigry (ok. 20 ha rocznie) w układzie pasowym dla ochrony tarlisk ryb oraz poprawy warunków bytowania i lęgów ptaków wodnych;
   d) zmiany sposobu użytkowania gruntów, polegającej na zamianie użytków zielonych na grunty orne, w pasie o szerokości 50m od brzegów wód. Dopuszczalnymi i pożądanymi zmianami sposobu użytkowania gruntów w tej strefie jest zadarnianie użytków ornych, wprowadzanie zakrzewień i zadrzewień lub zalesień (za wyjątkiem powierzchni nieleśnych siedlisk Natura 2000 lub innych obszarów wskazanych do zachowania w stanie bezleśnym);
   e) wznoszenia jakichkolwiek budynków i obiektów budowlanych w pasie o szerokości 100m od brzegów naturalnych zbiorników i cieków wodnych. Zakazem powinny być objęte również obiekty przeznaczone na potrzeby rolnictwa oraz barakowozy i inne obiekty tymczasowe. Ustalenie nie dotyczy budowy obiektów związanych z ochroną ekosystemów wodnych, utrzymaniem przystani wodnych, punktów widokowych i kąpielisk o charakterze ogólnodostępnym, działaniami ochronnymi i udostępnieniem Parku, realizacją zadań statutowych Parku, opisanych w niniejszym planie zamierzeń inwestycyjnych, obszarów zwartej zabudowy wsi oraz budowy saun w sąsiedztwie zabudowań (bez możliwości rozbudowy i zmiany sposobu użytkowania na przeznaczenie inne niż sauna).

5. Zaspokajaniu potrzeb ludności i gospodarki w granicach Parku służyć będą m.in.:
   1) zapewnienie poboru wód podziemnych przeznaczonych do spożycia oraz na cele socjalno - bytowe z istniejących punktów poboru wód;
   2) udostępnienie części wód Parku dla turystyki, sportu i rekreacji na zasadach zgodnych z wymaganiami ochrony przyrody;
   3) utrzymanie przepływu i drożności cieków udostępnionych dla ruchu turystycznego;

4) udostępnienie części wód Parku dla amatorskiego połowu ryb na zasadach zgodnych z wymaganiami ochrony przyrody;
5) współpraca z organizatorami kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli, władzami samorządowymi, jednostkami ratownictwa wodnego, Policji i innych służb w celu poprawy bezpieczeństwa osób przebywających na wodach Parku;
6) umożliwienie rozwoju miejscowości: m.in. Stary Folwark, Gawrych Ruda, Piertanie, Magdalenowo, Wigry, jako wsi o wiodącej funkcji turystyczno- rekreacyjno - rolniczej, w sposób niesprzeczny z celami ochrony przyrody i krajobrazu, gdzie wymagania dotyczące zagospodarowania winny być ustalone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
7) gospodarowanie gruntami rolnymi, które powinno być prowadzone zgodnie z zasadami Wzajemnej Zgodności ustanowionymi przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz dyrektywami Unii Europejskiej.

6. W zakresie gospodarki rolnej i leśnej w granicach Parku nie należy dopuszczać do:
1) melioracji prowadzących do osuszenia drobnych zbiorników wodnych i torfowisk na terenach użytkowanych rolniczo oraz w obrębie siedlisk przyrodniczych Natura 2000;
2) lokalizowania ferm hodowlanych i towarowych powyżej 40DJP niezależnie od systemu chowu zwierząt (zapis nie dotyczy ferm istniejących, które zostają zachowane w stanie dotychczasowym). Ustalenie dotyczy w szczególności budowy ferm tuczu trzody chlewnej, bydła, koni, drobiowych i innych;
3) lokalizowania ferm obcych gatunków zwierząt większych niż 5 matek stada podstawowego;
4) usuwania spontanicznych zadrzewień przydrożnych i zarośli śródpolnych poza przypadkami uzasadnionymi względami ochrony przyrody i krajobrazu, sanitarnymi lub bezpieczeństwa publicznego (po uzyskaniu opinii Parku, zgodnie z obowiązującymi przepisami);
5) eksploatacji kopalin za wyjątkiem wydobycia piasku i żwiru na potrzeby własnego gospodarstwa, wykonywanego przez osoby fizyczne z nieruchomości stanowiącej przedmiot ich prawa własności;
6) rolniczego wykorzystania gnojowicy i ścieków w bezpośrednich zlewniach ekosystemów wodnych Parku w odległości mniejszej niż 100 m od linii brzegowej;
7) sztucznego zalesienia obszarów ze szczególnym uwzględnieniem nieleśnych, torfowiskowych i bagiennych siedlisk przyrodniczych Natura 2000;
8) zarastania punktów i osi widokowych o wybitnych walorach krajobrazowych. W związku z tym zaleca się usuwanie roślinności w zakresie niezbędnym dla odsłonięcia osi widokowych.

7. Ustalenia dotyczące infrastruktury komunikacyjnej i technicznej.
1) Na obszarze Parku:
a) istniejąca sieć dróg (w terenie lub w ewidencji) powinna być utrzymana, z możliwością poprawy nawierzchni i przebudowy. Nie należy jednak rozbudowywać tej sieci i nie podwyższać klas dróg. Przy remontach i modernizacji dróg nie wskazane

jest stosowanie żużla piecowego i innych odpadów. Przewiduje się niezbędne poszerzenie pasów drogowych dróg w ciągach ścieżek rowerowych i podniesienie istniejących parametrów, w szczególności dróg wskazanych w lit. b);

b) wskazana jest budowa ścieżek rowerowych wzdłuż dróg powiatowych na odcinkach m.in.:

- 1153B Suwałki – Okuniowiec – Kaletnik – Wiatrołuża,
- 1171B Burdeniszki – Mikołajewo – Maćkowa Ruda,
- 1172B Magdalenowo – Wigry,
- 1181B od drogi 653 – Stary Folwark – do drogi 653,
- 1149B Suwałki – Płociczno – do drogi 1150B,
- 1150B Płociczno – Gawrych Ruda – Słupie,

c) remontowane, przebudowywane i rozbudowywane linie energetyczne należy prowadzić jako kablowe;

d) umieszczanie tablic reklamowych i informacyjnych powinno być ograniczone do informacji o prowadzonej lokalnie działalności gospodarczej, umieszczanych na własnej działce. Zalecane maksymalne wymiary szyldu - tablicy to 120 cm na 180 cm, wysokość górnej krawędzi tablicy nad poziom gruntu nie powinna przekraczać 2,5 m. Ustalenie nie dotyczy sytuacji gdy obowiązek czasowego ustawienia tablicy wynika z umowy zawartej z funduszem dofinansowującym przedsięwzięcia realizowane w granicach Parku.

2) Na obszarze Parku nie należy:

a) wprowadzać nowych obiektów wysokościowych stanowiących obcą dominantę w krajobrazie, takich jak:

- elektrownie wiatrowe (nie dotyczy to małych przydomowych elektrowni, przy czym turbina nie powinna wystawać więcej niż 3 m ponad obrys budynku),
- napowietrzne linie energetyczne wysokiego i średniego napięcia,
- maszty i wieże telekomunikacyjne (radiowe, telewizyjne, telefonii komórkowej),
- wysokie kominy,

b) lokalizować elektrowni fotowoltaicznych. Nie dotyczy to małych przydomowych mikroinstalacji produkujących energię elektryczną, montowanych na budynkach oraz w obrębie zabudowy działki siedliskowej,

c) budować linii kolejowych i nowych dróg, z wyłączeniem przebudowy i remontu dróg istniejących i odcinków kolejki wąskotorowej oraz budowy nowych dróg dojazdowych i wewnętrznych,

d) budować kopalni, wydobywać kopalin mineralnych, gleb organicznych i torfu,

e) wprowadzać zabudowy hydrotechnicznej z wyłączeniem działań niezbędnych dla poprawy stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000,

f) regulować i utwardzać brzegów wód,

g) kopać stawów na gruntach organicznych, z wyłączeniem odtwarzania i rekultywacji istniejących drobnych zbiorników wodnych,

h) wprowadzać zabudowy przemysłowej zaliczanej do przedsięwzięć mogących potencjalnie lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
i) lokalizować składowisk i instalacji przerobu odpadów,
j) prowadzić prac melioracyjnych powodujących zmiany stosunków wodnych w odległości mniejszej niż 100 metrów od granic siedlisk i stanowisk gatunków Natura 2000,
k) budować sklepów wielkopowierzchniowych o powierzchni przekraczającej 400m^2,
l) lokalizować lądowisk dla statków powietrznych (śmigłowce, samoloty).

3) Na obszarze otuliny Parku nie należy:
a) wprowadzać nowych obiektów wysokościowych stanowiących obcą dominantę w krajobrazie, takich jak:

– elektrownie wiatrowe (nie dotyczy to małych przydomowych elektrowni, przy czym turbina nie powinna wystawać więcej niż 3 m ponad obrys budynku),
– napowietrzne linie energetyczne wysokiego napięcia;

b) wprowadzać zabudowy hydrotechnicznej mogącej negatywnie w pływać na stosunki wodne na terenie Parku,
c) lokalizować składowisk i instalacji przerobu odpadów,
d) wprowadzać zabudowy przemysłowej zaliczanej do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
e) prowadzić prac melioracyjnych prowadzących do zmiany stosunków wodnych wodległości mniejszej niż 100 m od granic siedlisk i stanowisk gatunków Natura 2000 położonych w Parku.

8. Ustalenia dotyczące lokalizacji infrastruktury turystycznej i edukacyjnej.
1) Terenami wyłączonymi z lokalizowania infrastruktury turystycznej i edukacyjnej z zastrzeżeniem punktu 2, powinny być:
a) siedliska przyrodnicze Natura 2000i siedliska gatunków będących przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000,
b) strefy ochronne wód, siedlisk Natura 2000 i lasów.
2) Dopuszcza się:
a) budowę instalacji sanitarnych na terenach kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli oraz pól namiotowych, z obowiązkiem odprowadzania ścieków do sieci kanalizacyjnej, a w przypadku braku kanalizacji – do szczelnych szamb, w odległości minimum 50 m od brzegów wód,
b) budowę utwardzonych, ogólnodostępnych miejsc wodowania sprzętu pływającego na terenie funkcjonujących ośrodków żeglarskich,
c) budowę nowych i utrzymanie obiektów oraz urządzeń służących celom Parku,
d) wprowadzanie na wyznaczonych szlakach turystycznych i ścieżkach edukacyjnych: tablic informacyjnych, tabliczek kierunkowych oraz elementów zagospodarowania zabezpieczających siedliska przed dewastacją (kładek przez miejsca podmokłe, barierek ochronnych itp.).

9. Ustalenie zasad ochrony i kształtowania układów osadniczych oraz stylu budownictwa i architektury charakterystycznych dla obszaru Parku.

1) Postulowane ogólne zasady ochrony i kształtowania układów osadniczych:
   a) w istniejącej zabudowie i siedliskach rolniczych należy utrzymać możliwość jej remontów, rozbudowy, przebudowy i zmiany sposobu użytkowania istniejących obiektów w granicach siedlisk, również wtedy gdy zabudowa ta znajduje się na terenach wymienionych w ust. 10, 11 i 12;
   b) we wsiach należy zachować tradycyjny układ przestrzenny. Nowa zabudowa powinna powstawać wzdłuż dróg z historycznie ukształtowanymi ciągami wsi i przede wszystkim uzupełniać (zagęszczać) zabudowę istniejącą w obszarach zwartej zabudowy, które są lub będą wyznaczone w dokumentach planistycznych gmin;
   c) wskazane jest utrzymanie jednej linii zabudowy od strony drogi i od strony pól, unikanie budowania nowych domów w głębi działki oraz wznoszenia nowych budynków wyższych niż otaczające;
   d) możliwość tworzenia nowych siedlisk rolniczych powinna istnieć wyłącznie dla gospodarstw, których powierzchnia jest nie mniejsza niż średnia powierzchnia gospodarstwa w gminie, to jest w gminie Suwałki 7,21 ha (według stanu na 2015 rok);
   e) nowe zagrody, poza obszarami zwartej zabudowy wsi, które spełnią wymóg posiadania areału większego od średniej powierzchni gospodarstwa w gminie, powinny być lokalizowane wzdłuż istniejących dróg stanowiących historyczne ukształtowane ciągi wsi;
   f) zaleca się ograniczenie lokalizowania nowej zabudowy na lokalnych wyniesieniach terenu;
   g) nie wskazane są działania prowadzące do zmian sposobu użytkowania gruntów, które powodowałyby zniszczenie trwałej pokrywy roślinnej (w tym: lasów, zadrzewień, zakrzewień śródpolnych, torfowisk) oraz naturalnego ukształtowania terenu;
2) Ustalenia dotyczące rozplanowania budynków w siedlisku, zieleni i ogrodzeń:
   a) należy zachować tradycyjny układ budynków w siedlisku (budowanym, rozbudowywanym czy przebudowywanym) – budynek mieszkalny i budynki gospodarcze powinny być skupione wokół kwadratowego lub prostokątnego podwórka;
   b) powinna obowiązywać ogólna zasada lokalizacji budynków mieszkalnych od strony drogi w taki sposób, aby kalenica domu była równoległa do osi ulicy, z wyjątkiem historycznie ukształtowanych wąskich działek, gdzie dopuszczalna jest budowa domu mieszkalnego szczytem do drogi;
   c) przy wprowadzaniu do siedlisk zieleni niskiej i wysokiej należy wykorzystywać wyłącznie rodzime gatunki drzew i krzewów. Wskazane jest zachowanie przewagi roślin liściastych nad iglastymi i nie dopuszczanie do wzrostu żywopłotów powyżej 150 cm;
   d) w przypadku grodzenia siedlisk wskazane jest stosowanie ogrodzeń wykonanych z materiałów naturalnych, w formie ażurowej, do wysokości maksymalnej 150 cm. Nie należy budować płotów betonowych i prefabrykowanych.

Ogrodzenia nie powinny mieć ostrych zakończeń stwarzających ryzyko śmierci zwierząt podejmujących próbę ich przeskoczenia. Dla ograniczenia śmiertelności dużych ssaków wskazane jest ograniczanie grodzeni a całości działek siedliskowych, a w przypadku konieczności grodzenia pozostawianie pomiędzy ogrodzeniami wolnej przestrzeni o szerokości minimum 10 metrów.

3) Ustalenia dotyczące parametrów budynków i ochrony stylu architektury.
Przy wznoszeniu nowych obiektów budowlanych oraz remontach, przebudowie i rozbudowie czy zmianie sposobu użytkowania istniejących budynków należy stosować następujące zasady:
   a) wskazana forma to budynki parterowe z poddaszem użytkowym, z podpiwniczeniem w zależności od potrzeb inwestorów, o rzucie poziomym prostokątnym, (gdzie proporcja boku dłuższego do krótszego nie powinna być mniejsza niż 1:1,25), z dachem dwuspadowym lub naczółkowym, równopołaciowym o nachyleniu połaci 35° - 45°, z możliwością wykonania ganków, werand i okien dachowych (lukarn) o dachach jednospadowych, dwuspadowych równopołaciowych lub kolebkowych o nachyleniu połaci 5°- 45°. Dopuszczalne jest również stosowanie okien połaciowych i świetlików dachowych;
   b) wysokość nowobudowanych, przebudowywanych i rozbudowywanych obiektów nie powinna przekraczać 9 m od poziomu zera budynku, tzn. od wykończonej posadzki parteru do kalenicy budynku. Budynki istniejące (rozbudowywane i przebudowywane), przekraczające tę wysokość nie muszą być w trakcie prac budowlanych obniżane, ale nie powinny być podwyższane;
   c) poziom posadowienia obiektów (zero budynku) nie powinien przekraczać 60 cm nad poziom gruntu przylegającego do budynku w najwyższym jego punkcie;
   d) budynki powinny mieć maksymalnie dwie kondygnacje nadziemne, w tym parter i poddasze użytkowe oraz kondygnację podziemną w zależności od potrzeb inwestorów. W przypadku posadowienia budynków na stoku, przy różnicy wysokości przylegającego gruntu pomiędzy dowolnymi narożnikami budynku przekraczającej 100 cm dopuszcza się możliwość budowy budynków o trzech kondygnacjach: piwnica, parter, poddasze użytkowe;
   e) wskazane jest stosowanie tradycyjnych materiałów wykończeniowych, takich jak: tynki tradycyjne malowane w stonowanych barwach, glina, drewno, kamień, cegła;
   f) wskazane jest stosowanie dachów w kolorach brązowych, szarych lub ceglasto czerwonych, przy czym pożądane jest utrzymanie jednakowego pokrycia i koloru dachów w ramach siedliska i w ramach zwartej zabudowy;
   g) wskazane jest stosowanie okien prostokątnych lub kwadratowych, z symetrycznym podziałem ram okiennych.

10. Terenami w granicach Parku wyłączonymi spod tworzenia nowej zabudowy powinny być:
   1) ekosystemy leśne i wodne;
   2) siedliska przyrodnicze Natura 2000;

3) przedpola punktów widokowych o wybitnych walorach krajobrazowych, jeżeli nowa zabudowa spowodowałaby zasłonięcie widoku lub obniżenie walorów widokowych;
4) lokalne wyniesienia terenu, jeżeli nowa zabudowa stanowiłaby dominantę wprowadzającą dysharmonię w krajobrazie;
5) strefy ochronne (buforowe) położone w odległości:
   a) mniejszej niż 100 m od:
- brzegów jezior i rzek, z wyłączeniem terenów wskazanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz z uwzględnieniem innych zapisów ,
- wskazanych siedlisk przyrodniczych Natura 2000,
   b) mniejszej niż 50 m od:
- wskazanych siedlisk przyrodniczych Natura 2000,
- granicy lasów o powierzchni powyżej 5 ha.

Ww. strefy ochronne (buforowe) powinny również obowiązywać w otulinie Parku, jeżeli dotyczą jezior i rzek, siedlisk przyrodniczych Natura 2000 oraz lasów położonych w granicach Parku.

11. Ustalenie obszarów o wybitnych walorach krajobrazowych.
1) W granicach Parku ustala się obszary (jednostki) o wybitnych walorach krajobrazowych, obejmujące m.in. grunty wsi Leszczewo i Leszczewek. Obszar ten wyróżnia się wysoką kontrastowością rzeźby i podłoża, zróżnicowaną roślinnością potencjalną, urozmaiconym użytkowaniem ziemi na różnych siedliskach oraz najciekawszym w Parku kompleksem mozaikowym łąk i pastwisk wilgotnych i świeżych (związki Arrhenatherion, Calthion i Molinion), przy udziale zespołów łęgów (Fraxino-Alnetum), olsów (Ribeso-Alnetum) oraz grądów (Tilio-Carpinetum), a także pól ornych. Na tym obszarze występuje zespół form deglacjacji arealnej (miejscami przykryty młodszymi osadami holoceńskimi), uznany za jeden z sześciu najbardziej atrakcyjnych pod względem naukowym i edukacyjnym fragmentów, obrazujących zróżnicowanie geomorfologiczne i geologiczne Parku. Wskazano tutaj dwa szczególnie cenne obszary przyrody nieożywionej o nazwach „Leszczewo i Leszczewek" oraz „Leszczewo – zagłębienie bezodpływowe". Z punktu widzenia walorów kulturowych i estetycznych najważniejsze są m.in.: dobra rozległość widokowa wewnątrz przy średniej liczbie planów, rozległe panoramy z pagórów na tereny dolinne i jeziora, zachowany tradycyjny układ wsi i zabudowań. Zachowanie wyżej wymienionych walorów wymaga utrzymania dotychczasowego mozaikowego układu działek własnościowych i tradycyjnych sposobów uprawy roli – pożądane jest przy tym niewielkie zintensyfikowanie gospodarki rolnej, w tym wzrost wypasu. Nie należy dopuszczać do zalesiania terenu i w sposób aktywny przeciwdziałać naturalnej sukcesji. W celu polepszenia warunków wypasu i gospodarki rolnej konieczne może być kontrolowanie stosunków wodnych za pomocą regulowanych urządzeń piętrzących na systemie rowów melioracyjnych odprowadzających wodę poza obszar. Obecnie obszary związane z zabudową zajmują niecałe 5,5% powierzchni jednostki, a powierzchnie leśne i zaroślowe około 25% obszaru. Zaleca się, aby w okresie obowiązywania planu wskaźniki te zostały utrzymane lub nie wzrosły więcej niż do 7,5% powierzchni jednostki w

przypadku obszarów związanych z zabudową (przy czym nowe zabudowania powinny być zlokalizowane wzdłuż dróg), a łączny udział powierzchni leśnych i zaroślowych nie przekroczył 30%;

2) Dla obszarów wymienionych w punkcie 1 wskazane jest opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

3) Wskazane siedliska Natura 2000 przedstawiają stan z inwentaryzacji prowadzonej w latach 2011 i 2012. Siedliska świeżych łąk (kod 65101) dla których nie wyznaczono stref ochronnych (buforowych) tworzą dynamiczną mozaikę z gruntami ornymi i mogą zmieniać swoją lokalizację w kolejnych latach.

12. Wymienione w ust. 10 i 11 tereny wskazane do wyłączenia spod tworzenia nowej zabudowy należy traktować jako przybliżone, a uszczegółowienie granic tych terenów powinno nastąpić w planach miejscowych, z uwzględnieniem lokalnej konfiguracji terenu, układu dróg i działek geodezyjnych. Oprócz względów ochrony przyrody, podstawowym kryterium ustalenia granic tych stref powinno być zachowanie porządku przestrzennego zabudowy, która może być dopuszczona wzdłuż dróg z historycznie ukształtowanymi ciągami wsi. Taki sposób postępowania powinien obowiązywać również podczas uzgodnień decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

13. Ustalenie rozmieszczenia obiektów i urządzeń służących celom Parku.

1) Ustala się, iż w perspektywie obowiązywania planu ochrony, utrzymane zostaną istniejące elementy zagospodarowania służące realizacji celów parku narodowego, z możliwością ich remontów, modernizacji i rozbudowy. Dotyczy to w szczególności budynków: dyrekcji Parku w Krzywem, osad służbowych, Muzeum Wigier, Ośrodka Edukacji Środowiskowej, bazy rybackiej w Czerwonym Folwarku, terenowej infrastruktury turystycznej i edukacyjnej. Zakłada się możliwość zwiększenia liczby i rodzaju obiektów służących ochronie przyrody, edukacji ekologicznej oraz obsłudze ruchu turystycznego.
2) Wyznacza się tereny przeznaczone do rozwoju sieci szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych, spacerowych i biegowych oraz turystycznych tras narciarskich, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą:
    a) w Obwodzie Ochronnym Krzywe;
    b) w Obwodzie Ochronnym Słupie.
3) Wyznacza się tereny z potencjalną możliwością tworzenia nowej zabudowy służącej realizacji celów Parku:
    a) w Obwodzie Ochronnym Krzywe;
    b) w Obwodzie Ochronnym Leszczewek.

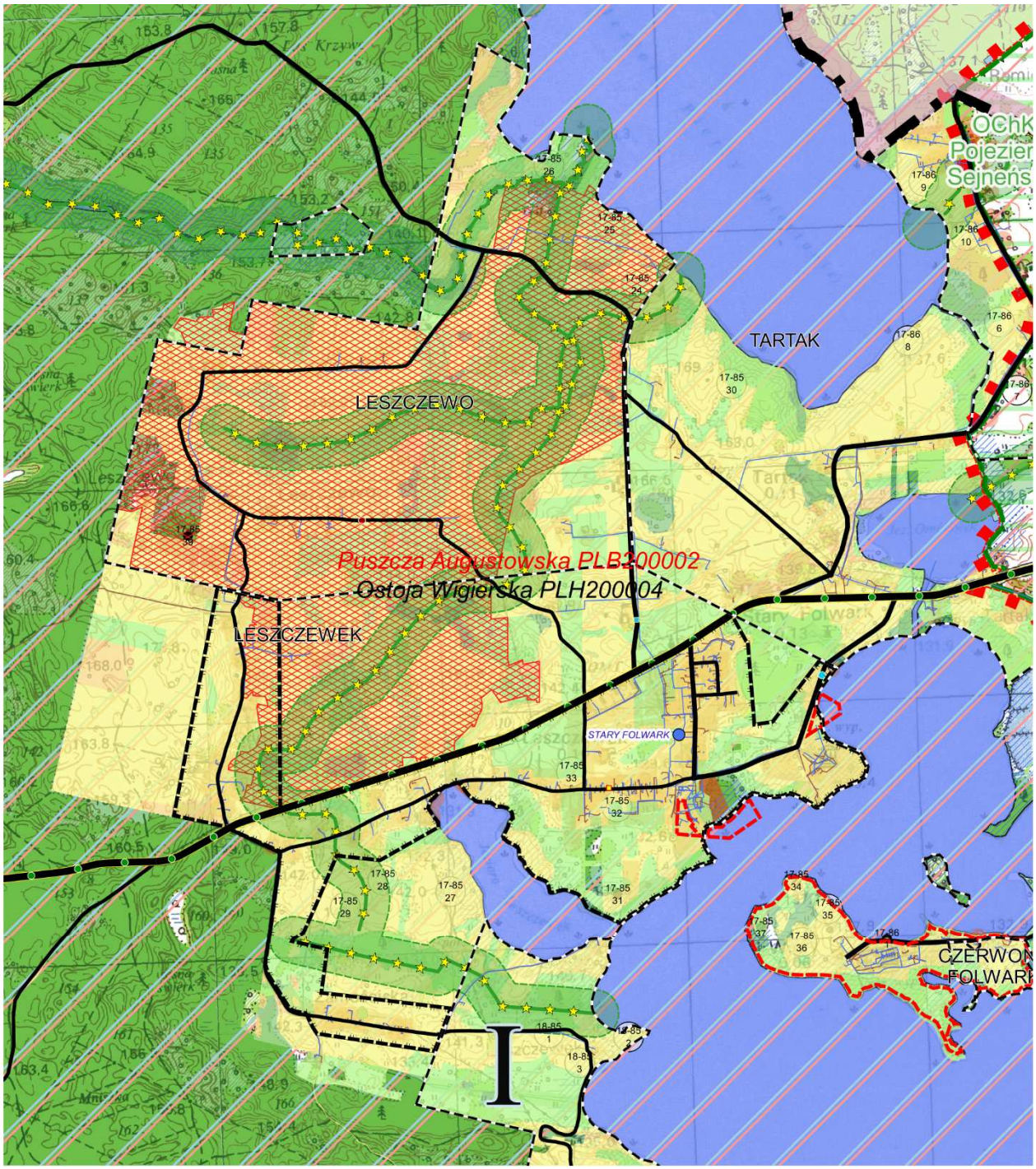

LEGENDA

- GRANICE GMINY SUWAŁKI
- KRAJOBRAZ WYBITNY
- LOKALNE KORYTARZE EKOLOGICZNE
- BUFOR LOKLANYCH KORYTARZY EKOLOGICZNYCH

STREFY OCHRONY KRAJOBRAZOWEJ - UWARUNKOWANIA

- STREFA OCHRONY KRAJOBRAZOWEJ PODSTAWOWEJ
- STREFA OCHRONY KRAJOBRAZOWEJ RENATURYZACYJNEJ
- STREFA OCHRONY KRAJOBRAZOWEJ STABILIZUJĄCEJ
- STREFA OCHRONY KRAJOBRAZOWEJ ZACHOWAWCZEJ

10.1.2. **Rezerwaty przyrody**

Na terenie gminy nie występują rezerwaty przyrody.

10.1.3. **Obszary chronionego krajobrazu i strefy ochronne wokół jezior**

Obszar chronionego krajobrazu jest terenem chronionym ze względu na:

1) wyróżniające się krajobrazowo tereny o zróżnicowanych ekosystemach wartościowe w szczególności ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z masową turystyką i wypoczynkiem lub
2) istniejące albo odtwarzane korytarze ekologiczne.

Obszar chronionego krajobrazu (art. 23.1.) obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełniona funkcją korytarzy ekologicznych.

Na terenie gminy Suwałki wyznaczono 4 obszary chronionego krajobrazu o łącznej powierzchni 10727 ha. Dla poszczególnych obszarów obowiązują:

1) Uchwała Nr XII/88/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 r. zmieniony Uchwałą Nr L/468/18 i Uchwałą Nr XVIII/216/2020 w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Północnej Suwalszczyzny”,
2) Uchwała Nr XII/89/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 r. zmieniony Uchwałą Nr L/467/18 w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie”,
3) Uchwała Nr XII/90/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 r. zmieniony Uchwałą Nr L/471/18 w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospudy”,
4) Uchwała Nr XII/94/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 r. zmieniony Uchwałą Nr L/469/18 w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Sejneńskie”,

Na obszarach chronionego krajobrazu zakazuje się:

1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
3) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;

4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
6) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
   a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
   b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne,
   - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

1a. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 nie dotyczy:
1) tworzących zadrzewienia śródpolne:
   a) krzewów rosnących w skupisku, o powierzchni do 25 m^2,
   b) drzew, których obwód pnia na wysokości 5 cm nie przekracza:

- 80 cm - w przypadku topoli, wierzb, klonu jesionolistnego oraz klonu srebrzystego,
- 65 cm - w przypadku kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego,
- 50 cm – w przypadku pozostałych gatunków drzew,
- których usunięcie jest konieczne w celu przywrócenia użytkowania gruntów rolnych;

2) drzew i krzewów, które obumarły lub nie rokują szansy na przeżycie (w tym złomów i wywrotów).

2. Zakazy, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i pkt 4 nie dotyczą części obszaru, na których położone są złoża skał:
1) udokumentowane do dnia 31 grudnia 2004 r., na których dokumentacje zostały zatwierdzone przez właściwy organ administracji geologicznej;
2) udokumentowane na podstawie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie, udzielonych do dnia 31 grudnia 2004 r.;
3) udokumentowane na podstawie informacji geologicznych zawartych w dokumentacjach sporządzonych i zatwierdzonych przez właściwy organ administracji geologicznej do dnia 31 grudnia 2004 r.;
4) wykorzystywanych do celów leczniczych w rozumieniu ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych.

3.Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 nie dotyczy:

1) części Obszaru, dla których w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego lub ich zmiany w zakresie terenów przeznaczonych w tych planach pod zabudowę;
2) obszarów i terenów przewidzianych pod zabudowę w granicach określonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, na których dopuszcza się uzupełnianie zabudowy mieszkaniowej, usługowej i letniskowej pod warunkiem możliwości wyznaczenia nieprzekraczalnej linii zabudowy od brzegu wód, określonej poprzez połączenie istniejących budynków, z wyłączeniem obiektów małej architektury, na przylegających działkach w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073);
3) siedlisk rolniczych – w zakresie uzupełniania istniejącej zabudowy o obiekty do prowadzenia gospodarstwa rolnego, pod warunkiem nie przekraczania dotychczasowej linii zabudowy od brzegów wód;
4) obiektów budowlanych na terenach ogólnodostępnych kąpielisk, plaż i przystani wodnych niezbędnych do ich funkcjonowania;
5) odbudowy, rozbudowy lub nadbudowy istniejących obiektów letniskowych, mieszkalnych, usługowych oraz o funkcji mieszanej w celu poprawy standardów ochrony środowiska oraz walorów estetyczno-krajobrazowych, pod warunkiem nie przybliżania istniejącej linii zabudowy na działce do brzegów wód, a także nie zwiększania istniejącej powierzchni budynku:
a) o nie więcej niż 10 m^2 w przypadku budynków o powierzchni mniejszej lub równej 100 m^2,
b) o nie więcej niż 10% w przypadku budynków o powierzchni powyżej 100 m^2;
6) terenów wokół sztucznych zbiorników wodnych, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 7 lit. b, o powierzchni nie większej niż 0,5 ha i o głębokości nie większej niż 3 m;
7) obiektów małej architektury w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2017 r. poz. 1332 z późn. zm.), bez możliwości ich rozbudowy i zmiany użytkowania.”.
Na terenie Gminy Suwałki Obszary Chronionego Krajobrazu zajmują ok. 10 727 ha, co stanowi ok. 40 % powierzchni gminy. I są to :

- OCHK Puszcza i Jeziora Augustowskie w części południowo – wschodniej gminy,
- OCHK Pojezierze Północnej Suwalszczyzny obejmujący tereny północno – zachodnie,
- OCHK Dolina Rospudy obejmujący tereny południowo – zachodnie,
- OCHK Pojezierze Sejneńskie – obejmujący niewielki fragment obrębu geodezyjnego Burdeniszki we wschodniej części gminy.

W przypadku zmian w przepisach ustanawiających obszary chronionego krajobrazu, w zakresie czynności podejmowanych przez organy gminy stosowane mają być zawsze przepisy obowiązujące w dacie podejmowanych czynności.

10.1.4. **Obszary Natura 2000**

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, sieć obszarów Natura 2000 obejmuje:
1) obszary specjalnej ochrony ptaków;
2) projektowane specjalne obszary ochrony siedlisk;

3) obszary mające znaczenie dla Wspólnoty.

Obszary specjalnej ochrony (OSO) - (Special Protection Areas - SPA) tzw. "Ptasie" oraz specjalne obszary ochrony (SOO) - (Special Areas of Conservation - SAC) tzw. "Siedliskowe" są wyznaczone w drodze rozporządzenia i obejmują typy siedlisk przyrodniczych oraz gatunki będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, w tym siedliska przyrodnicze i gatunki o znaczeniu priorytetowym, oraz wymagające ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000, mając na uwadze zachowanie poszczególnych cennych lub zagrożonych składników różnorodności biologicznej, na podstawie których jest wyznaczana sieć obszarów Natura 2000.

W funkcjonowaniu sieci obowiązuje zasada integracji ochrony przyrody z różnymi sektorami działalności ludzkiej. Jednym z podstawowych warunków skuteczności ochrony przyrody jest uczestnictwo społeczności lokalnych w tworzeniu planów ochrony obszarów włączonych do sieci. Obszary chronione obejmują zarówno Specjalne Obszary Ochrony wytypowane dla ochrony siedlisk i gatunków na podstawie Dyrektywy Siedliskowej oraz Obszary Specjalnej Ochrony wytypowane jako istotne miejsca lęgowe dla gatunków ptaków na mocy Dyrektywy Ptasiej i jako ważne miejsca przystankowe na szlakach wędrówek ptaków migrujących.

Na terenie Gminy Suwałki wyznaczono:

1. Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 (OSO) – „Puszcza Augustowska” PLB200002 – na terenie gminy pow. ok. 9560 ha
2. projektowany Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 (SOO) – „Jeleniewo” PLH200001 – na terenie gminy pow. ok. 773 ha
3. projektowany Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 (SOO) – „Ostoja Wigierska” PLH200004 – na terenie gminy pow. ok. 8625 ha
4. projektowany Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 (SOO) – „Pojezierze Sejneńskie” PLH200007 – na terenie gminy pow. ok. 51 ha
5. projektowany Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 (SOO) – „Ostoja Augustowska” PLH200005 – na terenie gminy pow. ok. 2296 ha.

Wyznaczone obszary obejmują kompleks leśny Puszczy Augustowskiej, który jest częściowo położony na terenie gminy, jeziora położone w Wigierskim Parku Narodowym, tereny doliny Rzeki Czarnej Hańczy wraz z jeziorem Okmin.

Działania ochronne w ramach obszarów „Natura 2000” to stosowanie się do działań ochronnych wskazanych w planach zadań ochronnych do planów ochrony dla poszczególnych obszarów Natura 2000.

Zgodnie z art. 33. 1. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Nadzór nad obszarami Natura 2000 sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska.

10.1.5. **Użytki ekologiczne**

Na terenie gminy nie występują użytki ekologiczne.

10.1.6. **Pomniki przyrody**

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości naukowej, kulturowej, historyczno-pamiątkowej i krajobrazowej oraz charakteryzujące się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, w szczególności sędziwe i okazałych rozmiarów drzewa i krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe, jaskinie;
Wprowadzenie wyżej wymienionych form ochrony następuje w drodze rozporządzenia Wojewody.
Wykaz pomników przyrody na terenie Gminy Suwałki:

Lp. (nr ew.)	Nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowie-niu)	Data utwo-rzenia pomnika przyro-dy	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Obwód na wyso-kości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Miejscowość	Obręb ewiden-cyjny
1915	Dąb szypułkowy	12.01. 2006.	Uchwała Nr XXXI/269/05 z dnia 28 grudnia 2005 r.	drzewo gatunku dąb szypułkowy w m. Leszczewek	388	130	Leszcze-wek	Leszcze-wek
1721	Olsza czarna	2001	Rozporzadzenie Nr 28/01 Wojewody Podlaskiego z 03.10.2001r. (Dz.Urz.Woj.Podl. Z 2001 r. Nr 45, poz. 758)	pojedyncze drzewo	255	20		376 d
267.S	Dąb szypułkowy, Świerk pospolity Aleja, dąb szypułkowy 18 szt, klon zwyczajny	1980 - grupa drzew	Zarz. Nr 12/80 Woj.Suwalskiego z 12.03.1980 r. Dz. Urz. WRN w Suwałkach Nr 2, poz. 10	zły, próchnica pnia, wigotny wyciek, grzybica, świerk	5,20m, 3,20m 2,50-350m	1,80 m, 22m	Mała Huta	Mała Huta
37.S	głaz narzutowy	1955	Uchwała Nr XXX/298Prezydium WRN w Białymstoku z dnia 16.07.1955 r.Dz.U. WRN w Białymstoku Nr 7 ,poz 85	głaz narzutowy - granit rózowy w czarne kropki (0,7m, 6,0 m) - pojedynczy głaz - stan dobry	6m	1,6 m	Bród Stary	Bród Stary
378.S	Dąb szypułkowy	1980	Zarz. Nr 12/80 Woj.Suwalskiego z 12.03.1980 r. Dz. Urz. WRN w	_	3,40m	27m	L-ctwo Krzywe	L-ctwo Krzywe

			Suwałkach Nr 2, poz. 10					
89.S	Dąb szypułkowy	1969	Decyzja Nr Rlop-410b/3/14/69 Wydz. Rol. i Leśnictwa Prezydium WRN w Białymstoku z 05.09.1969r. Dz. Urz. WRN w Białymstoku z 1969 r. Nr 9, poz. 84	średni, złamane uschniete konary, posusz gałęziowy, uszkodzenia kory	4,62m	24m	Płociczno	Płociczno - Tartak
42S	Dąb szypułkowy	1956	Uchwała Nr XXI/212 Prezydium WRN w Białymstoku z 26.06.1956 r. Dz.U. WRN Nr3 poz. 12.	uschniety wierzchołek , głeboka pruchnica pnia, posusz konarowy, mała żywotnośc, lekko pochylony	7m	25m	Żyliny	Żyliny

Źródło: Centralny rejestr form ochrony przyrody (stan na 15.01.2020 r.)

http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/)

10.1.7. **System powiązań przyrodniczych**

System przyrodniczy województwa podlaskiego obejmuje wzajemnie uzupełniające się systemy ekologiczne szczebla krajowego i europejskiego. Z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego wynika że osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego województwa w tym gminy Suwałki, jest możliwe poprzez tworzenie zintegrowanych obszarów sieci KSOCH (Krajowy System Obszarów Chronionych), sieci Natura 2000 i systemu korytarzy ekologicznych, łączących poszczególne obszary węzłowe.

Przez teren Gminy przebiega główny korytarz ekologiczny GKPn–4A Puszcza Augustowska – Puszcza Romincka , który stanowi powiązanie obszarów węzłowych sieci ekologicznej województwa i kraju między sobą, a także ich powiązania z sieciami ekologicznymi województw sąsiednich, kraju i Europy. Obszar węzłowy GKPn-4 Puszcza Augustowska pełni funkcję biocentrum o najwyższych walorach ekologicznych, stanowiące istotny element przestrzennej struktury spójności sieci ekologicznej Natura 2000, określając czy istnieje możliwość wystąpienia zakłóceń w jego funkcjonowaniu.

W ramach transgranicznej współpracy w zakresie ochrony i kształtowania środowiska państw ościennych na terenie gminy zlokalizowany jest Transgraniczny Obszar Chroniony Trzy Puszcze, który obejmuje Wigierski Park Narodowy oraz OCHK Puszcza Augustowska i Pojezierze Sejneńskie.

10.2. **Strefy ochronne wód podziemnych**

Strefy ochronne w myśl Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310) ustanawia się w celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ochronie zasobów wodnych.

Strefę ochronną stanowi obszar, na którym obowiązują nakazy, zakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody.
Strefa ochronna obejmuje wyłącznie teren ochrony bezpośredniej albo teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej.
Wszystkie ujęcia gminne posiadają strefy ochrony bezpośredniej wynikające z przepisów prawa i podyktowane uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego.
Strefa ochrony pośredniej ujęcia miejskiego miasta Suwałk nie obejmuje obszaru gminy Suwałki.
Ujęcie wody w Płociczne posiada również wyznaczoną strefę ochrony pośredniej.
Strefy ochronne ujęć wód podziemnych na obszarze gminy wskazano w części rysunkowej studium.

10.3. **Obszary zagrożenia powodziowego**

Na terenie gminy Suwałki nie występują obszary zagrożenia powodziowego wskazane we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego na Mapach Zagrożenia Powodziowego i Mapach Ryzyka Powodziowego (*źródło danych: Hydroportal*).
Na obszarze gminy Suwałki występują tereny szczególnie zagrożone **powodzią** położone nad rzeką **Czarna Hańcza** (rejon wsi Potasznia, Bród Nowy i Bród Stary, Sobolewo teren Wigierskiego Parku Narodowego) i nad rzeką **Żubrówka,** rejon wsi Magdalenowo. Obszar narażony na niebezpieczeństwo powodzi stanowi zasięg zalewu bezpośredniego wodą o prawdopodobieństwie 1%.

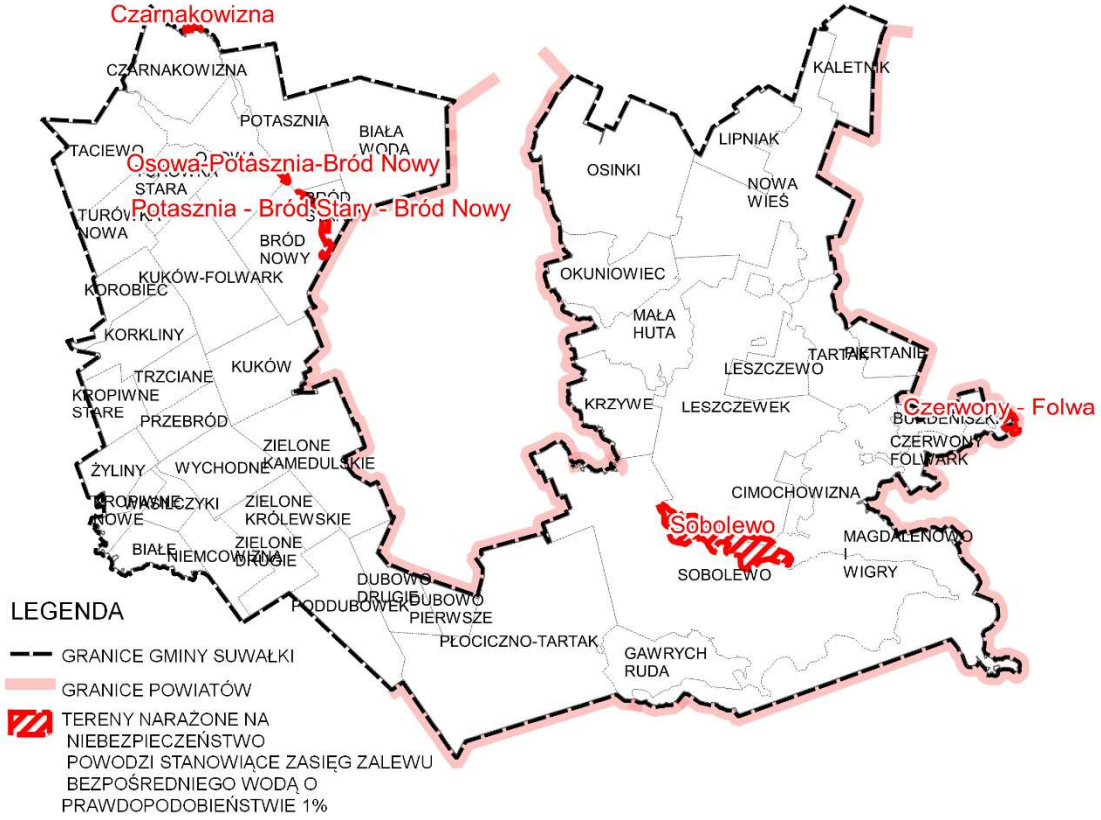

II.11. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Na terenie gminy istnieją niewielkie zewidencjonowane obszary naturalnych zagrożeń geologicznych: obiekty „osuwiska”, które znajdują się w obrębach geodezyjnych Okuniowiec, Lipniak i Sobolewo.

Osuwiska na terenie gminy Suwałki

Lp.	Numer ewidencyjny	gmina	obręb geodezyjny
1.	**N-34-70-D-b/1**	Suwałki	Okuniowiec
2.	**N-34-71-C-a/1**	Suwałki	Lipniak
3.	**N-34-71-C-c/1**	Suwałki	Sobolewo/Wasilczyki

Źródło: dane o osuwiska na terenie powiatu suwalskiego http://www.powiat.suwalski.pl

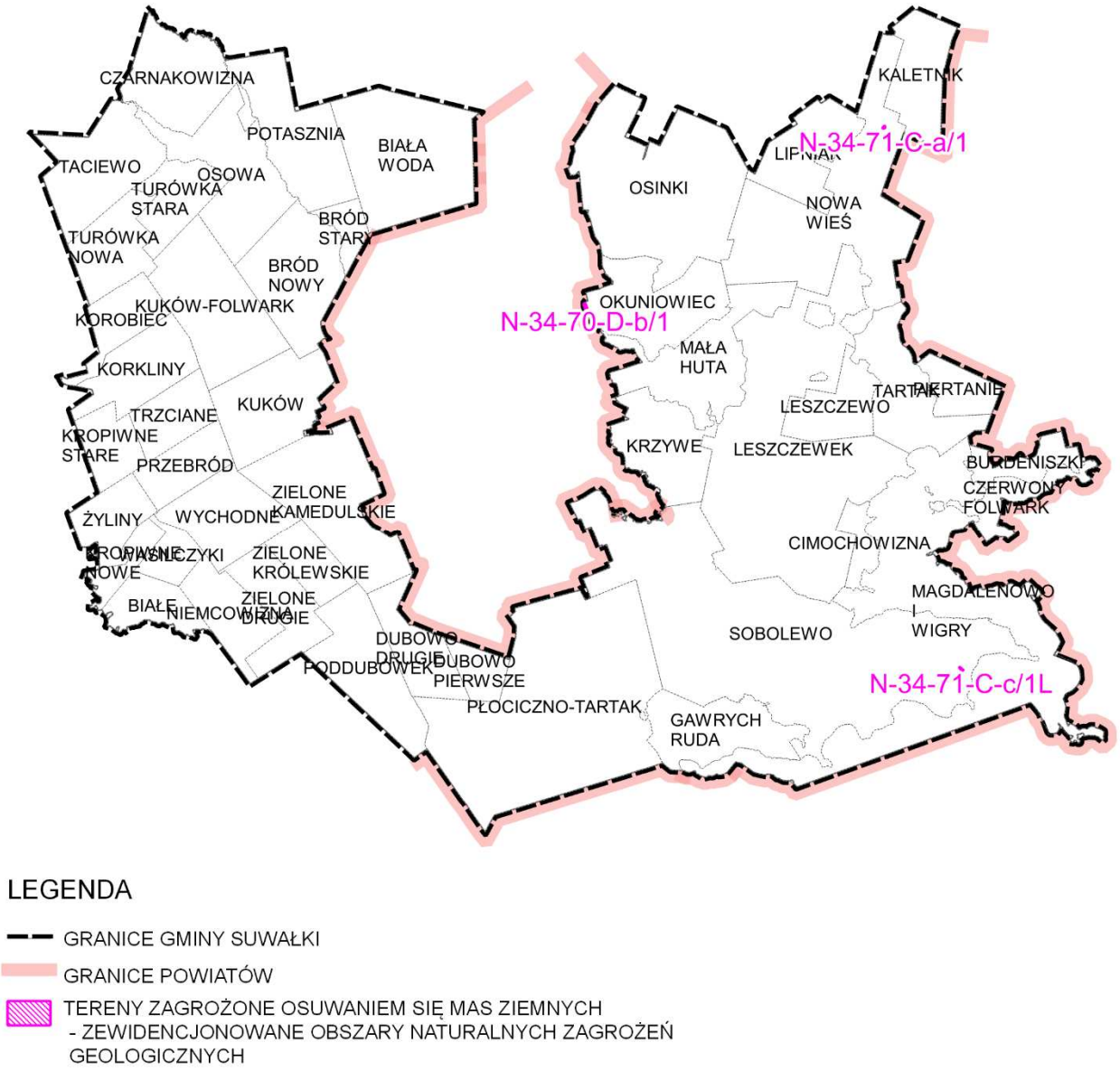

II.12. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla

Na obszarze gminy Suwałki występują surowce pochodzenia polodowcowego. Są to utwory piaszczysto-żwirowe, gliny, gliny zwałowe, iły, iły zastoiskowe i mułki.
Miąższość tych utworów jest równa miąższości osadów czwartorzędowych.
Wszystkie udokumentowane złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej, złoża kruszywa naturalnego i piasków kwarcowych są wieku plejstoceńskiego.
Znajdują się tu również utwory wieku holoceńskiego: są to osady limniczno-bagienne i osady rzeczne (gytie, kreda jeziorna, iły, torfy, namuły i piaski rzeczne).
Miąższość osadów holoceńskch tylko w nielicznych miejscach przekracza 10 m.
Suma zatwierdzonych zasobów eksploatacyjnych w gminie Suwałki wynosi 14 064 m^3/dobę, tj. 5 133 tys. m^3/rok. Suma poborów rzeczywistych jest znacznie mniejsza – 1 518 m^3/dobę, tj. 554 tys. m^3/rok. Wielkość zasobów dyspozycyjnych wynosi 64 164 m^3/dobę, tj. 23 419 tys. m^3/rok (Okrasa 1997).
Wody podziemne charakteryzują się przeważnie mineralizacją 0,3-0,5 g/dm^3. Są to na ogół wody wodorowęglanowe o mało urozmaiconym składzie chemicznym.
Wyraźne zróżnicowanie zaznacza się w twardości oraz zawartości związków żelaza i manganu. Wody twarde i bardzo twarde występują najczęściej wśród glin zwałowych, izolowanych od powierzchni. Pod względem bakteriologicznym są to wody jakościowo dobre.
Ważnym zagadnieniem hydrologicznym jest występowanie obszarów zasobowych dla ujęcia wód podziemnych miasta Suwałk, gdzie zostały określone granice występowania tego obszaru.
Na obszarze tym mogą wystąpić zmiany stosunków wodnych (obniżenie poziomu wód) w czasie intensywnego poboru wody .
Na rysunkach Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Suwałki - Uwarunkowania – załącznik Nr 2 oraz Kierunki zagospodarowania przestrzennego – załącznik Nr 3, wyróżniono:
a) tereny udokumentowanych złóż kruszywa (zgodnie z tabelą Nr II.12a),
b) tereny poeksploatacyjne.
Na obszarze Gminy Suwałki, według stanu na 31 grudnia 2019 roku, zinwentaryzowano 87 udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego lub ich wyodrębnionych obszarowo fragmentów, w różnym stanie wykorzystania. Na terenie gminy występują również złoża kruszywa nieeksploatowane.

Tabela Nr II.12 a. Tereny złóż kruszywa udokumentowanych na terenie gminy Suwałki

l.p.	ID	Nazwa złoża	Położenie, nr działki	status	Pow. (ha)	Kierunek rekultywacji
1. *	3974	Biała Woda	Biała Woda		1,63	leśny
2.	8677	Biała Woda I	Biała Woda	N	8,06	rolniczy
3.*	8708	Biała Woda II	Biała Woda 245/15	Z	4,562	rolniczo-wodny

4.*	10508	Biała Woda III	Biała Woda 188/2	A	1,81	rolniczy
5.*	11812	Biała Woda IV	Biała Woda 237/4, 238/6, 241/28, 241/16, 241/17, 241/18, 241/19, 241/20		3,91	rolniczo-leśny
6.*	14371	Biała Woda IV-1	Biała Woda 237/3, 238/5, 241/27	A	1,97	rolniczo-leśny
7.*	14372	Biała Woda IV-2	Biała Woda 202	Z	1,37	rolniczo-leśny
8.*	14373	Biała Woda IV-3	Biała Woda 204	N	1,32	rolniczo-leśny
9.*	17041	Biała Woda IX	Biała Woda 245/23	A	4,59	rolniczo-wodny
10.*	13429	Biała Woda V	Biała Woda 245/22, 245/23	A	14,97	rolniczo-wodny
11.*	12303	Biała Woda VI	Biała Woda 187/4, 187/6, 188/2	A	12,60	rolniczo-wodny
12.	13542	Biała Woda VII	Biała Woda 197	N	1,76	rolniczo-leśny
13.*	17365	Biała Woda VIIa	Biała Woda 197	A	2,08	rolniczo-leśny
14.*	16044	Biała Woda VIII	Biała Woda 175/2, 176/5, 177/3, 178/7, 178/9, cz. 182/3	A	17,33	
15.	8247	Bród Nowy	Bród Nowy	N		
16.	9118	Bród Nowy I	Bród Nowy			rolniczy
17.*	11546	Bród Nowy II	Bród Nowy 175	A	8,39	rolniczo-leśny
18.	11449	Bród Nowy III	Bród Nowy	N	3,54	rolniczo-wodny
19.*	13512	Bród Nowy IV	Bród Nowy cz.170	A	3,13	rolniczy
20.*	18263	Bród Nowy IX	Bród Nowy 166, 167/1, 167/2, 168, 169/2	A	3,83	rolniczo-wodny
21.*	13513	Bród Nowy V	Bród Nowy 126, 127, 128/1, 129/1, 130/1	A	8,75	rolniczo-wodny
22.*	14033	Bród Nowy VI	Bród Nowy 169/2, 170	Z	0,53	rolniczo-leśny
23.*	17986	Bród Nowy VII	Bród Nowy 174/5-174/8		137,55	
24.*	18048	Bród Nowy VIII	Bród Nowy 120/1, 121/1, 123/1	A	3,88	rolniczo-wodny
25.	10196	Dubowo Drugie II	Dubowo Drugie cz.204/9	N		rolniczo-leśny
26.*	14598	Dubowo Drugie III	Dubowo Drugie cz.110/2, 111, 112	N	3,52	rolniczo-wodny
27.*	15422	Dubowo Drugie IV	Dubowo Drugie 124/2		3,67	rolniczo-leśny
28.*	17362	Dubowo Drugie V	Dubowo Drugie cz.204/9		0,74	rolniczo-leśny
29.*	4006	Dubowo II	Dubowo Drugie 217	N	1,75	rolniczy
30.	8720	Korkliny	Korkliny	N	2,00	rolniczo-leśny
31.*	10595	Korkliny II	Korkliny	N	1,95	rolniczo-leśny
32.	15000	Korkliny III	Korkliny 310	N	0,76	rolniczo-leśny
33.*	14173	Korkliny IV	Korkliny cz.270	N	1,86	rolniczo-leśny
34.*	9448	Krzywe I	Krzywe 74-75, 80-81, 87-88, 112-117, 138, 140, 147	A	24,79	rolniczy
35.*	3962	Krzywólka III		N		
36.*	6186	Kuków	Kuków 48	N	0,94	rolniczo-leśny
37.*	7277	Kuków Folwark		N	7,10	rolniczy
38.*	11112	Kuków Folwark II	Kuków Folwark 7/3, 7/4, 7/5, 7/6	A	8,00	rolniczo-leśny
39.*	11757	Kuków folwark III	Kuków Folwark	A	31,75	rolniczy
40.*	11758	Kuków Folwark IV	Kuków Folwark 6/5	A	6,77	rolniczo-wodny
41.	15084	Kuków Folwark IX	Kuków Folwark 48/2	N		rolniczy
42.*	13431	Kuków Folwark V	Kuków Folwark	A	1,59	rolniczy
43.*	15052	Kuków folwark VI	Kuków Folwark	A	11,21	rolniczy-leśny
44.*	15571	Kuków Folwark VII	Kuków Folwark 37/2	N	4,07	rolniczy-leśny

45.*	15786	Kuków Folwark VIII	Kuków Folwark 12/1-3		16,39	
46.*	8038	Kuków II	Kuków cz.29	A	6,80	rolniczy
47.*	10851	Kuków III	Kuków	A	1,60	rolniczy-leśny
48.*	11409	Kuków IV	Kuków 13, 14/1, 14/2, 15	A	41,79	wodny
49.*	14954	Kuków IX	Kuków 32/2	A	2,61	rolniczo-wodny
50.*	13432	Kuków V	Kuków 8 i 9	N	6,48	rolniczy-leśny
51.*	11695	Kuków VI	Kuków 5, 6	N	6,75	rolniczy-leśny
52.*	11696	Kuków VII	Kuków 30/2	A	5,75	rolniczo-wodny
53*	13481	Kuków VIII	Kuków 28	N	7,60	rolniczy-leśny
54.*	15024	Kuków X		A	19,2	rolniczo-wodny
55.*	15353	Kuków XI	Kuków 32/1	A	4,03	rolniczo-wodny
56.*	18811	Kuków XII	Kuków cz.2/1		72,60	rolniczo-wodny
57.*	19244	Kuków XIII	Kuków 5 i 6	A	7,323	
58.	19705	Kuków XIV	Kuków		12,09	
59.*	17644	Kuków Folwark XI	Kuków folwark 8/2, 32/1, 32/2, 9/6, 9/9, 9/10, 9/4, 10/1, 11/1, cz.9/8, Osowa 200/1, 200/2, 201, 202	A	112,34	rolniczo-wodny
60.*	10198	Kuków-Korkliny	Kuków, Korkliny	N	6,670	rolniczy-leśny
61.	14239	Kuków-Korkliny p B	Korkliny 310, 311/2	N	3,30	rolniczy-wodny
62.*	4007	Lipniak	Lipniak cz.24-26	N	0,24	rolniczy-leśny
63.*	9036	Osowa	Osowa 111/3	N	0,65	rolniczy-leśny
64.*	14224	Osowa II	Osowa 193/1, 193/3, 193/4, 193/5, 193/6, 193/7, 193/8, 193/9; Kuków Folwark 53/2	A	44,71	leśno-wodny
65.*	14553	Osowa III	Osowa 206/1, 206/2, 175/4, 175/6, 176/2	A	5,66	rolniczy-leśny
66.*	16879	Osowa IV	Osowa 195, 196/1, 196/2, 197, 198, 199, 203		31,12	
67.*	1670	Potasznia	Suwałki, Bród Nowy, Osowa, Kuków, Kuków Folwark		698,627	
68.*	1669	Potasznia I	Bród Nowy, Kuków	A	320,606	
69.*	1679	Potasznia II	Osowa, Kuków Folwark, Bród		119,55	leśno-wodny
70.*	11697	Potasznia II-1	Bród Nowy		105,900	
71.*	1678	Potasznia III	Kuków, Korkliny, Trzciane	A	229,53	
72.*	11837	Przebród	Przebród 60/8, 72/1		3,96	rolniczy
73.*	11698	Przebród 1	Przebród 31/2		1,91	rolniczy
74.*	11383	Sobolewo II	Sobolewo 240, 246	N	10,60	rolniczo-wodny
75.*	15056	Sobolewo III	Sobolewo 368, 301, 302		7,13	
76.*	1671	Sobolewo-Krzywe	Sobolewo	A	212,15	rolniczo-leśny
77.	12153	Trzciane	Trzciane cz.29	N	2,00	rolniczy
78.	15032	Trzciane II	Trzciane 29	N	1,52	rolniczo-leśny
79.*	10748	Turówka Nowa	Turówka Nowa 16	N	0,18	rolniczo-leśny
80.*	11700	Turówka Stara	Turówka Stara	A	6,456	
81.*	5168	Wychodne	Wychodne		4,00	
82.*	11704	Zielone Kamedulskie	Zielone Kamedulskie 55/14	A	35,08	rolniczo-leśny
83.*	11705	Zielone	Zielone Kamedulskie cz.99/2	A	4,08	rolniczo-wodny

		Kamedulskie 2				
84.	13505	Zielone Kamedulskie 3	Zielone Kamedulskie 55/31, 55/32	N	3,23	składowisko odpadów
85.*	15222	Zielone Kamedulskie IV	Zielone Kamedulskie 21/2, 22/3, 22/4	A	15,27	rolniczo-leśny
86.*	15502	Zielone Kamedulskie V	Zielone Kamedulskie 55/9, 55/23	A	5,91	rolniczo-leśny
87.*	17155	Zielone Kamedulskie VI	Zielone Kamedulskie	A	97,69	
88.*	17734	Zielone Kamedulskie VII	Zielone Kamedulskie cz.94/4, Wychodne 84	A	24,74	rolniczy

Źródło: http://geoportal.pgi.gov.pl/midas

A - złoże aktywne ***** - złoża podane przez Marszałka Województwa Podlaskiego

N – złoże nieaktywne

Z – złoże zaniechane

Złoże skreślone z bilansu zasobów
Złoże należy skreślić z bilansu nie ma możliwości podjęcia eksploatacji

Źródło: baza MIDAS stan na 2019-12-31

Zestawienie przestrzeni górniczych (obszarów górniczych i terenów górniczych) na terenie gminy Suwałki ujęto w Tabeli Nr II.12 b.

II.13. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

W myśl ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 868 z późn. zm.) obszary i tereny górnicze uwzględnia się w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. W przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego podejmowanie i wykonywanie działalności określonej ustawą jest dopuszczalne tylko wówczas, jeżeli nie naruszy ona sposobu wykorzystywania nieruchomości ustalonego w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w odrębnych przepisach.

W terminie do 2 lat od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ administracji geologicznej obszar udokumentowanego złoża kopaliny oraz obszar udokumentowanego kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla obowiązkowo wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Tereny złóż kruszywa będące w trakcie dokumentowania i rozpoznawania, z chwilą zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ, należy traktować jako tereny złóż

kruszywa udokumentowane i podlegać one będą obowiązującym przepisom Prawa geologicznego i górniczego.

Przewiduje się sporządzenie planów miejscowych dla wybranych fragmentów obszarów i terenów górniczych, w zależności od potrzeby i konieczności ich sporządzenia.

Plan zagospodarowania przestrzennego powinien zapewnić integrację wszelkich działań podejmowanych w granicach terenu górniczego w celu:

1) wykonania uprawnień określonych w koncesji,
2) zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego,
3) ochrony środowiska w tym obiektów budowlanych.

Zapotrzebowanie na sporządzenie planów miejscowych wynika z dokumentowania złóż.

Tabela Nr II.12 b. Przestrzenie górnicze (obszary górnicze i tereny górnicze)

l.p.	**Nazwa przestrzeni**	**Typ**	**Status**	**Położenia**	**Złoże**	**Data wyznaczenia OG**
1.	Biała Woda I	TG	A	Suwałki	Biała Woda I	2001-07-04
2.	Biała Woda I-Pola:A i B	OG	Z	Suwałki	Biała Woda I	2001-07-04
3.	Biała Woda II	TG	Z	Biała Woda dz. 245/21	Biała Woda II	2001-07-19
4.	Biała Woda II	**OG**	**Z**	Biała Woda dz. 245/21	Biała Woda II	2001-07-19
5.	Biała Woda III	TG	A	Biała Woda dz. 188/2	Biała Woda III	2006-07-12
6.	Biała Woda III	OG	A	Biała Woda dz. 188/2	Biała Woda III	2006-07-12
7.	Biała Woda IV-1	OG	A	Biała Woda dz.237/3, 238/5;241/27	Biała Woda IV-1	2010-10-18
8.	Biała Woda IV-1	TG	A	Biała Woda	Biała Woda IV-1	2010-10-18
9.	Biała Woda IV-2	TG	Z	Biała Woda dz.202	Biała Woda IV-2	2010-08-23
10.	Biała Woda IV-2	OG	Z	Biała Woda dz.202	Biała Woda IV-2	2010-08-23
11.	Biała Woda IX	TG	A	Biała Woda dz.245/23	Biała Woda IX	2014-05-29
12.	Biała Woda IX	OG	A	Biała Woda dz.245/23	Biała Woda IX	2014-05-29
13.	Biała Woda V	OG	Z	Biała Woda	Biała Woda V	2009-09-08
14.	Biała Woda V	TG	Z	Biała Woda	Biała Woda V	2009-09-08
15.	Biała Woda VI	TG	A	Biała Woda dz.187/4,187/6, 188/2	Biała Woda VI	2009-07-10
16.	Biała Woda VI	OG	A	Biała Woda dz.187/4,187/6, 188/2	Biała Woda VI	2009-07-10
17.	Biała Woda VII	TG	Z	Biała Woda dz.197	Biała Woda VII	2009-12-08
18.	Biała Woda VII	OG	Z	Biała Woda dz.197	Biała Woda VII	2009-12-08
19.	Biała Woda VIII	TG	Z	Biała Woda dz.175/2	Biała Woda VIII	2016-08-30
20.	Biała Woda VIII	OG	Z	Biała Woda dz.175/2	Biała Woda VIII	2016-08-30
21.	Biała Woda VII	TG	Z	Biała Woda dz.197	Biała Woda VII	2009-12-08
22.	Biała Woda VII	OG	Z	Biała Woda dz.197	Biała Woda VII	2009-12-08
23.	Biała Woda VIIa	TG	A	Biała Woda dz.197	Biała Woda VIIa	2015-02-17
24.	Biała Woda VIIa	OG	A	Biała Woda dz.197	Biała Woda VIIa	2015-02-17
25.	Biała Woda VIII	TG	Z	Biała Woda dz.175/2	Biała Woda VIII	2016-08-30
26.	Biała Woda VIII	OG	Z	Biała Woda dz.175/2	Biała Woda VIII	2016-08-30
27.	Biała Woda VIII/1	TG	A	Biała Woda dz.176/5, 177/3, 178/7, 178/9, cz.175/2, 182/3	Biała Woda VIII	2017-09-18

28.	Biała Woda VIII/1	OG	A	Biała Woda dz.176/5, 177/3, 178/7, 178/9, cz.175/2, 182/3	Biała Woda VIII	2017-09-18
29.	Bród Nowy	TG	Z	Bród Nowy	Bród Nowy	2000-04-26
30.	Bród Nowy	TG	Z	Bród Nowy	Bród Nowy	2001-02-07
31.	Bród Nowy	OG	Z		Bród Nowy	2000-04-26
32.	Bród Nowy	OG	Z	Suwałki	Bród Nowy	2001-02-07
33.	Bród Nowy I	TG	A	Suwałki	Bród Nowy I	2002-09-09
34.	Bród Nowy I	OG	Z	Suwałki	Bród Nowy I	2002-09-09
35.	Bród Nowy II	OG	A	Bród Nowy cz.dz.175	Bród Nowy II	2009-10-22
36.	Bród Nowy II	TG	A	Bród Nowy cz.dz.175	Bród Nowy II	2009-10-22
37.	Bród Nowy III	TG	Z	Bród Nowy cz.dz.123/1, 124/1, 126	Bród Nowy III	2008-08-11
38.	Bród Nowy III	OG	Z	Bród Nowy cz.dz.123/1, 124/1, 126	Bród Nowy III	2008-08-11
39.	Bród Nowy IV	TG	Z	Bród Nowy cz.dz.170	Bród Nowy IV	2011-04-12
40.	Bród Nowy IV	OG	Z	Bród Nowy cz.dz.170	Bród Nowy IV	2011-04-12
41.	Bród Nowy IV/1	TG	A	Bród Nowy cz.dz.170	Bród Nowy IV	2017-07-28
42.	Bród Nowy IV/1	OG	A	Bród Nowy cz.dz.170	Bród Nowy IV	2017-07-28
43.	Bród Nowy IX	TG	A	Bród Nowy cz.dz.166, 1671,2;168; 169/2	Bród Nowy IX	2017-02-21
44.	Bród Nowy IX	OG	A	Bród Nowy cz.dz.166, 1671,2;168; 169/2	Bród Nowy IX	2017-02-21
45.	Bród Nowy V	TG	Z	Bród Nowy	Bród Nowy V	2010-07-20
46.	Bród Nowy V	OG	Z	Bród Nowy	Bród Nowy V	2010-07-20
47.	Bród Nowy V/1	TG	A	Bród Nowy	Bród Nowy V	2015-12-07
48.	Bród Nowy V/1	OG	A	Bród Nowy	Bród Nowy V	2015-12-07
49.	Bród Nowy VI	TG	Z	Bród Nowy dz.169/2;170	Bród Nowy VI	2010-08-27
50.	Bród Nowy VI	OG	Z	Bród Nowy dz.169/2;170	Bród Nowy VI	2010-08-27
51.	Bród Nowy VIII	TG	A	Bród Nowy dz.120/1;121;123/1	Bród Nowy VIII	2017-09-20
52.	Bród Nowy VIII	OG	A	Bród Nowy dz.120/1;121;123/1	Bród Nowy VIII	2017-09-20
53.	Dubowo Drugie II	TG	Z	Dubowo Drugie dz. 204/9	Dubowo Drugie II	2006-05-25
54.	Dubowo Drugie II	OG	Z	Dubowo Drugie dz. 204/9	Dubowo Drugie II	2006-05-25
55.	Dubowo Drugie III	TG	Z	Dubowo Drugie dz. 109/2;110/2;111;112	Dubowo Drugie III	2013-03-19
56.	Dubowo Drugie III	OG	Z	Dubowo Drugie dz. 109/2;110/2;111;112	Dubowo Drugie III	2006-03-19
57.	Korkliny	TG	A	Suwałki	Korkliny	2001-10-08
58.	Korkliny	OG	Z	Suwałki	Korkliny	2001-10-08
59.	Korkliny II	TG	A	Korkliny	Korkliny II	2006-09-04
60.	Korkliny II	OG	Z	Korkliny	Korkliny II	2006-09-04
61.	Korkliny III	TG	A	Korkliny cz.dz.310	Korkliny III	2011-03-31
62.	Korkliny III	OG	A	Korkliny cz.dz.310	Korkliny III	2011-03-31
63.	Korkliny IV	TG	Z	Korkliny dz.270	Korkliny IV	2010-09-21
64.	Korkliny IV	OG	Z	Korkliny dz.270	Korkliny IV	2011-09-21
65.	Krzywe I-pole A	TG	Z	Krzywe	Krzywe I	2008-03-14

66.	Krzywe I-pole A	OG	Z	Krzywe	Krzywe I	2008-03-14
67.	Krzywe I/1	TG	A	Krzywe dz.80;81/2;87/2;88/2	Krzywe I	2017-07-11
68.	Krzywe I/1	OG	A	Krzywe dz.80;81/2;87/2;88/2	Krzywe I	2017-07-11
69.	Kuków-Folwark II	OG	A	Kuków Folwark	Kuków Folwark II	2008-04-22
70.	Kuków-Folwark III	OG	A	Kuków Folwark	Kuków Folwark III	2010-07-01
71.	Kuków-Folwark III	TG	A	Kuków-Folwark	Kuków –Folwark III	2010-07-01
72.	Kuków-Folwark IV	TG	A	Kuków-Folwark dz.6/10	Kuków –Folwark IV	2015-02-17
73.	Kuków-Folwark IV	OG	A	Kuków-Folwark dz.6/10	Kuków –Folwark IV	2015-02-17
74.	Kuków-Folwark II	TG	A	Kuków-Folwark	Kuków –Folwark II	2008-04-22
75.	Kuków-Korkliny pole B	TG	Z	Kuków-Folwark, Korkliny	Kuków -Korkliny	2009-08-18
76.	Kuków-Korkliny pole B	OG	Z	Kuków-Folwark, Korkliny	Kuków -Korkliny	2009-08-18
77.	Kuków-Korkliny pole B II	TG	Z	Kuków-Folwark, Korkliny	Kuków –Korkliny	2011-08-22
78.	Kuków-Korkliny pole B II	OG	Z	Kuków-Folwark, Korkliny	Kuków -Korkliny	2011-08-22
79.	Kuków Folwark	TG	Z	Suwałki	Kuków Folwark	1998-02-17
80.	Kuków Folwark	TG	Z	Suwałki	Kuków Folwark	1998-02-17
81.	Kuków Folwark pole A	OG	Z	Suwałki	Kuków Folwark	1998-02-17
82.	Kuków Folwark pole B	OG	Z	Suwałki	Kuków Folwark	1998-02-17
83.	Kuków Folwark IX	TG	Z	Kuków Folwark dz.48/2	Kuków Folwark IX	2011-08-02
84.	Kuków Folwark IX	OG	Z	Kuków Folwark dz.48/2	Kuków Folwark IX	2011-08-02
85.	Kuków Folwark V	TG	Z	Kuków Folwark dz.1/14;1/18;1/38;1/39	Kuków Folwark V	2009-09-09
86.	Kuków Folwark V	OG	Z	Kuków Folwark dz.1/14;1/18;1/38;1/39	Kuków Folwark V	2009-09-09
87.	Kuków Folwark V	TG	A	Kuków Folwark dz.1/57;1/58;1/61;1/38	Kuków Folwark V	2017-03-08
88.	Kuków Folwark V	OG	A	Kuków Folwark dz.1/57;1/58;1/61;1/38	Kuków Folwark V	2017-03-08
89.	Kuków II	TG	A	Suwałki	Kuków II	1999-10-27
90.	Kuków II	OG	Z	Suwałki	Kuków II	1999-10-27
91.	Kuków II/1	TG	A	Kuków	Kuków II	2011-08-11
92.	Kuków II/1	OG	A	Kuków	Kuków II	2011-08-11
93.	Kuków III	TG	A	Kuków dz.4	Kuków III	2007-05-15
94.	Kuków III	OG	A	Kuków dz.4	Kuków III	2007-05-15
95.	Kuków IV	TG	A	Kuków dz.13;14/1;14/2;15	Kuków IV	2008-06-17
96.	Kuków IV	OG	A	Kuków dz.13;14/1;14/2;15	Kuków IV	2008-06-17
97.	Kuków IX	OG	A	Kuków dz.32/2	Kuków IX	2011-10-27
98.	Kuków IX	TG	A	Kuków dz.32/2	Kuków IX	2011-10-27
99.	Kuków V	TG	Z	Kuków dz.8;9	Kuków V	2009-09-22
100.	Kuków V	OG	Z	Kuków dz.8;9	Kuków V	2009-09-22
101.	Kuków VI	TG	Z	Kuków dz.5;6	Kuków VI	2009-09-22
102.	Kuków VI	OG	Z	Kuków dz.5;6	Kuków VI	2009-09-22
103.	Kuków VII	TG	A	Kuków dz.30/2	Kuków VII	2009-07-22
104.	Kuków VII	OG	A	Kuków dz.30/2	Kuków VII	2009-07-22
105.	Kuków VIII	TG	Z	Kuków dz.28 (28/1;28/2)	Kuków VIII	2009-11-24
106.	Kuków VIII	OG	Z	Kuków dz.28 (28/1;28/2)	Kuków VIII	2009-11-24

107.	Kuków X	TG	A	Kuków dz.24;25;26	Kuków X	2012-09-25
108.	Kuków X	OG	A	Kuków dz.24;25;26	Kuków X	2012-09-25
109.	Kuków XI	TG	A	Kuków dz.32/1	Kuków XI	2012-12-11
110.	Kuków XI	OG	A	Kuków dz.32/1	Kuków XI	2012-12-11
111.	Kuków XIII	TG	A	Kuków dz.5;6	Kuków XIII	2019-02-07
112.	Kuków XIII	OG	A	Kuków dz.5;6	Kuków XIII	2019-02-07
113.	Kuków-Folwark VI	OG	A	Kuków-Folwark dz.1/52;7/5;8/1	Kuków-Folwark VI	2011-09-26
114.	Kuków-Folwark VI	TG	A	Kuków-Folwark dz.1/52;7/5;8/1	Kuków-Folwark VI	2011-09-26
115.	Kuków-Folwark XI Pole I	TG	A	Kuków-Folwark dz.8/2;32/1;32/2	Kuków-Folwark XI	2015-07-28
116.	Kuków-Folwark XI Pole I	OG	A	Kuków-Folwark dz.8/2;32/1;32/2	Kuków-Folwark XI	2015-07-28
117.	Kuków-Folwark XI Pole III	TG	A	Osowa dz.202;200/1;200/2;201	Kuków-Folwark XI	2018-01-09
118.	Kuków-Folwark XI Pole III	OG	A	Osowa dz.202;200/1;200/2;201	Kuków-Folwark XI	2018-01-09
119.	Kuków-Folwark XI Pole II	TG	A	Kuków-Folwark dz.9/4;9/6;9/9;9/10;9/11…	Kuków-Folwark XI	2019-03-11
120.	Kuków-Folwark XI Pole II	OG	A	Kuków-Folwark dz.9/4;9/6;9/9;9/10;9/11	Kuków-Folwark XI	2019-03-11
121.	Osowa	TG	Z	Suwałki	Osowa	2002-06-12
122.	Osowa	OG	Z	Suwałki	Osowa	2002-06-12
123.	Osowa II	TG	A	Kuków-Folwark dz.53/2;Osowa dz.193/1;1	Osowa	2015-02-17
124.	Osowa II	OG	A	Kuków-Folwark dz.53/2;Osowa dz.193/1;1	Osowa	2015-02-17
125.	Osowa III	TG	A	Osowa dz.175/4;175/6;176/2;206/	Osowa	2013-10-23
126.	Osowa III	OG	A	Osowa dz.175/4;175/6;176/2;206/	Osowa	2013-10-23
127.	Potasznia I	TG	Z	Kuków	Potasznia I	1992-06-23
128.	Potasznia I	OG	Z	Kuków	Potasznia I	1992-06-23
129.	Potasznia I/2	TG	A	Kuków	Potasznia I	2018-10-01
130.	Potasznia I/2	OG	A	Kuków	Potasznia I	2018-10-01
131.	Potasznia III pole A	TG	Z	Trzciane, Kuków, Kuków Folwark	Potasznia III	2007-10-16
132.	Potasznia III pole A	OG	Z	Trzciane dz.39/14, Kuków dz.1/21;20-21, Kuków Folwark	Potasznia III	2007-10-16
133.	Potasznia III pole A/1	TG	A	Trzciane, Kuków, Kuków Folwark	Potasznia III	2014-08-01
134.	Potasznia III pole A/1	OG	A	Trzciane dz.39/14, Kuków dz.1/21;20-21, Kuków Folwark	Potasznia III	2014-08-01
135.	Sobolewo	TG	Z	Suwałki	Sobolewo-Krzywe	1994-01-10
136.	Sobolewo	OG	Z	Suwałki	Sobolewo-Krzywe	1994-01-10
137.	Sobolewo A	TG		Suwałki	Sobolewo A	1997-12-05

138.	Sobolewo A	OG	Z	Suwałki	Sobolewo A	1997-12-05
139.	Sobolewo C pola 1, 2	TG	A		Sobolewo C	2005-07-12
140.	Sobolewo C pola 1, 2a, 2b	OG	Z		Sobolewo C	2005-07-12
141.	Sobolewo C pole 2c	OG	Z		Sobolewo C	2008-01-23
142.	Sobolewo I	TG	A	Suwałki	Sobolewo-Krzywe	2003-08-05
143.	Sobolewo I	OG	A	Suwałki	Sobolewo-Krzywe	2003-08-05
144.	Sobolewo II	OG	A	Suwałki	Sobolewo-Krzywe I	2003-08-05
145.	Sobolewo II pole A	TG	Z	Sobolewo dz.240	Sobolewo II	2008-04-22
146.	Sobolewo II pole A	OG	Z	Sobolewo dz.240	Sobolewo II	2008-04-22
147.	Sobolewo II pole B	TG	Z	Sobolewo dz.246	Sobolewo II	2008-04-22
148.	Sobolewo II pole B	OG	Z	Sobolewo dz. 246	Sobolewo II	2008-04-22
149.	Sobolewo C pole 2c	TG	Z		Sobolewo C	2008-01-23
150.	Suwałki III	TG	A		Suwałki III	1993-07-26
151.	Suwałki III	OG	Z	Suwałki	Suwałki III	1993-07-26
152.	Suwałki IV	TG	A	Suwałki	Suwałki IV	2000-01-17
153.	Suwałki IV	OG	Z	Suwałki	Suwałki IV	2000-01-17
154.	Trzciane	TG	Z	Trzciane dz.29	Trzciane	2009-05-27
155.	Trzciane	OG	Z	Trzciane dz.29	Trzciane	2009-05-27
156.	Trzciane II	TG	Z	Trzciane cz.dz.29	Trzciane II	2011-12-05
157.	Trzciane II	OG	Z	Trzciane cz.dz.29	Trzciane II	2011-12-05
158.	Turówka Nowa	TG	Z		Turówka Nowa	2007-05-09
159.	Turówka Nowa	OG	Z		Turówka Nowa	2007-05-09
160.	Turówka Stara	TG	Z	Turówka Stara	Turówka Stara	2009-11-30
161.	Turówka Stara	OG	Z	Turówka Stara dz.17/1	Turówka Stara	2009-11-30
162.	Turówka Stara	TG	A	Turówka Stara 17/1	Turówka Stara	2018-07-24
163.	Turówka Stara	OG	A	Turówka Stara 17/1	Turówka Stara	2018-07-24
164.	Zielone Kamedulskie	TG	Z	Zielone Kamedulskie dz.55/14	Zielone Kamedulskie	2009-09-22
165.	Zielone Kamedulskie	OG	Z	Zielone Kamedulskie dz.55/14	Zielone Kamedulskie	2009-09-22
166.	Zielone Kamedulskie 2	TG	A	Zielone Kamedulskie dz.99/2	Zielone Kamedulskie 2	2009-07-09
167.	Zielone Kamedulskie 2	OF	A	Zielone Kamedulskie dz.99/2	Zielone Kamedulskie 2	2009-07-09
168.	Zielone Kamedulskie 3	TF	Z	Zielone Kamedulskie 55/31;55/32	Zielone Kamedulskie 3	2013-07-19
169.	Zielone Kamedulskie 3	OG	Z	Zielone Kamedulskie dz.55/31;55/32	Zielone Kamedulskie 3	2013-07-19
170.	Zielone Kamedulskie IV	TG	A	Zielone Kamedulskie dz.21/2;22/3;22/4	Zielone Kamedulskie IV	2015-06-17
171.	Zielone Kamedulskie IV	OG	A	Zielone Kamedulskie dz.21/2;22/3;22/4	Zielone Kamedulskie IV	2015-06-17
172.	Zielone Kamedulskie V	TG	Z	Zielone Kamedulskie dz.55/9;55/23	Zielone Kamedulskie IV	2016-05-05
173.	Zielone Kamedulskie V	OG	Z	Zielone Kamedulskie dz.55/9;55/23	Zielone Kamedulskie IV	2016-05-05
174.	Zielone Kamedulskie V/1	TG	A	Zielone Kamedulskie dz.55/36	Zielone Kamedulskie IV	2019-08-02

175.	Zielone Kamedulskie V/1	OG	A	Zielone Kamedulskie dz.55/36	Zielone Kamedulskie IV	2019-08-02
176.	Zielone Kamedulskie VI pole I	TG	A	Zielone Kamedulskie dz.39/1;40/1;41/1;42/…	Zielone Kamedulskie IV	2016-09-05
177.	Zielone Kamedulskie VI pole I	OG	A	Zielone Kamedulskie dz.39/1;40/1;41/1;42/…	Zielone Kamedulskie IV	2016-09-05
178.	Zielone Kamedulskie VI pole II	TG	A	Zielone Kamedulskie dz.94/3;97;98	Zielone Kamedulskie IV	2016-09-05
179	Zielone Kamedulskie VI pole II	OG	A	Zielone Kamedulskie dz.94/3;97;98	Zielone Kamedulskie IV	2016-09-05
180.	Zielone Kamedulskie VI pole III	TG	A	Zielone Kamedulskie dz.100/1;102	Zielone Kamedulskie IV	2016-09-05
181.	Zielone Kamedulskie VI pole III	OG	A	Zielone Kamedulskie dz.100/1’102	Zielone Kamedulskie VI	2016-09-05
182.	Zielone Kamedulskie VI pole IV	TG	A	Zielone Kamedulskie dz.30/1;31/1;32/3	Zielone Kamedulskie VI	2016-09-05
183.	Zielone Kamedulskie VI pole IV	OG	A	Zielone Kamedulskie dz.30/1;31/1;32/3	Zielone Kamedulskie VI	2016-09-05
184.	Zielone Kamedulskie VII	TG	A	Zielone Kamedulskie VI pole III	Zielone Kamedulskie VII	2016-06-28
185.	Zielone Kamedulskie VII	OG	A	Zielone Kamedulskie dz.94/4;94/16	Zielone Kamedulskie VII	2016-06-28
186.	Zielone Kamedulskie 1	TG	A	Zielone Kamedulskie dz.55/40	Zielone Kamedulskie	2019-11-14
187.	Zielone Kamedulskie 1	OG	A	Zielone Kamedulskie dz.55/40	Zielone Kamedulskie	2019-11-14

Źródło: http://geoportal.pgi.gov.pl/midas

TG – Teren Górniczy

OG – Obszar Górniczy **A** – aktywny,

Z - zniesiony

Źródło: baza MIDAS stan na 2019-12-31.

II.14. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

14.1. **Komunikacja drogowa**

Przez teren gminy przebiega sieć dróg publicznych: krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych, o łącznej długości ok. 262,8 km (wg pomiaru własnego), o następującej strukturze:

1) drogi krajowe – ok. 8,3 km
2) drogi wojewódzkie – ok. 33,9 km
3) drogi powiatowe – ok. 99,6 km
4) drogi gminne – ok. 121 km

Wskaźnik gęstości dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych w Gminie Suwałki kształtuje się na poziomie nieco wyższym od wskaźnika wojewódzkiego i wynosi 0,5358 km/km^2 powierzchni.

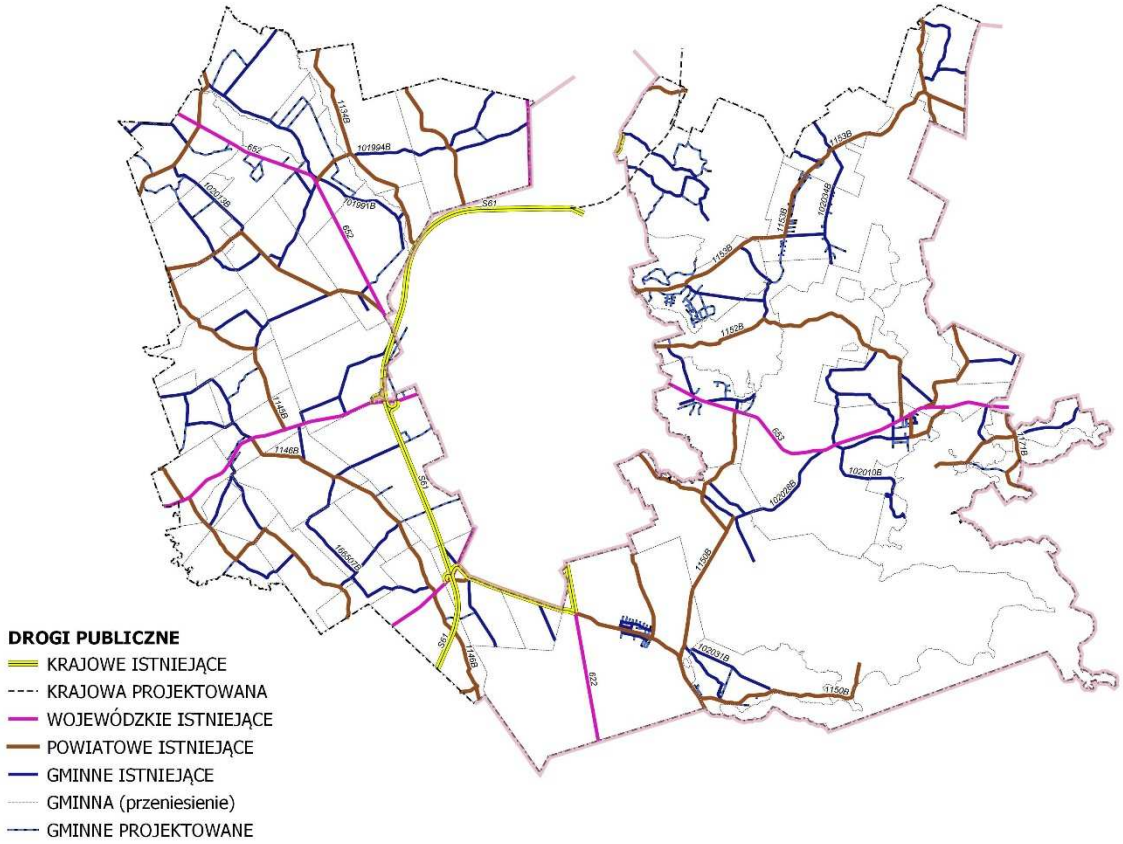

14.1.1. **Drogi krajowe i wojewódzkie**

Podstawową sieć komunikacyjną gminy tworzą następujące drogi krajowe i wojewódzkie:

Lp.	Nr drogi	Przebieg drogi	Dł. Odcinka [m]	Klasa drogi
1	S61	(…) węzeł „Augustów” – Raczki /węzeł „Raczki”/ – Suwałki /węzeł „Suwałki Południe”		S
2	DK8	(...) - Augustów - Raczki - Suwałki - Budzisko - granica państwa – *odcinek od węzła „Suwałki Południe” do granicy miasta Suwałki*		GP
3	DW662	Augustów – Suwałki		GP
4	DW652	Kowale Oleckie – Suwałki		Z
5	DW653	Sedranki / droga 65/ – Bakałarzewo –Suwałki – Sejny – Poćkuny		G
6	DW655	Kąp – Wydminy – Olecko – Raczki – Suwałki – Rutka –Tartak		Z

1) droga ekspresowa S61 o przebiegu "(…) węzeł „Augustów” – Raczki /węzeł „Raczki”/ – Suwałki /węzeł „Suwałki Południe” – klasy S,
2) droga krajowa Nr 8 (DK Nr 8) klasy GP o przebiegu "(...) - Augustów - Raczki - Suwałki - Budzisko - granica państwa” – odcinek od węzła „Suwałki Południe” do granicy miasta Suwałki – klasy GP,

3) droga wojewódzka Nr 662 Augustów – Suwałki – klasy GP,
4) droga wojewódzka Nr 652 Kowale Oleckie – Suwałki – klasy Z,
5) droga wojewódzka Nr 653 Sedranki / droga 65/ – Bakałarzewo –Suwałki – Sejny – Poćkuny klasy G,
6) droga wojewódzka Nr 655 Kąp – Wydminy – Olecko – Raczki – Suwałki – Rutka –Tartak – klasy Z.

W południowej i zachodniej części Gminy zrealizowane zostały inwestycje „Obwodnica Augustowa" i „Obwodnica Suwałk" leżące w pokrywających się ciągach dwóch dróg: krajowej nr 8 i ekspresowej S61, które zostały wskazane na rysunkach studium. Planowana jest realizacja zadania pn. „Projekt i budowa drogi ekspresowej S61 Obwodnica Augustowa – granica państwa, odcinek: koniec obwodnicy Suwałk – Budzisko z obwodnicą Szypliszek". Dla przedmiotowej inwestycji została wydana decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID) oraz wyłoniono wykonawcę.

Istniejące drogi krajowe mają długość ok. 8,27 km, drogi krajowe realizowane lub dla których wydano decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach mają długość ok. 19,26 km, co daje łącznie ok. 27,53 km dróg krajowych na terenie gminy Suwałki.

Dopuszczalny nacisk pojedynczej osi napędowej na drogach krajowych - do 11,5 t.

Dopuszczalne obciążenie dróg wojewódzkich wynosi 8 T/oś.

Stan techniczny nawierzchni jezdni dróg wojewódzkich (Nr 652 Kowale Oleckie – Suwałki, Nr 653 Sedranki – Bakałarzewo – Suwałki – Sejny – Poćkuny oraz Nr 655 Kąp – Wydminy – Olecko – Raczki – Suwałki – Rutka-Tartak) na obszarze Gminy Suwałki w części wymaga pilnych napraw. Lokalnie występują nierówności podłużne, nienormatywne łuki pionowe i poziome. Drogi wojewódzkie wymagają stałej konserwacji i przebudowy.

Istniejące drogi wojewódzkie na terenie gminy Suwałki mają długość ok. 33,91 km.

Główne ciągi drogowe wiążą teren gminy zarówno z ośrodkami administracji rządowej i samorządowej (Suwałki, Białystok, Warszawa), jak i pobliską Litwą. Część obszaru gminy przylega do dróg, którymi odbywa się masowy ruch towarowy i osobowy do przejścia granicznego na Litwę i dalej, poprzez Łotwę i Estonię do Finlandii (tzw. Rail Baltica), co stwarza korzystne warunki dla rozwoju na tych terenach działalności usługowej i handlowej.

14.1.2. **Drogi powiatowe**

Drogi powiatowe są bardzo ważnymi elementami systemu transportowego gminy, szczególnie z punktu widzenia gospodarki i funkcji lokalnych. Zapewniają one realizację dogodnych połączeń z układem zewnętrznym tj. układem dróg wojewódzkich i krajowych.

Na obszarze gminy Suwałki znajdują się 23 drogi powiatowe o łącznej długości 96,862 km. 13 dróg posiada klasę techniczną Z (drogi zbiorcze) a 10 dróg ma klasę techniczną L (drogi lokalne). Nawierzchnię bitumiczną posiadają drogi powiatowe o łącznej długości 90,848 km. Pozostałe 6,014 km to drogi o nawierzchni innej niż bitumiczna.

Drogi powiatowe na terenie gminy Suwałki to:

Lp.	Nr drogi	Przebieg drogi	Dł. Odcinka [m] naw. bitumiczna	Klasa drogi

			+ naw. inna	
1	1096B	Przerośl - Olszanka - Kruszki - Nowa Pawłówka - Morgi - Czarnakowizna - Taciewo - Stara Chmielówka	4065	Z
2	1117B	Bakałarzewo - Zdręby - Stara Chmielówka - Kuków - Mały Bród	6570	Z
3	1118B	Kamionka Poprzeczna - Maryna - Aleksandrowo - Żyliny - do drogi 653	900	Z
4	1134B	Suwałki (ul Szpitalna, Krzywólka, ul. bez nazwy) - Potasznia - Okrągłe - Jeleniewo 9km 0+000 przyjęto na gr. odc. miejskiego)	6000	Z
5	1142B	od drogi 1134B (ul. bez nazwy) - Biała Woda - Żywa Woda - do drogi 1134B	3655	Z
6	1143B	Potasznia - Osowa	1200	L
7	1145B	Przebród - Korkliny - Korobiec	5570	Z
8	1146B	Przebród - Wychodne - Zielone Pierwsze - Poddubówek - do drogi 1184B	9450+325	Z
9	1147B	od drogi 653 - Białe - Nemcowizna - Bakaniuk - Józefowo	5825+875	L
10	1148B	Płociczno - Dubowo - Poddubówek	2863	Z
11	1149B	Suwałki - (ul. Utrata) - Płociczno - do drogi 1150B	2521	Z
12	1150B	Krzywe - Sobolewo - Płociczno - Gawrych Ruda - Słupie	13390	Z
13	1151B	Suwałki (ul. bez nazwy) - Sobolewo	2037	Z
14	1152B	Suwałki (ul. Piaskowa) - Mała Huta - Stary Folwark	4020+4758	L
15	1153B	Suwałki (ul. Kolejowa, Północna) - Okuniowiec - Kaletnik - Wiatrołuża - Zaboryszki	10478	Z
16	1154B	Węgielnia - Bilwinowo - Kaletnik	800	L
17	1157B	Krasnopol - Gremzdel - Jegliniec - Wiatrołuża	1130	L
18	1158B	Wiatrołuża - Wysoka Góra - Remienkin	890	L
19	1171B	Ryżówka – Mikołajewo – Maćkowa Ruda	2375	Z
20	1172B	Wigry – Burdyniszki – do drogi 1171B	2274+56	L
21	1180B	Tartak - Piertanie - Wysoka Góra	2720	L
22	1181B*	od drogi 653 - Stary Folwark - do drogi 655	1825	L
23	1201B	Od drogi 1150B – Bryzgiel - Macharce	290	L

** zakłada się dostosowanie parametrów drogi do funkcji nieruchomości obsługiwanych*

Większość odcinków dróg zaliczanych do lokalnego systemu drogowego nie spełnia wymagań w zakresie parametrów technicznych i użytkowych, liczby włączeń, zasad obsługi terenów przyległych. Na terenie gminy Suwałki zlokalizowanych jest 8 obiektów mostowych administrowanych przez Zarząd Dróg Powiatowych w Suwałkach

Lp.*	Droga powiatowa nr	Gmina	Miejscowość	Śródlądowe wody powierzchniowe nazwa cieku
7	1152B	Suwałki	Leszczewo	Kamionka
8	1143B		Potasznia	Czarna Hańcza
9	1150B		Sobolewo	Czarna Hańcza
10	1171B		Czerwony Folwark	Czarna Hańcza
13	1147B	Suwałki	Żyliny	Szczeberka
19	1180B	Suwałki	Piertanie	Piertówka
20	1152B		Mała Huta	Jez. Krzywe
22	1150B	Suwałki	Gawrych Ruda	Ciek m. jez.

** numeracja wg wykazu dróg Zarządu Dróg Powiatowych*

Stan techniczny:

Zgodnie z przyjętym dokumentem strategicznym pn. „Program rozwoju sieci dróg powiatowych Powiatu Suwalskiego na lata 2016 – 2025” (Uchwała Nr XLIX/142/2016 Zarządu Powiatu w Suwałkach z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie przyjęcia dokumentu strategicznego pn. "Program rozwoju sieci dróg powiatowych Powiatu Suwalskiego na lata 2016 - 2025") kluczowym kierunkiem dla decyzji o kolejności przebudowanych i remontowanych odcinkach dróg, mostów i przepustów, powinno stać się ich strategiczne znaczenie dla powiatu suwalskiego jak i dla połączeń z innymi powiatami. Wieloletnie plany przebudowy dróg powiatowych powinny priorytetowo uwzględniać drogi będące ciągami przekraczającymi granice powiatów i gmin oraz łączące strategiczne punkty, niezbędne dla rozwoju regionu i poprawy standardu życia mieszkańców. Poprawa stanu technicznego dróg wpłynie korzystnie na rozwój turystyki i dziedzin będących naturalnym potencjałem regionu.

Wykaz priorytetowych inwestycji drogowych Powiatu Suwalskiego wskazuje na następujące inwestycje z terenu gminy Suwałki:

Lp.*	Gmina	Nr drogi	Przebieg	Ocena stanu	Długość drogi	Długość naw. bitumicznej	Długość naw. innej
23	Suwałki	1146B	Przebród - Wychodne - Zielone Pierwsze - Poddubówek - do drogi 1184B	3	11,15	7,029	4,121
24	Suwałki	1147B	od drogi 653 - Białe - Niemcowizna - Bakaniuk - Józefowo	3	12,93	10,02	2,91
25	Suwałki	1152B	Suwałki - Mała Huta - Stary Folwark	2	8,778	2,078	6,7
26	Suwałki Szypliszki	1154B	Węgielnia - Bilwinowo - Kaletnik	3	7,45	1,112	6,338
28	Suwałki	1157B	Krasnopol - Gremzdel - Jegliniec - Wiatrołuża	2	1,13	0,169	0,961
30	Suwałki	1172B	Wigry - Burdeniszki - do drogi 1171B	3	2,33	2,274	0,056
35	Suwałki Szypliszki	1153B	Suwałki (ul. Kolejowa, Północna)- Okuniowiec - Kaletnik - Wiatrołuża - Zaboryszki	3	19,468	19,468	
44	Suwałki Jeleniewo	1134B	Suwałki (ul. Szpitalna, Krzywólka, ul. bez nazwy) - Potasznia - Okrągłe – Jeleniewo	4	12,61	12,61	
46	Suwałki	1148B	Płociczno - Dubowo - Poddubówek	3	2,863	2,863	
47	Suwałki	1149B	Suwałki (ul. Utrata) - Płociczno - do drogi 1150B	3	2,521	2,521	
48	Suwałki	1150B	Krzywe - Sobolewo - Płociczno - Gawrych Ruda - Słupie	3	13,390	13,390	

** numeracja wg wykazu dróg Zarządu Dróg Powiatowych*

Z priorytetowych inwestycji drogowych Powiatu Suwalskiego zrealizowano:

▪ utwardzenia nawierzchni drogi powiatowej nr 1146B Przebród – Wychodne – Zielone Pierwsze – Poddubówek – do drogi 1184B, o dł. odc. 2,353 km;

▪ przebudowy drogi powiatowej nr 1147B od drogi 653 – Białe – Niemcowizna – Bakaniuk – Józefowo, o dł. odc. 1,126 km;
▪ przebudowy drogi powiatowej nr 1152B Suwałki (ul. Piaskowa) – Mała Huta – Stary Folwark o dł. odc. 0,990 km.
Droga 1146B Przebród – Wychodne – Zielone Pierwsze – Poddubówek – do drogi 1184B została jako droga do przebudowy z przygotowaną dokumentacją techniczną (dł. odcinka przewidzianego do przebudowy - 1,650 km, wartość kosztorysowa zadania (nawierzchnia bitumiczna) - 638 000, termin ważności decyzji pozwolenia na budowę – 2019 r.). (inwestycja została już zrealizowana).
Priorytetowe inwestycje mostowe Powiatu Suwalskiego:

1. Przebudowa mostu w m. Czerwony Folwark: Most przez rzekę Czarna Hańcza w m. Czerwony folwark w ciągu drogi powiatowej nr 1171B Ryżówka – Mikołajewo – Maćkowa Ruda w km 1+400 (*inwestycja została już realizowana*)
2. Przebudowa mostu w m. Gawrych Ruda
3. Przebudowa mostu w m. Sobolewo.

14.1.3. **Drogi gminne**

Publiczne drogi gminne są, obok dróg powiatowych, bardzo ważnymi elementami systemu transportowego gminy, szczególnie z punktu widzenia gospodarki i funkcji lokalnych. Zapewniają one realizację dogodnych połączeń wewnątrz obszaru gminy oraz z układem dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych.
Istniejące drogi gminne publiczne na terenie gminy Suwałki mają długość ok. 121,05 km.
Drogi gminne na terenie gminy Suwałki to:

Lp.	Nr drogi	Przebieg drogi	Dł. Odcinka [m]	Klasa drogi
1	101991B	Osowa – Bród Nowy – Bród Mały	3608	L(Z)
2	101992B	Osowa – Czarnakowizna	3874	L(Z)
3	101993B	Kuków Folwark – Korkliny	2531	L
4	101994B	Biała Woda - Potasznia	2545	L
5	101995B	Przez wieś Turówka Nowa	1598	L,D(L)
6	101996B	Biała Woda - Prudziszki	1988	L
7	101997B	Przebród – Kropiwne Stare	2729	L(L,D)
8	101998B	Przebród – Kropiwne Stare	2083	L
9	101999B	Przez wieś Kropiwne Nowe	2431	L
10	102000B	Niemcowizna – Zielone II	418	L
11	102001B	Biała Woda (od drogi powiatowej Nr 1142B do drogi wojewódzkiej Nr 655)	2076	L
12	102002B	Czarnakowizna - Żywa Woda	2169	L
13	102003B	Zielone Kamedulskie – Dubowo II	3465	L(docelowo S)
14	102004B	Przez wieś Dubowo II	1961	L

15	102005B	Przez wieś Dubowo I	1071	L(D,L)
16	102006B	Płociczno – Gawrych Ruda	1914	D(L,Z)
17	102007B	Przez wieś Krzywe	1631	L
18	102008B	Taciewo - Smoleńka	2031	L
19	102009B	Przez wieś Leszczewek	2065	L(Z)
20	102010B	Leszczewek – Cimochowizna	3629	L(L,D)
21	102011B	Leszczewek – Leszczewo	4093	L
22	102012B	Przez wieś Leszczewo	1396	L(D,L)
23	102013B	Kuków Folwark - Turówka Stara - Turówka Nowa - Taciewo	2634	L(L)
24	102014B	Przez wieś Burdeniszki	1955	L(D,L)
25	102015B	Szwajcaria – Osinki	3826	L(D,L)
26	102016B	Przez wieś Okuniowiec	4457	L(D,L)
27	102017B	Osowa - Kuków Folwark	2759	L(Z,L)
28	102018B	Wiatrołuża – Linówek	725	L
29	102019B	Bobrowisko – Wiatrołuża	2429	D(L)
30	102020B	Osowa (od drogi wojewódzkiej Nr 652 do drogi gminnej działka nr 194)	764	L
31	102021B	Kuków Folwark - Korobiec	1593	L
32	102022B	Przez wieś Korkliny	1629	L
33	102023B	Trzciane - Kropiwne Stare	2734	L(D,L)
34	102024B	Przez wieś Kuków	4077	L(D,L)
35	102025B	Białe - Niemcowizna	1926	L
36	102026B	Zielone Kamedulskie - Zielone Królewskie - Zielone Drugie	2690	L
37	102027B	Sobolewo (od drogi powiatowej Nr 1150B do lasu)	2449	L
38	102028B	Sobolewo - Leszczewek	4230	L(D,L)
39	102029B	Płociczno Nowe Osiedle	1513	D,L
40	102030B	Płociczno Stare Osiedle	823	L
41	102031B	Gawrych Ruda (rządówka)	2406	L(Z)
42	102032B	Przez wieś Piertanie	1430	L(D,L)
43	102033B	Tartak - Leszczewo	1171	L
44	102034B	Nowa Wieś - Lipniak	3160	D(L,D)
45	102035B	Nowa Wieś - łącznik	1036	L
46	102036B	Lipniak - Polule	845	L(D,L)
47	102037B	Lipniak - do torów	734	L(D,L)
48	102038B	Krzywe - Mała Huta	1504	L
49	102039B	Krzywe Osiedle	451	L(D,L)
50	102040B	Przez wieś Bród Mały	819	D
51	166500B	Wychodne (od drogi wojewódzkiej nr 653 do drogi powiatowej nr 1146B)	951	L
52	166501B	Stary Folwark Osiedle	422	L(D,L)
53	166502B	Stary Folwark (od drogi wojewódzkiej Nr 653 do drogi gminnej nr 102009B)	387	L
54	166503B	Magdalenowo (od drogi wojewódzkiej nr 653 do drogi powiatowej nr 1172B)	1042	L(D,L)
55	166504B	Osinki (od drogi gminnej Nr 102015B do drogi krajowej Nr 8)	2404	L
56	166505B	Zielone Kamedulskie - Wychodne	1951	L

57	166506B	Zielone Drugie - Poddubówek	2385	L(D,L)
58	166507B	Zielone Drugie - Wychodne	3433	D

(informacja określająca docelowy parametr)

Stan dróg gminnych jest bardzo zróżnicowany. Tylko ok. 49 km to drogi asfaltowe. Drogi gminne wymagają częstych zabiegów konserwacyjnych, remontowych i modernizacyjnych. Co roku gmina Suwałki ponosi znaczne nakłady na utrzymanie dróg.

14.2. **Ścieżki rowerowe i szlaki turystyczne**

14.2.1. **Ścieżki rowerowe**

Obecnie na terenie gminy funkcjonują już istotne ciągi wydzielonych ścieżek rowerowych poprowadzonych wzdłuż niektórych dróg wojewódzkich i powiatowych. Obecnie najważniejsze ścieżki rowerowe gminy Suwałki wskazane na rysunku studium mają łącznie 61,9 km długości (w tym istniejące o łącznej długości 30,8km) i są to:

id	Rodzaj i numer drogi	Nazwa/połączenie z oznakowanym szlakiem rowerowym	Długość (w km)*
Istniejące:			
1	DW 653, odcinek: Suwałki-Sejny	ścieżka rowerowa asfaltowa w ciągu szlaku rowerowego Polski Wschodniej „Green Velo”	9,12
2	DW 653, odcinek: Suwałki-Bakałarzewo	ścieżka rowerowa asfaltowa	7,44
3	DW 655, odcinek: Suwałki-Prudziszki	ścieżka rowerowa asfaltowa w ciągu szlaku rowerowego Polski Wschodniej „Green Velo”	0,17
4	DP 1149B, Suwałki – Płociczno Osiedle	ścieżka rowerowa asfaltowa	2,25
5	DP 1148B, DK8 – Płociczno Tartak	ścieżka rowerowa asfaltowa	2,11
6	DP 1150B, Gawrych Ruda – Płociczno Tartak	ścieżka rowerowa asfaltowa	2,04
7	DP 1171B, Ryżówka – Czerwony Folwark	ścieżka rowerowa asfaltowa w ciągu szlaku rowerowego Polski Wschodniej „Green Velo”	2,55
8	DP 1172B, Magdalenowo - Wigry	ścieżka rowerowa asfaltowa w ciągu szlaku rowerowego Polski Wschodniej „Green Velo”	0,78
9	DP 1150B, Gawrych Ruda – Słupie	ścieżka pieszo-rowerowa z fotokatalitycznej kostki betonowej	0,420
10	„Kładki”	Lasy WPN – ścieżka leśna	4,35
Przygotowane do realizacji:			
1	DP 1134B, Suwałki – Potasznia	ścieżka pieszo – rowerowa z betonu asfaltowego; przedłużenie zielone	3,10

		szlaku rowerowego „Doliną Czarnej Hańczy”; planowana realizacja: VII.2020-IV.2021	
Planowane w dalszej perspektywie, po dokonaniu analiz szczegółowych			
1	DP 1134, Potasznia – granica gminy	ścieżka pieszo – rowerowa z kostki betonowej/asfaltowa; zielony szlak rowerowy „Doliną Czarnej Hańczy”	2,91
2	DP 1143B, Osowa - Potasznia	ścieżka pieszo - rowerowa z kostki betonowej/asfaltowa; gminny szlak rowerowy (czarny)	1,30
3	DP 1172B, Magdalenowo – Wigry	ścieżka rowerowa asfaltowa w ciągu szlaku rowerowego Polski Wschodniej „Green Velo”	1,55
4	DP 1172B, Wigry	ścieżka pieszo – rowerowa z kostki betonowej/asfaltowa na szlaku papieskim, łącznik Klasztoru Pokamedulskiego (obiekt MPR) ze szlakiem Green Velo	1,6
5	DP 1150B, Gawrych Ruda – Słupie	ścieżka pieszo – rowerowa z kostki betonowej/asfaltowa	4,99
6	DP 1150B, Sobolewo - Krzywe	ścieżka pieszo – rowerowa z kostki betonowej/asfaltowa	2,53
7	DW652, odcinek: Suwałki – Filipów	ścieżka rowerowa asfaltowa	7,90
8	DG 102027B, Sobolewo	ścieżka pieszo-rowerowa z kostki betonowej/asfaltowa	2,09

**długość przybliżona*

Zakłada się rozbudowę układu dróg rowerowych w Gminie Suwałki, na który składa się sieć dróg lokalnych i dróg rowerowych różnych typów, służących do poruszania się rowerem wraz z siecią punktów obsługi ruchu rowerowego. Może on być realizowany technicznie w postaci sieci złożonych wydzielonych ścieżek, ścieżek towarzyszących jezdni, wydzielonych pasów dla rowerów na jezdniach, ulic ruchu mieszanego samochodowo – rowerowego, bądź ciągów pieszo – rowerowych, na których pierwszeństwo mają piesi. Niezbędna jest budowa elementów infrastruktury uzupełniającej sieć dróg rowerowych: parkingów, deszczochronów, stojaków i wiat na rowery przed obiektami użyteczności publicznej, sklepami, punktami usługowymi i w obrębie terenów rekreacyjnych.

14.2.2. **Szlaki turystyczne**

Główne szlaki turystyczne przebiegające przez teren gminy Suwałki:

A/ rowerowe

1) **szlak rowerowy międzynarodowy Euro Velo R 11** (EVIII) Ateny – Skopje – Belgrad – Koszyce – Kraków – Warszawa – Wilno – Tallin – Helsinki – Nordkapp (Norwegia), przebiegający przez województwo podlaskie na trasie: Tarnowo – Miastkowo – Czartoria

– Jankowo – Nowogród – Szablak – Jednaczewo – Łomża – Piątnica – Kalinowo – Drozdowo – Rakowo-Czachy – Rakowo-Boginie – Krzewo – Bronowo – Niwkowo – Wizna – Ruś – Sambory – Sieburczyn – Rutkowskie – Burzyn – Szostaki – Mocarze – Chyliny – Pluty – Brychy – Barwiki – Racibory – Radziłów – Klimaszewnica – Białaszewo – Okół – Ruda – Modzelówka – Pieńczykówek – Stoczek – Ciszewo – Kuligi – „Las Grzędy" – Woźnawieś – Orzechówka – Tajenko – Sosnowo – Gabowe Grądy – Białobrzegi – Augustów – Studzieniczna – Serwy – Bryzgiel – Gawrych Ruda – Wigry – Karolin – Sejny – Ogrodniki – (Lazdijai), o długości na terenie Gminy Suwałki około 16,3 km,

2) szlaki rowerowe krajowe:
   - **„Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo"** przebiegający przez: Suwalszczyznę i Puszczę Augustowską (Suwalski Park Krajobrazowy, Dolina Czarnej Hańczy, **Suwałki, Wigierski Park Narodowy, Klasztor Kamedułów nad Jeziorem Wigry**, Kanał Augustowski, Puszcza Augustowska, Augustów); Dolinę Biebrzy i Narwi (Biebrzański Park Narodowy, Czerwone Bagno, Carska Droga, Osowiec Twierdza, Łomżyński Park Krajobrazowy Doliny Narwi, Łomża, Tykocin, Narwiański Park Narodowy); Puszcza Białowieska i Knyszyńska (Białystok, Pałac Branickich, Opera i Filharmonia Podlaska, Supraśl, Muzeum Ikon, Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej, Zalew Siemianówka, Białowieski Park Narodowy, Muzeum Przyrodniczo Leśne, Rezerwat Pokazowy Żubrów, Kolejka Wąskotorowa, Hajnówka); Dolina Bugu (Święta Góra Grabarka, Mielnik, Góra Zamkowa) , o długości na terenie Gminy Suwałki około 17,9 km; wraz z infrastrukturą dodatkową (MORy – miejsca obsługi rowerzystów i MPRy – miejsc przyjazne rowerzyście);
   - **„Podlaski Szlak Bociani"**: Białowieża – Pogorzelce – Narewka – Stare Lewkowo – Odrynki – Narew – Trześcianka – Kaniuki – Wojszki – Doktorce – Suraż – Turośń Dolna – Baciuty – Bokiny – Pajewo – Tykocin – Piaski – Łaziuki – Łazy Duże – Zajki – Laskowiec – Strękowa Góra – Dobarz – Osowiec-Twierdza – Goniądz – Dawidowizna – Klewianka – Białosuknia – Grubisze – Mociesze – Dolistowo Stare – Jasionowo – Sztabin – Wilkownia – Starożyńce – Rudawka – Mikaszówka – Strzelcowizna – **Czerwony Folwark – Stary Folwark – Nowa Wieś** – Dębowe – Wołownia – Gulbieniszki – Błaskowizna – Maciejowięta – Stańczyki, o długości na terenie Gminy Suwałki około 25,2 km;

3) szlaki rowerowe lokalne:
   - **niebieski „Dowspuda – Dubowo II – Suwałki – Mała Huta – Leszczewo – Stary Folwark"** , o długości na terenie Gminy Suwałki około 16,7 km,
   - **żółty „Suwałki – Stary Folwark"**, o długości na terenie Gminy Suwałki około 8,5 km,
   - **czarny „Suwałki – Osowa"**, o długości na terenie Gminy Suwałki około 4,3 km, ten szlak na odcinku granice miasta Suwałki – Potasznia stanowi przedłużenie zielonego szlaku rowerowego „Doliną Czarnej Hańczy", doprowadzającego do siedziby Suwalskiego Parku Krajobrazowego, do Turtula.

- **Zielony szlak rowerowy „Wokół Jeziora Wigry" –** o długości około 45,5 km stanowiący bardzo istotny szlak dla udostępnienia turystycznego nadwigierskich okolic, łączący się z pozostałymi głównymi szklakami rowerowymi na terenie Gminy.

Na terenie WPN wyznaczono też i oznakowano liczne szlaki piesze, które są dostosowane do turystyki rowerowej. Jest tu też kilka oznakowanych ścieżek edukacyjnych i oznakowane szlaki narciarskie.

B/ samochodowe

1) **międzywojewódzki: „Szlak frontu wschodniego I Wojny Światowej"**:

a) Podlaski Szlak Główny (z kierunku zachodniego): Chołny Młode – Łomża – Grajewo – Augustów – Bryzgiel – **Gawrych Ruda - Płociczno Osiedle** - Suwałki – **Żyliny** – Bakałarzewo – Borawskie

b) Pętla Augustowsko-Suwalska: Augustów – Białobrzegi – Jaminy - Ewy – Jastrzębna – Lipsk - Wołkusz – Rudawka - Mikaszówka – Frącki – Berżniki – Sejny – Krasnopol – Szypliszki – Jeleniewo – Malesowizna – **Osowa** - Suwałki

2) planowany do oznakowania powiatowy szlak **„Śladami Jaćwingów"**: Budzisko – Szypliszki – Wiżajny – Jeleniewo – Szurpiły – Leszczewo – Osinki – Suwałki – Osowa - Filipów – Mieruniszki – Bakałarzewo – Raczki – Jaśki. Planowana długość 120 km.

C/ piesze

1) **międzynarodowy: Europejski Dalekobieżny Szlak Pieszy E-11** (z Amsterdamu/Holandia przez góry Harzu, Brandenburgię, Pomorze, Mazury) do Rygi/Łotwa. Szlak wytyczony na terenie Polski przez PTTK i uzgodniony z Europejskim Związkiem Wędrownictwa; oznakowanie w terenie nie ma jednolitego koloru, gdyż szlak wykorzystuje kolorystykę oznakowania szlaków lokalnych, ale zawsze na kolorowym pasku musi być symbol E – 11. Fragment suwalski: szlakiem żółtym (Krzywe – Żytkiejmy) na odcinku od Pobłędzia [Rakówka] do Dziadówka, czerwonym do Łopuchowa (Prudziszki – Dziadówek), czarnym do jeziora Kamenduł, zielonym (Suwałki – Rutka-Tartak) od Udziejka przez Górę Zamkową, Jeleniewo, Prudziszki do Studzienicznego, czarnym (Stary Folwark – Studzieniczne) przez Osinki, Jez. Gałęziste do Starego Folwarku, zielonym (okołowigierski im. Antoniego Patli Stary Folwark – Stary Folwark) przez Magdalenowo, Wigry, Mikołajewo do Uroczyska Węgzał, niebieskim (Uroczysko Węgzał – Sejny) przez Wysoki Most, Karolin, Wiersnie do Gib, czerwonym (Jastrzębna PKP – Sejny – Rakówek) przez rez. „Tobolinka", Zelwę, obok rez. „Kukle" i „Łempis", Berżniki do Dworczyska, czarnym (Dworczysko – Ogrodniki) przez Sztabinki, Krasnogrudę i Dusznicę do przejścia granicznego Ogrodniki.

D/ pielgrzymkowe:

1) **pielgrzymkowy szlak św. Jakuba „Camino Polaco" (pieszy)**

Odcinek od granicy polsko – litewskiej do Olsztyna (ok. 313 km) przebiega przez najciekawsze tereny województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego, pododcinek suwalski liczy 120 km i

przebiega: Ogrodniki – Sejny – Krasnopol – Wigry – Suwałki – Bakałarzewo, a dalej odcinek „Mazury i Warmia": Olecko – Giżycko – Gierłoż – Kętrzyn – Święta Lipka – Barczewo – Olsztyn.

2) **papieski szlak pielgrzymkowy diecezji ełckiej „Tajemnice Światła". Etapy: I.** Ełk – Rajgród „Chrzest Jezusa w Jordanie", **II.** Rajgród – Studzieniczna „Objawienie Jezusa na weselu w Kanie", **III.** Studzieniczna – Mikaszówka „Głoszenie Królestwa Bożego i wzywanie do nawrócenia", **IV.** Mikaszówka – Sejny „Przemienienie na Górze Tabor", **V.** Sejny – **Wigry** „Ustanowienie Eucharystii". Trasa liczy ok. 170 km. Poszczególne etapy można pokonywać na różne sposoby: wędrując pieszo lub jadąc rowerem, a zimą – jadąc na nartach. Został zorganizowany, aby przemierzając przepiękne okolice, znaleźć czas na rozważanie wielkiego przesłania, jakie zostawił nam Jan Paweł II w Tajemnicach Światła.

3) **papieski szlak pielgrzymkowy diecezji ełckiej „Tajemnice Zawierzenia" (kajakowy). Etapy: I.** Wigry - Wysoki Most „Akt osobistego Zawierzenia Jana Pawła II Matce Bożej", **II.** Wysoki Most – Frącki „Akt Zawierzenia Niepokalanemu Sercu Maryi", **III.** Frącki - Jałowy Róg „Akt Zawierzenia Najświętszej Maryi Pannie Kościoła i Ludzkości", **IV.** Jałowy Róg - Sucha Rzeczka „Akt Zawierzenia Świata Bożemu Miłosierdziu w Łagiewnikach", **V.** Sucha Rzeczka – Studzieniczna „Osobiste Zawierzenie Miłosiernemu Jezusowi i Jego Matce". Trasa liczy ok. 140 km. Kajakowy Szlak Papieski „Tajemnice Zawierzenia" rozpoczyna się **na Wigrach**, w miejscu, po którym pływał kajakiem ksiądz Karol Wojtyła wraz ze swymi młodymi towarzyszami w dniach 20 - 23 lipca 1954 r., a później (9.06.1999) – już jako papież Jan Paweł II - pływał statkiem po Jeziorze Wigry. Na terenie m. Wigry granitowym głazem upamiętnione jest miejsc lądowania papieskiego helikoptera, podczas pielgrzymki Papieża do kraju w 1999 r.

Pielgrzymowanie Kajakowym Szlakiem Papieskim Tajemnice Zawierzenia jest szczególną okazją do poznawania Boga, historii i przyrody. Został zorganizowany, aby przemierzając przepiękne okolice, znaleźć czas na rozważanie wielkiego przesłania, jakie Jan Paweł II pozostawił nam w swoich wielkich Aktach - Tajemnicach Zawierzenia.

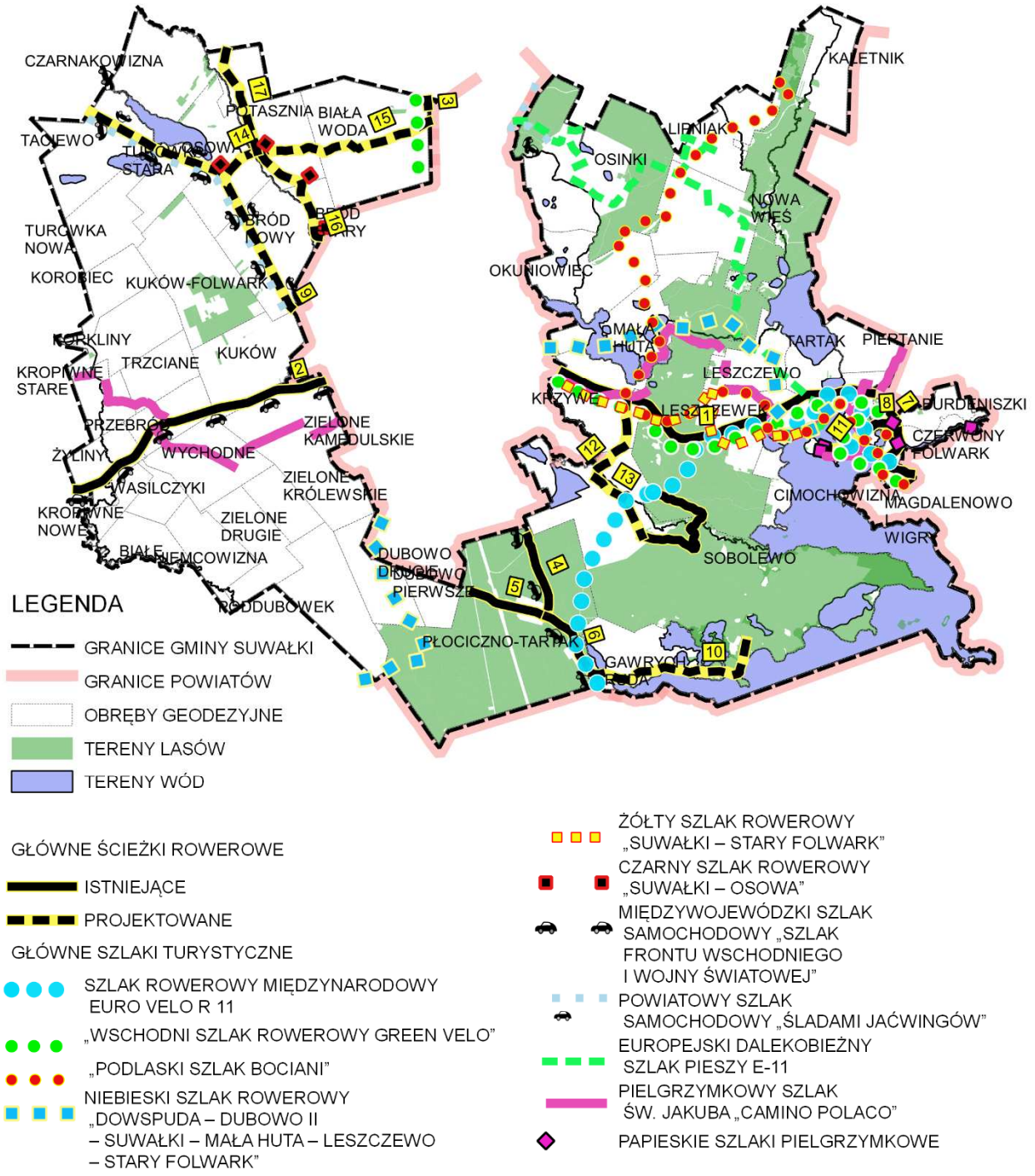

14.3. **Komunikacja kolejowa**

Przez teren gminy przebiegają cztery linie kolejowe, wychodzące z miasta Suwałki, w kierunku Olecka, Augustowa i Trakiszek (przejście graniczne na Litwę).

Najważniejsza dla makroregionu jest istniejąca linia kolejowa Warszawa – Białystok – Suwałki. Stan torów i podtorza linii można określić jako średni. Pas terenu własności PKP jest prawidłowy w stosunku do obecnych potrzeb i pozwala na ewentualną rozbudowę i modernizację urządzeń kolejowych. Tereny stacyjne są niedoinwestowane, w większości brak nowoczesnych

zabezpieczeń ruchu, stref przeładunkowych i magazynów stacyjnych, budynki i infrastruktura są wyeksploatowane i w złym lub średnim stanie technicznym.

Obecnie trwają prace w zakresie przygotowania projektu „Prace na linii E75 na odcinku Białystok – Suwałki – Trakiszki (granica państwa), etap II odcinek Ełk – Trakiszki (granica państwa)". W ramach Studium Wykonalności opracowywane są warianty z przebiegiem w nowym układzie linii kolejowych nr 39 i 51 oraz 40 i 517 na długości stacji Las Suwalski.

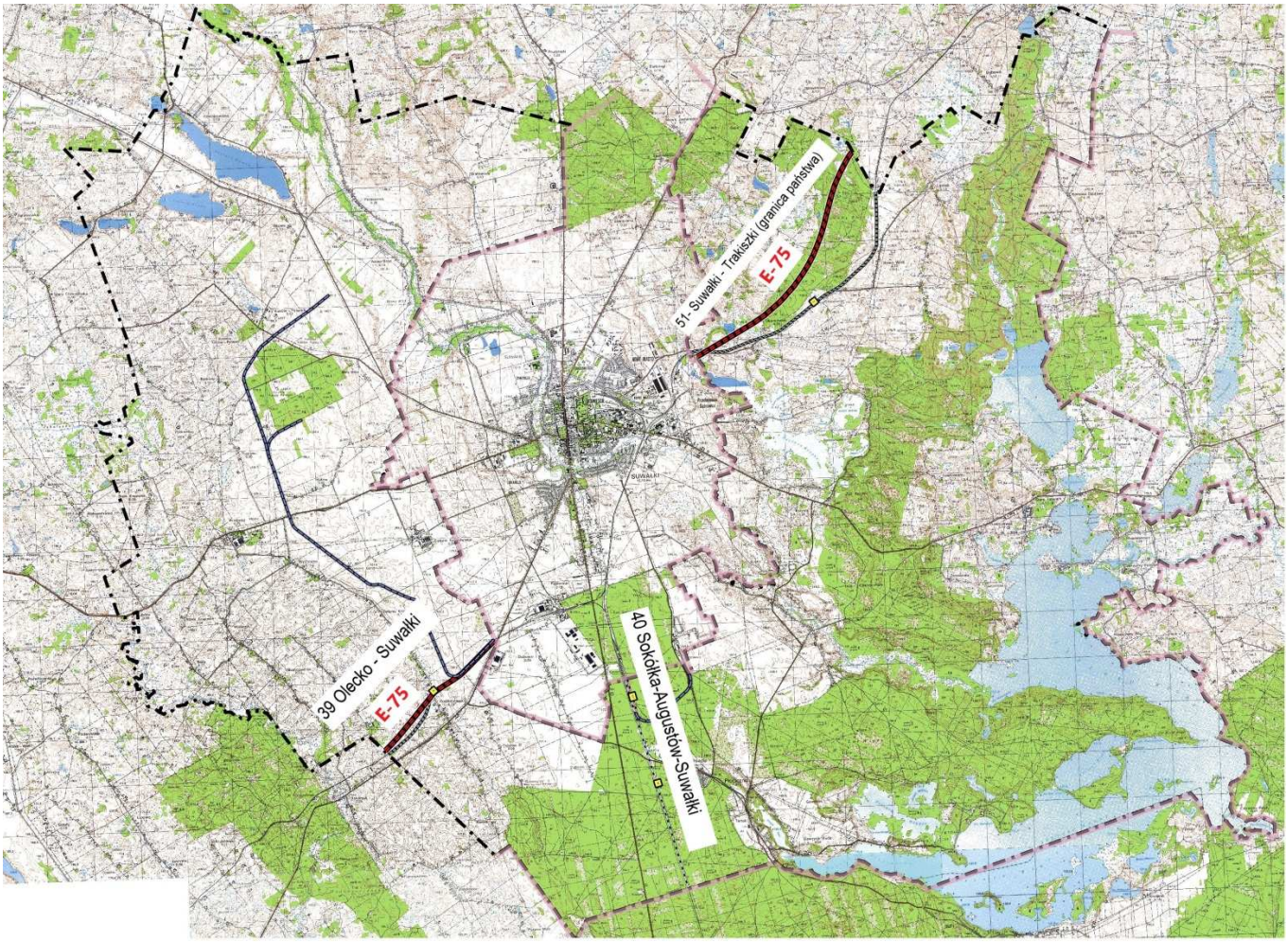

Układ kolejowy nie pełni funkcji w pasażerskiej obsłudze wewnętrznej gminy, ma natomiast bardzo duże znaczenie w powiązaniach regionalnych, międzyregionalnych i międzynarodowych.

Na południowym skraju gminy, w miejscowości Płociczno, znajduje się obecnie kolej wąskotorowa wykorzystywana jako atrakcja turystyczna, służąca poznawaniu walorów krajobrazowych Wigierskiego Parku Narodowego.

lp	nr	nazwa	charakterystyka	Funkcja/ stan docelowy
1	39	Olecko - Suwałki	Linia normalnotorowa, jednotorowa, docelowo dwutorowa - do modernizacji	linia kolejowa modernizowana do parametrów magistralnych objęta umową międzynarodową AGC **E75 Warszawa – Białystok – Ełk – Suwałki – Trakiszki – granica państwowa z Litwą (Kowno)**
2	51	Suwałki – Trakiszki – granica RP	Linia normalnotorowa, jednotorowa - do modernizacji	
3	40	Sokółka – Augustów – Suwałki	Linia normalnotorowa, jednotorowa - do modernizacji	linie o znaczeniu państwowym wg Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 kwietnia 2013 roku (Dz. U. z 2013 r., poz. 569) magistralna
4	517	Papiernia – Las Suwalski	Linia normalnotorowa, jednotorowa - do modernizacji	obecna kategoria linii – drugorzędna
5	-	-	bocznice kolejowe normalnotorowe	do stref przemysłowych miasta i gminy Suwałki
6	-	Wigierska Kolej Wąskotorowa	kolej turystyczna wąskotorowa	zabytek techniki, atrakcja turystyczna

14.4. **Komunikacja lotnicza**

Najbliższym portem lotniczym, jest Port Lotniczy Olsztyn - Mazury w Szymanach znajdujące się w odległości ok. 200 km, następnym bliskim lotniskiem jest lotnisko „Okęcie” w Warszawie, znajdujące się w odległości ok. 275 km. Sieć połączeń jest dobrze rozbudowana.
Na terenie miasta Suwałki znajduje się lotnisko sportowe (Nr rej. 0687/45). W związku z tym na części terenów gminy Suwałki obowiązują powierzchnie ograniczające przeszkody dla lotniska. Zakłada się realizację lokalnego lotniska użytku publicznego na bazie przebudowy istniejącego lotniska sportowego. W tym celu wyznaczono teren o przeznaczeniu komunikacji lotniczej - związanym z inwestycją planowaną na terenach miasta i gminy Suwałki.
Sposób zagospodarowania terenów w otoczeniu lotniska musi spełniać wymogi przepisów ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 1580 i 1495 oraz z 2020 r. poz. 284).

14.5. **Komunikacja wodna**

Obecnie Gmina Suwałki nie ma połączeń komunikacyjnych drogą wodną. Jedynym środkiem lokomocji drogą wodną są kajaki używane przez turystów w celach rekreacyjnych i statki nieregularnej żeglugi pasażerskiej na Wigrach.

14.6. **Systemy infrastruktury technicznej**

14.6.1. **System wodociągowy**

Na terenie gminy zaopatrzenie w wodę odbywa się z ujęć wgłębnych oraz studni kopanych. Woda przeznaczona jest do zaspokajania potrzeb bytowo-gospodarczych ludności, usług dla ludności i rolnictwa. Zasoby warstw wodonośnych określa się jako dobre.

Warunki hydrogeologiczne na obszarze gminy są sprzyjające dla ujmowania wody przy pomocy studni wierconych z głębokości 30-150 m, jednakże woda zawiera ponadnormatywne ilości związków żelaza i manganu co wymaga jej uzdatnienia.

Wody płytkie podskórne występują przeważnie na głębokości do 6,0 m, lecz zdarzają się studnie kopane posiadające wodę na głębokości poniżej 20,0 m od poziomu terenu.

Wodociągowa sieć gminna zaopatrywana jest w wodę z ujęć wody podziemnej. Ujęcia wody na terenie gminy są własnością Gminy Suwałki za wyjątkiem ujęcia w Przebrodzie, które jest własnością i eksploatowane jest przez Spółdzielnię Mieszkaniową w Przebrodzie.

Obecnie do sieci wodociągowej podłączonych jest 2197 gospodarstw. Dzięki temu około 90,4% mieszkańców korzysta z wodociągów zbiorowych ujmujących wodę podziemną. Na terenie gminy funkcjonują wodociągi o długości 236 km. Długość przyłączy wodociągowych wynosi 593,51 km.

Wodociągi gminne obsługiwane są przez Zarządcę Gminnej Sieci Wodociągowej WODNIK Suwałki z siedzibą ul. Zacisze 7, 16-400 Suwałki, (za wyjątkiem krótkiego odcinka wodociągu we wsi Dubowo I, który jest eksploatowany przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Suwałkach).

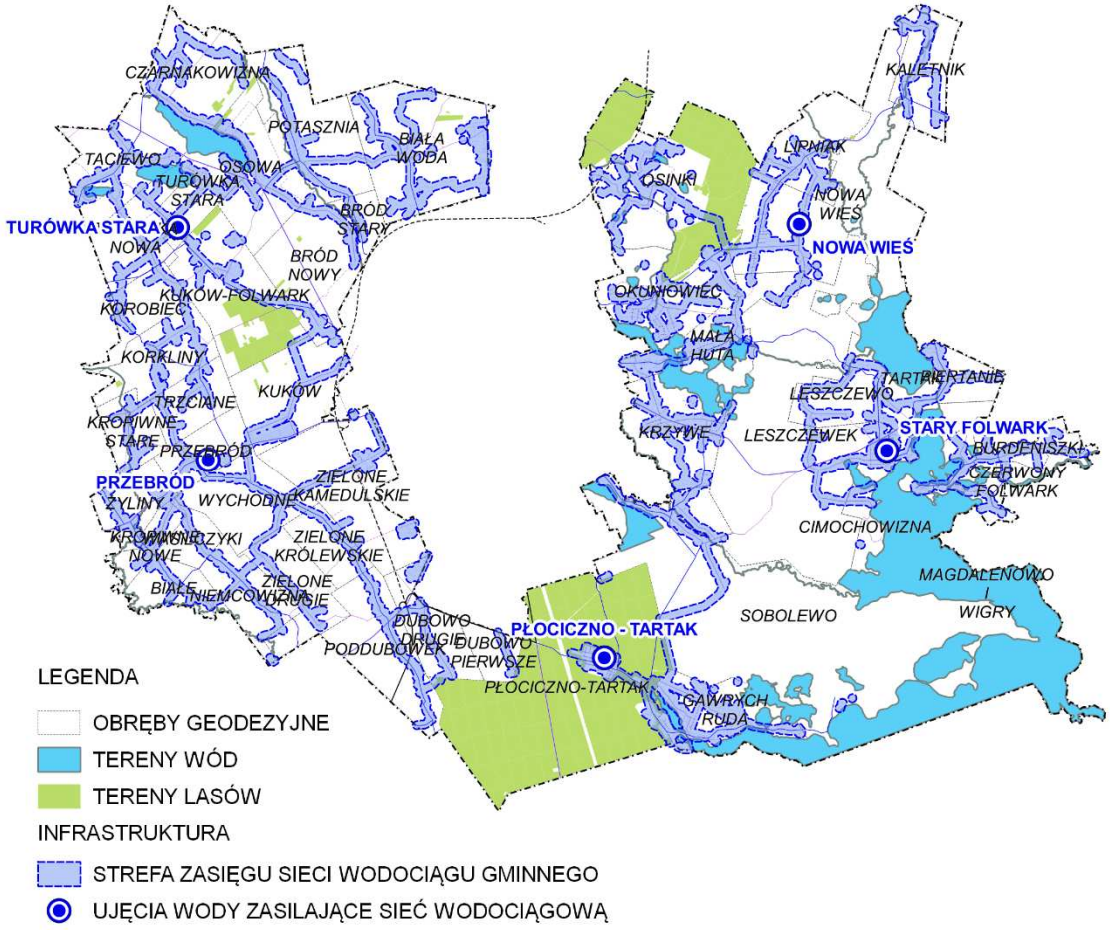

W strefie zasięgu istniejącej gminnej sieci wodociągowej (obszar w odległości nie przekraczającej 100 m od istniejących elementów sieci) znajduje się obszar o powierzchni ok. 5641 ha, co stanowi ok. 21,32% powierzchni gminy.

Ujęcie w Płocicznie Tartak posiada studnie o głębokości 32,0 m, depresji 2,8 m, wydajności 48 m^3/h, wyposażone jest w odżelaziacze. Obliczeniowe zapotrzebowanie na wodę wynosi 274 m^3/d. Ujęcie w Starym Folwarku posiada studnie o zasobach zatwierdzonych w wielkości 33,5 m^3/h. Stacja wyposażona jest w urządzenie do odmanganiania i odżelaziania wody. Wodociągi gminne obsługiwane są przez Gminę za wyjątkiem krótkiego odcinka wodociągu we wsi Dubowo I, który jest eksploatowany przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Suwałkach.

Ujęcie w Turówce Starej posiada jedną studnię o głębokości 105 m i zasobach zatwierdzonych 45 m^3/h i 358 m^3/dobę, przy depresji zwierciadła 5,2 m. Ujęcie wyposażone jest w urządzenia uzdatniające: dwa filtry odżelaziające i odmanganiające o średnicy 1400 mm oraz zbiornik wyrównawczy o poj. 100 m^3.

Wydajność istniejących ujęć wody jest wystarczająca dla zaspokojenia potrzeb istniejących i perspektywicznych. Planowana jest rozbudowa ujęcia w Turówce Starej o drugą studnię i podłączenie do niego wsi korzystających z ujęcia w Przebrodzie oraz wsi korzystających z ujęć gminy Przerośl i miasta Suwałki. Na wszystkich gminnych ujęciach występują ponadnormatywne ilości żelaza, a w większości również manganu. Wymaga to zastosowania procesu odżelaziania i

odmanganiania. Istniejące stacje uzdatniania wody zapewniają wodę dobrej jakości zgodnie z obowiązującymi obecnie normatywami.

14.6.2. **System kanalizacyjny**

Na terenie gminy występuje znaczne niedoinwestowanie w zakresie rozwiązań gospodarki ściekowej w budownictwie mieszkaniowym jedno- i wielorodzinnym.
W zakresie rozwiązań gospodarki ściekowej na terenie gminy występuje znaczne niedoinwestowanie w budownictwie mieszkaniowym jednorodzinnym i wielorodzinnym.
Gmina Suwałki nie posiada własnej gminnej oczyszczalni ścieków. Kanalizację sanitarną odprowadzającą ścieki do oczyszczalni ścieków PWIK w Suwałkach posiadają jedynie miejscowości położone w południowo - wschodniej części gminy Suwałki. Oprócz tego na terenie gminy znajdują się zbiorniki do gromadzenia ścieków przy budynkach wielorodzinnych po byłym Państwowym Gospodarstwie Rolnym, zlokalizowane w miejscowości Przebród. Część budynków jednorodzinnych posiada szczelne urządzenia do gromadzenia ścieków lub przydomowe oczyszczalnie ścieków. Z szamb ścieki wywożone są do oczyszczalni ścieków w Suwałkach. Część ścieków, szczególnie z istniejących od lat zbiorników przydomowych niestety przedostaje się do ziemi lub do cieków wodnych.
Miasto Suwałki dla swoich potrzeb wybudowało nowoczesną, mechaniczno-biologiczno-chemiczną oczyszczalnię ścieków na wschodzie miasta przy drodze wyjazdowej na Sejny. Przepustowość maksymalna oczyszczalni wynosi 25 600 m^3/d. Średni dopływ ścieków do oczyszczalni wynosi aktualnie około 10 856 m^3/d. Posiada ona ponad 50 % rezerwę przepustowości. Zapewnia wysoki stopień oczyszczania i stwarza dogodne warunki rozwoju systemu odprowadzania ścieków dla miasta jak i okolicznych wsi i osiedli. Do oczyszczalni ścieki z gminy dopływają grawitacyjnie i ciśnieniowo. Ścieki dowożone taborem asenizacyjnym zlewane są w punkcie zlewnym.
Obecnie do sieci kanalizacji sanitarnej podłączonych jest 851 gospodarstw. Dzięki temu około 35% mieszkańców odprowadza ścieki do sieci zbiorczej.
Na terenie gminy funkcjonuje cieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej o długości 89,6 km. Długość przyłączy kanalizacyjnych wynosi 84,67 km.

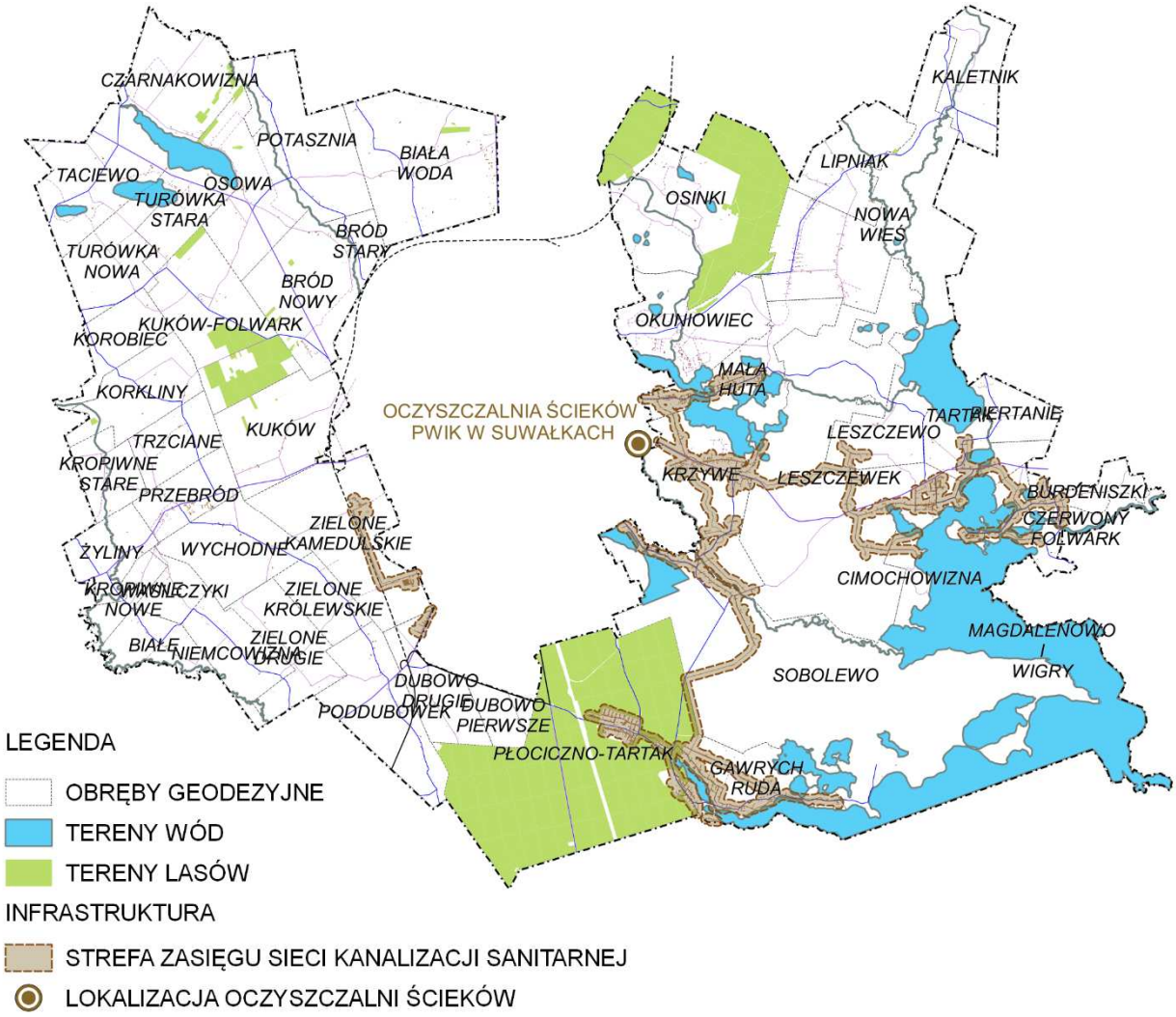

W strefie zasięgu istniejącej gminnej sieci kanalizacji sanitarnej (obszar w odległości nie przekraczającej 100 m od istniejących elementów sieci) znajduje się obszar o powierzchni ok. 1462 ha, co stanowi ok. 5,53% powierzchni gminy.

Stwierdzić należy, że zainwestowanie gminy w sieć wodociągową bez jednoczesnego rozwiązania gospodarki ściekowej i poprawy świadomości ekologicznej mieszkańców stanowi zagrożenie jakości wód podziemnych i powierzchniowych.

Dla osiedli mieszkaniowych budynków wielorodzinnych należy budować lokalne oczyszczalnie ścieków lub podłączyć je do kanalizacji sanitarnej miasta Suwałk. Dotyczy to osiedla mieszkaniowego w Przebrodzie jak również dużych wsi o zwartej zabudowie, szczególnie nad brzegami jezior.

Dla zabudowy kolonijnej, luźnej zagrodowej zaleca się wykonywanie oczyszczalni przydomowych z odprowadzeniem ścieków do gruntu poprzez drenaż rozsączający.

Na gruntach wsi Dubowo Drugie i Poddubówek znajduje się kanalizacja deszczowa wraz ze zbiornikiem wód deszczowych, odprowadzająca bez podczyszczenia wody deszczowe z terenów przemysłowych zlokalizowanych na południu miasta Suwałk oraz z terenów Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

14.6.3. **System ciepłowniczy**

Gospodarka cieplna na terenie gminy opiera się na kotłowniach osiedlowych, indywidualnych źródłach ciepła opalanych paliwem stałym i instalacjach korzystających z energii odnawialnych.
Istniejące źródła ciepła zaspokajają potrzeby poszczególnych odbiorców, jedynie stan techniczny tych obiektów w większości nie odpowiada obowiązującym normom, a ich niska sprawność, wysoki poziom emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego czy wysokie koszty eksploatacji sprawiają, że stają się one nieekonomiczne.

14.6.4. **System gazowniczy**

Na terenie gminy brak jest obecnie sieci gazowej rozdzielczej gazu ziemnego. Na działce nr 8/6 w Zielonym Kamedulskim funkcjonuje Stacja regazyfikacji gazu LNG wraz ze stacją redukcyjno-pomiarową oraz orurowaniem łączącym stację gazową z siecią gazową Miasta Suwałki. Obecnie prowadzone są prace dążące do rozbudowy istniejącej stacji regazyfikacji LNG oraz zwiększenie jej przepustowości do 3200m^3/h.
Przyszłość budowy sieci gazowej uzależniona jest od możliwości zasilenia obszaru gminy gazem ziemnym z krajowego systemu gazowniczego.
W związku z budową międzysystemowego gazociągu stanowiącego połączenie systemów przesyłowych Rzeczpospolitej Polskiej i Republiki Litewskiej wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi na terenie województw: mazowieckiego, podlaskiego i warmińsko-mazurskiego, samorząd Gminy Suwałki zabiega o możliwość lokalizacji obiektów umożliwiających przyszłe przyłączenie sieci gazowej istniejącej na terenie Miasta Suwałki oraz przyszła gazyfikację gminy Suwałki. Realizacja inwestycji jest szczególnie ważna dla rozwoju miasta Suwałk i jego otoczenia, który warunkuje rozwój całego regionu. Skutkiem tych działań jest zaprojektowanie na planowanym gazociągu DN700 zespołu zaporowo-upustowego ZZUP11 Kuków.
Wstępnie proponowanym miejscem połączenia gazociągu z siecią funkcjonującą na terenie Miasta Suwałki - jest teren istniejącej stacji regazyfikacji gazu skroplonego (dz. nr geod. 8/6, obręb 0045 Zielone Kamedulskie, gmina Suwałki 201207_2).
Na rysunkach studium wskazano wstępną trasę gazociągu łączącego ZZUP11 Kuków z np. istniejącą stacją regazyfikacji.
Dla inwestycji wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach WOOŚ-II.4231.1.2015.DK z dnia 03.08.2017 r. oraz decyzję AB-IV.747.2.2.2017.AM z dnia 29.11.2017r. o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy międzysystemowego gazociągu stanowiącego połączenie systemów przesyłowych Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Litewskiej wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi w części dotyczącej jego przebiegu na terenie województwa podlaskiego realizowanego jako inwestycja towarzysząca inwestycjom w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, wniosek II, województwo podlaskie, gazociąg wysokiego ciśnienia DN700, MOP 8,4 MPa, powiaty suwalski i sejneński.

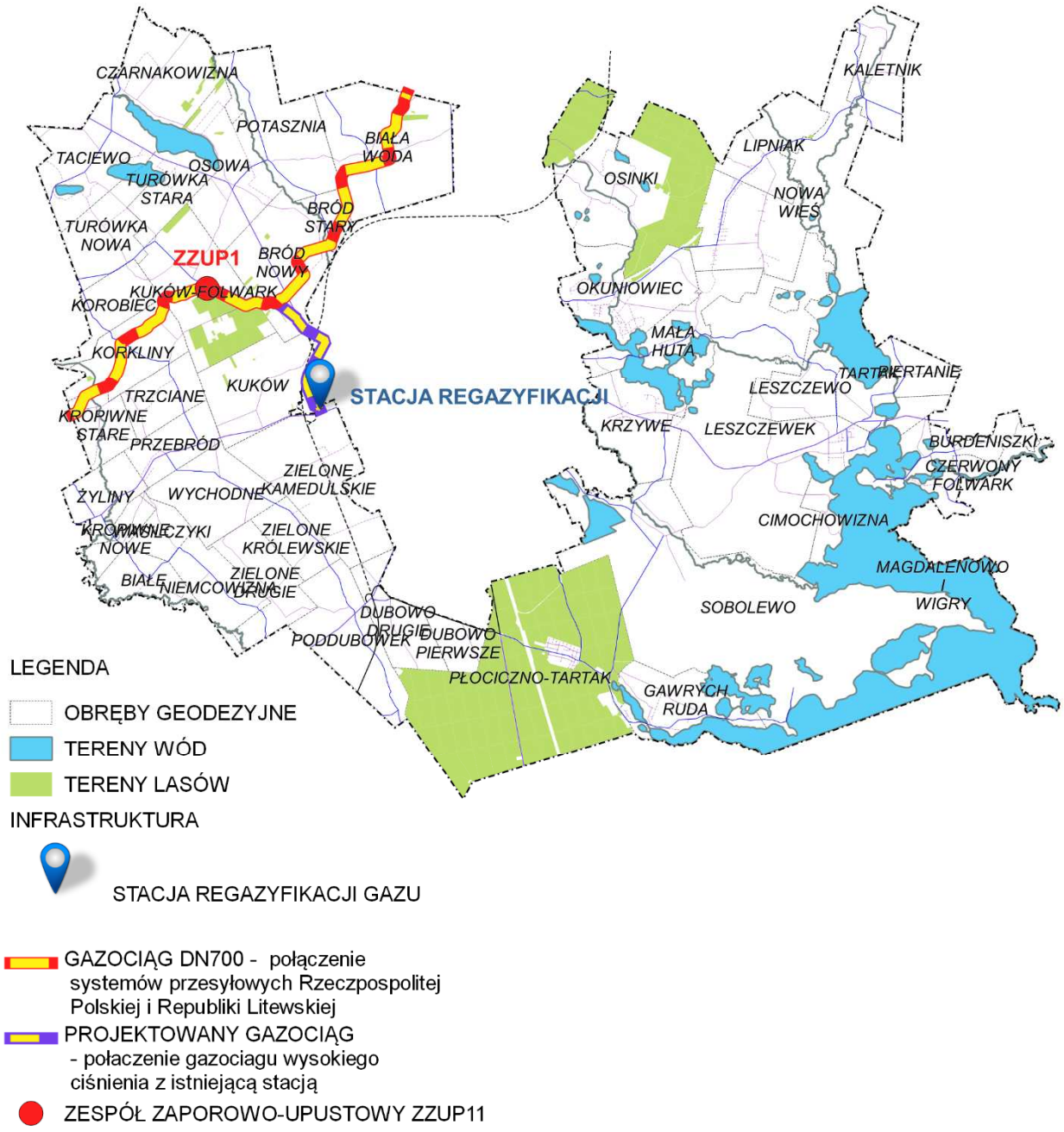

Zakłada się, że elementy przyszłej sieci gazowej realizowane będą w drogach gminnych, powiatowych oraz wzdłuż ciągów komunikacyjnych, zgodnie z przepisami szczegółowymi.
Ewentualna możliwość gazyfikacji obszaru jeśli zaistnieją techniczne i ekonomiczne warunki budowy sieci gazowej. W przypadku braku możliwości budowy sieci gazowej – gazyfikacja ww. rejonu może być realizowana na warunkach określonych w odrębnych umowach zawartych pomiędzy przedsiębiorstwem gazowniczym a inwestorem.

14.6.5. **System elektroenergetyczny**

Teren Gminy Suwałki zasilany jest w energię elektryczną z krajowego systemu energetycznego poprzez państwową sieć wysokich napięć. Głównymi punktami zasilania są stacja 220/110 kV Ełk i 220/110 kV Ełk Bis zlokalizowane w Nowej Wsi Ełckiej. Dostarczanie energii elektrycznej dla potrzeb odbiorców na terenie gminy odbywa się liniami napowietrznymi 110 kV poprzez trzy stacje RPZ 110/20 kV „Hańcza", „Strefa" i „Piaskowa" zlokalizowane w granicach administracyjnych miasta Suwałki.

Przez teren gminy przebiegają linie napowietrzne WN-110 kV, związane z zasilaniem tych stacji:

- Suwałki „Hańcza" – „Potasznia" – „Piecki" – „Filipów"
- Suwałki „Hańcza" – „Sejny"
- Suwałki „Hańcza" – „Olecko"
- Suwałki „Strefa" – „Augustów"
- Suwałki „Strefa" – Suwałki „Hańcza"
- Suwałki „Strefa" – „Piaskowa"

Zaopatrzenie obszaru gminy w energię elektryczną jest wystarczające. Infrastruktura elektroenergetyczna znajdująca się na terenie gminy Suwałki umożliwia zaspokojenie bieżących potrzeb odbiorców z tego terenu. W celu zaspokojenia zwiększających się potrzeb odbiorców sieć ta będzie sukcesywnie modernizowana i rozbudowywana zgodnie z Planem rozwoju PGE Dystrybucja S.A. Oddział Białystok.

W strefie zasięgu istniejącej sieci nn (obszar w odległości nie przekraczającej 100 m od istniejących elementów sieci) znajduje się obszar o powierzchni ok. 5189 ha, co stanowi ok. 19,61% powierzchni gminy.

Obszar gminy posiada sprzyjające warunki dla zastosowania niekonwencjonalnych źródeł energii. Najbardziej sprzyjające warunki dla rozwoju energetyki wiatrowej panują w okolicach Potaszni, Taciewa, Turówki Nowej, Białej Wody, Brodu Starego i Czarnakowizny. Energia wytwarzana przez elektrownie wiatrowe Park Wiatrowy Suwałki jest przekazywana do krajowego systemu energetycznego głównie poprzez GPZ „Potasznia". Energia wytwarzana przez elektrownie wiatrowe z rejonu Farmy Wiatrowej Taciewo i Farmy wiatrowej Piecki jest przekazywana do krajowego systemu energetycznego głownie poprzez GPZ „Piecki".

Na terenie gminy istnieje, będąca własnością Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. dwutorowa linia 400 kV relacji Ełk Bis – granica RP – Alytus mająca na celu połączenie systemów elektroenergetycznych Litwy i Polski, poprawę zasilania regionu, umożliwienie bezpośredniej wymiany mocy i energii pomiędzy Polską i Litwą oraz zwiększenie niezawodności pracy systemów.

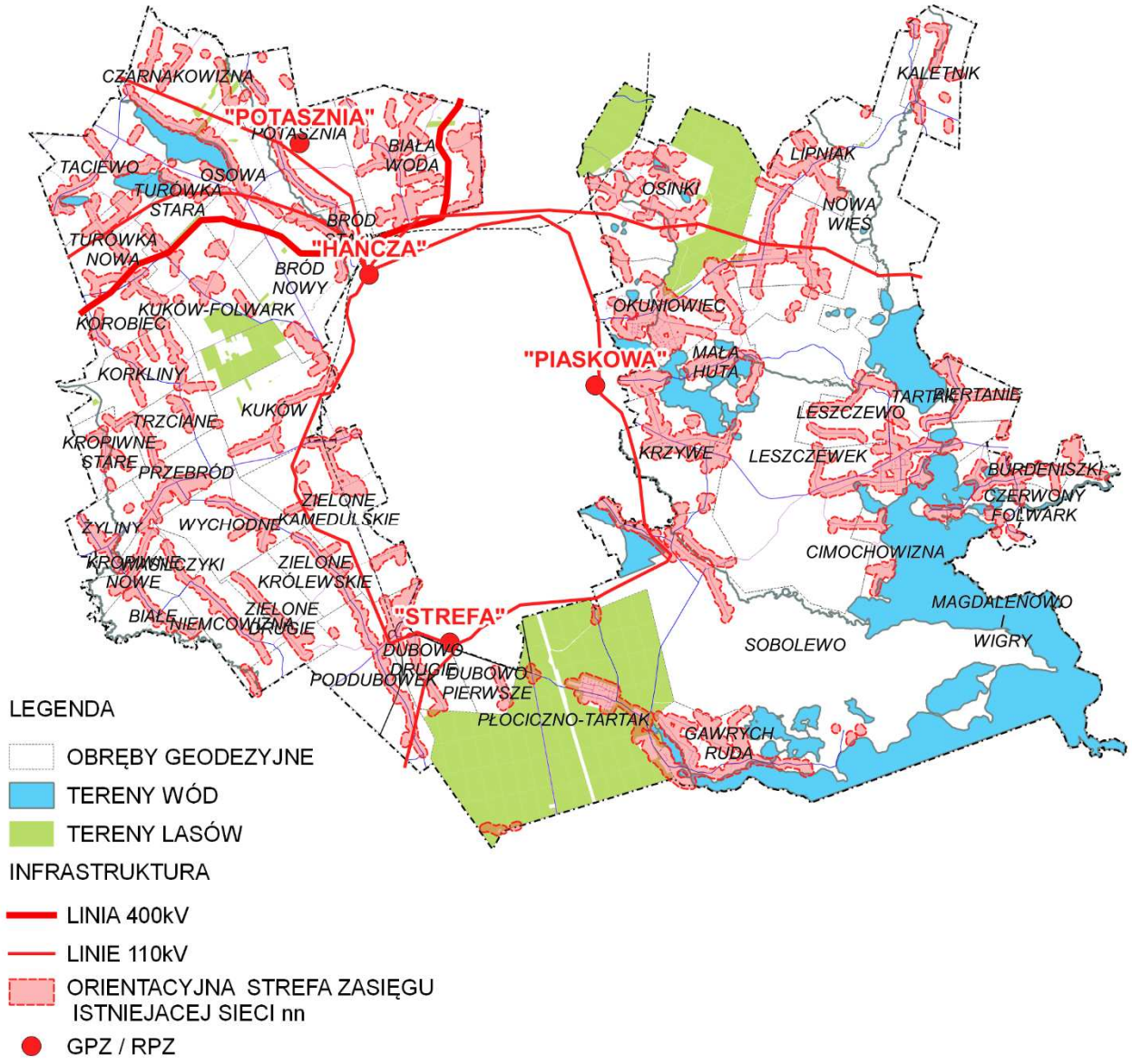

Linia najwyższych napięć 400 kV i linie wysokiego napięcia 110 kV są źródłem pola elektromagnetycznego i wymagają ustanowienia obszarów ograniczonego użytkowania. Dla linii elektroenergetycznej 400 kV Ełk Bis – Granica RP szerokość pasa technologicznego wynosi 70 m (po 35 m po każdej stronie osi linii). Szczegółowe ograniczenia i wytyczne dotyczące użytkowania terenu w pobliżu i w pasie technologicznym linii 400 kV ujęte są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wymienionych w niniejszym studium.

Dla linii jednotorowych 110 kV szerokość pasa o ograniczonym użytkowaniu wynosi 40 m (45 m dla dwutorowych), gdzie dopuszczalna jest lokalizacja budynków jedynie po uzgodnieniu z PGE Dystrybucja S.A. Oddział Białystok. Zmiana użytkowania terenu objętego ww. pasem wymaga uzgodnienia z PGE Dystrybucja S.A. Oddział Białystok. Dopuszczalna jest lokalizacja budynków w odległości od linii 110 kV mniejszej niż wskazana powyżej, pod warunkiem spełnienia wymagań określonych w odpowiednich przepisach i normach. Planowane w sąsiedztwie linii 110 kV obiekty muszą spełniać normy i przepisy regulujące odległości obiektów od linii

elektroenergetycznych oraz sposób ich budowy po uzgodnieniu z PGE Dystrybucja S.A. Oddział Białystok. Szerokości pasa technologicznego linii 110 kV i zakres ograniczeń mogą być inne niż wskazane powyżej i wynikać z ustaleń wydanej dla konkretnej inwestycji decyzji np. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na obszarach tych zabronione jest lokalizowanie budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi, natomiast tereny te traktuje się jako dostępne dla ludności.
Bezpośrednia obsługa odbiorców odbywa się poprzez układ sieci średniego napięcia SN 20 kV i niskiego napięcia 0,4 kV. Linie napowietrzne SN 20 kV wyprowadzone ze stacji 110/20 kV zasilają słupowe stacje transformatorowe 20/0,4 kV zlokalizowane w pobliżu zabudowy, z których liniami napowietrznymi energia elektryczna jest dostarczana do odbiorców. W nieznacznym stopniu sieć energetyczna jest skablowana. Oświetlenie dróg realizowane jest liniami napowietrznymi komunalno-oświetleniowymi.
Istniejący system sieci zabezpiecza potrzeby energetyczne gminy, jednak nie nadaje się w przeważającej większości do przesyłu większych mocy. Zaopatrzenie całego obszaru jest nierównomierne, szczególnie niekorzystnie przedstawia się sytuacja na obszarach, gdzie jest niedostatecznie rozbudowana sieć linii SN i nN.
System elektroenergetyczny jest sukcesywnie dostosowywany do potrzeb rozwoju sieci osadniczej gminy poprzez modernizację, rozbudowę sieci SN i lini nN i utrzymanie w dobrym stanie technicznym istniejących urządzeń oraz budowę nowych o odpowiednich parametrach układów przesyłu i transformacji SN/Nn.

Rozwój gminy uwarunkowany jest również przez:

- zastosowanie odnawialnych źródeł energii elektrycznej,
- modernizację wyeksploatowanych i energochłonnych sieci oświetlenia dróg i zastosowanie energooszczędnych urządzeń oświetleniowych,
- sukcesywną wymianę istniejących instalacji elektrycznych na odpowiadające normom europejskim i budowę nowych instalacji w sposób zapewniający ochronę przeciwporażeniową według wymogów IEC, co spowoduje zmniejszenie ilości śmiertelnych porażeń prądem elektrycznym.

14.6.6. **Odnawialne źródła energii**

Jednym z istotnych komponentów zrównoważonego rozwoju przynoszących efekty ekologiczno – energetyczne jest racjonalne wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych.
Odnawialne źródła energii tj.: biomasa, energia wodna, energia geotermalna, energia wiatru, energia promieniowania słonecznego mogą stanowić istotny udział w bilansie energetycznym gminy. Mogą zapewnić racjonalne bezpieczeństwo i niezależność oraz przyczynić się do poprawy zaopatrzenia w energię na terenach o słabo rozwiniętej sieci energetycznej. Największe możliwości na wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w gminie ma biomasa.
Źródłem biomasy – niezwykle cennego surowca dla środowiska jest przede wszystkim drewno opałowe z lasów, słoma, trzcina oraz inne materiały pochodzenia roślinnego.
Potencjalnym odbiorcą energii ze źródeł odnawialnych może być rolnictwo i budownictwo. Tereny rolnicze, które ze względu na zanieczyszczenia gleb lub niskie klasy nie nadają się do celów

produkcji rolnej, mogą być wykorzystywane do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji biopaliw.
Biomasa ze względów ekonomicznych powinna być wykorzystywana szczególnie na terenach wiejskich, gdzie nie jest wymagany transport i magazynowanie rezerw. Spalanie biomasy jest neutralne dla środowiska.
Obszar Gminy Suwałki posiada sprzyjające warunki dla stosowania odnawialnych źródeł energii. Najbardziej sprzyjające warunki dla funkcjonowania energetyki wiatrowej panują w okolicach Taciewa, Turówki Nowej, Czarnakowizny, Potaszni, Białej Wody i Brodu Starego. Energia wytwarzana przez elektrownie wiatrowe jest przekazywana do krajowego systemu energetycznego.
Na rysunkach studium skali 1:25000 – uwarunkowania i kierunki zagospodarowania przestrzennego wskazano lokalizację istniejących elektrowni wiatrowych.

14.6.7. **System telekomunikacyjny**

System telekomunikacyjny na terenie Gminy Suwałki zapewniają dostępne usługi telekomunikacyjne stacjonarne i mobilne. Istniejąca sieć zabezpiecza potrzeby mieszkańców w wystarczającym zakresie, zwiększa się dostępność do sieci informatycznej. Połączenia zapewniane są głownie przez łączność za pomocą telefonii komórkowej obsługiwanej przez operatorów sieci telefonii komórkowej. Sieć telefonii komórkowej swym zasięgiem pokrywa cały obszar gminy.

Na terenie gminy znajdują się stacje bazowe telefonii komórkowej m.in.: w Płocicznie –Tartak, przy drodze Suwałki – Augustów, w okolicy miejscowości Tartak, w Żylinach, Dubowie Pierwszym i Brodzie Nowym.
Na terenie gminy Suwałki zlokalizowane są elementy Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej (sieć i węzły), jako infrastruktury realizującej cele polityki przestrzennej, ujętej w zapisach planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego.
Na terenie gminy nie występują urządzenia systemu radiokomunikacji i teletransmisji, ale dla zapewnienia prawidłowej pracy urządzeń przekaźnikowo-nadawczych: stacji radiowo-telewizyjnej „Krzemieniucha” w gminie Jeleniewo i stacji linii radiowych „Kamień” w gminie Sztabin oraz uniknięcia kolizji z innymi obiektami zagospodarowania przestrzennego (zwłaszcza znacznej wysokości) wymagane jest utrzymanie pasa ochronnego linii radiokomunikacji i teletransmisji przebiegającego przez teren gminy (pas o szerokości 60 m).

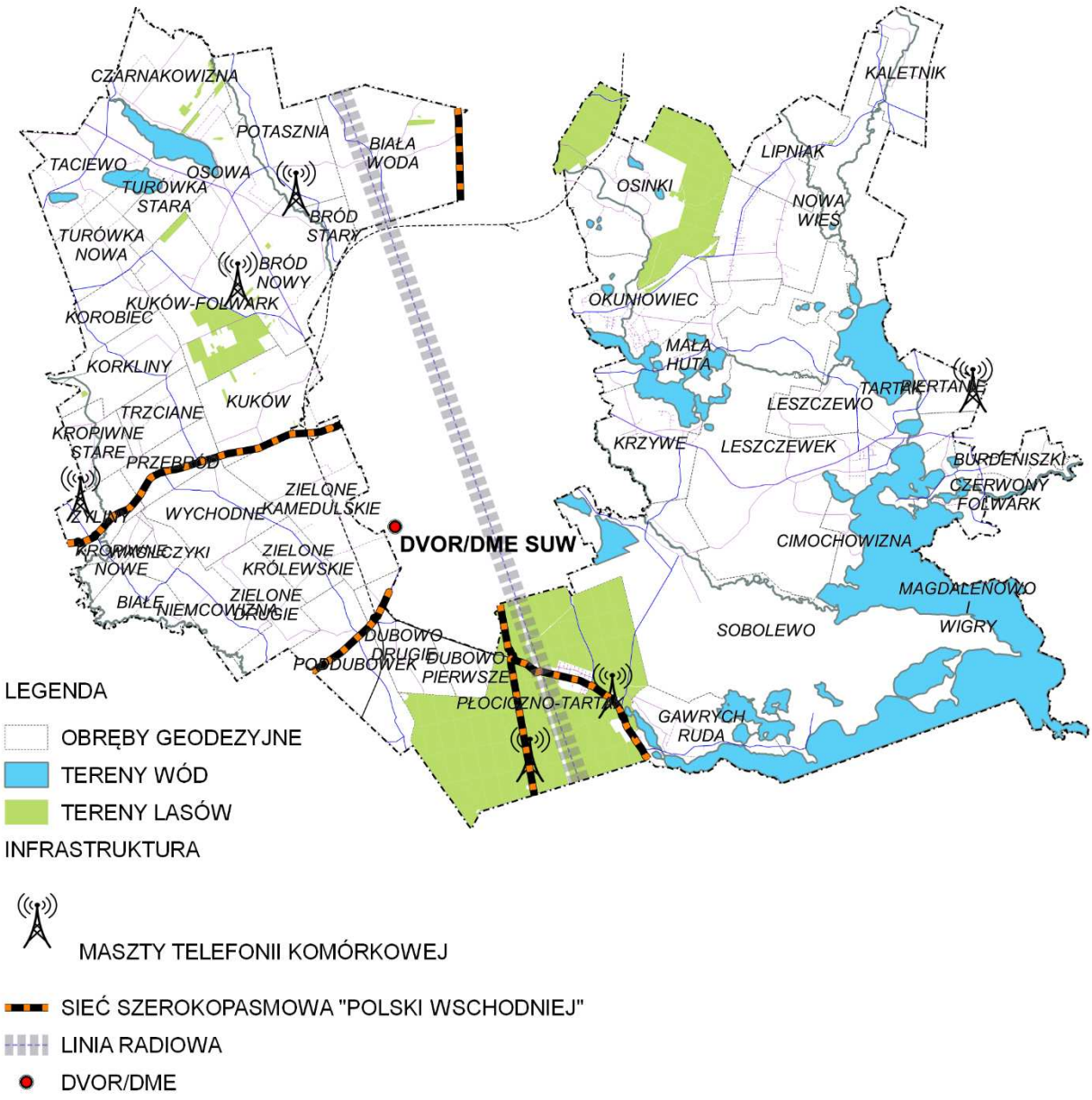

Na terenie miasta Suwałki w lokalizacji o koordynatach 54°04’11”N, 022°54’01”E zlokalizowane jest urządzenie DVOR/DME, będące własnością Polskiej Agencji Żeglugi Powietrznej. W odniesieniu do urządzeń lotniczych obowiązują powierzchnie ograniczające zabudowę. Powierzchnie ograniczające zabudowę wyznaczone są w promieniu 10 km od urządzenia. W odległości od 3 do 10 km obowiązuje ograniczenie wysokości zabudowy jedynie dla turbin wiatrowych.

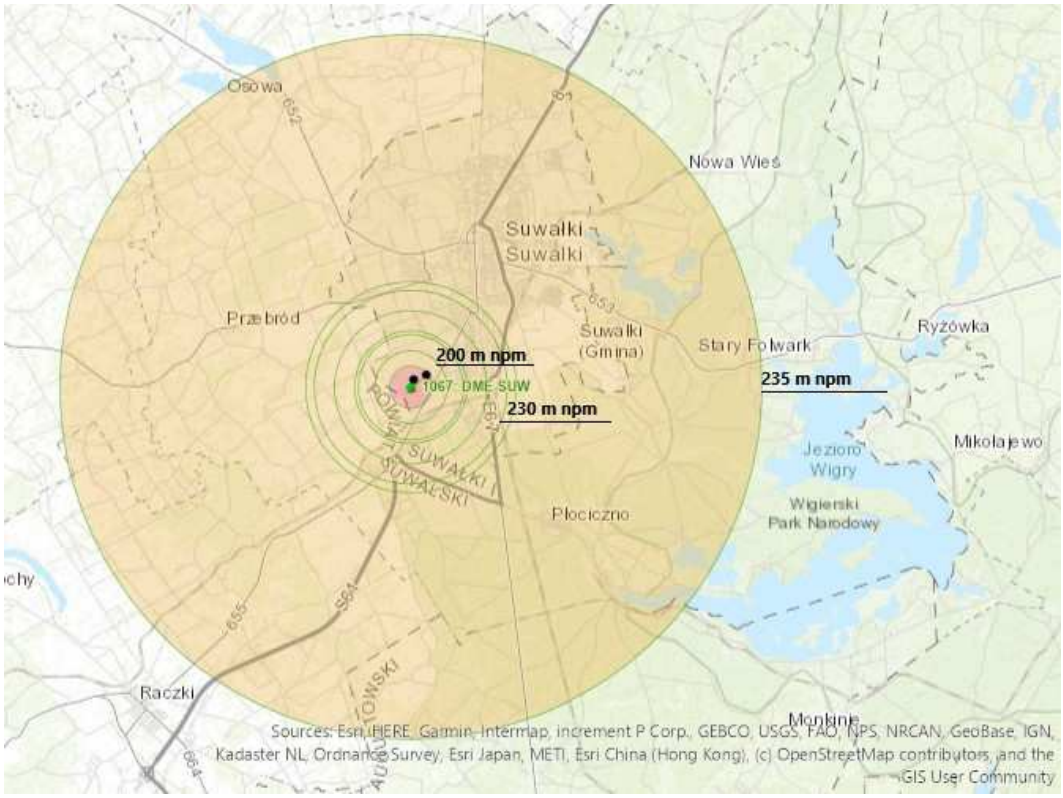

źródło: http://www.ulc.gov.pl/pl/zegluga-powietrzna/meteorologia-i-informacja-lotnicza/mapy-online

14.6.8. **Gospodarka odpadami**

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zobowiązuje wszystkie samorządy, do odbioru od właścicieli nieruchomości wytwarzanych przez nich odpadów komunalnych. Oprócz wywozu odpadów komunalnych z nieruchomości prywatnych i publicznych, na terenie Gminy Suwałki znajdują się kontenery ustawione w miejscach publicznych oraz pojemniki znajdujące się na przystankach autobusowych oraz pojemniki uliczne.

Od 01.07.2013 roku funkcjonuje punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych w Gminie Suwałki w miejscowości Zielone Kamedulskie. Do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych można, własnym transportem dostarczyć oraz bezpłatnie pozostawić następujące selektywnie zebrane rodzaje odpadów: zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, przeterminowane leki, chemikalia, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe, popiół i żużel.

Wyroby zawierające azbest, a w przypadku ich usunięcia, odpady zawierające azbest stanowią potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska. Wobec uznania szkodliwego wpływu włókien azbestu na człowieka w wielu krajach świata w latach 90 – tych ubiegłego wieku wprowadzono całkowity zakaz jego stosowania. Wyroby zawierające azbest, znajdujące się na terenie Gminy Suwałki to przede wszystkim płyty płaskie azbestowo – cementowe oraz płyty faliste azbestowo – cementowe. Ilość wyrobów zawierających azbest, zamontowanych na budynkach w Gminie Suwałki oszacowano łącznie na 269 703,74 m^2, tj. 3 641 Mg. Szkodliwe działanie uszkodzonych wyrobów zawierających azbest stanowi o potrzebie systematycznego

usuwania tych wyrobów z terenu gminy. W związku z tym Gmina Suwałki od 2009 roku udziela pomocy finansowej mieszkańcom gminy w usuwaniu wyrobów zawierających azbest. Korzystając z pozyskanych funduszy usunięto w latach 2009 – 2013: 55 888,79 m^2, tj. 824,027 Mg.

II.15. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

W studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych i określa się obszary, na których będą one rozmieszczone zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego.

Przez inwestycję celu publicznego, zgodnie z art. 2 pkt 5 ustawy jw. należy rozumieć działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), a także krajowym (obejmującym również inwestycje międzynarodowe i ponadregionalne), bez względu na status podmiotu podejmującego te działania oraz źródła ich finansowania, stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami

Inwestycje celu publicznego to w szczególności:

- budowa i utrzymanie infrastruktury transportowej – drogowej, kolejowej, lotniczej, wodnej i łączności,
- budowa i utrzymanie infrastruktury przesyłu płynów, pary, gazów i energii elektrycznej,
- budowa i utrzymanie infrastruktury zaopatrzenia ludności w wodę, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- budowa i utrzymanie publicznej infrastruktury ochrony środowiska, gospodarki wodnej, w tym służącej regulacji i utrzymaniu wód, ochronie przeciwpowodziowej, melioracjom,
- budowa i utrzymanie infrastruktury urzędów organów administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, edukacji, ochrony zdrowia, opieki społecznej i sportu,
- budowa i utrzymanie infrastruktury obronności państwa, ochrony jego granic i bezpieczeństwa publicznego,
- poszukiwania, wydobycie i składowanie kopalin Skarbu Państwa,
- inne cele publiczne określone w odrębnych ustawach.

Wykaz inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w obszarze województwa, (dotyczące gminy Suwałki) zapisanych w obowiązujących dokumentach prawnych spełniających wymogi art. 39 ust. 5 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, opisano w punkcie III.7 niniejszego opracowania.

II.16. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

Dla terenów, dla których nie określono obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, właściwy dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze aktu prawa miejscowego, wprowadzić zakazy, kierując się potrzebą ochrony wód, lub kierując się względami bezpieczeństwa ludzi i mienia.

Na obszarze gminy Suwałki występują tereny szczególnie zagrożone **powodzią** położone nad rzeką **Czarna Hańcza** (rejon wsi Potasznia, Bród Nowy i Bród Stary, Sobolewo teren Wigierskiego Parku Narodowego) i nad rzeką **Żubrówka,** rejon wsi Magdalenowo. Obszar narażony na niebezpieczeństwo powodzi stanowi zasięg zalewu bezpośredniego wodą o prawdopodobieństwie 1%.

III. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

III.1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego

Kierunki rozwoju sieci osadniczej wynikają z możliwości realizacyjnych, głównie w skali lokalnej. Podstawową zasadą harmonizowania rozwoju osadnictwa winno być dążenie do likwidacji narastających dysproporcji, zagrożeń i barier rozwojowych. Pokonywanie tych barier oraz poprawa funkcjonalności układu osadniczego wiąże się głównie z możliwościami rozbudowy infrastruktury technicznej, komunikacji, pokonywania barier ekologicznych. Dotychczasowy rozwój sieci osadniczej pozwala na ustalenie następującej hierarchii strukturalno – administracyjnej:

- Miasto Suwałki - głównym wielofunkcyjnym gminnym ośrodkiem rozwoju;
- Zespół wsi: Stary Folwark – Leszczewek, Gawrych Ruda – Płociczno oraz Przebród – to jednostki o funkcji produkcyjnej oraz usługowej dla sąsiednich terenów, wspomagające miasto Suwałki;
- Wsie: Krzywe, Nowa Wieś, Poddubówek, Biała Woda, Bród Stary – jednostki o funkcji produkcyjnej oraz usługowej dla sąsiednich terenów, wspomagające obsługę ludności i rolnictwa;
- Lipniak - jednostka o funkcji rolniczej i usługowej na poziomie elementarnym, w tym szczególnie usług zdrowotnych i aktywizacji osób niepełnosprawnych;
- wieś Wigry, Gawrych Ruda, Żyliny – pełnić mają dodatkowo funkcję wyspecjalizowaną – kultu religijnego;
- pozostałe wsie o funkcji rolniczej.

W celu:

- zapewnienia ładu przestrzennego w kształtowaniu zagospodarowania gminy,
- utrzymania i zapewnienia harmonijnego rozwoju struktur przestrzennych jednostek osadniczych,
- zachowania walorów przyrodniczych i kulturowych środowiska,
- utrzymania tożsamości kulturowej zabudowy,
- zachowania walorów krajobrazowych

ustala się poniższe zasady działania:

- racjonalne wykorzystanie terenów, w tym zwłaszcza wzdłuż najważniejszych ciągów komunikacyjnych,
- racjonalne zagospodarowanie terenów najbardziej atrakcyjnych turystycznie, w tym szlaków turystycznych, szlaków wodnych, ścieżek rowerowych przy zachowaniu i ochronie walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych,
- zachowanie właściwej skali i charakteru zabudowy przy uwzględnieniu tradycyjnej architektury wiejskiej,

- ograniczanie konfliktów wynikających z rożnych sposobów użytkowania terenów.

Kierunki działań powinny zmierzać do:

1) tworzenia warunków do kształtowania przejrzystej struktury przestrzennej miejscowości poprzez modernizację istniejących obiektów i przeznaczenie wolnych terenów pod nowe obiekty mieszkaniowe, usługowe, użyteczności publicznej, rekreacyjne i układy transportowe;
2) tworzenia warunków do rozwoju terenów usługowych, handlowych i przemysłowych wykorzystujących lokalizację gminy przy głównym szlaku komunikacji międzynarodowej;
3) tworzenie warunków do wykorzystywania zasobów naturalnych zlokalizowanych na terenie gminy, przy minimalizowaniu ewentualnego negatywnego wpływu inwestycji na środowisko przyrodnicze i mieszkańców gminy;
4) porządkowania terenów zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, usługowej i produkcyjnej, szczególnie położonych wzdłuż najważniejszych ciągów komunikacyjnych i szlaków turystycznych;
5) utrzymania harmonijnego krajobrazu otwartego, szczególnie na obszarach najbardziej atrakcyjnych krajobrazowo, architektonicznie i kulturowo;
6) racjonalnego wykorzystania walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych poprzez preferowanie zagospodarowania turystycznego, krajoznawczego i wypoczynkowego;
7) tworzenia terenów przestrzeni publicznych, miejsc wypoczynku, sportu, zieleni, ciągów pieszych, parkingów.

Określone kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenu uwzględniają bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 7 lit. d. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293), zgodnie z ustaleniami zawartymi w punkcie II.8 niniejszego opracowania.

Nie zachodzą przesłanki do określania kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenu wynikające z audytu krajobrazowego.

W oparciu o kryteria przyrodnicze, historyczne, funkcjonalne i architektoniczne - omówione w pkt II Studium - ustalono kierunki zagospodarowania przestrzennego dotyczące stref, obszarów i terenów polityki przestrzennej charakteryzujących się zróżnicowanymi uwarunkowaniami i możliwościami zagospodarowania przestrzennego.

Obszar gminy został podzielony na trzy strefy polityki przestrzennej określone na rysunku odpowiednimi symbolami: I, II i III.

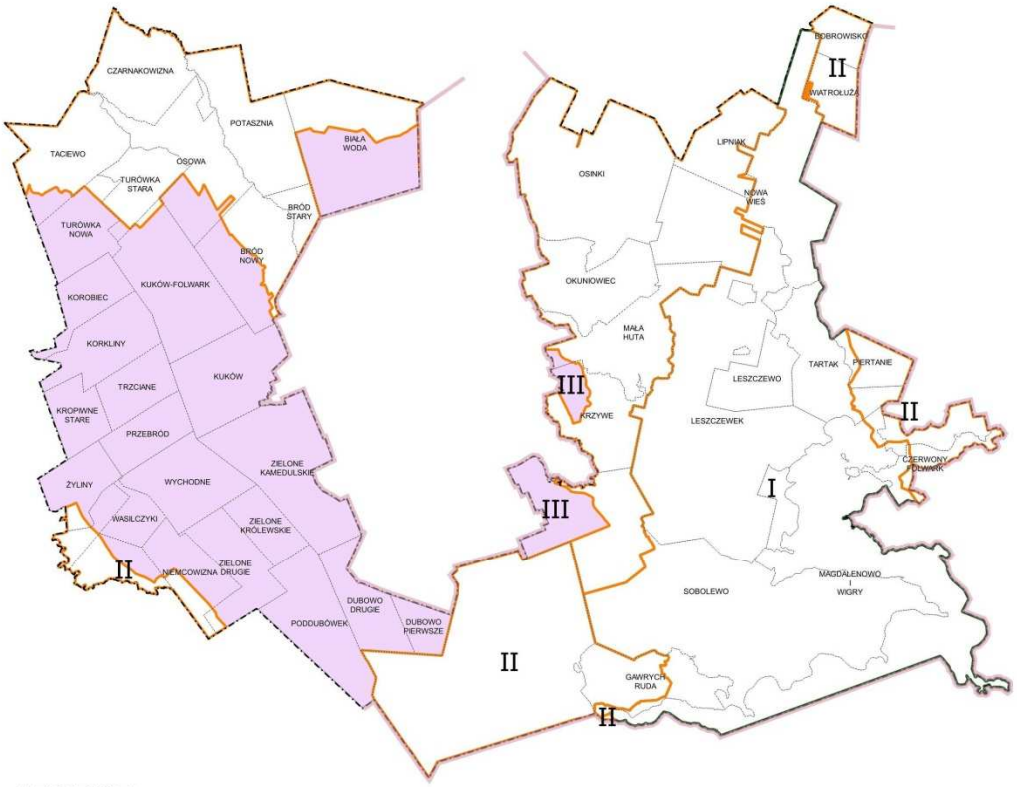

LEGENDA

GRANICE GMINY SUWAŁKI

GRANICE POWIATÓW

OBRĘBY GEODEZYJNE

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

STREFA I - O WYSOKIM REŻIMIE OCHRONNYM, Z DOPUSZCZENIEM ROZWOJU TURYSTYKI I ROLNICTWA

II STREFA II – O PODWYŻSZONYM REŻIMIE OCHRONNYM Z MOŻLIWOŚCIĄ ROZWOJU TURYSTYKI, ROLNICTWA I OSADNICTWA

III STREFA III – ROLNICZO – OSADNICZA I AKTYWIZACJI GOSPODARCZEJ

1.1. **Strefa I – o wysokim reżimie ochronnym, z dopuszczeniem rozwoju turystyki i rolnictwa. Granice strefy pokrywają się z granicami Wigierskiego Parku Narodowego.**

Dla strefy tej określono następujące główne kierunki zagospodarowania:

1. dostosowanie sposobów użytkowania i zagospodarowania terenów do warunków i ustaleń określonych w planie ochrony Wigierskiego Parku Narodowego i określonych dla obszarów Natura 2000,
2. utrzymanie istniejącej struktury użytkowania gruntów z dopuszczeniem zamiany gruntów ornych na użytki zielone, utrzymanie historycznie ukształtowanej sieci drożnej, rozłogów pól, łąk i pastwisk, prowadzenie produkcji rolniczej ekologicznej,
3. modernizację i przebudowę dróg przechodzących przez Wigierski Park Narodowy, z zachowaniem przepisów ustawy o ochronie przyrody oraz zapewnienie dostępności turystycznej, dopuszcza się rozbudowę dróg,

4. opracowanie planów miejscowych dla obszarów objętych w/w planem ochrony z uwzględnieniem jego wymogów,
5. zagospodarowanie turystyczne obszaru, w tym zwłaszcza szlaku kajakowego jeziora Wigry i rzeki Czarnej Hańczy, ścieżek dydaktycznych, punktów widokowych, przystani i pól namiotowych,
6. na terenie parku zachowuje się istniejącą zabudowę zagrodową i istniejącą zabudowę wsi. Dopuszcza się w niej budowę, przebudowę i remonty obiektów oraz zmianę sposobu ich użytkowania i przeznaczenia, z zastosowaniem formy architektury regionalnej zharmonizowanej z zabudową istniejącą i otaczającym krajobrazem,
7. na terenie parku możliwy jest umiarkowany rozwój zabudowy na terenach wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w strefach wyznaczonych na podstawie planu ochrony WPN, a przy wznoszeniu nowych obiektów budowlanych konieczne jest stosowanie formy architektury regionalnej, zharmonizowanej z zabudową istniejącą i otaczającym krajobrazem,
8. wyznacza się tereny wyłączone spod nowej zabudowy poza terenami zainwestowanymi wsi i wyznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenami skupionej zabudowy (zwartej zabudowy) na wyznaczonych krajobrazach priorytetowych i renaturalizacyjnych oraz na terenach niezbędnych dla utworzenia i utrzymania niezbędnych korytarzy ekologicznych o znaczeniu lokalnym. W stosunku do istniejącej zabudowy na tych terenach dopuszcza się remonty obiektów bez prawa ich rozbudowy i zmiany funkcji,
9. zakazuje się lokalizowania obiektów budowlanych w pasie co najmniej 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych, ogólnodostępnych plaż, kąpielisk i przystani wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej,
10. upowszechnianie turystyki wiejskiej (rozwój bazy i oferty turystycznej na terenach wiejskich przez podmioty niebędące rolnikami oraz agroturystyki),
11. dla wyróżnionych terenów objętych ochroną w strefie I - wprowadza się zakazy i nakazy, dotyczące ochrony i kształtowania układów osadniczych, infrastruktury, gospodarki rolnej i leśnej, gospodarki wodnej i gospodarowania wodami, obowiązujące w zakresie wynikającym z planu ochrony WPN. Ustalenia szczegółowe zawarto w punkcie III.2.1 niniejszego opracowania.

1.2. **Strefa II – o podwyższonym reżimie ochronnym z możliwością rozwoju turystyki, rolnictwa i osadnictwa. Granice tej strefy pokrywają się z granicami otuliny Wigierskiego Parku Narodowego i obszarów chronionego krajobrazu.**

Główne kierunki zagospodarowania:

1. dopuszczenie realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej, rolniczej, letniskowej oraz obiektów usługowych i rzemiosła nieuciążliwego szczególnie w formie plomb istniejącej zabudowy wiejskiej,

2. adaptację i modernizację oraz w razie konieczności budowę nowych układów komunikacyjnych,
3. tworzenie bazy usługowej i noclegowej dla turystyki i wypoczynku, upowszechnianie turystyki wiejskiej (rozwój bazy i oferty turystycznej na terenach wiejskich przez podmioty i osoby nie będące rolnikami oraz agroturystyki), obejmujące:

- wypoczynek pobytowy (sezonowy i całoroczny) w ośrodkach wypoczynkowych, zespołach domków letniskowych, campingach i polach namiotowych;
- wypoczynek świąteczny na terenach pól namiotowych, campingach, ośrodkach sportów wodnych, kąpieliskach, szczególnie nad jeziorem Krzywe, Okmin, Ożewo.
- turystykę kwalifikowaną specjalistyczną i krajoznawczą obejmującą między innymi: wędkarstwo, myślistwo, turystykę motorową drogową i wodną, kajakarstwo, wędrówki piesze, rowerowe i konne na wyznaczonych szlakach;

4. wprowadzenie zakazu realizacji nowej zabudowy na terenach udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego,
5. opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zwłaszcza dla wsi, w których przewiduje się rozwój i lokalizację usług,
6. utrzymanie istniejącej struktury użytkowania gruntów i mozaikowości pól z dopuszczeniem zmiany gruntów rolnych na użytki zielone oraz zadrzewienia,
7. uwzględnienie zasad gospodarowania obowiązujących na obszarach krajobrazu chronionego, ustalonych uchwałami Sejmiku Województwa Podlaskiego,
8. zakaz eksploatacji złóż kruszywa naturalnego (zakaz nie dotyczy terenu oznaczonego T-NO na rysunku Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Suwałki - Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego – załącznik Nr 3).
9. dla wyróżnionych terenów w strefie II - wprowadza się zakazy i nakazy, dotyczące ochrony i kształtowania układów osadniczych i pozostałych terenów zabudowanych, infrastruktury, gospodarki rolnej i leśnej, gospodarki wodnej i gospodarowania wodami. Ustalenia szczegółowe zawarto w punkcie III.2.2 niniejszego opracowania.

1.3. **Strefa III – rolniczo – osadnicza i aktywizacji gospodarczej obejmująca pozostałe tereny gminy.**

Główne kierunki to:

1. uzupełnianie w formie plomb istniejącej zabudowy wiejskiej, przy dopuszczeniu zabudowy rolniczej, mieszkaniowej, usługowej i letniskowej,
2. wyznaczanie terenów pod zabudowę przemysłowo-składową,
3. wyznaczanie terenów pod zabudowę handlową,
4. tworzenie bazy usługowej wzdłuż szlaków komunikacyjnych i turystycznych:

- wypoczynek świąteczny na terenach pól namiotowych, campingach.
- turystykę kwalifikowaną specjalistyczną i krajoznawczą obejmującą między innymi: myślistwo, turystykę motorową drogową, kajakarstwo, wędrówki piesze, rowerowe i konne na wyznaczonych szlakach;

5. przebudowa i budowa istniejących i nowych układów komunikacyjnych, dążenie do pełnego wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii,
6. ograniczanie przeznaczania na cele nierolnicze gruntów do IV klasy bonitacyjnej,
7. ochrona złóż kruszywa naturalnego,
8. ograniczenie lokalizacji zabudowy i jej wysokości, wynikające z funkcjonowania lotniska na terenie Miasta Suwałki i możliwości jego rozbudowy.
9. dla wyróżnionych terenów w strefie III - wprowadza się zakazy i nakazy, dotyczące ochrony i kształtowania terenów zabudowanych i przeznaczonych do zainwestowania, infrastruktury, gospodarki rolnej i leśnej, gospodarki wodnej i gospodarowania wodami. Ustalenia szczegółowe zawarto w punkcie III.2.3 niniejszego opracowania

III.2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy

Punktem wyjścia ustalenia wskaźników do planów miejscowych jest stosowanie zasady zapewnienia zdrowych i bezpiecznych warunków zamieszkania i pracy, zaspokajania potrzeb mieszkańców i pracowników oraz efektywnego funkcjonowania tworzonych struktur.
Określone kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy uwzględniają bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 7 lit. d. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z ustaleniami zawartymi w punkcie II.8.4 niniejszego opracowania.

2.1. **Minimalne i maksymalne parametry i wskaźniki urbanistyczne, uwzględniające wymagania ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju,**

Wskaźniki obowiązujące dla wydzielonych jednostek urbanistycznych zawarto w ustaleniach dotyczących poszczególnych stref.
Wskaźniki ogólne dla obszarów o poszczególnych rodzajach przeznaczenia zawarto w tabeli:

Ozn.		1. MW	2. MN ML	3. U UP	4. P	5. UC	6. UT	7. RM	8. ZD	9. OZE
W1	Maksymalna intensywność Zabudowy *stosunek sumy ogólnej powierzchni zabudowy do powierzchni terenu (netto / brutto).*	0,3	0,4	0,8	0,9	0,9	0,5	0,3	0,1	0,9
W2	Minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej	0,5	0,5	0,1	0,1	0,1	0,4	0,4	0,9	0,1

W 3.1	Minimalna liczba miejsc parkingowych dla samochodów osobowych	liczba miejsc parkingowych w odniesieniu do jednostki użytkowania	2	2	3	3	3	3	2	1	2
W 3.2		Obiekty handlowe – liczba miejsc parkingowych na 1000 m^2 powierzchni sprzedaży	-	-	-	-	30	-	-	-	-
W 3.3		Gastronomia – liczba miejsc parkingowych na 100 miejsc	-	-	12	12	12	30	-	-	-
W 3.4		Hotele - liczba miejsc parkingowych na 10 miejsc hotelowych	-	2	2	-	-	4	2	-	-
W 3.5		Szkoły, zakłady pracy – liczba miejsc parkingowych na 100 zatrudnionych	-	-	30	20	20	20	-	-	-
W 3.6		Ogrody działkowe - liczba miejsc parkingowych na 100 działek	-	-	-	-	-	-	-	10-20	-
W 3.7		Zakłady produkcyjne, składy, magazyny - liczba miejsc parkingowych na 100 zatrudnionych	-	-	10	10	10	-	-	-	-
3.8		Magazyny, centra logistyczne - liczba miejsc parkingowych na 1000 m^2 powierzchni magazynowej	-	-	15	15	15	-	-	-	-
W 4	Maksymalna wysokość zabudowy podana w metrach i w liczbie kondygnacji nadziemnych		18*4	12*3	18*4	18*1	18*2	18*4	18*3	9*1	12*1
W 5	Minimalna wielkość nowo wydzielanych działek budowlanych w ha		0,3	0,1	0,2	0,3	2,0	0,5	0,3	-	0,3
W 6	Wskaźnik wykorzystania terenu *stosunek ilości mieszkań do powierzchni działki budowlanej wyznaczonej na terenie*		-	1	-	-	-	-	do 2	-	-

**dodatkowo, dla terenów w otoczeniu lotniska, należy uwzględnić ograniczenia wysokości określone przez powierzchnie ograniczające przeszkody dla lotniska i powierzchnie ograniczające zabudowę od lotniczych urządzeń nadziemnych, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu Prawa lotniczego.*

Objaśnienie:

1. *obszary zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (MW)*
2. *obszary zabudowy jednorodzinnej (MN), tereny zabudowy letniskowej (ML)*
3. *obszary usługowe (U), obszary usług publicznych (UP)*
4. *obszary produkcyjne, składy i magazyny (P)*
5. *obszary obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 (UC)*

6. *obszary sportu i rekreacji oraz turystyki (UT)*
7. *obszary rolne (wskaźniki dotyczą zabudowy zagrodowej) (R – RM)*
8. *obszary rodzinnych ogrodów działkowych (ZD)*
9. *obszary oze (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu) (OZE)*

Dodatkowo ustala się *obszary cmentarzy (ZC)*– dla cmentarzy 15 miejsc parkingowych na 10 000 m^2 powierzchni cmentarza.
Na rysunkach wskazano też obszary infrastruktury (T – telekomunikacji, E – elektroenergetyki, G – gazownictwa, W – infrastruktury wodociągowej, L – lotniska, KP – komunikacji – parkingów, O – gospodarowania odpadami)

Na rysunkach wskazano też obszary zwartej zabudowy wiejskiej (RM, RM/MN, RM/U, itp.). Na obszarach zwartej zabudowy wiejskiej przewiduje się utrzymanie, rozbudowę, przebudowę i realizację nowej zabudowy na cele mieszkaniowe w zabudowie jednorodzinnej, na cele zabudowy zagrodowej, cele usługowe, pod tereny zielone, lasy i zadrzewienia, układy komunikacyjne wewnętrzne i gospodarcze – w zależności od istniejącego zagospodarowania i uwarunkowań. Wskaźniki należy stosować stosownie do rodzaju przeznaczenia obszaru.

Na obszary zwartej zabudowy wiejskiej, zabudowy jednorodzinnej i zabudowy letniskowej o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w granicach jednostek osadniczych rozumianych jako wyodrębniony przestrzennie obszar zabudowy mieszkaniowej wraz z obiektami infrastruktury technicznej zamieszkany przez ludzi, przewiduje się uzupełnianie istniejącej zabudowy.
Obejmują one w szczególności obszary zabudowanych części wsi, kolonii i przysiółków, w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1443). Obszary te obejmują tereny skupionej zabudowy wsi ustalone w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Suwałki uchwalonym Uchwałą Rady Gminy Suwałki z dnia 10 listopada 1994 r. ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Suwalskiego Nr 40 z dnia 23 listopada 1994 r. poz. 306

Obszary zwartej zabudowy wiejskiej obejmują zabudowę zagrodową i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, mieszkaniową jednorodzinną, rekreacji indywidualnej, pensjonatową, usługową nieuciążliwą (w tym usług hotelarskich, gastronomicznych, rzemieślniczych, handlu, itp.), tereny sportu, rekreacji, komunikacji, tereny zielone, lasy i zadrzewienia, infrastrukturę, itp. oraz pozostałe tereny rolne.

Obszary zabudowy jednorodzinnej (MN) obejmują zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, rekreacji indywidualnej, pensjonatową, usługową nieuciążliwą (w tym usług hotelarskich,

gastronomicznych, rzemieślniczych, handlu, itp.), istniejącą zabudowę zagrodową i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, tereny sportu, rekreacji, komunikacji, tereny zielone, lasy i zadrzewienia, infrastrukturę itp.

Obszary zabudowy wielorodzinnej (MW) obejmują zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, pensjonatową, usługową (w tym usług hotelarskich, gastronomicznych, rzemieślniczych, handlu, itp.), związane z rekreacją, tereny komunikacji, tereny zielone i zadrzewienia, infrastrukturę itp.

Obszary usługowe (U) obejmują zabudowę usługową (w tym usług hotelarskich, gastronomicznych, rzemieślniczych, handlu, itp.) w której dopuszczona jest funkcja mieszkaniowa, istniejącą zabudowę zagrodową i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, istniejącą zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, sportu, rekreacji, komunikacji, tereny zielone, lasy i zadrzewienia, infrastrukturę itp.

Obszary usług publicznych (UP) obejmują zabudowę usługową o charakterze celu publicznego, sportu, rekreacji, komunikacji, tereny zielone, lasy i zadrzewienia, infrastrukturę itp.

Obszary produkcyjne, składy i magazyny (P) obejmują zabudowę produkcyjną, składów, magazynów, usługową, handlu o powierzchni sprzedaży poniżej 2000 m^2, sportu, rekreacji, komunikacji, tereny zielone, lasy i zadrzewienia, infrastrukturę itp., istniejącą zabudowę mieszkaniową z tym, że funkcja mieszkaniowa winna być minimalizowana.

Obszary obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 (UC) obejmują zabudowę handlową o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2, składów, magazynów, usługową, produkcyjną, sportu, rekreacji, komunikacji, tereny zielone, lasy i zadrzewienia, infrastrukturę itp.

Obszary sportu i rekreacji oraz turystyki (UT) obejmują zabudowę usługową (w tym usług hotelarskich, gastronomicznych, handlu, itp.) w której dopuszczona jest funkcja mieszkaniowa, zabudowę rekreacji indywidualnej, istniejącą zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zagrodową, sportu, rekreacji, komunikacji, tereny zielone, lasy i zadrzewienia, infrastrukturę.

Obszary sportu i rekreacji oraz turystyki (US) obejmują tereny usługowe (w tym usług gastronomicznych, obiekty sanitarne itp.) w której zabudowa budynkami kubaturowymi jest przewidywana jedynie w niezbędnym zakresie, tereny sportu, rekreacji, komunikacji, tereny zielone, lasy i zadrzewienia, infrastrukturę.

Obszary rolne (R) obejmują grunty rolne w rozumieniu ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, nieużytki, tereny zielone, lasy i zadrzewienia, infrastrukturę, tereny komunikacji (w tym drogi gospodarcze i wewnętrzne).
Gruntami rolnymi, w rozumieniu ww. ustawy, są grunty:
1) określone w ewidencji gruntów jako użytki rolne;
2) pod stawami rybnymi i innymi zbiornikami wodnymi, służącymi wyłącznie dla potrzeb rolnictwa;
3) pod wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych budynkami mieszkalnymi oraz innymi budynkami i urządzeniami służącymi wyłącznie produkcji rolniczej oraz przetwórstwu rolno-spożywczemu;
4) pod budynkami i urządzeniami służącymi bezpośrednio do produkcji rolniczej uznanej za dział specjalny, stosownie do przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych;
5) parków wiejskich oraz pod zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi, w tym również pod pasami przeciwwietrznymi i urządzeniami przeciwerozyjnymi;
6) rodzinnych ogrodów działkowych i ogrodów botanicznych;
7) pod urządzeniami: melioracji wodnych, przeciwpowodziowych i przeciwpożarowych, zaopatrzenia rolnictwa w wodę, kanalizacji oraz utylizacji ścieków i odpadów dla potrzeb rolnictwa i mieszkańców wsi;
8) zrekultywowane dla potrzeb rolnictwa;
9) torfowisk i oczek wodnych;
10) pod drogami dojazdowymi do gruntów rolnych.

Obszary zabudowy zagrodowej (RM) obejmują grunty rolne pod wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych budynkami mieszkalnymi oraz innymi budynkami i urządzeniami służącymi wyłącznie produkcji rolniczej oraz przetwórstwu rolno-spożywczemu oraz pod budynkami i urządzeniami służącymi bezpośrednio do produkcji rolniczej, nieużytki, tereny zielone, lasy i zadrzewienia, infrastrukturę, tereny komunikacji (w tym drogi gospodarcze i wewnętrzne).

Obszary rodzinnych ogrodów działkowych (ZD) obejmują grunty rolne pod rodzinnymi ogrodami działkowymi, nieużytki, tereny zielone, lasy i zadrzewienia, infrastrukturę, tereny komunikacji (w tym drogi gospodarcze i wewnętrzne).

Obszary oze (OZE) obejmują grunty przemysłowe na których rozmieszczone będą i są urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, a także obiekty budowlane z nimi związane, nieużytki, tereny zielone, lasy i zadrzewienia, infrastrukturę, tereny komunikacji (w tym drogi gospodarcze i wewnętrzne).

2.2. **Wskazanie terenów do wyłączenia spod zabudowy**

Na terenie Gminy Suwałki wskazano tereny wyłączone z zabudowy o łącznej powierzchni 402,80 a.

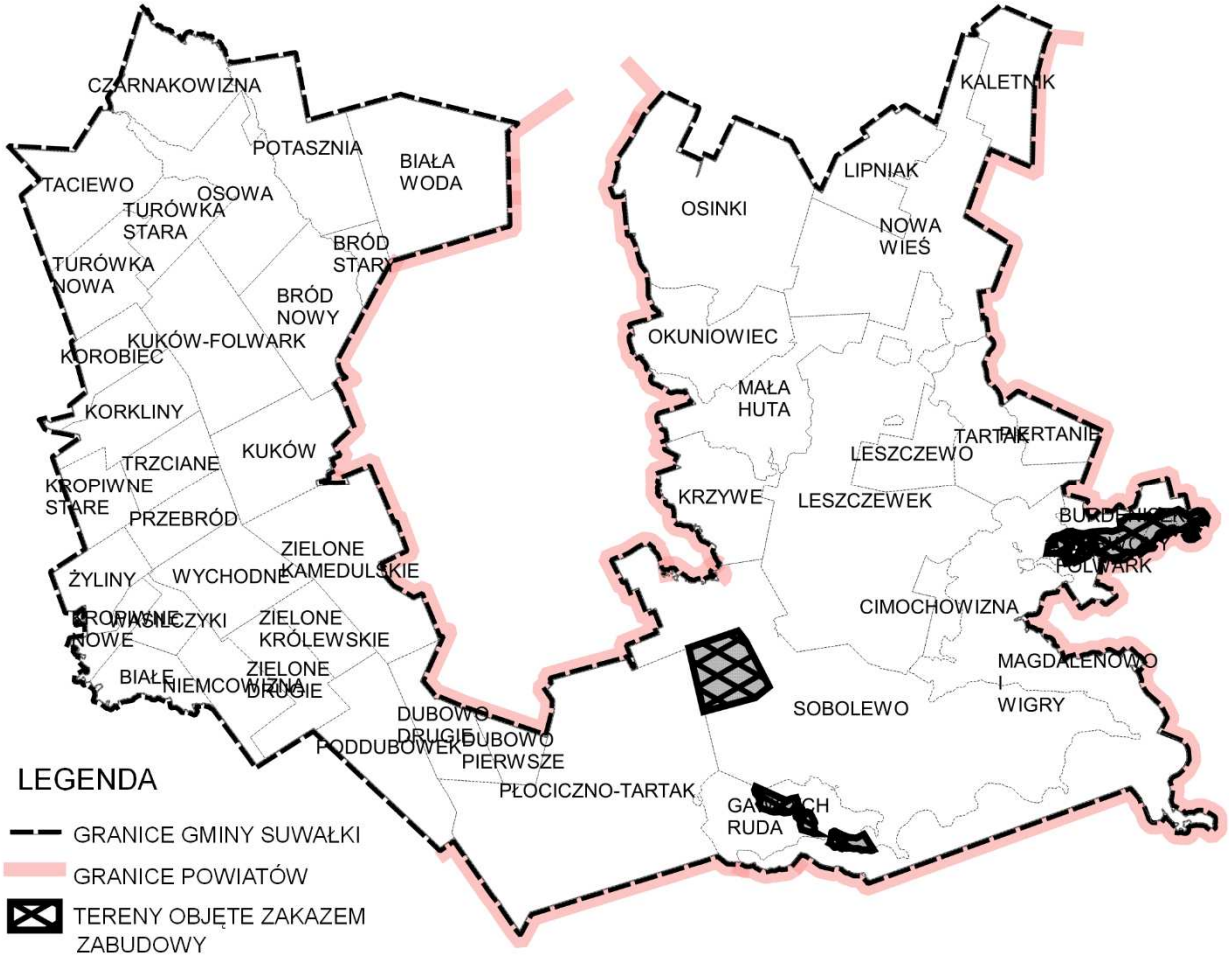

lp	Obręb geodezyjny	Wskazanie	Powierzchnia [ha]
1	Gawrych Ruda	Otulina WPN, OCHK, bezpośrednie sąsiedztwo terenów szczególnie cennych przyrodniczo, chroniony przed rozprzestrzenianiem zabudowy	41,57
2	Gawrych Ruda	Obszar w granicach WPN, na terenach szczególnie cennych przyrodniczo, chroniony przed rozprzestrzenianiem zabudowy	22,49
3	Czerwony Folwark	Obszar w granicach WPN, na terenach szczególnie cennych przyrodniczo, chroniony przed rozprzestrzenianiem zabudowy	8,21
4	Sobolewo	Otulina WPN, OCHK, Tereny udokumentowanych złóż kruszyw naturalnych – piasku ze żwirem, chroniony przed rozprzestrzenianiem zabudowy	189,89
5	Burdeniszki, Magdalenowo i Wigry	Obszar w granicach WPN, na terenach szczególnie cennych przyrodniczo, chroniony przed rozprzestrzenianiem zabudowy	25,15

6	Czerwony Folwark	Otulina WPN, OCHK, na terenach szczególnie cennych przyrodniczo, chroniony przed rozprzestrzenianiem zabudowy	115,49

Na terenach wskazanych do wyłączenia z zabudowy zachowuje się istniejącą zabudowę z prawem do jej remontów, przebudowy oraz rozbudowy zgodnie z przepisami odrębnymi.

Wytyczne określania w planach miejscowych wymagań z zakresu kierunków i wskaźników dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów

Celem regulacji prawnych zawartych w ustaleniach planów miejscowych winno być, w zależności od problematyki:

1) ustalenie przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenów oraz form ochrony terenów, z zachowaniem warunków określonych w ustawach i przepisach odrębnych;
2) uwzględnienie zadań publicznych o charakterze lokalnym i ponadlokalnym;
3) ustalenie zasad kształtowania zabudowy w granicach planu;
4) kształtowanie ładu przestrzennego oraz łagodzenie konfliktów przestrzennych.

W ustaleniach planów miejscowym należy stosować następujące ogólne zasady kształtowania zabudowy:

1) wysokość budynków mieszkalnych ogranicza się do wysokości wskazanych we wskaźnikach z zaleceniem stosowania do 2 kondygnacji nadziemnych, łącznie z użytkowym poddaszem dla zabudowy mieszkaniowej o funkcji jednorodzinnej;

2) w budynkach należy stosować dwuspadowe, równopołaciowe, wysokie dachy, o kącie nachylenia głównych połaci od 30° do 45° lub 40° do 45° w zale żności od położenia w strefie polityki przestrzennej, z dopuszczeniem elementów dobudowanych harmonizujących z formą architektoniczną budynku; dopuszcza się stosowanie dachów z naczółkami i dachów wielospadowych, dopuszcza się stosowanie dachów jednospadowych na niewielkich budynkach pomocniczych lub o innym kształcie i nachyleniu połaci dachowych dla małych budowli.

3) należy stosować pokrycia dachów w odcieniach brązu, szarości, zieleni lub cegły jednakowe pod względem użytego materiału i koloru na wszystkich budynkach w granicach działki budowlanej;

4) do wystroju zewnętrznego budynków należy stosować materiały takie jak: drewno, kamień, wyroby ceramiczne oraz tynki w jasnych odcieniach pastelowych: kremowego, szarości, beżu, żółtego;

5) wszystkie budynki na działce budowlanej winny tworzyć harmonijnie ukształtowany zespół zabudowy.

W ustaleniach planów miejscowym należy stosować się do wskaźników ustalonych dla wydzielonych jednostek urbanistycznych, z możliwością ustalenia innych, w wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach (np. na terenach już zabudowanych, plombowych, dla zaspokajania potrzeb mieszkańców oraz efektywnego funkcjonowania tworzonych struktur itp.).

W zapisach planów miejscowych winny znaleźć się zapisy mówiące o tym, że wszelkie projektowane stałe oraz tymczasowe obiekty o wysokości równej i większej 50 m n.p.t. każdorazowo przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę wymagają zgłoszenia do Szefa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP (ul. Żwirki i Wigury 1C, 00-912 Warszawa 65).

Wytyczne dot. lokalizowania zabudowy w sąsiedztwie linii kolejowych zawarto w punkcie III.5.2.niniejszego studium.

Ograniczenia wynikające z położenia w sąsiedztwie trasy istniejącej radiolinii opisano w punkcie III.5.5.6.

Przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy uwzględniać przebieg istniejących urządzeń elektroenergetycznych ograniczając do minimum konieczność ich przebudowy, dla istniejących linii NN i WN istnieje obowiązek wskazani trasa linii i ustanowienia pasów technologicznych zgodnie ze wskazaniami zawartymi w punkcie III.5.5.5.niniejszego studium.

2.3. **Strefa I**

Granice strefy I obejmują następujące wyróżnione obszary dla których określono wiodące przeznaczenie warunkujące sposób zagospodarowania:

Symbol jednostki urbanistycznej	Przeznaczenie	Symbol wiodących funkcji	pow. [ha]	obręb geodezyjny / miejscowość
I.1.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	0,80	STARY FOLWARK
I.2.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	4,25	STARY FOLWARK
I.3.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	1,75	STARY FOLWARK
I.4.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	3,39	STARY FOLWARK
I.5.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	1,56	STARY FOLWARK
I.6.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	6,39	STARY FOLWARK
I.7.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	1,21	STARY FOLWARK
I.8.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	0,75	STARY FOLWARK
I.9.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	2,21	STARY FOLWARK
I.10.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	0,54	STARY FOLWARK
I.11.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	3,82	PIERTANIE
I.12.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	0,01	KRZYWE
I.13.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	0,46	GAWRYCH RUDA
I.1.MN/U	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I USŁUGOWEJ	MN/U	0,53	GAWRYCH RUDA
I.2.MN/U	OBSZAR ZABUDOWY	MN/U	7,72	STARY FOLWARK

Symbol jednostki urbanistycznej	Przeznaczenie	Symbol wiodących funkcji	pow. [ha]	obręb geodezyjny / miejscowość
	MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I USŁUGOWEJ			
I.1.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	16,29	GAWRYCH RUDA
I.2.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	1,42	GAWRYCH RUDA
I.3.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	2,57	STARY FOLWARK
I.1.US	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	US	2,61	LESZCZEWEK
I.2.US	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	US	0,71	STARY FOLWARK
I.3.US	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	US	1,22	WIGRY
I.4.US	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	US	0,83	WIGRY
I.1.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	0,98	LESZCZEWEK
I.2.U	OBSZARY USŁUGOWE	U/UP	6,25	STARY FOLWARK
I.3.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	1,52	STARY FOLWARK
I.1.UP/U	OBSZARY USŁUGOWE	UP/U	2,07	STARY FOLWARK
I.1.UP	OBSZARY USŁUGOWE	UP	2,08	CZERWONY FOLWARK
I.2.UP	OBSZARY USŁUGOWE	UP	2,98	LIPNIAK
I.3.UP	OBSZARY USŁUGOWE	UP	0,22	STARY FOLWARK
I.4.UP	OBSZARY USŁUGOWE	UP	2,53	STARY FOLWARK
I.5.UP	OBSZARY USŁUGOWE	UP	1,17	STARY FOLWARK
I.6.UP	OBSZARY USŁUGOWE	UP	4,86	WIGRY
I.7.UP	OBSZARY USŁUGOWE	UP	4,86	WIGRY
I.1.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	2,89	LESZCZEWEK
I.2.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	1,59	LESZCZEWEK
I.3.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	4,52	LESZCZEWEK
I.4.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	6,98	LESZCZEWEK
I.5.RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	RM	2,16	LESZCZEWO
I.6.RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	RM	1,95	LESZCZEWO
I.7.RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	RM	2,49	LESZCZEWO
I.8.RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	RM	1,30	LESZCZEWO
I.9.RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	RM	0,90	LESZCZEWO
I.10.RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	RM	1,12	PIERTANIE
I.11.RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	RM/MN	1,89	CZERWONY FOLWARK
I.12.RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY	RM/MN	0,79	TARTAK

Symbol jednostki urbanistycznej	Przeznaczenie	Symbol wiodących funkcji	pow. [ha]	obręb geodezyjny / miejscowość
	WIEJSKIEJ			
I.13.RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	RM/MN	1,95	TARTAK
I.14. RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	RM/MN	0,76	TARTAK
I.15.RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	RM/MN	0,93	TARTAK
I.16.RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	RM/MN	0,31	TARTAK
I.17.RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	RM/MN	0,58	TARTAK
I.18.RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	RM/MN	1,07	TARTAK
I.19.RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	RM/MN	0,21	TARTAK
I.20.RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	RM/MN	1,44	WIGRY
I.21.RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	RM/MN	0,30	WIGRY
I.22.RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	RM/MN	0,03	WIGRY
I.23.RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	RM/MN	0,25	WIGRY
I.1.E	OBSZAR INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ (elektroenergetyka)	E	0,01	STARY FOLWARK
I.2.E	OBSZAR INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ (elektroenergetyka)	E	0,01	STARY FOLWARK
I.1.KP	OBSZAR INFRASTRUKTURY (parkingi)	KP	2,06	STARY FOLWARK
I.1.W	OBSZAR INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ (wodociagi)	W	0,18	STARY FOLWARK

Wyszczególnione powyżej przeznaczenia w poszczególnych jednostkach urbanistycznych wskazują dominujący i wiodący charakter tych obszarów. Stosując zapisy Studium np. na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w zależności od charakteru terenu i jego istniejącego zagospodarowania oraz zapotrzebowań inwestycyjnych, możliwe jest ustalenie innego przeznaczenia kierując się zapisami zawartymi w punkcie III.2.1. niniejszego Studium, niekolidującego z przeznaczeniem wiodącym, stanowiącego jego uzupełnienie.

Obszary o wybitnych walorach krajobrazowych, wyróżnione na rysunkach Studium, obejmują grunty wsi Leszczewo i Leszczewek, które wymagają ochrony walorów kulturowych i estetycznych, z których najważniejsze są m.in.: dobra rozległość widokowa wewnątrz przy średniej liczbie planów, rozległe panoramy z pagórów na tereny dolinne i jeziora, zachowany

tradycyjny układ wsi i zabudowań. Zachowanie wyżej wymienionych walorów wymaga utrzymania dotychczasowego mozaikowego układu działek własnościowych i tradycyjnych sposobów uprawy roli – pożądane jest przy tym niewielkie zintensyfikowanie gospodarki rolnej, w tym wzrost wypasu. Nie należy dopuszczać do zalesiania terenu i w sposób aktywny przeciwdziałać naturalnej sukcesji. W celu polepszenia warunków wypasu i gospodarki rolnej konieczne może być kontrolowanie stosunków wodnych za pomocą regulowanych urządzeń piętrzących na systemie rowów melioracyjnych odprowadzających wodę poza obszar. Obecnie obszary związane z zabudową zajmują niecałe 5,5% powierzchni jednostki, a powierzchnie leśne i zaroślowe około 25% obszaru. Zaleca się, aby w okresie obowiązywania planu wskaźniki te zostały utrzymane lub nie wzrosły więcej niż do 7,5% powierzchni jednostki w przypadku obszarów związanych z zabudową (przy czym nowe zabudowania powinny być zlokalizowane wzdłuż dróg), a łączny udział powierzchni leśnych i zaroślowych nie przekroczył 30%.

Tereny wskazane do wyłączenia spod tworzenia nowej zabudowy należy traktować jako przybliżone, a uszczegółowienie granic tych terenów powinno nastąpić w planach miejscowych, z uwzględnieniem lokalnej konfiguracji terenu, układu dróg i działek geodezyjnych. Oprócz względów ochrony przyrody, podstawowym kryterium ustalenia granic tych stref powinno być zachowanie porządku przestrzennego zabudowy, która może być dopuszczona wzdłuż dróg z historycznie ukształtowanymi ciągami wsi. Taki sposób postępowania powinien obowiązywać również podczas uzgodnień decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

2.4. **Strefa II**

Granice strefy II obejmują następujące wyróżnione obszary dla których określono wiodące przeznaczenie warunkujące sposób zagospodarowania:

Symbol jednostki urbanistycznej	Przeznaczenie	Symbol wiodących funkcji	pow. [ha]	obręb geodezyjny / miejscowość
II.1.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	0,89	BIAŁA WODA
II.2.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	2,01	BIAŁA WODA
II.3.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	6,80	TACIEWO
II.4.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	21,10	BIAŁA WODA
II.5.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	0,67	GAWRYCH RUDA
II.6.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	7,49	GAWRYCH RUDA
II.7.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	3,99	KRZYWE
II.8.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	2,36	KRZYWE
II.9.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	2,25	KRZYWE
II.10.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	7,56	KRZYWE

Symbol jednostki urbanistycznej	Przeznaczenie	Symbol wiodących funkcji	pow. [ha]	obręb geodezyjny / miejscowość
II.11.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	3,19	KRZYWE
II.12.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	7,19	KRZYWE
II.13.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	0,52	LIPNIAK
II.14.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	2,52	MAŁA HUTA
II.15.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	16,16	MAŁA HUTA
II.16.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	38,77	OKUNIOWIEC
II.17.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	13,87	OKUNIOWIEC
II.18.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	4,42	PŁOCICZNO-TARTAK
II.19.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	0,34	PŁOCICZNO-TARTAK
II.20.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	0,48	SOBOLEWO
II.21.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	0,44	SOBOLEWO
II.22.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	0,21	SOBOLEWO
II.23.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	30,69	SOBOLEWO
II.24.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	28,42	SOBOLEWO
II.26.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	2,42	TURÓWKA STARA
II.1.MN/U	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I USŁUGOWEJ	MN/U	11,72	GAWRYCH RUDA
II.2.MN/U	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I USŁUGOWEJ	MN/U	16,75	GAWRYCH RUDA
II.3.MN/U	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I USŁUGOWEJ	MN/U	16,26	GAWRYCH RUDA
II.4.MN/U	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I USŁUGOWEJ	MN/U	7,06	GAWRYCH RUDA
II.5.MN/U	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I USŁUGOWEJ	MN/U	5,05	PŁOCICZNO-TARTAK
II.6.MN/U	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN/U	25,98	PŁOCICZNO-TARTAK

Symbol jednostki urbanistycznej	Przeznaczenie	Symbol wiodących funkcji	pow. [ha]	obręb geodezyjny / miejscowość
II.7.MN/U	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I USŁUGOWEJ	MN/U	11,61	PŁOCICZNO-TARTAK
II.1.MNU/MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I USŁUGOWEJ	MNU/MN	2,13	PŁOCICZNO-TARTAK
II.2.MNU/MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I USŁUGOWEJ	MNU/MN	0,10	GAWRYCH RUDA
II.3.MNU/MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I USŁUGOWEJ	MNU/MN	5,68	PŁOCICZNO-TARTAK
II.1.MN/ML	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN/ML	2,07	BURDENISZKI
II.2.MN/ML	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN/ML	0,94	BURDENISZKI
II.3.MN/ML	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN/ML	6,42	OSINKI
II.1.ML/MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	ML/MN	0,50	OSINKI
II.2.ML/MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	ML/MN	1,03	NOWA WIEŚ
II.3.ML/MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	ML/MN	7,28	CZARNAKOWIZNA
II.1.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG/R	19,04	KRZYWE
II.2.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	6,18	BRÓD NOWY
II.3.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	3,96	BRÓD NOWY
II.4.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	5,52	BRÓD NOWY
II.1.ZD	OBSZARY RODZINNYCH OGRODÓW DZIAŁKOWYCH	ZD	4,90	MAŁA HUTA
II.1.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	8,47	BIAŁA WODA
II.2.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	7,54	BIAŁA WODA

Symbol jednostki urbanistycznej	Przeznaczenie	Symbol wiodących funkcji	pow. [ha]	obręb geodezyjny / miejscowość
II.3.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	0,65	BURDENISZKI
II.4.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	2,07	OSINKI
II.5.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	8,46	OSINKI
II.6.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	2,21	OSOWA
II.7.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	13,92	SOBOLEWO
II.8.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu	OZE	1,14	SOBOLEWO

Symbol jednostki urbanistycznej	Przeznaczenie	Symbol wiodących funkcji	pow. [ha]	obręb geodezyjny / miejscowość
	terenu)			
II.9.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	91,93	BIAŁA WODA
II.10.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	28,31	TACIEWO
II.11.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	0,63	TACIEWO
II.12.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	124,16	TACIEWO
II.13.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	0,45	TACIEWO
II.14.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie	OZE	3,97	BIAŁA WODA

Symbol jednostki urbanistycznej	Przeznaczenie	Symbol wiodących funkcji	pow. [ha]	obręb geodezyjny / miejscowość
	oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)			
II.15.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	18,96	CZARNAKOWIZNA
II.16.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	0,71	OSINKI
II.17.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	2,50	NOWA WIEŚ
II.18.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	24,47	POTASZNIA
II.19.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	13,03	TACIEWO
II.20.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne	OZE	381,82	POTASZNIA

Symbol jednostki urbanistycznej	Przeznaczenie	Symbol wiodących funkcji	pow. [ha]	obręb geodezyjny / miejscowość
	związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)			
II.21.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	3,4	TURÓWKA NOWA
II.22.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	10,89	SOBOLEWO
II.1.P	OBSZARY PRODUKCYJNE, SKŁADY I MAGAZYNY	P	7,04	PŁOCICZNO-TARTAK
II.1.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	1,34	CZARNAKOWIZNA
II.2.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	0,50	CZARNAKOWIZNA
II.3.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	0,50	KRZYWE
II.4.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	0,90	KRZYWE
II.5.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	1,05	KRZYWE
II.6.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	0,52	KRZYWE
II.7.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	3,55	OKUNIOWIEC
II.8.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	1,52	OKUNIOWIEC
II.9.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	2,32	OKUNIOWIEC
II.10.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	2,45	OKUNIOWIEC
II.11.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	3,83	OKUNIOWIEC
II.12.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	0,13	OKUNIOWIEC
II.13.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	0,13	OKUNIOWIEC
II.14.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	0,59	OKUNIOWIEC
II.15.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	2,15	OSINKI
II.16.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	5,85	OSOWA
II.17.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	3,31	PŁOCICZNO-TARTAK
II.18.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	1,70	TACIEWO
II.19.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	0,18	TACIEWO
II.20.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	0,48	TACIEWO
II.21.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	0,39	TACIEWO
II.22.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	1,10	TURÓWKA STARA
II.23.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT/ML/MN	0,52	TURÓWKA STARA

Symbol jednostki urbanistycznej	Przeznaczenie	Symbol wiodących funkcji	pow. [ha]	obręb geodezyjny / miejscowość
II.24.UT	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT	15,85	TURÓWKA STARA
II.25.UT/ML	OBSZARY SPORTU I REKREACJI	UT/ML	1,52	OSINKI
II.1.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	3,32	GAWRYCH RUDA
II.2.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	5,77	MAŁA HUTA
II.3.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	4,85	MAŁA HUTA
II.4.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	10,57	OSINKI
II.5.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	0,23	OSINKI
II.6.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	0,53	OSINKI
II.7.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	2,02	TACIEWO
II.8.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	1,82	TACIEWO
II.9.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	4,71	TACIEWO
II.1.UP	OBSZARY USŁUGOWE	UP	0,22	GAWRYCH RUDA
II.2.UP	OBSZARY USŁUGOWE	UP	2,72	GAWRYCH RUDA
II.3.UP	OBSZARY USŁUGOWE	UP	1,59	PŁOCICZNO-TARTAK
II.4.UP	OBSZARY USŁUGOWE	UP	0,79	POTASZNIA
II.5.UP	OBSZARY USŁUGOWE (oświata)	UP	0,73	NOWA WIEŚ
II.1.MW	OBSZARY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ	MW	0,57	PŁOCICZNO-TARTAK
II.2.MW	OBSZARY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ	MW	0,56	PŁOCICZNO-TARTAK
II.1.MN/RM/U	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM/U	29,22	GAWRYCH RUDA
II.1.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	11,00	BIAŁA WODA
II.2.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	1,86	BIAŁE
II.3.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	5,06	BIAŁE
II.4.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	1,43	BRÓD NOWY
II.5.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	1,80	BRÓD NOWY
II.6.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	7,20	BRÓD NOWY
II.7.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	11,44	BRÓD NOWY
II.8.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	1,52	BRÓD NOWY
II.9.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	0,46	BRÓD NOWY
II.10.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	11,48	BRÓD STARY
II.11.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	0,93	BRÓD STRARY

Symbol jednostki urbanistycznej	Przeznaczenie	Symbol wiodących funkcji	pow. [ha]	obręb geodezyjny / miejscowość
II.12.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	0,93	BURDENISZKI
II.13.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	2,72	BURDENISZKI
II.14.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	0,81	BURDENISZKI
II.15.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	0,61	BURDENISZKI
II.16.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	2,58	CZARNAKOWIZNA
II.17.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	4,16	CZARNAKOWIZNA
II.18.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	2,04	CZARNAKOWIZNA
II.19.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	1,57	CZARNAKOWIZNA
II.20.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	3,79	CZARNAKOWIZNA
II.21.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	2,8	CZARNAKOWIZNA
II.22.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	1,46	CZERWONY FOLWARK
II.23.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	4,31	KRZYWE
II.24.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	4,02	KRZYWE
II.25.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	4,58	KRZYWE
II.26.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	5,91	KRZYWE
II.27.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	2,40	KRZYWE
II.28.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	7,76	KRZYWE
II.29.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	2,69	LIPNIAK
II.30.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	3,31	LIPNIAK
II.31.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	1,71	LIPNIAK
II.32.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	0,97	LIPNIAK
II.33.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	3,88	LIPNIAK
II.34.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	7,24	LIPNIAK
II.35.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY	MN/RM	9,15	LIPNIAK

Symbol jednostki urbanistycznej	Przeznaczenie	Symbol wiodących funkcji	pow. [ha]	obręb geodezyjny / miejscowość
	WIEJSKIEJ			
II.36.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	5,19	MAŁA HUTA
II.37.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	2,80	MAŁA HUTA
II.38.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	7,75	MAŁA HUTA
II.39.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	8,66	MAŁA HUTA
II.40.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	4,53	MAŁA HUTA
II.41.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	6,24	NOWA WIEŚ
II.42.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	14,59	NOWA WIEŚ
II.43.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	11,62	NOWA WIEŚ
II.44.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	5,36	NOWA WIEŚ
II.45.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	13,88	NOWA WIEŚ
II.46.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	19,12	NOWA WIEŚ
II.47.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	9,35	NOWA WIEŚ
II.48.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	2,65	NOWA WIEŚ
II.49.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	3,27	NOWA WIEŚ
II.50.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	1,06	OKUNIOWIEC
II.51.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	17,13	OKUNIOWIEC
II.52.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	1,50	OKUNIOWIEC
II.53.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	4,04	OKUNIOWIEC
II.54.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	1,95	OKUNIOWIEC
II.55.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	3,01	OKUNIOWIEC
II.56.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	3,31	OSINKI
II.57.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	0,96	OSINKI
II.58.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	0,47	OSINKI

Symbol jednostki urbanistycznej	Przeznaczenie	Symbol wiodących funkcji	pow. [ha]	obręb geodezyjny / miejscowość
II.59.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	0,64	OSINKI
II.60.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	0,56	OSINKI
II.61.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	1,05	OSINKI
II.62.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	0,79	OSINKI
II.63.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	0,11	OSINKI
II.64.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	0,62	OSINKI
II.65.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	0,53	OSINKI
II.66.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	3,36	OSINKI
II.67.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	2,26	OSINKI
II.68.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	5,55	OSINKI
II.69.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	2,37	OSINKI
II.70.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	17,52	OSOWA
II.71.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	10,36	OSOWA
II.72.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	0,44	PIERTANIE
II.73.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	0,16	PIERTANIE
II.74.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	3,27	PIERTANIE
II.75.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	3,46	PIERTANIE
II.76.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	1,18	PIERTANIE
II.77.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	1,05	PIERTANIE
II.78.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	20,93	POTASZNIA
II.79.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	3,92	POTASZNIA
II.80.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	11,75	POTASZNIA
II.81.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	10,39	POTASZNIA
II.82.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY	MN/RM	10,26	POTASZNIA

Symbol jednostki urbanistycznej	Przeznaczenie	Symbol wiodących funkcji	pow. [ha]	obręb geodezyjny / miejscowość
	WIEJSKIEJ			
II.83.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	3,44	POTASZNIA
II.84.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	5,27	SOBOLEWO
II.85.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	11,49	SOBOLEWO
II.86.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	7,45	SOBOLEWO
II.87.MN	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN	3,50	TACIEWO
II.88.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	3,42	TACIEWO
II.89.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	9,63	TACIEWO
II.90. MN/RM/U	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	3,86	TACIEWO
II.91.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	5,82	TACIEWO
II.92.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	0,41	TARTAK
II.93.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	1,36	WIGRY
II.94.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	4,89	ŻYLINY
II.95.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	2,98	OKUNIOWIEC
II.96.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	5,67	OKUNIOWIEC
II.97.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	2,08	OKUNIOWIEC
II.98.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	5,63	OKUNIOWIEC
II.99.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	5,33	OKUNIOWIEC
II.100.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	3,08	OKUNIOWIEC
II.101.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	2,78	OKUNIOWIEC
II.102.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	4,07	OKUNIOWIEC
II.1.T	OBSZAR INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ telekomunikacja)	T	0,05	PŁOCICZNO-TARTAK
II.1.E	OBSZAR INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ (elektroenergetyka)	E	0,43	POTASZNIA
II.1.W	OBSZAR INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ (wodociągi)	W	0,54	TURÓWKA STARA

Symbol jednostki urbanistycznej	Przeznaczenie	Symbol wiodących funkcji	pow. [ha]	obręb geodezyjny / miejscowość
II.2.W	OBSZAR INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ (wodociągi)	W	0,67	PŁOCICZNO-TARTAK
II.1.ZP	OBSZARY ZIELENI	ZP	1,74	SOBOLEWO
II.2.ZP	OBSZARY ZIELENI	ZP	1,39	SOBOLEWO
II.3.ZP	OBSZARY ZIELENI	ZP	0,64	PŁOCICZNO-TARTAK
II.4.ZP	OBSZARY ZIELENI	ZP	0,32	PŁOCICZNO-TARTAK
II.5.ZP	OBSZARY ZIELENI	ZP	0,93	PŁOCICZNO-TARTAK
II.1.ZC	OBSZARY CMENTARZY	ZC	2,29	PŁOCICZNO-TARTAK
II.2.ZC	OBSZARY CMENTARZY	ZC	0,82	MAGDALENOWO

Wyszczególnione powyżej przeznaczenia w poszczególnych jednostkach urbanistycznych wskazują dominujący i wiodący charakter tych obszarów. Stosując zapisy Studium np. na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w zależności od charakteru terenu i jego istniejącego zagospodarowania oraz zapotrzebowań inwestycyjnych, możliwe jest ustalenie innego przeznaczenia kierując się zapisami zawartymi w punkcie III.2.1. niniejszego Studium, niekolidującego z przeznaczeniem wiodącym, stanowiącego jego uzupełnienie.

2.5. **Strefa III**

Symbol jednostki urbanistycznej	Przeznaczenie	Symbol wiodących funkcji	pow. [ha]	obręb geodezyjny / miejscowość
III.1.UC	OBSZARY OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000m^2	UC	9,20	BRÓD NOWY
III.2.UC	OBSZARY OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000m2	UC	18,16	KUKÓW
III.3.UC	OBSZARY OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000m2	UC	67,63	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.1.ML/MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	ML/MN	1,77	ZIELONE DRUGIE
III.1.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	12,72	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.2.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	4,30	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.3.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	3,44	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.4.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	3,59	BIAŁA WODA
III.5.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	2,19	BIAŁA WODA
III.6.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	7,68	BIAŁA WODA

Symbol jednostki urbanistycznej	Przeznaczenie	Symbol wiodących funkcji	pow. [ha]	obręb geodezyjny / miejscowość
III.7.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	0,57	TURÓWKA NOWA
III.8.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	0,53	DUBOWO PIERWSZE
III.9.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	2,06	BIAŁA WODA
III.10.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	6,61	PRZEBRÓD
III.11.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	6,89	PRZEBRÓD
III.12.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	9,68	PRZEBRÓD
III.13.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	3,22	PRZEBRÓD
III.14.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	4,89	KUKÓW-FOLWARK
III.15.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	1,07	KRZYWE
III.16.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	0,02	KRZYWE
III.17.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	1,54	KRZYWE
III.18.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	3,30	KRZYWE
III.19.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	6,93	BIAŁA WODA
III.20.MN	OBSZAR ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ	MN	2,28	BIAŁA WODA
III.1.L	OBSZAR INFRASTRUKTURY (lotnisko)	L	5,97	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.1.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	45,33	BIAŁA WODA
III.2.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	32,25	BIAŁA WODA
III.3.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	6,93	BRÓD NOWY
III.4.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	3,60	BIAŁA WODA
III.5.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	143,05	BRÓD NOWY
III.6.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	14,26	KORKLINY
III.7.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	312,57	KUKÓW
III.8.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	43,63	KUKÓW-FOLWARK
III.9.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	54,65	KUKÓW-FOLWARK
III.10.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	38,14	KUKÓW-FOLWARK
III.11.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	50,30	OSOWA
III.12.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	29,16	TRZCIANE
III.13.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	110,41	SOBOLEWO
III.14.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	83,63	PRZEBRÓD
III.15.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	128,69	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.16.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	111,21	ZIELONE KAMEDULSKIE, WYCHODNE

Symbol jednostki urbanistycznej	Przeznaczenie	Symbol wiodących funkcji	pow. [ha]	obręb geodezyjny / miejscowość
III.17.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	2,48	PRZEBRÓD
III.18.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	3,78	OSOWA
III.19.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	4,79	PRZEBRÓD
III.20.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	0,38	KORKLINY
III.21.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	2,89	KORKLINY
III.22.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	26,95	KUKÓW-FOLWARK
III.23.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	54,61	OSOWA
III.24.PG/P	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG/P	44,12	KUKÓW-FOLWARK
III.25.PG/P	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG/P	11,99	OSOWA
III.26.PG/P	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG/P	10,95	BRÓD NOWY
III.27.PG/P	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG/P	70,65	TRZCIANE
III.28.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	16,86	TRZCIANE
III.29.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	1,03	BRÓD NOWY
III.30.PG	OBSZARY I TERENY GÓRNICZE	PG	2,24	BIAŁA WODA
III.1.ZD	OBSZARY RODZINNYCH OGRODÓW DZIAŁKOWYCH	ZD	9,07	KUKÓW
III.2.ZD	OBSZARY RODZINNYCH OGRODÓW DZIAŁKOWYCH	ZD	22,25	KUKÓW
III.1.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	4,82	BIAŁA WODA
III.2.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	6,92	BIAŁA WODA
III.3.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	1,08	DUBOWO PIERWSZE
III.4.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	1,9059	PODDUBÓWEK
III.5.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia	OZE	4,28	PODDUBÓWEK

Symbol jednostki urbanistycznej	Przeznaczenie	Symbol wiodących funkcji	pow. [ha]	obręb geodezyjny / miejscowość
	wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)			
III.6.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	23,22	SOBOLEWO
III.7.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	6,58	WYCHODNE
III.8.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	8,9697	BIAŁA WODA
III.9.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	0,9861	PODDUBÓWEK
III.10.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	31,953	KUKÓW-FOLWARK
III.11.OZE	OBSZARY OZE (na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kw, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu)	OZE	171,0786	TURÓWKA STARA, TACIEWO
III.1.P	OBSZARY PRODUKCYJNE, SKŁADY I MAGAZYNY	P	8,38	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.2.P	OBSZARY PRODUKCYJNE, SKŁADY I MAGAZYNY	P	6,07	DUBOWO DRUGIE

Symbol jednostki urbanistycznej	Przeznaczenie	Symbol wiodących funkcji	pow. [ha]	obręb geodezyjny / miejscowość
III.3.P	OBSZARY PRODUKCYJNE, SKŁADY I MAGAZYNY	P	11,54	BRÓD NOWY
III.4.P	OBSZARY PRODUKCYJNE, SKŁADY I MAGAZYNY	P	16,60	DUBOWO DRUGIE
III.5.P	OBSZARY PRODUKCYJNE, SKŁADY I MAGAZYNY	P	85,60	DUBOWO PIERWSZE
III.6.P	OBSZARY PRODUKCYJNE, SKŁADY I MAGAZYNY	P	60,64	KUKÓW
III.7.P	OBSZARY PRODUKCYJNE, SKŁADY I MAGAZYNY	P	26,65	KUKÓW-FOLWARK
III.8.P	OBSZARY PRODUKCYJNE, SKŁADY I MAGAZYNY	P	5,12	KUKÓW-FOLWARK
III.9.P	OBSZARY PRODUKCYJNE, SKŁADY I MAGAZYNY	P	13,53	OSOWA
III.10.P	OBSZARY PRODUKCYJNE, SKŁADY I MAGAZYNY	P	16,10	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.11.P	OBSZARY PRODUKCYJNE, SKŁADY I MAGAZYNY	P	42,9734	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.1.UP	OBSZARY USŁUGOWE	UP	0,54	PODDUBÓWEK
III.2.UP	OBSZARY USŁUGOWE	UP	1,68	PRZEBRÓD
III.3.UP	OBSZARY USŁUGOWE	UP	0,11	TURÓWKA NOWA
III.4.UP	OBSZARY USŁUGOWE	UP	0,19	SOBOLEWO
III.5.UP	OBSZARY USŁUGOWE	UP	2,37	BIAŁA WODA
III.6.UP	OBSZARY USŁUGOWE	UP	0,21	KRZYWE
III.1.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	14,81	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.2.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	3,02	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.3.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	9,92	WYCHODNE
III.4.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	18,32	PRZEBRÓD
III.5.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	3,61	PODDUBÓWEK
III.6.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	2,50	KUKÓW
III.7.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	1,90	KUKÓW
III.8.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	2,43	KUKÓW
III.9.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	6,37	BIAŁA WODA
III.10.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	4,73	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.11.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	3,95	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.12.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	6,16	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.13.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	0,86	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.14.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	5,34	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.15.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	1,83	PRZEBRÓD
III.16.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	7,35	DUBOWO DRUGIE
III.17.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	1,8057	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.18.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	1,3221	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.19.U	OBSZARY USŁUGOWE	U	0,9771	KRZYWE
III.20.U	OBSZARY USŁUGOWE		7,1089	DUBOWO DRUGIE

Symbol jednostki urbanistycznej	Przeznaczenie	Symbol wiodących funkcji	pow. [ha]	obręb geodezyjny / miejscowość
III.1.U/MN	OBSZARY USŁUGOWE I MIESZKANIOWE	U/MN	40,77	KUKÓW
III.2.U/MN	OBSZARY USŁUGOWE I MIESZKANIOWE	U/MN	16,69	KUKÓW
III.3.U/MN	OBSZARY USŁUGOWE I MIESZKANIOWE	U/MN	19,66	KUKÓW
III.4.U/MN	OBSZARY USŁUGOWE I MIESZKANIOWE	U/MN	18,09	BRÓD NOWY
III.5.U/MN	OBSZARY USŁUGOWE I MIESZKANIOWE	U/MN	14,30	BIAŁA WODA
III.1.MW	OBSZARY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ	MW	0,75	PRZEBRÓD
III.2.MW	OBSZARY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ	MW	4,55	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.1.RM/MN/U	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	RM/MN/U	8,6073	TURÓWKA NOWA
III.2.RM/MN/U	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	RM/MN/U	4,3038	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.3.RM/MN/U	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	RM/MN/U	6,95	TURÓWKA NOWA
III.4.RM/MN/U	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	RM/MN/U	3,4407	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.5.RM/MN/U	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	RM/MN/U	12,7105	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.1.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	5,64	BIAŁA WODA
III.2.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	18,54	BIAŁA WODA
III.3.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	9,49	BIAŁA WODA
III.4.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	6,25	BIAŁA WODA
III.5.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	2,83	BIAŁA WODA
III.6.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	4,39	BIAŁE
III.7.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	1,64	BIAŁE
III.8.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	19,11	DUBOWO DRUGIE
III.9.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	11,37	DUBOWO DRUGIE
III.10.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	3,16	KORKLINY
III.11.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	10,13	KORKLINY
III.12.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	2,76	KOROBIEC
III.13.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	3,76	KOROBIEC

Symbol jednostki urbanistycznej	Przeznaczenie	Symbol wiodących funkcji	pow. [ha]	obręb geodezyjny / miejscowość
III.14.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	3,04	KOROBIEC
III.15.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	7,53	KROPIWNE STARE
III.16.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	0,71	KROPIWNE STARE
III.17.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	1,09	KROPIWNE STARE
III.18.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	5,63	KRZYWE
III.19.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	10,92	KRZYWE
III.20.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	5,74	KRZYWE
III.21.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	4,49	MAŁA HUTA
III.22.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	3,58	NIEMCOWIZNA
III.23.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	1,20	NIEMCOWIZNA
III.24.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	6,65	NIEMCOWIZNA
III.25.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	5,44	PODDUBÓWEK
III.26.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	9,53	PODDUBÓWEK
III.27.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	7,93	PODDUBÓWEK
III.28.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	4,91	PODDUBÓWEK
III.29.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	6,08	PODDUBÓWEK
III.30.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	4,55	PODDUBÓWEK
III.31.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	8,01	PODDUBÓWEK
III.32.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	7,72	PODDUBÓWEK
III.33.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	4,25	PRZEBRÓD
III.34.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	7,82	SOBOLEWO
III.35.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	2,13	SOBOLEWO
III.36.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	0,59	SOBOLEWO
III.37.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	1,59	SOBOLEWO
III.38.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	7,91	TRZCIANE

Symbol jednostki urbanistycznej	Przeznaczenie	Symbol wiodących funkcji	pow. [ha]	obręb geodezyjny / miejscowość
III.39.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	10,81	TRZCIANE
III.40.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	0,98	TURÓWKA NOWA
III.41.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	0,57	TURÓWKA NOWA
III.42.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	5,61	WASILCZYKI
III.43.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	3,37	WASILCZYKI
III.44.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	15,93	WYCHODNE
III.45.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	11,49	WYCHODNE
III.46.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	3,03	WYCHODNE
III.47.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	14,85	ZIELONE KRÓLEWSKIE
III.48.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	18,11	ZIELONE KRÓLEWSKIE
III.49.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	9,82	ŻYLINY
III.50.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	5,44	ŻYLINY
III.51.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	1,47	ŻYLINY
III.52.MN/RM	OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ	MN/RM	2,10	ŻYLINY
III.1.C	OBSZAR INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ (ciepłownictwo)	C	0,01	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.1.G	OBSZAR INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ (gazownictwo)	G	0,47	KUKÓW
III.2.G	OBSZAR INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ (gazownictwo)	G	1,94	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.1.O	OBSZAR INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ (gospodarowanie odpadami) z dopuszczeniem OZE	O	63,67	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.1.ZP	OBSZARY ZIELENI	ZP	35,98	SOBOLEWO
III.2.ZP	OBSZARY ZIELENI	ZP	0,90	SOBOLEWO
III.3.ZP	OBSZARY ZIELENI	ZP	22,61	SOBOLEWO
III.4.ZP	OBSZARY ZIELENI	ZP	8,37	PRZEBRÓD
III.5.ZP	OBSZARY ZIELENI	ZP	4,47	ZIELONE KAMEDULSKIE
III.6.ZP	OBSZARY ZIELENI	ZP	15,71	PODDUBÓWEK

Wyszczególnione powyżej przeznaczenia w poszczególnych jednostkach urbanistycznych wskazują dominujący i wiodący charakter tych obszarów. Stosując zapisy Studium np. na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w zależności od

charakteru terenu i jego istniejącego zagospodarowania oraz zapotrzebowań inwestycyjnych, możliwe jest ustalenie innego przeznaczenia kierując się zapisami zawartymi w punkcie III.2.1. niniejszego Studium, niekolidującego z przeznaczeniem wiodącym, stanowiącego jego uzupełnienie.

III.3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk

3.1. Obszary i zasady ochrony środowiska przyrodniczego

Podstawowym celem w zakresie środowiska przyrodniczego jest ochrona przyrody, co w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r., oznacza zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie zasobów i składników przyrody.
Ochrona przyrody jest częścią polityki ekologicznej państwa, jest obowiązkiem każdego człowieka, organów państwowych oraz samorządu terytorialnego, a także jednostek organizacyjnych oraz osób prawnych i fizycznych prowadzących działalność wpływającą na przyrodę.
Podstawowym warunkiem skutecznej realizacji polityki ekologicznej państwa jest respektowanie zasady zrównoważonego rozwoju w strategii i polityce w poszczególnych dziedzinach gospodarowania.
Ochrona zasobów środowiska realizowana jest na podstawie ustawy oraz przepisów szczególnych.
Szczegółowe zasady ochrony wód określają przepisy ustawy - Prawo wodne.
Szczegółowe zasady gospodarowania złożem kopaliny i związanej z eksploatacją złoża ochrony środowiska określają przepisy ustawy - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 868 z późn. zm.).
Szczegółowe zasady ochrony srodowiska i wytyczne ich określania w planach miejscowych, wynikające z potrzeb ochrony środowiska:
1) ochrony obszarów i obiektów o wartościach przyrodniczych, krajobrazu, zwierząt i roślin zagrożonych wyginięciem oraz drzew, krzewów i zieleni – zgodnie z przepisami ustawy o ochronie przyrody;
2) ochrony lasów - zgodnie z przepisami ustawy o lasach;
3) ochrony dziko występujących zwierząt - zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym, ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody , ustawy z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie, a także ustawy z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim;
4) ochrony zwierząt gospodarskich i domowych - zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt;

5) ochrony gruntów rolnych i leśnych - zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.
Ochrona środowiska dotyczy całego obszaru gminy Suwałki. Ochrona przyrody dotyczy obszarów wyznaczonych na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

3.1.1. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, w szczególności przez:
1) ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, w tym na terenach eksploatacji złóż kopalin, i racjonalnego gospodarowania gruntami;
2) uwzględnianie obszarów występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż;
3) zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni;
4) uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej;
5) zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych;
5a) uwzględnianie potrzeb w zakresie zapobiegania ruchom masowym ziemi i ich skutkom;
6) uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.
W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, przy przeznaczaniu terenów na poszczególne cele oraz przy określaniu zadań związanych z ich zagospodarowaniem w strukturze wykorzystania terenu, ustala się proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie na nich równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia.
W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określa się także sposób zagospodarowania obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka, klęsk żywiołowych oraz ruchów masowych ziemi.
W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu uwzględnia się w szczególności ograniczenia wynikające z:

1) ustanowienia w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55) parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody oraz ich otulin;
2) utworzenia obszarów ograniczonego użytkowania lub stref przemysłowych;
2a) wyznaczenia obszarów cichych w aglomeracji oraz obszarów cichych poza aglomeracją;

3) ustalenia w trybie przepisów ustawy - Prawo wodne warunków korzystania z wód regionu wodnego i zlewni oraz ustanowienia stref ochronnych ujęć wód, a także obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych.

W obrębie zwartej zabudowy wsi jest zabroniona budowa zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Rozbudowa takich zakładów jest dopuszczalna pod warunkiem, że doprowadzi ona do ograniczenia zagrożenia dla zdrowia ludzi, w tym ograniczenia wystąpienia poważnych awarii przemysłowych

Przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska regulują ochronę komponentów środowiska, w następujący sposób:

1. Ochrona powietrza polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości , w szczególności przez:
   1) utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach;
   2) zmniejszanie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane;
   3) zmniejszanie i utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej poziomów docelowych albo poziomów celów długoterminowych lub co najmniej na tych poziomach.
2. Ochrona wód polega na zapewnieniu ich jak najlepszej jakości, w tym utrzymywanie ilości wody na poziomie zapewniającym ochronę równowagi biologicznej, w szczególności przez:
   1) utrzymywanie jakości wód powyżej albo co najmniej na poziomie wymaganym w przepisach;
   2) doprowadzanie jakości wód co najmniej do wymaganego przepisami poziomu, gdy nie jest on osiągnięty.
3. Ochrona powierzchni ziemi polega na:
   1) racjonalnym gospodarowaniu;
   2) zachowaniu funkcji środowiskowych, gospodarczych, społecznych i kulturowych;
   3) zapobieganiu zanieczyszczeniu substancjami powodującymi ryzyko oraz na remediacji;
   4) zachowaniu jak najlepszego stanu gleby;
   5) minimalizacji stopnia i łagodzeniu skutków zasklepienia gleby;
   6) zapobieganiu ruchom masowym ziemi i ich skutkom;
   7) przeciwdziałaniu niekorzystnym zmianom naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.
4. Ochrona przed hałasem – zgodnie z ustaleniami zawartymi w punkcie III.3.1.3.
5. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi – zgodnie z ustaleniami zawartymi w punkcie III.3.1.3.
6. Złoża kopalin podlegają ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, w tym kopalin towarzyszących.
7. Ochrona zwierząt oraz roślin polega na:

1) zachowaniu cennych ekosystemów, różnorodności biologicznej i utrzymaniu równowagi przyrodniczej;

2) tworzeniu warunków prawidłowego rozwoju i optymalnego spełniania przez zwierzęta i roślinność funkcji biologicznej w środowisku;

3) zapobieganiu lub ograniczaniu negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogłyby niekorzystnie wpływać na zasoby oraz stan zwierząt oraz roślin;
4) zapobieganiu zagrożeniom naturalnych kompleksów i tworów przyrody.
Na terenie gminy istnieje wyznaczona strefa przemysłowa wchodząca w skład Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Jednocześnie wyznaczone zostały inne tereny przemysłowe.

3.1.2. Zasady ochrony przyrody

Ochrona przyrody, w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody.
Formami ochrony przyrody podlegającymi ochronie, na terenie gminy Suwałki są:

1) Wigierski Park Narodowy wraz z otuliną,
2) obszary chronionego krajobrazu:
   - Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Północnej Suwalszczyzny" zgodnie z Uchwałą Nr XII/88/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 r. zmieniony Uchwałą Nr L/468/18 i Uchwałą Nr XVIII/216/2020 w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Północnej Suwalszczyzny"
   - Obszar Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie" zgodnie z Uchwałą Nr XII/89/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 r. zmieniony Uchwałą Nr L/467/18 w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie"
   - Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospudy" zgodnie z Uchwałą Nr XII/90/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 r.
   - Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Sejneńskie" zgodnie z Uchwałą Nr Nr XII/94/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 r. zmieniony Uchwałą Nr L/469/18 w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Sejneńskie"
3) obszary Natura 2000:
   - Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 (OSO) – „Puszcza Augustowska" PLB200002 – na terenie gminy pow. ok. 9560 ha
   - projektowany Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 (SOO) – „Jeleniewo" PLH200001 – na terenie gminy pow. ok. 773 ha
   - projektowany Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 (SOO) – „Ostoja Wigierska" PLH200004 – na terenie gminy pow. ok. 8625 ha
   - projektowany Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 (SOO) – „Pojezierze Sejneńskie" PLH200007 – na terenie gminy pow. ok. 51 ha
   - projektowany Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 (SOO) – „Ostoja Augustowska" PLH200005 – na terenie gminy pow. ok. 2296 ha.
4) pomniki przyrody (wskazane w punkcie II.10.1.5)

Zasady ochrony obowiązujące dla ww. terenów wynikają z przepisów odrębnych, które zostały opisane w punkcie II.10 niniejszego studium.
Wynikająca z przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody ochrona gatunkowa obejmuje okazy gatunków oraz siedliska i ostoje roślin, zwierząt i grzybów.
Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.
Na terenie gminy Suwałki występują okazy gatunków oraz siedliska i ostoje roślin, zwierząt i grzybów określone w drodze rozporządzenia.
W celu utrzymania wysokiej jakości środowiska przyrodniczego gminy, w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego wyznaczono główny korytarz ekologiczny GKPn–4A Puszcza Augustowska – Puszcza Romincka, który stanowi powiązanie obszarów węzłowych sieci ekologicznej województwa i kraju między sobą, a także ich powiązania z sieciami ekologicznymi województw sąsiednich, kraju i Europy oraz obszar węzłowy GKPn-4 Puszcza Augustowska, który pełni funkcję biocentrum o najwyższych walorach ekologicznych. Obszary te stanowią istotny element przestrzennej struktury spójności sieci ekologicznej Natura 2000, określając czy istnieje możliwość wystąpienia zakłóceń w jego funkcjonowaniu.
W ramach transgranicznej współpracy w zakresie ochrony i kształtowania środowiska państw ościennych na terenie gminy zlokalizowany jest Transgraniczny Obszar Chroniony Trzy Puszcze, który obejmuje Wigierski Park Narodowy oraz OCHK Puszcza Augustowska i Pojezierze Sejneńskie.

3.1.3. **Kierunki ochrony przed hałasem, wibracjami i elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym**

Ochrona przed hałasem, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez:

1) utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie;
2) zmniejszanie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

1) utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach;
2) zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Ustala się ogólne zasady w tym zakresie:

1) eliminowanie z terenów zamieszkanych ponadnormatywnych źródeł hałasu poprzez zmianę technologii i urządzeń.
2) ustalenie w planach miejscowych dopuszczalnych natężeń hałasu.
3) określenie zasad i warunków lokalizacji nowej zabudowy, szczególnie w stosunku do drogi krajowej i dróg wojewódzkich, linii kolejowej oraz linii elektroenergetycznych wysokich napięć.
4) zabezpieczenie zabudowy mieszkaniowej przed hałasem komunikacyjnym poprzez budowę obwodnic lub instalację zabezpieczeń technicznych.
5) zachowanie odpowiednich stref ochronnych od przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko, m.in.: linii WN, stacji elektroenergetycznych oraz urządzeń radiokomunikacji i radiolokacji, turbin wiatrowych, które winny być uszczegółowione w planach zagospodarowania przestrzennego.
6) wzmocnienie działań mających na celu ograniczenie uciążliwości transportu kolejowego będącej efektem modernizacji linii kolejowej E-75 (modernizacja ma na celu zwiększenie prędkości oraz wzrost natężenia ruchu pociągów) poprzez wyznaczanie, w bezpośrednim sąsiedztwie terenów kolejowych, terenów o funkcjach niepodlegających ochronie akustycznej tj. zabudowy usługowej, obiektów produkcyjnych w tym składów i magazynów, komunikacji drogowej, parkingów i infrastruktury technicznej. Zagospodarowanie terenów sąsiadujących z liniami kolejowymi oraz wszelkie zamierzenia inwestycyjne planowane do realizacji w ich sąsiedztwie winny być zgodnie z przepisami odrębnymi w tym z ustawą z dnia 28.03.2003 r. o transporcie kolejowym, rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych,
7) wprowadzenie zakazu lokalizacji nowej zabudowy podlegającej ochronie akustycznej w bezpośrednim sąsiedztwie terenów kolejowych,
8) zabezpieczenie zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanej w sąsiedztwie terenów kolejowych przed hałasem poprzez zastosowanie właściwych zabezpieczeń w budynkach.

III.4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Zakres oraz obowiązki ochrony zabytków oraz opieki nad nimi określa Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 282 z późn. zm.)
Formami ochrony zabytków są:

1) wpis do rejestru zabytków;

1a) wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa;
2) uznanie za pomnik historii;
3) utworzenie parku kulturowego;
4) ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Zabytkiem, zgodnie z ww. ustawą, jest nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową.

Ochrona zabytków, zgodnie z ww. ustawą, polega, w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu:

1) zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;
2) zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;
3) udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków;
4) przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę;
5) kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;
6) uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.

Opieka nad zabytkiem sprawowana przez jego właściciela lub posiadacza polega, w szczególności, na zapewnieniu warunków:

1) naukowego badania i dokumentowania zabytku;
2) prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku;
3) zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie;
4) korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości;
5) popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury.

Ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania:

1) zabytki nieruchome;
2) zabytki ruchome;
3) zabytki archeologiczne.

Na terenie Gminy Suwałki znajdują się zabytki podlegające ochronie i opiece, ujęte w Wojewódzkiej ewidencji zabytków nieruchomych (51 zabytków), spośród których 24 zabytki wpisane są do Rejestru zabytków:

nr ewid.	l.p.	miejscowość	gmina	adres	zabytek	nr rej
5311	1	Biała Woda	Suwałki	Biała Woda nr 11	budynek gospodarczy - stodoła nr 11	

nr ewid.	l.p.	miejscowość	gmina	adres	zabytek	nr rej
5312	2	Biała Woda	Suwałki	Biała Woda nr 32	budynek gospodarczy - obora w zagrodzie nr 32	
5313	3	Huta	Suwałki		zespół dworski	945 z dn. 04.01.1993 r.
5314	4	Huta	Suwałki		Dwór	945 z dn. 04.01.1993 r.
5315	5	Huta	Suwałki		Brama	945 z dn. 04.01.1993 r.
5316	6	Huta	Suwałki		dawny park /sad/	945 z dn. 04.01.1993 r.
5317	7	Huta	Suwałki		pozostałości po dawnej hucie szkła - stanowisko archeologiczne	945 z dn. 04.01.1993 r.
5319	9	Kuków-Folwark	Suwałki		zespół-dworsko-folwarczno-ogrodowy	
5320	10	Kuków-Folwark	Suwałki		dwór	
5321	11	Leszczewek	Suwałki		cemantarz wojenny z I wojny św.	353 z dn. 01.03.1983 r.
5322	12	Magdalenowo	Suwałki		cmentarz parafialny rzymskokatolicki	620 z dn. 11.01.1989 r.
5323	13	Osinki	Suwałki	Osinki nr 3	budynek gospodarczy, obora w zagrodzie nr 3	
5324	14	Płociczno-Osiedle	Suwałki		cmentarz wojenny z I wojny św.	
5325	15	Płociczno-Osiedle	Suwałki		kolonia robotnicza, zespół domów mieszkalnych	
5326	16	Płociczno-Osiedle	Suwałki		budynek mieszkalny, tzw. dwojak	
5327	17	Płociczno-Osiedle	Suwałki		budynek mieszkalny, tzw. czworak	
5328	18	Płociczno-Tartak	Suwałki		zespół komunikacyjny wąskotorowej kolei leśnej (od stacji Płociczno do szosy Sejny-Augustów wraz z przyległym terenem do torów: 100 m w terenie zabudowanym i zalesionym, 500 m w terenie niezabudowanym)	857 z dn. 07.11.1991 r.
5329	19	Płociczno-Tartak	Suwałki		budynki parawozowni i zakładów naprawczych - zespół komunikacyjny wąskotorowej kolei leśnej (od stacji Płociczno do szosy Sejny-Augustów wraz z przyległym terenem do	857 z dn. 07.11.1991 r.

nr ewid.	l.p.	miejscowość	gmina	adres	zabytek	nr rej
					torów: 100 m w terenie zabudowanym i zalesionym, 500 m w terenie niezabudowanym)	
5330	20	Płociczno-Tartak	Suwałki		mosty i przepusty - zespół komunikacyjny wąskotorowej kolei leśnej (od stacji Płociczno do szosy Sejny-Augustów wraz z przyległym terenem do torów: 100 m w terenie zabudowanym i zalesionym, 500 m w terenie niezabudowanym)	857 z dn. 07.11.1991 r.
5331	21	Płociczno-Tartak	Suwałki		zespół tartacznych budynków urzędowo-mieszkalnych	
5332	22	Płociczno-Tartak	Suwałki		budynek mieszkalny nr 12	
5333	23	Płociczno-Tartak	Suwałki		budynek mieszkalny nr 15	
5334	24	Płociczno-Tartak	Suwałki		budynek administracyjno - mieszkalny nr 17	
5335	25	Płociczno-Tartak	Suwałki		d. budynek biurowy składu handlowo-rozdzielczego	
5336	26	Płociczno-Tartak	Suwałki		budynek ekipy nadzoru techn.	
5337	27	Płociczno-Tartak	Suwałki		budynek mieszkalny-leśniczówka	
5338	28	Poddubówek	Suwałki	Poddubówek nr 25	budynek mieszkalny-chałupa nr 25	
5339	29	Poddubówek	Suwałki	Podduóbwek nr 32	budynek gospodarczy w zagrodzie nr 32	
5340	30	Podżyliny	Suwałki		cmentarz parafialny rzymskokatolicki	
5341	31	Potasznia	Suwałki	Potasznia nr 5	budynek mieszkalny - chałupa nr 5	
5342	32	Sobolewo	Suwałki		cemantarz ewangelicki rodzinny	
5343	33	Sobolewo	Suwałki		młyn	
5344	34	Stary Folwark	Suwałki		budynek stacji hydrobiologicznej	
5345	35	Stary Folwark	Suwałki		schronisko I	A - 263 z dn. 30.12.2009 r.
5346	36	Stary Folwark	Suwałki		schronisko II	

nr ewid.	l.p.	miejscowość	gmina	adres	zabytek	nr rej
5347	37	Taciewo	Suwałki		cmenatarz wojenny z okresu II woj. św.	
5348	38	Wigry	Suwałki		zespół pokamedulski	3 z dn. 09.02.1979 r.
5349	39	Wigry	Suwałki		kościół parafialny p.w. Niepokalanego Poczęcia NP. Marii	3 z dn. 09.02.1979 r.
5350	40	Wigry	Suwałki		dom królewski	3 z dn. 09.02.1979 r.
5351	41	Wigry	Suwałki		kaplica kancelarska	3 z dn. 09.02.1979 r.
5352	42	Wigry	Suwałki		dom furtiana	3 z dn. 09.02.1979 r.
5353	43	Wigry	Suwałki		plebania i budynek gospodarczy	3 z dn. 09.02.1979 r.
5354	44	Wigry	Suwałki		17 eremów i murowany budynek eremu kamedułów	3 z dn. 09.02.1979 r.
5355	45	Wigry	Suwałki		wieża zegarowa	3 z dn. 09.02.1979 r.
5356	46	Wigry	Suwałki		wieża schodowa	3 z dn. 09.02.1979 r.
5357	47	Wigry	Suwałki		mury oporowe	3 z dn. 09.02.1979 r.
5358	48	Wigry	Suwałki		półwysep Wigierski	
5359	49	Zielone Drugie	Suwałki		cmentarz ewangelicki	
5360	50	Żyliny	Suwałki		zespół kościoła parafialnego p.w. MB Częstochowskiej	505 z dn. 20.04.1986 r.
5361	51	Żyliny	Suwałki		kościół parafialny p.w. MB Częstochowskiej	505 z dn. 20.04.1986 r.
5362	52	Żyliny	Suwałki		dzwonnica przy kościele	505 z dn. 20.04.1986 r.

Gmina Suwałki posiada Gminną Ewidencję Zabytków, która obejmuje następujące obiekty:
Cimochowizna

1. Zagroda nr 2:
    a. dom, drewn., l.20. XX w.,
    b. stodoła, drewn., l. 20 XX w.

Czerwony Folwark

2. Pozostałości folwarku: dwór, XIX/XX wieku, przebudowany.

Gawarzec

3. Zespół leśniczówki:
    a. leśniczówka, drewn. pocz. XX w. Przebudowana.
    b. Budynek gospodarczy, l. 30. XX w.
    c. Stodoła /stajnia, l. 30. XX w.

Huta

4. Zespół dworsko-ogrodowy, nr rej. zabytków 945:
    a. dwór, mur., ok. 1870 r.
    b. brama wjazdowa, mur. pocz. XVIII w.
    c. spichlerz, mur., 1858 r.
    d. dwojak, drewn., 1905 r.
    e. park, XIX i XX w.

Krzywe

5. Dom nr 26, drewn., ok. 1938.
6. Dom nr 34, drewn., ok. 1934.
7. Dom nr 61, drewn., ok. 1922.
8. Dom nr 73, drewn., ok. 1930.
9. Zespół gajówki:
    a. gajówka, drewn., l. XX w.
    b. budynek gospodarczy, l. XX w.
    c. stodoła l. 30. XX w.

Leszczewek

10. Gajówka, l. 2. XX w.
11. Cmentarz wojenny z I wojny światowej, nr rejestru zabytków 353.
12. Pozostałości dwóch wapienników, XVIII w.
13. Dom letniskowy nad jeziorem Czarnym, drewn. pocz. XX w

Magdalenowo

14. Cmentarz rzymskokat. XVIII-XIX w.

Płociczno

15. Leśniczówka, drewn., l. 30. XX w.
16. Zespół gajówki;
    a. gajówka, drewn., ok. 1907 r.
    b. budynek gospodarczy, l. 20. XX w.
    c. Stodoła, l. 20. XX w.
17. Budynek robotników leśnych (nr 7), drewn., l. 30. XX w.
18. Osada robotników leśnych; 22 budynki mieszkalne, drewn., 1935-1938 r.
19. Cmentarz wojenny z I wojny światowej.
20. Zespół wąskotorowej kolei leśnej w Płocicznie od stacji Płociczno do szosy Augustów-Sejny, po 1915 r., nr rejestru zabytków A-857.

Poddubówek

21. Zagroda nr 29:
    a. dom, drewn., ok. 1880 r.
    b. spichlerz, drewn., 1920 r.
22. Spichlerz w zagrodzie nr 41, drewn., 2 poł. XIX w.
23. Magazyn uli w zagrodzie nr 25, drewn., 1924 r.

Samle I

24. Gajówka, l. 20. XX w.

Samle II

25. Gajówka, l. 20. XX w.

Sobolewo

26. Szkoła, drewn. l. 30. XX w.
27. Dom nr 40, drewn., l. 30. XX w.
28. Młyn wodny, mur., l. 20. XX w.
29. Cmentarz ewangelicki, XIX w.

Stary Folwark

30. Stacja hydrobiologiczna, mur. 1927-1929.
31. Budynek PTTK, mur., 1935 r.
32. Schronisko turystyczne, drewn., 1928 r.

Tartak

33. Wylęgarnia ryb, mur. l. 30. XX w.

Wigry

34. Zespół poklasztorny Kamedułów, nr rejestru zabytków 3:
    a. kościół, obecnie parafialny p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP, mur., 1704-1745 r., odbudowany,
    b. 12 eremów, mur. rekonstruowane,
    c. refektarz, mur., częściowo rekonstruowany,
    d. dom furtiana, rekonstruowana,
    e. wieża zegarowa, mur., rekonstr.,
    f. brama wjazdowa, mur., rekonstr.,
    g. mury oporowe, XVII-XIX wiek, częściowo rekonstruowane po 1958 r.
    h. wieża schodowa, mur., rekonstr.,
    i. wieża ogrodowa, mur., rekonstr.,
    j. Dom Królewski, mur., rekonstr.,
    k. Kaplica Kanclerska, mur., rekonstr.

Zielone Drugie

35. Cmentarz ewangelicki, XIX w.

Żabcinek

36. Dom mieszkalny, drewn.-mur., ok. 1870 r., przebud. l. 70-80. XX w.

Żyliny

37. Zespół kościoła parafii rzymskokatolickiej p.w. MB Częstochowskiej, nr rej. zab. 505:
    a. kościół, drewn., ok. 1926 r.
    b. dzwonnica, drewn., ok. 1926 r.
    c. mur przykościelny, kamień, l. 20. XX w.

Wymienione zabytki nieruchome, które nie są wpisane do rejestru zabytków są ujęte w gminnej ewidencji zabytków.

Prace modernizacyjne, remontowe lub rozbiórkowe przy zabytkach nie wpisanych do rejestru zabytków a ujętych w gminnej ewidencji zabytków, mogą być prowadzone po uzyskaniu opinii Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Dopuszcza się rozbiórkę budowli znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, a nie wpisanych do rejestru zabytków, gdy jest to uzasadnione względami technicznymi lub planistycznymi. W tym przypadku inwestor jest zobowiązany przekazać Podlaskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków stosowną dokumentację inwentaryzacyjną obiektu.

Dla ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytkowego oraz dóbr kultury współczesnej należy prowadzić różnorodne działania.
W celu ochrony zabytków archeologicznych:

- kontynuować powierzchniowe badania,
- przeprowadzić weryfikacje AZP,
- oznaczyć w planach zagospodarowania przestrzennego Gminy Suwałki wszystkie stanowiska archeologiczne oraz obszary nie objęte AZP lub wymagające weryfikacji,
- objąć ochroną konserwatorską i oznaczyć następujące obiekty: zespół nawodny w Osinkach.

Działania na rzecz historii regionu (gminy) powinny polegać na:

- popularyzowaniu w szkołach (i ewentualnie w gminnych ośrodkach kultury) wiedzy o historii regionalnej, uwzględniając ważne wydarzenia oraz postacie zasłużone dla danego terenu lub miejscowości,
- współpracy z Muzeum Okręgowym w Suwałkach, Wigierskim Parkiem Narodowym oraz lokalnymi stowarzyszeniami w zakresie popularyzacji pradziejów i historii Suwalszczyzny, z uwzględnieniem dziejów poszczególnych wsi i osad,
- utrzymaniu w dobrym stanie miejsc pamięci narodowej.

Działania na rzecz obiektów sakralnych i zabytków ruchomych.
Stan kościołów nie wymaga natychmiastowych prac konserwatorskich. Na bieżąco należy chronić drewniane elementy wyposażenia przed owadami żerującymi na drewnie.
Osobnym zagadnieniem jest sprawa krzyży przydrożnych, licznie występujących w różnych częściach gminy. Konieczna jest ich szczegółowa inwentaryzacja, a w dalszej kolejności opracowanie programu ich konserwacji. W przypadku krzyży metalowych niezbędne jest odrdzewienie i zabezpieczenie przed korozją.
Działania na rzecz zabytków nieruchomych:

- objąć ochroną konserwatorską otoczenie klasztoru Wigierskiego na terenie Półwyspu Wigierskiego,

Działania na rzecz osadnictwa wiejskiego (ruralistyka) oraz budownictwa wiejskiego i leśnego powinny polegać na:

- wprowadzeniu zakazu lokalizacji budynków w miejscach eksponowanych (np. na wzniesieniach),
- w miarę możliwości utrzymaniu historycznego przebiegu dróg i ich nawierzchni.

Działania na rzecz cmentarzy:

- przeprowadzić rewaloryzację cmentarzy i mogił z I i II wojny światowej oraz umieścić tablice informacyjne o tych miejscach.

Na terenie gminy funkcjonują m.in. Ośrodek Kultury Gminy Suwałki z siedzibą w Krzywem, Fundacja Wigry Pro przy Klasztorze Kamedułów Wigierskich, Muzeum Wigier im. Alfreda Lityńskiego Wigierskiego Parku Narodowego. Istniejące ośrodki kulturotwórcze będą rozwijały działalność merytoryczną i infrastrukturalną. Funkcje kulturotwórcze pełni też miasto Suwałki. Dlatego istnieje potrzeba wsparcia działań na rzecz:

- kultywowania lokalnych i regionalnych tradycji,
- prowadzenia zajęć z ginących zawodów,
- utworzenia gminnej i wiejskich izb etnograficznych (np. w szkołach),
- organizacji festynów ludowych,
- popularyzowania i utrwalania kamedulskiego i jaćwieskiego dziedzictwa.

Stanowiska archeologiczne

Na terenie gminy występuje 229 stanowisk archeologicznych. Wśród nich znajdują się stanowiska o charakterze cmentarzysk, śladów osadnictwa i osad. W granicach gminy zlokalizowane są stanowiska archeologiczne różnego pochodzenia kulturowego a także z różnych okresów historycznych.

Stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków z terenu Gminy Suwałki obejmują 3 obiekty:

1. Osinki, st. 1, gm. Suwałki – zespół osadniczy: grodzisko (st. 1) i osada (st. 1a) z II-VII w. n.e., dec. nr 670-1/12/69 z dn. 12.11.1969 r., nr rej. 92 (biał.), dec. nr WKZ-535/16/d/95 z dn. 16.01.1995 r., nr rej. 16 (suw.),
2. Osowa, st. 1, gm. Suwałki – cmentarzysko kurhanowe z III-V w. n.e., nr rej.C-70, dec. nr WKZ-535/17/d/95 z dn. 16.01.1995 r.,
3. Osowa, st. 2, gm. Suwałki – osada z okresu wpływów rzymskich dec. nr 670-1/26-28/72 z dn. 04.10.1972 r., nr rej. 173 oraz dec. nr 870-1/53-58/74 z dn. 18.11.1974 r., nr rej. 203 (biał.), dec. nr KI.WKZ 534/85a-c/d/90 z dn. 07.11.1980 r., nr rej. 85 (suw.)

Badania terenowe powierzchniowe przeprowadzone na przestrzeni lat 90 - tych oraz późniejszych, metodą AZP (Archeologiczne Zdjęcie Polski) wyodrębniły łącznie 217 stanowisk archeologicznych. Teren Gminy Suwałki zlokalizowany jest na siedemnastu obszarach AZP oznaczonych numerami: 15-83, 15-84, 15-85, 15-86, 16-83, 16-84, 16-85, 16-86, 17-83, 17-84, 17-85, 17-86, 18-83, 18-84, 18-85, 18-86, 19-84.

Lokalizacja i zasięg nieruchomego zabytku archeologicznego są oznaczone na rysunkach studium przy wykorzystaniu następujących oznaczeń graficznych:

- punkt (z oznaczeniem numeru stanowiska na obszarze i numeru obszaru AZP) – oznacza znalezisko pojedyncze, ślad osadnictwa lub stanowisko archeologiczne o powierzchni około 1 ara,
- okrąg (z oznaczeniem numeru stanowiska na obszarze i numeru obszaru AZP) o średnicy 5mm – oznacza stanowisko archeologiczne o powierzchni 0,02 – 0,5 ha,
- zakreskowana strefa obwiedziona linią (z oznaczeniem numeru stanowiska na obszarze i numeru obszaru AZP) – oznacza nieruchomy zabytek archeologiczny o powierzchni powyżej 0,5 ha – kształt znaku oddaje zarys granic stanowiska.

Wykaz stanowisk AZP na terenie Gminy Suwałki:

L.P.	Miejscowość	Obszar AZP	Nr stan. w miejsc.	Nr stan. na obsz.	działka
1	Biała Woda	16-84	1	23	
2	Bród Mały	17-83	2	86	
3	Bród Mały	17-83	1	85	
4	Bród Nowy	17-84	6	13	dz. 162
5	Bród Nowy	17-84	8	15	dz. 168
6	Bród Nowy	17-84	7	14	dz. 170
7	Bród Nowy	16-84	2	19	dz. 34
8	Bród Nowy	16-84	1	18	dz. 140
9	Bród Nowy	16-83	5	13	
10	Bród Nowy	16-83	4	12	
11	Bród Nowy	16-83	3	11	
12	Bród Stary	16-84	1	20	
13	Burdeniszki	17-86	8	18	
14	Burdeniszki	17-86	1	11	
15	Burdeniszki	17-86	2	12	
16	Burdeniszki	17-86	3	13	
17	Burdeniszki	17-86	4	14	
18	Burdeniszki	17-86	5	15	
19	Burdeniszki	17-86	10	20	
20	Burdeniszki	17-86	7	17	
21	Burdeniszki	17-86	9	19	
22	Burdeniszki	17-86	6	16	
23	Cimochowizna	18-85	5	4	
24	Cimochowizna	18-85	4	3	
25	Cimochowizna	18-85	2	2	
26	Cimochowizna	18-85	1	1	
27	Cimochowizna	18-85	3	5	
28	Czarnakowizna	16-83	3	9	dz. 129
29	Czarnakowizna	16-83	1	7	

L.P.	Miejscowość	Obszar AZP	Nr stan. w miejsc.	Nr stan. na obsz.	działka
30	Czarnakowizna	16-83	2	8	
31	Czerwony Folwark	17-86	2	3	
32	Czerwony Folwark	17-86	3	4	
33	Czerwony Folwark	18-86	5	1	
34	Czerwony Folwark	17-86	1	2	
35	Czerwony Folwark	17-86	4	5	
36	Gawrych Ruda	18-85	15	10	
37	Gawrych Ruda	19-85	9	9	
38	Gawrych Ruda	19-85	8	8	
39	Gawrych Ruda	18-85	17	12	
40	Gawrych Ruda	19-85	10	10	
41	Gawrych Ruda	19-85	5	5	
42	Gawrych Ruda	19-85	2	2	
43	Gawrych Ruda	19-85	4	4	
44	Gawrych Ruda	18-85	14	9	
45	Gawrych Ruda	19-85	6	6	
46	Gawrych Ruda	18-85	13	8	
47	Gawrych Ruda	19-85	7	7	
48	Gawrych Ruda	19-85	12	12	
49	Gawrych Ruda	19-85	1	1	
50	Gawrych Ruda	19-85	11	11	
51	Gawrych Ruda	19-85	3	3	
52	Gawrych Ruda Gawarzec	18-85	16	11	
53	Korkliny	17-83	11	83	
54	Korkliny	17-83	12	84	
55	Korkliny	17-83	10	82	
56	Korkliny	17-83	9	81	
57	Korkliny	17-83	8	80	
58	Korkliny	17-83	6	78	
59	Korkliny	17-83	1	52	
60	Korkliny	17-83	5	46	
61	Korkliny	17-83	3	41	
62	Korkliny	17-83	7	79	
63	Korobiec	17-83	4	45	
64	Korobiec	17-83	2	44	
65	Korobiec	17-83	1	43	
66	Kropiwne Stare	17-83	12	34	
67	Kropiwne Nowe	17-83	2	56	
68	Kropiwne Nowe	17-83	1	55	

L.P.	Miejscowość	Obszar AZP	Nr stan. w miejsc.	Nr stan. na obsz.	działka
69	Kropiwne Nowe	17-83	3	57	
70	Kropiwne Stare	17-83	19	50	
71	Kropiwne Stare	17-83	18	49	
72	Kropiwne Stare	17-83	17	39	
73	Kropiwne Stare	17-83	16	38	
74	Kropiwne Stare	17-83	15	37	
75	Kropiwne Stare	17-83	13	35	
76	Kropiwne Stare	17-83	20	51	
77	Kropiwne Stare	17-83	11	33	
78	Kropiwne Stare	17-83	10	32	
79	Kropiwne Stare	17-83	9	31	
80	Kropiwne Stare	17-83	8	30	
81	Kropiwne Stare	17-83	7	29	
82	Kropiwne Stare	17-83	6	28	
83	Kropiwne Stare	17-83	5	27	
84	Kropiwne Stare	17-83	4	26	
85	Kropiwne Stare	17-83	3	25	
86	Kropiwne Stare	17-83	2	24	
87	Kropiwne Stare	17-83	1	23	
88	Kropiwne Stare	17-83	14	36	
89	Krzywe	17-84	1	3	dz. 524
90	Krzywe	17-85	2	16	
91	Krzywe	17-85	3	17	
92	Krzywe	17-85	4	18	
93	Krzywe	17-85	5	19	
94	Krzywe	17-85	6	20	
95	Krzywe	17-85	7	21	
96	Krzywe	17-85	8	22	
97	Krzywe	17-85	9	23	
98	Krzywe	17-84	11	31	dz. 112, 113
99	Krzywe	17-84	10	30	
100	Kuków	17-83	7	98	
101	Kuków	17-83	6	92	
102	Kuków	17-83	5	91	
103	Kuków	17-83	4	90	
104	Kuków	17-83	3	89	
105	Kuków	17-83	2	88	
106	Kuków	17-83	1	87	
107	Kuków Folwark	17-83	3	99	

L.P.	Miejscowość	Obszar AZP	Nr stan. w miejsc.	Nr stan. na obsz.	działka
108	Kuków Folwark	16-83	2	18	dz. 1/6, 1/8
109	Kuków Folwark	16-83	1	17	dz. 1/8
110	Leszczewek	17-85	1	27	
111	Leszczewek	17-85	3	29	
112	Leszczewek	17-85	2	28	
113	Leszczewo	17-85	1	24	
114	Leszczewo	17-85	3	26	
115	Leszczewo	17-85	2	25	
116	Lipniak	16-84	1	4	
117	Lipniak	16-84	2	5	dz. 38
118	Magdalenowo	17-86	1	21	
119	Magdalenowo	17-86	2	22	
120	Magdalenowo	17-86	3	23	
121	Mała Huta	17-85	5	13	
122	Mała Huta	17-85	6	14	
123	Mała Huta	17-85	4	12	
124	Mała Huta	17-85	3	11	
125	Mała Huta	17-85	2	10	
126	Mała Huta	17-85	1	9	
127	Mała Huta	17-85	7	15	
128	Niemcowizna	18-83	1	10	dz. 98
129	Nowa Wieś	16-84	2	11	dz. 138
130	Nowa Wieś	16-84	1	10	dz. 240
131	Okuniowiec	17-85	2	2	
132	Okuniowiec	17-85	1	1	
133	Okuniowiec	17-85	7	7	
134	Okuniowiec	17-84	9	51	dz. 120/4
135	Okuniowiec	17-85	8	8	
136	Okuniowiec	17-85	6	6	
137	Okuniowiec	17-85	5	5	
138	Okuniowiec	17-85	3	3	
139	Okuniowiec	17-85	4	4	
140	Osinki	16-84	3	5	
141	Osinki	16-84	8	8	dz. 64/1
142	Osinki	16-84	6	6	dz. 20/1
143	Osinki	16-84	4	6	
144	Osinki	16-84	2	4	
145	Osinki	16-84	1	2	
146	Osinki	16-84	1a	3	

L.P.	Miejscowość	Obszar AZP	Nr stan. w miejsc.	Nr stan. na obsz.	działka
147	Osinki	16-84	5	7	
148	Osinki	16-84	7	7	dz. 104/4, 98, 99/2, 101/2
149	Osinki	16-84	9	12	
150	Osinki	16-84	10	13	
151	Osowa	16-83	1	1	dz. 71
152	Osowa	16-83	2	2	dz. 71, 45, 47, 50
153	Osowa	16-83	3	3	
154	Osowa	16-83	4	4	dz. 71
155	Osowa	16-83	5	5	
156	Osowa	16-83	6	6	dz. 103, 104
157	Piertanie	17-86	1	6	
158	Piertanie	17-86	2	7	
159	Piertanie	17-86	5	10	
160	Piertanie	17-86	4	9	
161	Piertanie	17-86	3	8	
162	Płociczno	18-84	1	1	
163	Poddubówek	18-84	3	4	
164	Poddubówek	18-84	2	3	
165	Poddubówek	18-84	1	2	
166	Podkorkliny	17-83	2	47	
167	Podkorkliny	17-83	3	48	
168	Podkorkliny	17-83	1	40	
169	Potasznia	15-83	2	9	
170	Potasznia	15-83	3	10	dz. 25
171	Potasznia	15-83	4	11	dz. 19
172	Potasznia	15-83	5	12	dz. 11
173	Potasznia	15-83	6	13	dz. 80
174	Potasznia	16-83	1	10	dz. 241
175	Przebród	17-83	1	53	
176	Przebród	17-83	4	66	
177	Przebród	17-83	3	65	
178	Przebród	17-83	5	102	
179	Przebród	17-83	2	16	
180	Sobolewo	17-85	1	38	
181	Sobolewo	18-85	2	6	
182	Sobolewo Podleśne	18-85	1	7	
183	Stary Folwark	17-85	2	31	
184	Stary Folwark	17-85	1	32	

L.P.	Miejscowość	Obszar AZP	Nr stan. w miejsc.	Nr stan. na obsz.	działka
185	Stary Folwark	17-85	3	33	
186	Taciewo	16-83	1	16	dz. 173
187	Tartak	17-85	1	30	
188	Trzciane	17-83	6	74	
189	Trzciane	17-83	5	73	
190	Trzciane	17-83	4	72	
191	Trzciane	17-83	3	71	
192	Trzciane	17-83	2	70	
193	Trzciane	17-83	10	100	
194	Trzciane	17-83	9	77	
195	Trzciane	17-83	1	69	
196	Trzciane	17-83	8	76	
197	Trzciane	17-83	7	75	
198	Turówka Nowa	16-83	1	14	dz. 246
199	Turówka Stara	16-83	1	15	dz. 5/1, 5/2
200	Wigry	17-85	2	34	
201	Wigry	17-85	4	36	
202	Wigry	17-85	3	35	
203	Wigry	17-85	5	37	
204	Wigry	17-86	1	1	
205	Wychodne	17-83	5	68	
206	Wychodne	17-83	1	60	
207	Wychodne	17-83	3	62	
208	Wychodne	17-83	4	67	
209	Wychodne	17-83	2	61	
210	Zielone Kamedulskie	17-83	1	93	
211	Zielone Kamedulskie	17-83	5	101	
212	Zielone Kamedulskie	17-83	4	97	
213	Zielone Kamedulskie	17-83	2	94	
214	Zielone Kamedulskie	17-83	3	95	
215	Zielone Królewskie	17-83	1	63	
216	Zielone Królewskie	17-83	2	96	
217	Żyliny	17-83	1	5	
218	Żyliny	17-83	2	6	
219	Żyliny	17-83	3	7	
220	Żyliny	17-83	4	8	

L.P.	Miejscowość	Obszar AZP	Nr stan. w miejsc.	Nr stan. na obsz.	działka
221	Żyliny	17-83	5	9	
222	Żyliny	17-83	6	12	
223	Żyliny	17-83	7	13	
224	Żyliny	17-83	8	14	
225	Żyliny	17-83	9	15	
226	Żyliny	17-83	10	17	
227	Żyliny	17-83	11	18	
228	Żyliny	17-83	12	19	
229	Żyliny	17-83	13	20	

Dane otrzymane z WKZ Delegatura w Suwałkach

III.5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;

Ustala się wytyczne określania w planach miejscowych wykorzystania i rozwijania potencjału już istniejących systemów oraz koordynacji lokalnych i ponadlokalnych zamierzeń inwestycyjnych:

1) Jako naczelną zasadę rozwoju infrastruktury transportowej, przyjmuje się zapobieganie i likwidowanie kolizji między uciążliwościami komunikacyjnymi, a zabudową i środowiskiem przyrodniczym, poprzez stosowanie:
    a. właściwych relacji przestrzennych (odległości) między zabudową, a źródłami uciążliwości komunikacyjnych,
    b. środków technicznych zmniejszających oddziaływanie źródeł hałasu komunikacyjnego,
    c. środków technicznych zabezpieczających wody przed komunikacyjnymi zanieczyszczeniami sanitarnymi
2) Zakłada się wykorzystanie istniejącej sieci dróg przy dopuszczeniu korekt istniejącego przebiegu i zmiany parametrów w celu dostosowania do obowiązujących przepisów oraz zapewnienie spójności w zakresie m.in. szerokości pasów drogowych, szerokości jezdni i innych rozwiązań przestrzennych dla odcinków objętych poszczególnymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.
3) Dostosowanie parametrów układu transportowego do docelowego układu przestrzennego, który projektuje się w celu minimalizowania transportochłonności, maksymalnego wykorzystania przez mieszkańców publicznego transportu zbiorowego, zapewnienia rozwiązań przestrzennych ułatwiających się przemieszczanie pieszych i rowerzystów.
4) System zaopatrzenia w media terenu gminy (dot. infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej, gazowej, telefonicznej, teleinformatycznej itp.),

wymaga wykorzystania, rozbudowy i ewentualnej przebudowy istniejących sieci infrastruktury technicznej oraz budowy nowych sieci infrastruktury technicznej.

5) Zakłada się rozwój infrastruktury technicznej niezbędnej dla prawidłowego funkcjonowania wyznaczonych terenów budowlanych, głównie z wykorzystaniem pasów dróg gminnych i terenów wzdłuż dróg.
6) Lokalne i ponadlokalne zamierzenia inwestycyjne związane z systemami komunikacji i infrastruktury technicznej winny, w miarę możliwości, uwzględniać możliwość zagospodarowania terenów o ustalonym w planach miejscowych przeznaczeniu i możliwość realizacji przeznaczenia wskazanego w niniejszym studium.
7) Przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić przebieg istniejących urządzeń elektroenergetycznych ograniczając do minimum konieczność ich przebudowy. W przypadku kolizji projektowanych obiektów z urządzeniami elektroenergetycznymi należy je dostosować do projektowanego zagospodarowania przestrzennego terenu zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami. Przebudowa dotyczy nie tylko zmian tras linii elektroenergetycznych, lecz również wykonania odpowiednich obostrzeń i uziemień i powinna być realizowana w drodze umowy miedzy zainteresowanymi i PGE Dystrybucja S.A. Oddział Białystok. Warunki usunięcia kolizji linii 20 kV oraz 0,4 kV należy uzyskać w Rejonie Energetycznym Suwałki.

5.1. **Komunikacja drogowa**

Zakłada się :

- rozdzielenie w układzie drogowym docelowo funkcji obsługi ruchu od obsługi zagospodarowania, poprzez działania na rzecz wytworzenia czytelnego układu wyspecjalizowanych dróg i ulic (przebiegi, parametry techniczne i dostępność jezdni ulic muszą odpowiadać funkcjom przez nie pełnionym) w obsłudze różnych rodzajów ruchu.
- zapewnienie w miarę możliwości dostępności zewnętrznej gminy, w powiązaniach krajowych i regionalnych,
- usprawnienie powiązań wewnętrznych,
- zmniejszenie uciążliwości ruchu drogowego w obrębie Wigierskiego Parku Narodowego,
- poprawę warunków bezpieczeństwa ruchu, w tym pieszego i rowerowego,
- poprawę warunków obsługi przez komunikację zbiorową w powiązaniach wewnętrznych i zewnętrznych,
- poprawę obsługi transportu ładunków,
- poprawę i zróżnicowanie dostępności dla samochodów osobowych, poprawę warunków parkowania.

Gmina Suwałki powiązana będzie z obszarami zewnętrznymi istniejącym odcinkiem i projektowaną drogą ekspresową S61 o przebiegu "S8 (Ostrów Mazowiecka) - Łomża - Stawiski - Szczuczyn - Ełk - Raczki - Suwałki - Budzisko - granica państwa (Kowno)" i z Miastem Suwałki układem dróg wojewódzkich. Pozostałe połączenia z obszarem zewnętrznym odbywać się będą

siecią dróg powiatowych i lokalnych – gminnych. Przez Wigierski Park Narodowy nie mogą przebiegać drogi do przewozu ładunków niebezpiecznych.
Na rysunku Studium – kierunki zagospodarowania przestrzennego w skali 1:25000 wskazano lokalizację istniejącej i częściowo projektowanej drogi ekspresowej S61 o przebiegu "S8 (Ostrów Mazowiecka) - Łomża - Stawiski - Szczuczyn - Ełk - Raczki - Suwałki - Budzisko - granica państwa (Kowno)" wraz z jej przebiegiem w części północnej gminy Suwałki oraz lokalizację istniejących i projektowanych węzłów drogowych.
Stosowanie zjazdów na drodze ekspresowej jest zabronione.
W obszarze oddziaływania drogi ekspresowej S61 o przebiegu "S8 (Ostrów Mazowiecka) - Łomża - Stawiski - Szczuczyn - Ełk - Raczki - Suwałki - Budzisko - granica państwa (Kowno)" należy ograniczyć zabudowę przeznaczoną na stały pobyt ludzi, z uwagi na uciążliwości związane z hałasem:
- budynki jednokondygnacyjne zaleca się lokalizować w odległości nie mniejszej niż 90,0 m liczonej od zewnętrznej krawędzi jezdni,
- budynki wielokondygnacyjne zaleca się lokalizować w odległości nie mniejszej niż 110,0 m liczonej od zewnętrznej krawędzi jezdni,
- odległości te mogą być zmniejszone na etapie projektu budowlanego obwodnicy po opracowaniu raportu oddziaływania na środowisko i decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji.

Sieć dróg powiatowych na obszarze Gminy Suwałki wymaga korekt, inwestycji uzupełniających i zabezpieczających główne powiązania zewnętrzne i wewnętrzne.

Stan techniczny tych dróg wymaga jednak systematycznych działań zmierzających do poprawy ich nawierzchni, łuków, mostów i przepustów oraz prawidłowego odwadniania. Drogi powiatowe winny również być na równoprawnych zasadach udostępniane dla ruchu turystycznego, szczególnie na wyznaczonych trasach rowerowych.

Historycznie ukształtowana sieć dróg gminnych wymaga analizy pod kątem ustalenia ważności poszczególnych jej odcinków i dostosowania do tej hierarchii planów remontów, przebudowy lub likwidacji, uwzględniającej możliwości finansowe samorządów. Zakłada się, że drogi gminne będą sukcesywnie budowane, przebudowywane, modernizowane, rozbudowywane, w celu usprawnienia powiązań lokalnych i łatwiejszej dostępności do terenów położonych w zachodniej części gminy. Budowa nawierzchni utwardzonych w nadchodzących latach będzie jednym z ważniejszych zadań gminy, ze względu na niski stan techniczny wielu dróg lokalnych.
Zakłada się, że parkowanie samochodów odbywać się będzie w granicach własnych nieruchomości.

Przewiduje się budowę układu dróg rowerowych, na który składa się sieć dróg lokalnych wraz z siecią parkingów i wypożyczalni oraz przechowalni rowerów w szczególności poprzez podniesienie jakości istniejących szlaków rowerowych docelowo rozbudowując na nich ścieżki rowerowe.

Ścieżki rowerowe mogą być realizowane w postaci wydzielonych pasów jezdni, wydzielonych ścieżek oraz ulic ruchu mieszanego. Konieczna jest budowa elementów infrastruktury

uzupełniającej sieć dróg rowerowych takich jak: parkingi, stojaki i wiaty na rowery przed obiektami użyteczności publicznej, sklepami, punktami usługowymi i w obrębie terenów rekreacyjnych.

5.2. **Komunikacja kolejowa**

Planowana przebudowa Linii E-75 – „Rail Baltica" na odcinku Białystok – Ełk - Suwałki – Trakiszki -Granica Państwa z jednotorowej na dwutorową, zelektryfikowaną, dostosowaną w zależności od wariantu inwestycji do prędkości 160, 200 bądź 250 km/h, będzie wymuszała zmianę istniejących łuków i konieczność poszerzenia pasa kolejowego, bądź wytyczenia nowego pasa kolejowego. Niezbędne będą zmiany w zagospodarowaniu i skomunikowaniu terenów położonych wzdłuż linii kolejowej. Zakładany do przebudowy odcinek linii E75 obejmuje linie kolejowe:

- nr 38 odcinek Białystok – Ełk.
- nr 41 odcinek Ełk – Olecko,
- nr 39 Olecko-Suwałki,
- nr 51 Suwałki – Trakiszki – granica państwa.

Zakłada się również dalszą rewaloryzację kolei wąskotorowej i udostępnianie jej dla potrzeb turystyki.

Obecnie trwają prace w zakresie przygotowania projektu „Prace na linii E75 na odcinku Białystok – Suwałki – Trakiszki (granica państwa), etap II odcinek Ełk – Trakiszki (granica państwa)". W ramach Studium Wykonalności opracowywane są warianty z przebiegiem w nowym układzie linii kolejowych nr 39 i 51 oraz 40 i 517 na długości stacji Las Suwalski.

Planowana jest realizacja inwestycji polegającej na budowie niezależnego ciągu komunikacyjnego np. w formie bocznicy kolejowej, do wywozu kruszywa naturalnego z terenów w obrębie udokumentowanego złoża Potasznia.

Na terenie gminy Suwałki linia kolejowa nr 40 objęta jest zadaniem w ramach projektu „Poprawa bezpieczeństwa na skrzyżowaniach linii kolejowych z drogami" oznaczonym nr 1.066 na liście projektów podstawowych Krajowego Programu Kolejowego do 2023 roku.

Na liniach kolejowych nr 39, nr 40 i nr 51 realizowana jest zabudowa systemu ERTMS/GSM-R – w ramach projektu POIiŚ 5.1-20 „Budowa infrastruktury systemu ERTMS/GSM-R na liniach kolejowych PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w ramach NPW ERTMS". Przedmiotowy projekt zakłada budowę obiektów radiokomunikacyjnych m.in. w lokalizacjach: dz. ewid. nr 3 obr. Lipniak oraz dz. ewid. nr 180 obr. Okuniowiec wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz światłowodowych łączy i przyłączy telekomunikacyjnych. Ostateczna lokalizacja obiektów radiokomunikacyjnych będzie znana po wykonaniu przez Wykonawcę optymalizacji sieci i zatwierdzeniu projektów wykonawczych.

Ustalenia niniejszego Studium (a w dalszej kolejności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) nie powinno ograniczać m.in. zapewnienia bezpieczeństwa ruchu kolejowego oraz rozwoju i modernizacji sieci linii kolejowych. Niedopuszczalne jest lokalizowanie w terenie obiektów i urządzeń mogących w jakikolwiek sposób uniemożliwić, ograniczyć lub zagrażać bezpieczeństwu ruchu kolejowego.

Nowo wyznaczane lokalizacje terenów z przeznaczeniem na stały bądź czasowy pobyt ludzi ustala się w jak największej odległości od linii kolejowej tak, aby zapobiegać narażaniu ludzi na potencjalne nadmierne oddziaływanie akustyczne, co także minimalizuje możliwość występowania konfliktów społecznych.

Na terenach sąsiadujących z linią kolejową należy wzmocnić działania mające na celu ograniczenie uciążliwości transportu kolejowego, poprzez racjonalne planowanie przestrzenne, minimalizujące wpływ uciążliwości hałasu komunikacyjnego pochodzącego od linii kolejowych. Dla linii kolejowej należy zachować odległość planowanych inwestycji, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, w szczególności zgodnie z ustawą o transporcie kolejowym, a w bezpośrednim sąsiedztwie terenów kolejowych należy wykluczyć lokalizowanie nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, zabudowy zagrodowej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, terenów mieszkaniowo-usługowych, szpitali. Tereny z zabudową pełniącą takie funkcje, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, są terenami chronionymi akustycznie. Przy planowaniu przeznaczenia terenów w bezpośrednim sąsiedztwie terenów kolejowych należy wyznaczyć tereny o funkcjach niechronionych akustycznie tj. zabudowę usługową, obiekty produkcyjne w tym składy i magazyny, komunikację drogowa, parkingi, infrastrukturę techniczną. Zakazuje się odprowadzania wód opadowych na tereny kolejowe i korzystania z kolejowych urządzeń odwadniających oraz wprowadzania nieoczyszczonych i oczyszczonych ścieków bytowych na tereny kolejowe.

Ustala się konieczność wyznaczania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego linii zabudowy w odległości:

1. nie mniejszej niż 40 m od granicy obszaru kolejowego dla terenów: zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, zabudowy zagrodowej, rekreacyjno- wypoczynkowych, mieszkaniowo-usługowych;
2. nie mniejszej niż 60 m od granicy obszaru kolejowego dla terenów: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej, szpitali w miastach;
3. nie mniejszej niż 300 m od granicy obszaru kolejowego dla terenów: strefy ochronnej „A” uzdrowisk, szpitali poza miastem;

z założeniami:

- odpowiedniego usytuowania budynków na działce,
- stosowania stolarki okiennej o podwyższonej izolacji akustycznej,
- kształtowania bryły budynku w taki sposób, aby hałas komunikacyjny nie docierał z zewnątrz do wnętrza struktury zabudowanej,
- stosowania na elewacjach budynków rozwiązań architektonicznych o charakterze rozpraszającym,

- projektowania rozkładu pomieszczeń w budynkach, uwzględniającego najkorzystniejsze ich położenie w stosunku do źródeł hałasu. Obowiązek realizacji odpowiednich zabezpieczeń spoczywa na inwestorze

Ww. odległości mogą zostać skorygowane w oparciu o terenowe pomiary akustyczne na etapie planowania poszczególnych rodzajów zabudowy.

Ustala się możliwość realizacji zieleni towarzyszącej zabudowie, pomiędzy linią zabudowy a terenem kolejowym z zastrzeżeniem, że na gruntach w sąsiedztwie linii kolejowej, drzewa i krzewy mogą być usytuowane w odległości nie mniejszej niż 6 m od dolnej krawędzi nasypu albo górnej krawędzi przekopu albo od zewnętrznej krawędzi rowów bocznych. Wskazane jest aby ww. zieleń tworzyła zwarte, gęste skupiskach na długości całych obszarów tworzących pasy o szerokości co najmniej kilkunastu metrów, najlepiej kilka pasów oddzielonych przestrzenią powietrzną zamiast jednego (tej samej szerokości). Pojedyncze drzewa nie stanowią naturalnej ochrony przed hałasem. Zieleń może stanowić skuteczny element tłumienia hałasu tylko wtedy, jeśli stosowana jest w zwartych, gęstych skupiskach na dość dużych obszarach tworzących pasy o szerokości co najmniej kilkunastu metrów.

Wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dotyczące regulacji bezwzględnego zakazu odprowadzania nieoczyszczonych i oczyszczonych ścieków oraz wód opadowych i roztopowych na teren kolejowy oraz korzystania z kolejowych urządzeń odwadniających.

Sposób realizacji nowych inwestycji w sąsiedztwie linii kolejowych zgodnie z przepisami:

1) ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, w szczególności art. 53 ust. 2, 3 i 4:

„2. Budowle i budynki mogą być usytuowane w odległości nie mniejszej niż 10 m od granicy obszaru kolejowego, z tym że odległość ta od osi skrajnego toru nie może być mniejsza niż 20 m, z zastrzeżeniem ust. 4.

3. Odległości, o których mowa w ust. 2, dla budynków mieszkalnych, szpitali, domów opieki społecznej, obiektów rekreacyjno-sportowych, budynków związanych z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży powinny być zwiększone, w zależności od przeznaczenia budynku, w celu zachowania norm dopuszczalnego hałasu w środowisku, określonych w odrębnych przepisach.

4. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do budynków i budowli przeznaczonych do prowadzenia ruchu kolejowego i utrzymania linii kolejowej oraz do obsługi przewozu osób i rzeczy , w tym do dróg pieszych i rowerowych, oraz do budynków lub budowli istniejących, stanowiących zabytki w rozumieniu przepisu art.3pkt1 ustawy z dnia 23lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.”

2) Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, w szczególności § 325 ust. 1 i 2:

„1. Budynki mieszkalne, budynki zamieszkania zbiorowego i budynki użyteczności publicznej należy sytuować w miejscach najmniej narażonych na występowanie hałasu i drgań, a jeżeli one występują i ich poziomy będą powodować w pomieszczeniu tych budynków przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu i drgań, określonych w Polskich Normach dotyczących

dopuszczalnych wartości poziomu dźwięku w pomieszczeniach oraz oceny wpływu drgań na budynki i na ludzi w budynkach, należy stosować skuteczne zabezpieczenia.
2. Budynki z pomieszczeniami wymagającymi ochrony przed zewnętrznym hałasem i drganiami należy chronić przed tymi uciążliwościami poprzez zachowanie odpowiedniej odległości od ich źródeł, usytuowanie i ukształtowanie budynku, stosowanie elementów amortyzujących drgania oraz osłaniających i ekranujących przed hałasem, a także racjonalne rozmieszczenie pomieszczeń w budynku oraz zapewnienie izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych określonej w Polskiej Normie dotyczącej wymagań izolacyjności akustycznej przegród w budynkach oraz izolacyjności akustycznej elementów budowlanych".

3) Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymania zasłon odśnieżnych oraz pasów, w szczególności § 1a: „Poza lasami drzewa i krzewy mogą być usytuowane w sąsiedztwie linii kolejowej biegnącej po nasypie albo w przekopie albo otoczonej rowami bocznymi - w odległości nie mniejszej niż 6 m od dolnej krawędzi nasypu albo górnej krawędzi przekopu albo od zewnętrznej krawędzi rowów bocznych."
4) ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane;
5) ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
6) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku;
7) Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 10 września 1996 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać skrzyżowania linii kolejowych z drogami publicznymi i ich usytuowanie;
8) ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

5.3. **Komunikacja lotnicza**

Na rysunkach studium w skali 1:25000 – kierunki zagospodarowania przestrzennego, wskazano lokalizację lotniska Suwałki, dla którego obowiązują wyznaczone w dokumentacji rejestracji lotniska, powierzchnie ograniczające przeszkody dla lotniska.

Zakłada się rozbudowę infrastruktury obecnie istniejącego lotniska sportowego celem obsługi ruchu turystycznego i biznesowego lotnictwa ogólnego oraz lotnictwa komunikacyjnego o kodzie referencyjnym 2B (zgodnie z wydanym zezwoleniem Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego na wprowadzenie istotnych zmian eksploatacyjnych i technicznych cech lotniska Suwałki).
Perspektywiczna rozbudowa lotniska powoduje konieczność uwzględniania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego:

- przewidywanych granic lotniska,
- ograniczeń wysokości zabudowy i stref ochronnych,
- strefę uciążliwości hałasu (w strefie A hałasu, wyznaczonej wartością wskaźnika hałasu LDWN ≥ 60dB, należy zakazać lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jedno i wielorodzinnej

oraz zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego oraz terenów rekreacyjno – wypoczynkowych i mieszkaniowo – usługowych; w strefie B hałasu, wyznaczonej wartością wskaźnika LDWN ≥ 55dB należy zakazać lokalizacji szpitali, domów opieki społecznej, terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży),

- zmian w przeznaczeniu zagospodarowania części terenów,
- ograniczeń użytkowania terenów na podejściach i w strefach ochronnych widoczności świateł nawigacyjnych,
- usunięcia lub obniżenia istniejących obiektów stanowiących przeszkody lotnicze,
- zakazu budowy obiektów dróg kolejowych, wiaduktów i ich oświetlenia o skrajniach przewyższających ograniczenia wysokości,
- zapewnienie dobrego powiązania z układem komunikacyjnym, rozbudowy, przebudowy lub budowy nowej infrastruktury sieciowej dla potrzeb lotniska.

Ponadto w celu zapewnienia możliwości realizacji docelowego lotniska niezbędne jest zabezpieczenie terenów pod jego perspektywiczną rozbudowę. W planach zagospodarowania wskazane jest uwzględnienie stref ograniczeń zabudowy oraz uciążliwości hałasu na podejściach i w rejonie lotniska.

5.4. Komunikacja zbiorowa

Kierunki rozwoju infrastruktury komunikacji zbiorowej autobusowej: poprawienie obsługi komunikacją zbiorową autobusową wymagać będzie:

a) zwiększenia dostępności poprzez zapewnienie 2 km strefy dojścia do przystanków komunikacji międzymiastowej i 0,5 km strefy dojścia do przystanków komunikacji komunalnej,

b) przebudowy i budowy dróg oraz ulic na trasach kursowania komunikacji autobusowej pod kątem dostosowania parametrów technicznych do jej potrzeb i budowę przystanków, w tym przesiadkowych, powiązanych z innymi rodzajami transportu.

Kierunki rozwoju infrastruktury systemu transportowego na terenie gminy Suwałki skorelowane będą z kierunkami rozwoju systemu transportowego miejskiego obszaru funkcjonalnego Suwałk. Komunikacją zbiorową objęte będą miejscowości Dubowo Drugie i Poddubówek, Zielone Królewskie, Zielone Kamedulskie i Wychodne oraz Biała Woda, Krzywe, Mała Huta, Okuniowiec, Sobolewo, Płociczno-Tartak i Gawrych Ruda.

5.5. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

5.5.1. System wodociągowy

Wydajność istniejących ujęć wody jest wystarczająca dla zaspokojenia potrzeb istniejących i perspektywicznych. Planowana jest jedynie rozbudowa ujęcia w Turówce Starej o drugą studnię i podłączenie do niego wsi korzystających z ujęcia w Przebrodzie oraz wsi korzystających z ujęć gminy Przerośl i miasta Suwałki.

W celu poprawy jakości życia mieszkańców gminy oraz stworzenia lepszych warunków dla rozwoju działalności gospodarczej (np. agroturystyka) należy dążyć do zwodociągowania jak największej liczby budynków mieszkalnych i gospodarstw wiejskich. Należy również poprawić niezawodność dostarczanej wody oraz jej jakość w celu uzyskiwania parametrów wody pitnej zgodnych ze standardami Unii Europejskiej w modernizowanych i rozbudowywanych stacjach uzdatniania.

Dążyć do tego należy poprzez rozbudowę istniejącej sieci wodociągowej i realizację następujących zamierzeń:

a) rozbudowę ujęcia w Turówce Starej o drugą studnię i podłączenie do niego wsi korzystających z ujęcia w Przebrodzie oraz wsi korzystających z ujęć gminy Przerośl i miasta Suwałki,
b) zaprzestanie z korzystania z ujęcia w Przebrodzie,
c) połączenie wodociągów w Poddubówku zasilanych z ujęcia wody w Przebrodzie i ujęcia Spółki Wigry Projekt,
d) rozbudowę wodociągu z Okuniowca do Osinek.

Nie ma potrzeby rezerwowania terenów pod inwestycje z zakresu wodociągów. Należy przyjąć zasadę, że wodociąg wraz z urządzeniami (tj.: ujęcia wody, stacje redukcyjne, stacje podnoszące ciśnienie, hydrofory) jest inwestycją liniową, która może być realizowana na każdym terenie, przy zachowaniu przepisów szczególnych.

5.5.2. System kanalizacyjny

Rozbudowę kanalizacji sanitarnej gmina Suwałki realizować będzie w uzgodnieniu z miastem Suwałki ze względu na fakt, że sieć kanalizacji sanitarnej połączona jest z kanalizacją w mieście Suwałki i ścieki skierowane zostaną do miejskiej oczyszczalni ścieków. Konieczne do wybudowania odcinki sieci kanalizacyjnej po zachodniej części gminy Suwałki będą musiały opierać się na możliwościach technicznych i lokalizacyjnych odcinków sieci na terenie miasta Suwałki. Dla miejscowości położonych w bezpośrednim sąsiedztwie Suwałk należy budować kanalizację sanitarną z odprowadzeniem ścieków do kanalizacji miejskiej.

Ponadto należy dążyć do rozwiązania gospodarki ściekowej w byłych osiedlach Państwowych Gospodarstw Rolnych z zabudową wielorodzinną i lokalną kanalizacją Jako pierwszoplanowe należy traktować rozwiązanie gospodarki ściekowej w miejscowości Przebród poprzez podłączenie jej do kanalizacji miejskiej w rejonie Zielonego Kamedulskiego.

Na obszarach gminy, pozostających poza zasięgiem istniejącej oczyszczalni i kanalizacji miasta Suwałk, można stosować systemy oczyszczania ścieków z odprowadzeniem ścieków oczyszczonych do gruntu, o ile pozwalać na to będą lokalne warunki gruntowo-wodne. Dla gospodarstw indywidualnych, zabudowy kolonijnej i luźnej zagrodowej zaleca się stosować prosty układ technologiczny oczyszczania zwany "przydomową oczyszczalnią ścieków" oparty na osadniku gnilnym i drenażu rozsączającym. Można tu stosować gotowe rozwiązania oparte na osadnikach plastikowych proponowanych przez różne firmy oraz szczelnych zbiornikach betonowych.

Poza w/w rozwiązaniem dopuszczalne jest stosowanie indywidualnych, szczelnych zbiorników na nieczystości ciekłe i indywidualnych ujęć zaopatrzenia w wodę, o ile pozwalać na to będą lokalne warunki gruntowo-wodne.
Nie ma potrzeby rezerwowania terenów pod inwestycje w zakresie gospodarki ściekowej. Należy przyjąć zasadę, że kanalizacja wraz ze studzienkami rewizyjnymi i przepompowniami ścieków jest inwestycją liniową, która może być realizowana na każdym terenie.

5.5.3. **System ciepłowniczy**

Ze względu na położenie w granicach gminy Wigierskiego Parku Narodowego określa się w zakresie zaopatrzenia w ciepło, następujące zasady i kierunki rozwoju:
a) dążenie do stopniowego przechodzenia na systemy i media grzewcze nie powodujące nadmiernego zanieczyszczenia w obrębie gminy Suwałki,
b) dokonanie modernizacji istniejących kotłowni lokalnych – zastosowanie ekologicznych mediów grzewczych oraz urządzeń zabezpieczających.

5.5.4. **System gazowniczy**

Gazyfikacja gminy stanie się możliwa w momencie doprowadzenia do miasta Suwałk gazociągu z ZZUP11. Na rysunku studium skazano trasę ww. projektowanego gazociągu. Dodatkowo na rysunkach studium pokazano projektowaną trasę gazociągu wysokiego/średniego ciśnienia wskazanego w PZPWP.
Na terenie Gminy Suwałki zlokalizowano stację regazyfikacji gazu - na podstawie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego dla budowy stacji regazyfikacji gazu LNG wraz ze stacją redukcyjno-pomiarową oraz orurowaniem łączącym stację gazową z projektowaną siecią gazową miasta na działce o nr geod. 8/6 położonej w miejscowości Zielone Kamedulskie. Na rysunku studium – kierunki w skali 1:25000 wskazano lokalizację stacji regazyfikacji.
Zakład zarządzany przez PSG Sp z o.o. – rozdzielnia gazu ziemnego, zaliczona jest do potencjalnych sprawców poważnych awarii.
Dla ułatwienia procesu inwestycyjnego w przypadku gazyfikacji terenu gminy Suwałki należy uwzględnić następujące wymagania:

- warunki techniczne, jakim winny odpowiadać sieci gazowe określa: Rozporządzenia Ministra Gospodarki z 26.04.2013 r. (D. U. z 2013 r poz. 640). W przypadku zmiany powyższego rozporządzenia warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe, muszą być zgodne z aktualnie obowiązującymi przepisami,
- w pasie drogowym dróg publicznych i niepublicznych stanowiących dostęp z terenów z zabudową mieszkaniową do dróg publicznych, należy rezerwować trasy dla sieci gazowej w perspektywie gazyfikacji obszaru Gminy Suwałki
- w przyszłych pracach planistycznych w przypadku budowy ulic / dróg należy rozważyć umieszczenie sieci gazowej w tzw. kanałach zbiorowych technologicznych

- zapisach planów miejscowych stosować zasadę lokalizowania szafek gazowych w linii ogrodzeń (otwierane na zewnątrz ogrodzenia) dla budownictwa jednorodzinnego i zagrodowego, w pozostałych przypadkach w miejscu uzgodnionym z zarządzającym siecią gazową.

5.5.5. System elektroenergetyczny

Zasady i kierunki rozwoju systemu elektroenergetycznego:

1) Poprawa bezpieczeństwa pracy systemu elektroenergetycznego w stanach normalnych i awaryjnych oraz umożliwienie bezpośredniej wymiany mocy i energii elektrycznej pomiędzy Polską a Litwą poprzez utrzymanie układu przesyłowego, włączającego region w krajowy i międzynarodowy system energetyczny na napięciu 400 kV: linii elektroenergetycznej 400 kV Ełk – granica RP;

2) Dostosowanie systemu elektroenergetycznego na napięciu 110 kV do potrzeb obecnych i wynikających z rozwoju gminy z zachowaniem normatywnych standardów jakościowych i ilościowych poprzez:

- budowę linii 110 kV RPZ Filipów – RPZ Wiżajny przebiegającej przez teren gminy Suwałki i zwiększającej niezawodność systemu energetycznego gminy;
- poprawę stanu technicznego istniejącego systemu elektroenergetycznego poprzez modernizację odcinków linii WN 110 kV: RPZ ”Hańcza” Suwałki – RPZ Olecko;

3) Tworzenie sprawnego i niezawodnie funkcjonującego systemu elektroenergetycznego SN i nN i dostosowanie go do potrzeb rozwoju sieci osadniczej gminy poprzez:

- racjonalne wykorzystanie i utrzymanie w dobrym stanie technicznym istniejących urządzeń elektroenergetycznych;
- modernizację i rozbudowę sieci rozdzielczych SN i linii nN;
- budowę nowych o odpowiednich parametrach układów przesyłu i transformacji SN/nN;
- dostosowanie sieci rozdzielczych niskiego napięcia do istniejących obciążeń na terenach wiejskich (reelektryfikacja wsi);

4) Rozwój energetyki odnawialnej oraz tworzenie warunków dla przekazywania uzyskanej energii do krajowego systemu energetycznego;

5) Zmniejszenie uciążliwości urządzeń systemu elektroenergetycznego dla otoczenia poprzez:

- budowę linii elektroenergetycznych w sposób nie kolidujący z rozwojem osadnictwa oraz chronionymi elementami środowiska przyrodniczego;
- stosowanie rozwiązań kablowych w zakresie sieci SN i nN na terenach Parków Narodowych, na terenach objętych ochroną konserwatorską i terenach intensywnej zabudowy;
- stosowanie nowych rozwiązań technicznych zmniejszających wpływ urządzeń elektroenergetycznych na ludzi i środowisko;
- utrzymanie rezerw terenu pod urządzenia energetyczne w miejscowych planach zagospodarowania terenu;

6) Dostosowanie instalacji elektrycznych do wymogów europejskich poprzez:
- zapewnienie dostawy energii dla odbiorców w sposób ciągły poprzez realizację dwustronnego zasilania obiektów;
- budowę nowych instalacji w sposób zapewniający ochronę przeciwporażeniową wg wymogów IEC i zmniejszenie ilości śmiertelnych porażeń prądem elektrycznym;
- sukcesywną wymianę instalacji elektrycznych na odpowiadające normom europejskim;

7) Modernizacja wyeksploatowanych oraz budowa nowych sieci oświetlenia dróg i ulic z zastosowaniem energooszczędnych urządzeń oświetleniowych.

Linia najwyższych napięć 400 kV i linie wysokiego napięcia 110 kV są źródłem pola elektromagnetycznego i ustanawia się dla nich pas technologiczny. Dla linii dwutorowej Ełk Bis – Alytus szerokość pasa technologicznego wynosi 70 m (po 35 m po każdej stronie osi linii). Szczegółowe ograniczenia i wytyczne dotyczące użytkowania terenu w pobliżu i w pasie technologicznym linii 400 kV ujęte są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, które winny uwzględnić zastosowanie następujących wskazań:

1) trasę istniejącej linii elektroenergetycznej o napięciu 400 kV wraz z pasem technologicznym wskazuje się w części graficznej miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
2) w części tekstowej, w tzw. słowniczku, wprowadza się definicję pasa technologicznego – „rozumie się przez to obszar, na którym dopuszcza się prowadzenie prac związanych z budową, odbudową, przebudową, nadbudową, eksploatacją i rozbiórką linii elektroenergetycznej, w granicach którego zamyka się ponadnormatywne oddziaływanie tej linii”;
3) w części tekstowej wprowadza się następujące ustalenia dotyczące użytkowania terenu w pobliżu i w pasie technologicznym linii elektroenergetycznej 400 kV:
   - teren w pasie technologicznym linii nie może być kwalifikowany jako teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową ani jako teren związany z działalnością gospodarczą (przesyłową) Właściciela linii
   - w pasie technologicznym linii obowiązuje zakaz lokalizacji budynków mieszkalnych oraz obiektów budowlanych przeznaczonych na stały pobyt ludzi; warunki lokalizacji pozostałych obiektów budowlanych nieprzeznaczonych na stały pobyt ludzi powinny uwzględniać wymogi określone w przepisach odrębnych oraz normach dotyczących projektowania linii elektroenergetycznych
   - lokalizacja obiektów budowlanych zawierających materiały niebezpieczne pożarowo, stacji paliw i stref zagrożonych wybuchem w pobliżu linii elektroenergetycznej powinna uwzględniać wymogi określone w przepisach odrębnych oraz normach dotyczących projektowania linii elektroenergetycznych
   - zakazuje się tworzenia hałd, nasypów oraz sadzenia roślinności wysokiej pod linią i w odległości 7,0 m dla linii 400 kV, od rzutu poziomego skrajnego przewodu fazowego (w świetle koron)
   - dopuszcza się wykonanie napraw oraz prac remontowych i konserwacyjnych na linii

- dopuszcza się budowę nowej elektroenergetycznej linii wielotorowej, wielonapięciowej po trasie linii elektroenergetycznej; dopuszcza się także odbudowę, rozbudowę, przebudowę i nadbudowę linii oraz linii, która w przyszłości zostanie ewentualnie wybudowana na jej miejscu; realizacja tych inwestycji po trasie linii nie wyłącza możliwości rozmieszczania słupów oraz podziemnych, naziemnych lub nadziemnych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z linii w innych miejscach niż dotychczasowe
- elektrownie (farmy) wiatrowe względem linii elektroenergetycznych najwyższych napięć NN tj. 400 kV należy lokalizować tak, aby odległość każdej turbiny wiatrowej od linii elektroenergetycznej NN, określana jako odległość najbardziej skrajnego elementu turbiny wiatrowej (krańców łopat turbiny) od osi linii, nie była mniejsza niż trzykrotna średnica koła (3xd) zataczanego przez łopaty turbiny wiatrowej.

Dla jednotorowych linii 110 kV należy przewidzieć pas o szer. 40 m, dla linii dwutorowej 110 kV wymagany pas wynosi 45 m. Na obszarach tych zabronione jest lokalizowanie budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi, natomiast tereny te traktuje się jako dostępne dla ludności, gdzie dopuszczalna jest lokalizacja budynków jedynie po uzgodnieniu z PGE Dystrybucja S.A. Oddział Białystok. Zmiana użytkowania terenu objętego ww. pasem wymaga uzgodnienia z PGE Dystrybucja S.A. Oddział Białystok. Dopuszczalna jest lokalizacja budynków w odległości od linii 110kV mniejszej niż wskazana powyżej, pod warunkiem spełnienia wymagań określonych w odpowiednich przepisach i normach. Planowane w sąsiedztwie linii 110kV obiekty muszą spełniać normy i przepisy regulujące odległości obiektów od linii elektroenergetycznych oraz sposób ich budowy po uzgodnieniu z PGE Dystrybucja S.A. Oddział Białystok. Szerokości pasa technologicznego linii 110kV i zakres ograniczeń mogą być inne niż wskazane powyżej i wynikać z ustaleń wydanej dla konkretnej inwestycji decyzji np. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Zadania z zakresu systemu elektroenergetycznego:

1) Potencjalne zadania kierunków rozwoju systemu WN wynikające z planów rozwoju zarządców sieci elektroenergetycznych – krótkoterminowych i perspektywicznych:

a) budowa linii WN 110 kV od stacji 110/20 kV „Filipów” do projektowanej stacji 110/20 kV „Wiżajny”,

b) utrzymanie i modernizacja istniejących napowietrznych linii WN-110 kV oraz stacji transformatorowych:

- linia 110 kV Ełk1 – Ełk2 – Olecko – Hańcza,
- linia 110 kV Suwałki „Hańcza” – „Potasznia” – „Piecki” – „Filipów”,
- linia 110 kV Suwałki „Strefa” – Suwałki „Hańcza”,
- stacje 110/20 kV „Potasznia” i Suwałki „Strefa”,
- RPZ „Hańcza” Suwałki –RPZ Sejny.

Na terenie gminy Suwałki funkcjonują zespoły elektrowni wiatrowych. Na rysunku studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego oznaczono ich lokalizacje oraz strefy w odległości równej lub mniejszej od dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej mierzonej od poziomu gruntu do najwyższego punktu budowli, wliczając elementy techniczne, w szczególności wirnik wraz z łopatami (całkowita wysokość elektrowni wiatrowej) - na podstawie przepisów

ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 654).

5.5.6. System telekomunikacyjny

Rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej ma strategiczne znaczenie dla rozwoju kraju i gminy, a stan telekomunikacji jest jednym z ważnych standardów międzynarodowych określających poziom rozwoju społeczno-gospodarczego.

Jednym z najważniejszych szczegółowych celów zagospodarowania przestrzennego gminy Suwałki jest tworzenie warunków przestrzennych do rozbudowy systemu telekomunikacyjnego i upowszechniania technik informatycznych w dostosowaniu do systemów i standardów Unii Europejskiej oraz wymogów „społeczeństwa informacyjnego".

Kierunki rozwoju systemu telekomunikacyjnego:

1) Modernizacja i rozbudowa infrastruktury telekomunikacyjnej (stacjonarnej i telefonii komórkowej) w celu wzmocnienia konkurencyjności gminy i przeciwdziałania marginalizacji niektórych obszarów oraz rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej, zapewniający techniczną i przestrzenną dostępność do systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych, funkcjonujących na rynku usług komunikacji elektronicznej.

Realizacja tego kierunku wymagać będzie w szczególności:

- umożliwienia lokalizacji sieci telekomunikacyjnych zarówno w tradycyjnych jak i w nowych technologiach, w tym budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury światłowodowej;
- objęcia terenu gminy zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym, połączonym z systemami sieci internetowych: wojewódzkiej i krajowej;
- utrzymania istniejących urządzeń telekomunikacyjnych w pełnej sprawności technicznej;
- modernizacji i rozbudowy sieci rozdzielczych wynikających z potrzeb rozwoju społeczno-gospodarczego gminy;
- uruchamiania nowych powiązań telekomunikacyjnych wynikających z rozwoju gminy z wykorzystaniem najnowszych technologii;
- dalszego rozwoju telefonii komórkowej i budowy stacji bazowych, rozwoju systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych (przewodowych i bezprzewodowych) stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i w regionie.

2) Rozwój infrastruktury informatycznej.

3) Rozwój telematyki w zastosowaniu dla potrzeb systemów transportowych drogowych i kolejowych oraz obsługi towarowej w celu stworzenia zintegrowanej sieci zarządzania ruchem drogowym i jego kontrolą.

Wymagać to będzie w szczególności:

- równomiernego rozwoju sieci teleinformatycznej systemu transportowego;
- budowy kabli światłowodowych wzdłuż linii kolejowych;
- wyposażenia dróg przewozowych w niezbędną infrastrukturę telekomunikacyjną umożliwiającą stworzenie zintegrowanej sieci zarządzania transportem;

- rozwoju współpracy pomiędzy różnymi sieciami transmisji i wykorzystania nowoczesnych środków do przetwarzania danych.

4) Dostosowanie systemu telekomunikacyjnego do potrzeb wynikających z zagospodarowania przestrzennego poprzez zmniejszenie uciążliwości urządzeń systemu telekomunikacyjnego dla otoczenia i taką budowę systemu, by nie kolidował z rozwojem osadnictwa i uwzględniał walory środowiska przyrodniczego:

- realizowanie linii światłowodowych jako podwieszanych na istniejących energetycznych liniach napowietrznych WN światłowodów SN (zmniejszenie zajętości terenu);
- prowadzenie linii telekomunikacyjnych wzdłuż dróg;
- prowadzenie linii telefonicznych wyłącznie jako kablowych na terenach parków krajobrazowych i obszarach objętych ochrona konserwatorską;
- sytuowanie masztów telefonii komórkowej poza obszarami chronionymi;

5) Tworzenie warunków sprawnego i niezawodnego funkcjonowania systemów radiokomunikacji i teletransmisji poprzez wykorzystanie najnowszych technologii przy utrzymywaniu i rozbudowie systemów.

6) Tworzenie systemu łączności teleinformatycznej dla potrzeb struktur administracji publicznej w celu zapewnienia łączności dla jednostek samorządowych oraz usprawnienia komunikacji między obywatelami a administracją samorządową i rządową.

Wymagać to będzie:

- unowocześnienia sieci telekomunikacyjnych i budowy szerokopasmowych sieci multimedialnych,
- zwiększenia dostępu obywateli do informacji i uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym gminy poprzez wdrażanie i wykorzystywanie nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych.

Przewiduje się ochronę, utrzymanie oraz przyszłej możliwości przebudowy i rozbudowy istniejących elementów Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej (sieć i węzły), jako infrastruktury realizującej cele polityki przestrzennej, ujętej w zapisach planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego stanowiącego załącznik do uchwały Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXVI/330/17 z dnia 22 maja 2017 r. zmienionej uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXIX/356/17 z dnia 28 sierpnia 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2017 r. poz. 2777, poz. 3270).

Linie telekomunikacyjne w granicach planów miejscowych należy projektować jako podziemne z rozprowadzeniem w terenach przeznaczonych pod ciągi komunikacyjne oraz tereny zieleni. Dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej na terenach przeznaczonych pod zabudowę. W przypadku kolizji projektowanych obiektów z istniejącymi urządzeniami telekomunikacyjnymi należy je przebudować i dostosować do projektowanego zagospodarowania przestrzennego zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami z zakresu telekomunikacji oraz warunkami technicznymi na ich zabezpieczenie lub przebudowę wydanymi Orange Polska.

W kompleksie wojskowym przy ul. Wojska Polskiego 21 funkcjonuje posterunek radiolokacyjny rozpoznania przestrzeni powietrznej, stanowiący element Zintegrowanego Podsystemu

Rozpoznania. W odległości mniejszej niż 6 km od posterunku nie powinny się znajdować pracujące stacje radiolokacyjne i stacje zakłóceń o mocy w impulsie powyżej 250 kW oraz elektrownie wiatrowe.
Zgodnie z oznaczeniem na rysunkach studium na terenie Gminy Suwałki znajduje się trasa istniejącej radiolinii relacji RTCN Suwałki/Krzemieniucha – SLR Kamień. Dla ochrony prawidłowego funkcjonowania obiektów radiokomunikacji i teletransmisji wyznacza się pas ochrony istniejącej radiolinii RTCN Suwałki/Krzemieniucha – SLR Kamień o szerokości 60 m, w którym maksymalna wysokość zabudowy nie może przekroczyć 30 m.

5.5.7. **Gospodarka odpadami**

Ochrona środowiska przed odpadami powinna być traktowana jako priorytetowe zadanie, ponieważ odpady stanowią źródło zanieczyszczeń wszystkich elementów środowiska.
W związku z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy odbierają od właścicieli nieruchomości wytwarzane przez nich odpady komunalne. Właściciele nieruchomości mają obowiązek uiszczania na rzecz gmin opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, zgodnie ze stawką ustaloną w drodze uchwały. Odpady odbierane są niezależnie od ich ilości.
Obowiązki Gminy Suwałki i obowiązki właściciela nieruchomości regulują zapisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
Na terenie Gminy Suwałki w obrębie geodezyjnym Zielone Kamedulskie zlokalizowany jest zakład zajmujący się utylizacją stałych odpadów komunalnych Miasta Suwałk, funkcjonujący jako Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami w Suwałkach Sp. z o.o.. Istniejąca kompostownia wraz z niecką wysypiska, placami, halami przyjęcia i sortowania odpadów winna być zabezpieczona.
Zgodnie z art. 87^6 pkt. 2 lit. a) i b) ustawy Prawo lotnicze w odległości do 4 km od punktu odniesienia lotniska, zabrania się budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych sprzyjających występowaniu zwierząt stwarzających zagrożenie dla ruchu statków powietrznych oraz w odległości do do 3 km od progu i końca drogi startowej lotniska i 1,5 km od osi drogi startowej lotniska, po obu stronach tej drogi, zabrania się hodowania lub wypuszczania ptaków stwarzających zagrożenie dla ruchu statków powietrznych.
Ustala się zakaz lokalizacji na terenie Gminy Suwałki punktu gromadzenia padliny oraz składowania odpadów niebezpiecznych.

5.6. **Kierunki polityki gminy w zakresie obrony cywilnej i ochrony przeciwpożarowej**

Rozmieszczenie jednostek wojskowych oraz placówek Straży Granicznej ściśle związane jest z polityką Państwa w zakresie obronności kraju. Na terenie Gminy Suwałki nie stacjonują jednostki wojskowe i straży granicznej. Jednostka wojskowa znajduje się na terenie miasta Suwałki.
Podnoszenie zdolności obronnych oraz uodpornienie gospodarki gminy na wypadek klęsk żywiołowych lub innych stanów awaryjnych jest jednym z celów planowania przestrzennego.
Cel ten można osiągnąć m.in. poprzez:

1) prawidłowe kształtowanie struktury wewnętrznej gminy,

2) wykorzystanie bazy rekreacyjnej do rozśrodkowania ludności na wypadek zagrożenia,

3) preferowanie rozwoju małych, lokalnych zakładów przetwórstwa rolno – spożywczego. W budynkach przemysłowych, usługowych, użyteczności publicznej, mieszkalno – usługowych i mieszkalnych na etapie sporządzania planów zagospodarowania terenu należy przewidzieć przystosowanie tych budynków do spełnienia zadań OC,

4) rozwijanie wszystkich systemów infrastruktury technicznej i stosowanie zasady dwustronnego zasilania większych miejscowości i obiektów produkcyjnych,

5) oświetlenie zewnętrzne (ulice, zakłady pracy) przystosowane do zaciemniania i wygaszania,

6) uwzględnienie systemu alarmowania i powiadamiania mieszkańców w wypadku zagrożenia poprzez syreny alarmowe (promień słyszalności syreny zakłada się do 300 metrów),

7) rozwijanie układu transportowego, budowa obwodnicy Suwałk i dodatkowych przepraw mostowych. Układ projektowanych i modernizowanych dróg i ulic powinien spełniać następujące warunki :

– posiadać odpowiednią szerokość – uniemożliwiającą ewentualne zagruzowanie,

– posiadać połączenie z traktami przelotowymi – zapewniające sprawną ewakuację ludności w okresie zagrożenia,

– posiadać wyznaczone bezpieczne trasy przejazdu dla pojazdów z toksycznymi środkami przemysłowymi.

8) zaopatrywanie ludności w wodę z zasobów wód podziemnych. Bez względu na typ zabudowy należy rezerwować tereny pod budowę awaryjnych studni wody pitnej (przyjmując normę równą 7,5 l na osobo - dobę). Odległość studni od budynków mieszkalnych powinna wynosić nie więcej niż 800 metrów. Istniejące studnie należy zabezpieczyć przed likwidacją i przystosować do sprawnego uruchomienia eksploatacyjnego w sytuacjach kryzysowych.

III.6. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Na terenie Gminy Suwałki realizowane będą zadania ujęte w „Programie rozwoju sieci dróg powiatowych Powiatu Suwalskiego na lata 2016-2025” Zgodnie z wykazami priorytetowych inwestycji drogowych oraz priorytetowych inwestycji mostowych Powiatu Suwalskiego na terenie gminy realizowane będą następujące inwestycje drogowe:

Wykaz priorytetowych inwestycji drogowych Powiatu Suwalskiego na terenie Gminy Suwałki:

Lp.	Gmina	Nr drogi	Przebieg	Ocena stanu	Długość drogi	Długość naw. bitumicznej	Długość naw. innej
23	Suwałki	1146B	Przebród - Wychodne - Zielone	3	11,15	7,029	4,121

			Pierwsze - Poddubówek - do drogi 1184B				
24	Suwałki	1147B	od drogi 653 - Białe - Niemcowizna - Bakaniuk - Józefowo	3	12,93	10,02	2,91
25	Suwałki	1152B	Suwałki - Mała Huta - Stary Folwark	2	8,778	2,078	6,7
26	Suwałki Szypliszki	1154B	Węgielnia - Bilwinowo - Kaletnik	3	7,45	1,112	6,338
28	Suwałki	1157B	Krasnopol - Gremzdel - Jegliniec - Wiatrołuża	2	1,13	0,169	0,961
30	Suwałki	1172B	Wigry - Burdeniszki - do drogi 1171B	3	2,33	2,274	0,056
35	Suwałki Szypliszki	1153B	Suwałki (ul. Kolejowa, Północna) - Okuniowiec - Kaletnik - Wiatrołuża - Zaboryszki	3	19,468	19,468	-
44	Suwałki Jeleniewo	1134B	Suwałki (ul. Szpitalna, Krzywólka, ul. bez nazwy) - Potasznia - Okrągłe – Jeleniewo	4	12,61	12,61	-

Wykaz priorytetowych inwestycji mostowych Powiatu Suwalskiego na terenie Gminy Suwałki:

Lp.	Nazwa zadania	Szacunkowa wartość w zł.
2.	Przebudowa mostu w m. Czerwony Folwark *Most przez rzekę Czarna Hańcza w m.*	900 000,00 (wartość kosztorysowa)

	Czerwony Folwark w ciągu drogi powiatowej nr 1171B Ryżówka – Mikołajewo – Maćkowa Ruda w km 1+400	droga została już zrealizowana
5.	Przebudowa mostu w m. Gawrych Ruda	400 000,00
9.	Przebudowa mostu w m. Potasznia	600 000,00
10.	Przebudowa mostu w m. Sobolewo	1 500 000,00

Zakłada się realizację inwestycji polegającej na budowie niezależnego ciągu komunikacyjnego prowadzącego z terenów w obrębie udokumentowanych zasobów kruszywa (piasku ze żwirem) na złożu Potasznia – niezbędnej dla skutecznego wywozu kruszywa naturalnego. Przebieg ciągu komunikacyjnego do wywozu kruszywa wskazano na rysunku Studium: „Kierunki zagospodarowania przestrzennego".

Obszary dla realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym zostały określone na rysunku Studium: „Kierunki zagospodarowania przestrzennego".

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym są sformułowane w aktualnej Strategii Rozwoju Gminy Suwałki.

W strategii wśród zadań realizacyjnych wymagających określenia obszarów w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego wymieniono:

a) w zakresie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich podejmowanie działań:
- ochronnych istniejącego potencjału biologicznego w rolnictwie i leśnictwie (Wigierski Park Narodowy i jego otulina),
- wyposażenia wsi w infrastrukturę techniczną,
- opracowania ofert terenowych dla tworzenia terenów przemysłowych, magazynowych, usługowych, lokalnych zakładów,

b) w zakresie wzrostu znaczenia usług turystycznych jako źródła dochodów mieszkańców podejmowanie działań polegających na:
- przygotowaniu oferty w celu realizacji terenów publicznych i odtworzenia jeziora Osinki w obrębie Osinki,
- podnoszenie standardu bazy noclegowej i żywieniowej (Stary Folwark, Gawrych Ruda, Krzywe, Osowa, Lipniak),

c) w zakresie kontynuacji i poprawy klimatu współpracy z Wigierskim Parkiem Narodowym, poprzez realizację następujących działań:
- na terenie wsi Stary Folwark:
  - budowa portu jachtowego,
  - rozbudowa drogi powiatowej 1181B do parametrów niezbędnych dla prawidłowej obsługi ośrodków rekreacyjno-turystycznych
  - budowa plaż we wsiach Stary Folwark,
- na obszarze całego Wigierskiego Parku Narodowego i jego otuliny,
  - modernizację istniejących i realizację nowych szlaków turystycznych,

- kompleksową kanalizację całego otoczenia jeziora Wigry,
- budowa plaż we wsiach Gawrych Ruda, Krzywe i Mała Huta,

d) w zakresie rozwoju lokalnego rynku pracy podejmowanie działań mających na celu :

- realizację inwestycji zabezpieczających podstawowe potrzeby w zakresie infrastruktury społecznej i technicznej oraz budownictwa komunalnego,
- realizację inwestycji służących rozwojowi gospodarczemu zlokalizowanych na wyznaczonych obszarach strategicznych (okolice S.S.S.E. i w powiązaniu z węzłami drogi S-61),
- prowadzenie polityki preferencji dla obiektów i usług turystycznych, zakładów przetwórstwa i unikalnych w skali regionalnej dziedzin wytwórczości i usług,
- przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz określenie warunków zabudowy i zagospodarowania dla ofert terenów o konkretnych warunkach dla inwestowania,
- uzbrojenie powyższych terenów,
- zapewnienie dostępności komunikacyjnej, w tym zbiorowej, dla terenów zabudowy w tym zabudowy związanej z funkcją mieszkaniową.

Istotnym obszarem działalności gminy są działania w celu poprawy warunków i jakości życia mieszkańców poprzez:

- poprawę standardu zasobów mieszkaniowych,
- rozbudowę infrastruktury turystycznej, sportowej i kulturowej,
- budowę i remonty bazy oświatowej.

Gmina Suwałki prowadzi działalność w Suwalskiej Organizacji Turystycznej, jako jej członek i założyciel. Realizuje w ten sposób zadania publiczne.

III.7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1

Integralną częścią Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego jest Załącznik nr 3 do uchwały Nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 r. - wykaz inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.
W poniższym zestawieniu ujęto - wykaz inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym z terenu gminy Suwałki.

Lp.	Dział, rodzaj Nazwa przedsięwzięcia inwestycyjnego i ew. inwestor	Lokalizacja (miasto, gmina, powiat)	Dokument ustalający inwestycję	Uwagi

1.	**INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA**			
1.3.	**INFRASTRUKTURA KULTURY**			
1.3.7.	Klasztor w Wigrach jako spuścizna kulturowa zakonu Kamedułów – dotyczy rewaloryzacji wył. obiektów przeznaczonych na działalność kulturalną.	gm. Suwałki wieś Wigry	Wykaz projektów rekomendowanych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego do KTdWP, przyjmowanego przez Radę Ministrów	Projekty rekomendowane do dofinansowania w konkursach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”
2.	**INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA**			
2.1.	**INFRASTRUKTURA KOLEJOWA**			
2.1.11.	Prace na linii kolejowej E75 na odcinku Białystok – Ełk – Suwałki – Trakiszki (granica państwa)	powiaty: białostocki, moniecki, grajewski, suwalski, sejneński	KTdWP DIdoSRT KPK	Przedsięwzięcie warunkowe Lista rezerwowa KPK
2.2.	**INFRASTRUKTURA DROGOWA**			
2.2.2.	S61 obwodnica Augustowa – granica państwa	miasto Suwałki i powiat suwalski	KTdWP DIdoSRT PBDKi	Przedsięwzięcie priorytetowe 2016-2021
3.	**INWESTYCJE GOSPODARKI WODNEJ**			
3.1.	**INFRASTRUKTURA KOMUNALNA - OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW I KANALIZACJA**			
3.1.4.	Modernizacja części osadowej oczyszczalni ścieków w Suwałkach, rozbudowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej do tej oczyszczalni	m. Suwałki gm. Suwałki	KPOŚK	SW2305
3.2.	**INFRASTRUKTURA KOMUNALNA - GOSPODARKA ODPADAMI**			
3.2.1.	Instalacje do doczyszczania selektywnie zebranych frakcji odpadów (w tym przyjmujące zmieszane odpady komunalne)			
3.2.1.2	ZUOK w Suwałkach – budowa instalacji do doczyszczania	m. Suwałki	PGO WP 2016-2022	Region północny SW 2306

	selektywnie zebranych frakcji odpadów komunalnych			
3.2.2.	Instalacje do przetwarzania odpadów zielonych lub innych bioodpadów			
3.2.2.1	ZUOK w Suwałkach – budowa instalacji do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów	m. Suwałki	PGO WP 2016-2022	Region północny SW 2306
3.2.4.	Instalacje do odzysku innego niż recykling odpadów budowlanych i rozbiórkowych			
3.2.4.1	ZUOK w Suwałkach – budowa instalacji do przetwarzania odpadów budowlanych i remontowych	m. Suwałki	PGO WP 2016-2022	Region północny SW 1108
3.2.5	Regionalne instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych			
3.2.5.2	Rozbudowa ZUOK w Suwałkach – linia do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych	m. Suwałki	PGO WP 2016-2022	Region północny SW 1108
3.2.5.3	ZUOK w Suwałkach – rozbudowa – część biologiczna MBP	m. Suwałki	PGO WP 2016-2022	Region północny SW 1108
3.2.5.4	ZUOK w Suwałkach – modernizacja instalacji i zakładu	m. Suwałki	PGO WP 2016-2022	Region północny SW 1108
3.2.7.	Składowiska odpadów komunalnych o statusie regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych			

3.2.7.1	Rozbudowa ZUOK w Suwałkach o nową kwaterę składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne - rozbudowa	m. Suwałki	PGO WP 2016-2022	Region północny SW 1018
3.2.8.	Inne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych			
3.2.8.1	ZUOK w Suwałkach - budowa stanowiska rozbiórki odpadów wielkogabarytowych	m. Suwałki	PGO WP 2016-2022	Region północny SW 1108
3.3.	**ZBIORNIKI RETENCYJNE**			
3.3.1.24	Zbiornik Osinki	Osinki gm. Suwałki	PGW-Wisła	SW2305
4.	**INFRASTRUKTURA ENERGETYCZNA**			
4.1.	**INFRASTRUKTURA GAZOWNICZA**			
4.1.1	Budowa INTERKONEKTORA gazowego w/c Polska – Litwa relacji Rembelszczyzna – granica RP i LT (warianty)	Obszar Województwa Podlaskiego	KPZK 2030 PCI, TEN-E, CEF	Inwestycja towarzysząca, uwzględniona w ustawie z 24.04.2009 o inwestycjach w zakresie terminalu re gazyfikacyjne goskroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu
4.1.8.	Budowa gazociągu dystrybucyjnego do m. i gm. Suwałki, m ,Augustów, m. Dąbrowa Białostocka, m. Grajewo, m. Łomża	m. i gm. Suwałki, m i gm. Augustów, m i gm. Grajewo , gm.Kolno, m i gm. Łomża	Plan Rozwoju PSG 2014 – 2018 ,	Uwarunkowan e realizacją gazociągu przesyłowego w/c interkonektor Polska – Litwa przez OGP Gaz System . Inwestycje zgłoszone do KTWP
4.3.	**INFRASTRUKTURA ELEKTROENERGETYCZNA**			
4.3.9.	Modernizacja linii elektroenergetycznej WN 110kV Olecko – „Hańcza” Suwałki,	m. i gm. Suwałki, gm. Bakałarzewo	Plan Rozwoju PGE Dystrybucja Oddział Bialystok 2017 - 2022	

4.3.10.	Modernizacja linii elektroenergetycznej WN 110kV Piecki – Potasznia – „Hańcza” Suwałki	m. i gm. Suwałki, gm. Jeleniewo, gm. Filipów	Plan Rozwoju PGE Dystrybucja Oddział Białystok 2017 - 2022	
4.4.	**BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE**			
4.4.1.	Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego w Polsce północno - wschodniej[1]	obszar województwa	KTdWP	Polska - Litwa

KTdWP – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Podlaskiego
WPFWP – Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Podlaskiego 2015-2020
MKiDN – Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
MNiSzW – Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
MZ – Ministerstwo Zdrowia
NCBR – Narodowe Centrum Badań i Rozwoju
KPOŚK - Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych
SW1461 – kod scalonej części wód powierzchniowych
PGO WP 2016-2022 - Plan gospodarki odpadami województwa podlaskiego na lata 2016-2022
PCI – proj. o znaczeniu wspólnotowym KE „Project of Common Interest”,
TEN-E – program Transeuropejskich Sieci Energetycznych
CEF – instrument finansowy KE „Łącząc Europę” Connecting Europe Facility

[1] zwiększenie stopnia bezpieczeństwa energetycznego w wyniku rozbudowy systemu połączeń energetycznych z państwami sąsiednimi, w tym: połączenia polskiego systemem energetycznego z systemem energetycznym Litwy (linia NN 400 kV Ełk bis – Alytus).

Jednocześnie zadaniem programów rządowych jest budowa Obwodnicy Suwałk, która będzie przedłużeniem wybudowanego fragmentu drogi ekspresowej S61 (stanowiący na terenie obrębów Poddubówek i Dubowo Drugie fragment tzw. Obwodnicy Augustowa), który realizowany jest w ramach "S8 (Ostrów Mazowiecka) - Łomża - Stawiski - Szczuczyn - Ełk - Raczki - Suwałki - Budzisko - granica państwa (Kowno)" inwestycji liniowej celu publicznego polegającej na budowie drogi ekspresowej S-61 Obwodnica Augustowa – granica państwa, odcinek: koniec obw. Suwałk – Budzisko z obw. Szypliszk.

Potencjalnym zadaniem programów rządowych i samorządowych dotyczących linii kolejowej jest przebudowa trasy E75 Białystok – Sokółka – Suwałki –Trakiszki. Budowa na tej trasie drugiego toru, dostosowania do założonych parametrów dotyczących ruchu i bezpieczeństwa oraz elektryfikacji, wymaga zabezpieczenia niezbędnych terenów we wsiach : Płociczno, Okuniowiec, Nowa Wieś i Lipniak.

Istniejąca sieć dróg krajowych i wojewódzkich, wymaga utrzymania, rozbudowy, przebudowy, remontów, zapewniających ich funkcjonowanie zgodnie z wymaganiami obowiązującym przepisów.

Podstawowe elementy systemu elektroenergetycznego województwa – to stacje transformatoroworozdzielcze WN/SN i linie zasilające WN 110 kV, w tym:

- stacje WN/SN tzw. GPZ-ty i RPZ-ty: Potasznia gm. Suwałki
- linie WN 110 kV zasilające poszczególne stacje transformatorowo- rozdzielcze WN/SN, stanowiące część sieci krajowej na napięciu WN 110 kV.

W PZPWP określono tendencje, potrzeby i bariery rozwoju systemu, w tym:

- mała ilość układów przesyłowych WN i SN, zbyt długie ciągi liniowe, zbyt małe przekroje przewodów linii powodują znaczne trudności w zapewnieniu wymaganego poziomu napięć u odbiorców finalnych, znaczne straty przesyłanej mocy w sieci oraz trudności w „przyjęciu" energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych, co wymaga kontynuacji modernizacji i rozbudowy sieci WN i SN,
- istnieje potrzeba budowy urządzeń elektroenergetycznych (stacji 110/SN oraz linii WN 110kV na potrzeby reelektryfikacji szlaków kolejowych PKP, w szczególności linii Warszawa – Białystok – gr. z Litwą)

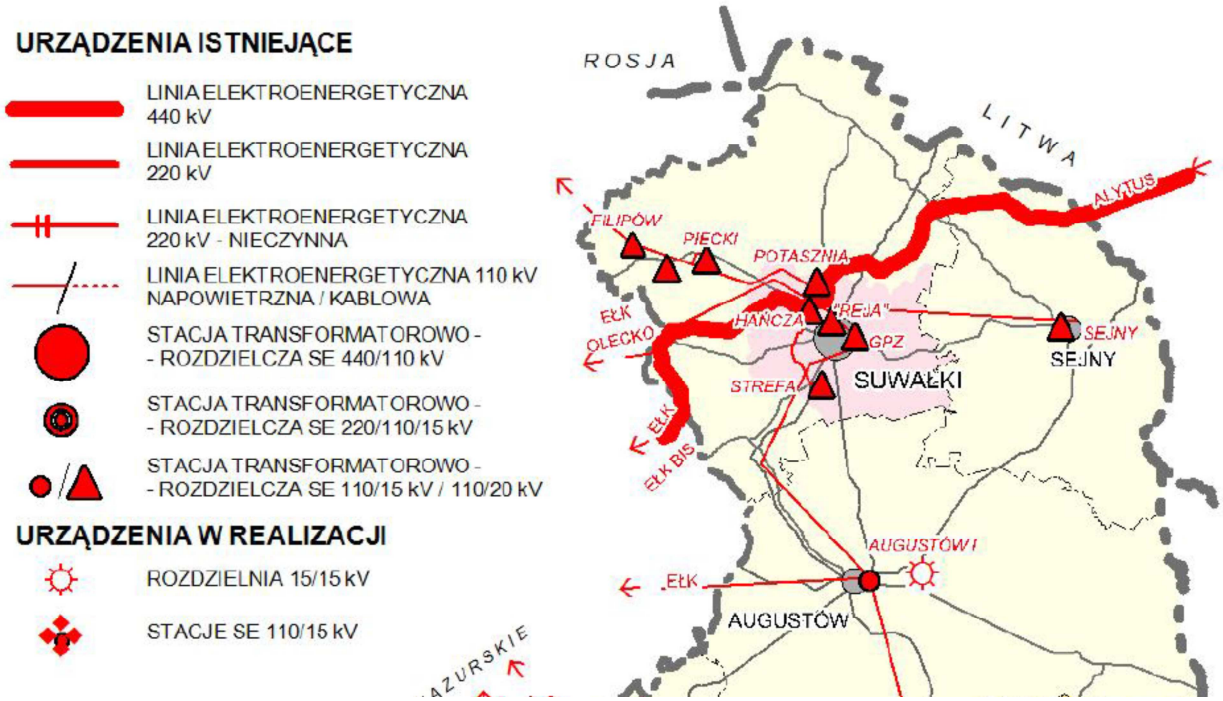

Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego stanowiący załącznik do uchwały Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXVI/330/17 z dnia 22 maja 2017 r. ze zm.

Na terenie gminy Suwałki zlokalizowano trasę międzysystemowego gazociągu wysokiego ciśnienia wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi, stanowiącego połączenie systemów przesyłowych Rzeczpospolitej Polskiej i Republiki Litewskiej: gazociąg Rembelszczyzna – Granica RP. W skład gazociągu wchodzić będą odcinki liniowe oraz infrastruktura towarzyszaca, niezbędna z punktu widzenia prawidłowego i bezpiecznego funkcjonowania gazociągu, w tym m.in. Zespoły zaporowo-upustowe (ZZU), śluzy nadawczo-odbiorcze tłoka (SNO), kabel światłowodowy, ochrona katodowa, AKPiA, zasilanie elektryczne oraz drogi dojazdowe do ZZU. Gazociąg będzie posiadał możliwość dwukierunkowego przesyłu gazu. Dla przedmiotowej

inwestycji Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku wydał Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach znak WOOŚ-II.4231.1.2015.DK z dnia 3 sierpnia 2017 r..
Na terenie gminy Suwałki zlokalizowano fragmenty infrastruktury społeczeństwa informacyjnego – Sieci Szerokopasmowej Polski Wschodniej (sieć i węzły), jako elementu realizującego cele polityki przestrzennej, ujętej w zapisach planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego stanowiącego załącznik do uchwały Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXVI/330/17 z dnia 22 maja 2017 r. zmienionej uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXIX/356/17 z dnia 28 sierpnia 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2017 r. poz. 2777, poz. 3270).
Istniejące i projektowane trasy rowerowe wymagają zabezpieczenia planistycznego terenów w miejscowościach, wzdłuż ich tras.
Obszary, na których rozmieszczone będą wyżej wymienione inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zostały określone na rysunku tego Studium na planszy ,,Kierunki zagospodarowania przestrzennego ”.

Ustalenie rozmieszczenia obiektów i urządzeń służących celom Wigierskiego Parku Narodowego:

1) Ustala się, iż utrzymane zostaną istniejące elementy zagospodarowania służące realizacji celów parku narodowego, z możliwością ich remontów, modernizacji i rozbudowy. Dotyczy to w szczególności budynków: dyrekcji Parku w Krzywem, osad służbowych, Muzeum Wigier, Ośrodka Edukacji Środowiskowej, bazy rybackiej w Czerwonym Folwarku, terenowej infrastruktury turystycznej i edukacyjnej. Zakłada się możliwość zwiększenia liczby i rodzaju obiektów służących ochronie przyrody, edukacji ekologicznej oraz obsłudze ruchu turystycznego.
2) Wyznacza się tereny przeznaczone do rozwoju sieci szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych, spacerowych i biegowych oraz turystycznych tras narciarskich, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą:
   a) w Obwodzie Ochronnym Krzywe;
   b) w Obwodzie Ochronnym Słupie.
3) Wyznacza się tereny z potencjalną możliwością tworzenia nowej zabudowy służącej realizacji celów Parku:
   a) w Obwodzie Ochronnym Krzywe;
   b) w Obwodzie Ochronnym Leszczewek.

III.8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej

Sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe dla obszarów, które muszą uwzględnić ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa dotyczące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym (art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293)).

Obowiązek przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym dla obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszarów przestrzeni publicznej powstaje po upływie 3 miesięcy od dnia jego ustanowienia i po uprzednim uzgodnieniu terminu realizacji inwestycji celu publicznego i warunków wprowadzenia ich do planu (art. 10 ust. 3 w/w ustawy).

Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym określone zostały w pkt. III.7 Studium.

III.9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Rada Gminy Suwałki podjęła następujące Uchwały o przystąpieniu do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

l.p.	Tytuł	Nr uchwały intencyjnej	Data podjęcia uchwały intencyjnej	Powierzchnia [ha]
1	MPZP części wsi Kuków-Folwark, Kuków, Korkliny, Trzciane i Bród Nowy	XXIV/256/09 XXX/310/09	26.06.2009 29.12.2009	558,73
2	MPZP dla Półwyspu Wigierskiego	XXX/311/09	29.12.2009	36,28
3	MPZP części obrębu geodezyjnego Korobiec	XXXIX/377/10	05.11.2010	145,92
4	Zmiana MPZP terenów obejmujących działkę nr 55/21 położoną we wsi Zielone Kamedulskie	XI/85/11	27.09.2011	
5	MPZP części obrębów geodezyjnych Krzywe i Mała Huta	XXI/174/12	19.06.2012	18,98
6	MPZP części obrębów geodezyjnych Czarnakowizna i Potasznia	XXXIV/291/17	30.08.2017	87,35
7	MPZP części wsi Stary Folwark	XXXIV/292/17	30.08.2017	5,21
8	MPZP części obrębu geodezyjnego Bród Nowy	III/22/18	21.12.2018	11,00
9	MPZP części obrębu geodezyjnego Zielone	IV/35/19	27.02.2019	200,00

	Kamedulskie			
10	MPZP części obrębu geodezyjnego Okuniowiec	IV/34/19	27.02.2019	250,00
11	MPZP części obrębu geodezyjnego Gawrych Ruda i Magdalenowo i Wigry	X/103/19	27.08.2019	3,00
12	MPZP części obrębu geodezyjnego Biała Woda	XIII/130/19	26.11.2019	90,00
13	MPZP części obrębu geodezyjnego Kuków-Folwark i Bród Nowy	XIII/129/19	26.11.2019	6,00
14	MPZP części obrębu geodezyjnego Dubowo Drugie i Zielone Kamedulskie	XIV/145/19	17.12.2019	19,00
15	MPZP części obrębu geodezyjnego Sobolewo	XV/164/20	04.02.2020	28,00
16	MPZP części obrębu geodezyjnego Biała Woda, Potasznia, Bród Nowy, Osowa, Czarnakowizna	XVI/174/20	11.03.2020	420,00

Gmina zamierza również przystąpić do opracowania planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym. Nie wyklucza się sporządzenia planów dla terenów innych niż wskazane na rysunku studium, gdy ich sporządzenie będzie uzasadnione i będzie służyć potrzebom mieszkańców, rozwojowi turystyki i wypoczynku oraz aktywizacji gminy (sprzyjać będzie tworzeniu nowych miejsc pracy), a także dla realizacji inwestycji związanych z prawidłowym funkcjonowaniem obszaru funkcjonalnego Suwałk.

III.10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

10.1. **Kierunki rozwoju gospodarki rolniczej**

Obszar Gminy Suwałki charakteryzuje się niskim wskaźnikiem rolniczej przestrzeni produkcyjnej, zróżnicowaną rzeźbą terenu i dużym udziałem obszarów chronionych. Sprzyja to ukierunkowaniu na trwały zrównoważony rozwój rolnictwa, uwzględniający ekonomikę produkcji, przy zachowaniu wymogów ekologicznych.

Na terenach prawnie chronionych, głównie na obszarze Wigierskiego Parku Narodowego należy tworzyć warunki rozwoju gospodarstw małoobszarowych produkujących metodami ekologicznymi, gdzie produkcja roślinna przeznaczona jest głównie na potrzeby produkcji zwierzęcej i szerokiego rozwoju agroturystyki.

Ekologizację terenów rolniczych należy rozwijać poprzez:

1) utrzymanie dominującej pozycji rodzinnych gospodarstw rolnych,
2) zachowanie istniejącego mozaikowatego podziału pól, wynikającego ze zróżnicowanych warunków fizjograficznych,
3) zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych oraz wprowadzanie zalesienia na glebach o małej przydatności rolniczej,

4) systematyczne eliminowanie nawożenia mineralnego i chemicznych środków ochrony roślin, zwłaszcza na terenach narażonych na skażenie wód,
5) tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju warzywnictwa, sadownictwa, zielarstwa i pszczelarstwa,
6) unikanie koncentracji nadmiernej hodowli oraz wprowadzanie jej w wielofunkcyjnych gospodarstwach rolnych.

Na terenach o wyższej wartości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, głównie w zachodniej i północno-zachodniej części gminy, należy wspierać intensywne metody produkcji sprzyjające rozwojowi gospodarstw specjalistycznych o wykształconych tradycjach produkcyjnych.

Tworzenie warunków do intensywnego wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej w zachodniej i północno-zachodniej części gminy powinno polegać na:

1) wspieraniu procesu zwiększania powierzchni gospodarstw rolnych,
2) organizacji nowoczesnego systemu obsługi producentów rolnych w zakresie prawno-ekonomicznym i doradztwa rolniczego oraz nowoczesnego marketingu ukierunkowanego na świadczenie usług obejmujących produkcję i sprzedaż produktów rolnych,
3) inwestowaniu w materiał genetyczny,
4) inwestowaniu w rozwój bazy surowcowej oraz zwiększaniu powiązań między produkcją i przetwórstwem,
5) tworzeniu warunków do wielofunkcyjnego rozwoju wsi poprzez wspieranie inicjatyw tworzących nowe miejsca pracy na rzecz rolnictwa,
6) podnoszeniu poziomu technologii produkcji rolniczej i warunków życia ludności,
7) tworzeniu warunków sprzyjających podnoszeniu kwalifikacji producentów rolnych.

Gospodarka rolna winna być prowadzona zgodnie z warunkami przyrodniczymi, ze szczególnym uwzględnieniem warunków wodnych gminy. Celowe jest przeznaczanie na cele nierolnicze w pierwszej kolejności gruntów o niskich walorach produkcyjnych. Zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze mogą być dokonywane jedynie zgodnie z przepisami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Na terenach użytkowanych rolniczo, gdzie występują urządzenia melioracyjne, przy zmianie przeznaczenia tych terenów na cele budowlane lub inne niż rolnicze, należy uzyskać wymagane przepisami prawa zgody.

10.2. **Kierunki rozwoju gospodarki leśnej:**

1) produkcja surowca drzewnego i niedrzewnych użytków pozyskiwanych z lasu zgodnie z planami urządzania lasów na terenie gminy Suwałki z uwzględnieniem walorów przyrodniczych tego obszaru.
2) utrzymanie funkcji ekologicznych lasów zapewniających stabilizację warunków wodnych kształtowanie klimatu lokalnego, tworzenie warunków do zachowania potencjału biologicznego ekosystemów.
3) prowadzenie zalesień gruntów nieprzydatnych dla rolnictwa w celu poprawy/utrzymania lesistości gminy i tworzenia źródła dochodów dla gospodarstw rolnych,

4) zwiększanie zdrowotności i odporności drzewostanów na abiotyczne i biotyczne czynniki szkodliwe,
5) tworzenie racjonalnej struktury powierzchniowej w ramach uwzględnienia m. in. granicy polno-leśnej,
6) dopuszczenie dodatkowo zalesień na niskich klasach bonitacyjnych,
7) podniesienie rangi funkcji gospodarczych i ochronnych lasów prywatnych do poziomu zbliżonego do lasów państwowych,
8) wykorzystanie walorów rekreacyjnych lasu z zachowaniem podstawowych funkcji gospodarczych i ochronnych,
9) ochrona obiektów leśnych o szczególnych walorach przyrodniczych,
10) prowadzenie planowej i racjonalnej gospodarki łowieckiej.

III.11. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych

Na obszarze gminy Suwałki występują tereny szczególnie zagrożone **powodzią** położone nad rzeką **Czarna Hańcza** (rejon wsi Potasznia, Bród Nowy i Bród Stary, Sobolewo teren Wigierskiego Parku Narodowego) i nad rzeką **Żubrówka,** rejon wsi Magdalenowo. Obszar narażony na niebezpieczeństwo powodzi stanowi zasięg zalewu bezpośredniego wodą o prawdopodobieństwie 1%.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:

1) wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych;
2) sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk;
3) zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie.

Lokalizowanie obiektów trwale związanych z gruntem jest zabronione na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią w zasięgu wody 1%, gdzie zagrożenie powodzią jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1).

Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazów, określając warunki niezbędne dla ochrony przed powodzią, jeżeli nie utrudni to zarządzania ryzykiem powodziowym.

Dla terenów, dla których nie określono obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, właściwy dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze aktu prawa miejscowego, wprowadzić zakazy, zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne, kierując się potrzebą ochrony wód, lub kierując się względami bezpieczeństwa ludzi i mienia.

Ochronę ludzi i mienia przed powodzią realizuje się w szczególności przez:

1) kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych;
2) racjonalne retencjonowanie wód oraz użytkowanie budowli przeciwpowodziowych, a także sterowanie przepływami wód;
3) zapewnienie funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze i hydrosferze oraz prognozowanie powodzi;
4) zachowanie, tworzenie i odtwarzanie systemów retencji wód;
5) budowę, rozbudowę i utrzymywanie budowli przeciwpowodziowych;
6) prowadzenie akcji lodołamania.

Lokalizację obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi stanowiących zasięg zalewu bezpośredniego wodą o prawdopodobieństwie 1% wskazano na rysunkach: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suwałki – Uwarunkowania, w skali 1:25000 i Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suwałki – kierunki zagospodarowania przestrzennego, w skali 1:25000.

Na terenie gminy Suwałki istnieją niewielkie obszary osuwania się mas ziemnych (osuwiska), które znajdują się w obrębach geodezyjnych Okuniowiec, Lipniak i Sobolewo, zgodnie ze wskazaniem zawartym w punkcie II.11 niniejszego opracowania, oraz oznaczeniem na rysunkach: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suwałki – Uwarunkowania, w skali 1:25000 i Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suwałki – kierunki zagospodarowania przestrzennego, w skali 1:25000.

Zgodnie z art. 3 pkt. 32a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, przez ruchy masowe ziemi - rozumie się powstające naturalnie lub na skutek działalności człowieka osuwanie, spełzywanie lub obrywanie powierzchniowych warstw skał, zwietrzeliny i gleby, natomiast zgodnie z art. 110a ust. 1 ww. ustawy Starosta prowadzi obserwację terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także rejestr zawierający informacje o tych terenach.

III.12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

Zgodnie z art. 10 ust. 2 pkt. 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293) i w związku z art. 104 ust.2 i 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 868 z późn. zm.), jeżeli w wyniku zamierzonej działalności określonej w koncesji przewiduje się istotne skutki dla środowiska, dla terenu górniczego bądź jego fragmentu można sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, na podstawie przepisów o zagospodarowaniu przestrzennym. Przewidywane dla środowiska skutki działalności określonej w koncesji określa się w opracowaniu ekofizjograficznym sporządzanym na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a także na podstawie projektu zagospodarowania złoża. Mając na uwadze przewidywane dla środowiska skutki działalności związanej z eksploatacją złóż kruszywa

naturalnego, ustala się możliwość sporządzania miejscowych planów dla terenów górniczych, zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym ustawy Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 868 z późn. zm.).

Dla terenów przeznaczonych pod powierzchniową eksploatację surowców konieczne jest zapewnienie integracji wszelkich działań podejmowanych w granicach terenu górniczego w celu:

- wykonania działalności określonej w koncesji;
- zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego;
- ochrony środowiska, w tym obiektów budowlanych.

Niezbędne jest również określenie zasad prowadzenia gospodarki odpadami poeksploatacyjnymi oraz realizacja rekultywacji terenu po wyeksploatowaniu kruszyw w oparciu o ustalony kierunek i opracowany projekt rekultywacji.

Na potrzeby niniejszego studium opracowano waloryzację terenów gminy Suwałki pod kątem występowania złóż kruszywa naturalnego i ochrony istniejących zasobów kopalin z uwzględnieniem trudności związanych z dostępem do złóż i trudności z ich zagospodarowaniem. Waloryzacja została oparta na dwóch grupach kryteriów:

- pierwszą, tworzy grupa kryteriów geologiczno-surowcowych,
- drugą, tworzy grupa kryteriów sozologiczno-planistycznych.

Ponadto, przy waloryzacji uwzględniono dokładność informacji geologicznej dotyczącej określonego terenu.

Oceny walorów terenu w odniesieniu do każdej z wyróżnionych grup kryteriów dokonano przyporządkowując ją do poszczególnych klas. Kryterium to jest związane z wielkością powierzchni terenu objętego rozpoznaniem, miąższością złoża, a także jakością kopaliny.

Dla grupy kryteriów geologiczno-surowcowych przyjęto następujące klasy:

- tereny o wysokich (najwyższych) walorach geologiczno-surowcowych, gdzie przyjęto-wielkość zasobów kopaliny z 1 m^2 w tonach (zasobność) większa od 30 t/m^2,
- tereny o średnich walorach geologiczno-surowcowych, gdzie wielkość zasobów kopaliny z 1 m^2 w tonach (zasobność), od 15 t/m^2 do 30 t/m^2,
- tereny o miernych walorach geologiczno-surowcowych gdzie wielkość zasobów kopaliny z 1 m^2 w tonach (zasobność) mniejsza jest od 15 t/m^2.

Do waloryzacji terenu Gminy z uwzględnieniem kryterium jakości kopaliny, wykorzystano wielkość punktu piaskowego, rozumianego jako zawartość procentowa frakcji do 2 mm i przyjęto:

- tereny o wysokich walorach geologiczno-surowcowych - punkt piaskowy mniejszy od 55%:
- tereny o miernych walorach geologiczno-surowcowych - punkt piaskowy mniejszy od 65%:

Biorąc pod uwagę warunki geologiczno-górnicze uwzględniono jeden najważniejszy przy tym kryterium parametr, tj. miąższość serii złożowej. W celu przyporządkowania określonego terenu do jednej z wymienionych klas, przyjęto:

- tereny o wysokich walorach geologiczno-surowcowych - miąższość serii złożowej większa od 15 m,
- tereny o średnich walorach geologiczno-surowcowych - miąższość serii złożowej od

- 15 m do 7 m,
- tereny o miernych walorach geologiczno-surowcowych - miąższość serii złożowej mniejsza od 7 m.

Zmienność parametrów jakościowych kopaliny i parametrów geologiczno-górniczych oceniono w trzech klasach (tzw. grupy zmienności złóż), przyporządkowanych odpowiednio klasom:

- o małej zmienności, dość jednorodne, o nieskomplikowanej budowie geologicznej, przyporządkowane terenom o wysokich walorach geologiczno-surowcowych,
- o średnim zróżnicowaniu i skomplikowanej budowie geologicznej, przyporządkowane terenom o średnich walorach geologiczno-surowcowych,
- o dużym zróżnicowaniu parametrów i skomplikowanej budowie geologicznej, przyporządkowane terenom o miernych walorach geologiczno-surowcowych.

Dla grupy kryteriów sozologiczno-planistycznych przyjęto następujące klasy:

- tereny pozbawione obciążeń sozologiczno-planistycznych,
- tereny o małych obciążeniach sozologiczno-planistycznych,
- tereny o dużych obciążeniach sozologiczno-planistycznych,
- tereny o skrajnie wysokich obciążeniach sozologicznych, kwalifikujące się do wykluczenia z rozważań surowcowych (tereny niedostępne).

Uwzględniając przedstawione wyżej kryteria geologiczno-surowcowe, kryteria sozologiczno-planistyczne, oraz istniejące zagospodarowanie terenu i realizując politykę przestrzenną, obszar Gminy Suwałki podzielono na cztery rodzaje terenów. Zasięg tych terenów zobrazowano na rysunku Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suwałki – kierunki zagospodarowania przestrzennego, w skali 1:25000, oraz opisano w punkcie III.17 niniejszego opracowania.

III.13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 2015 r. poz. 2120)

Na terenie Gminy Suwałki nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 2015 r. poz. 2120).

III.14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Na terenie gminy występują rozproszone, niewielkie lokalne obszary wymagające rekultywacji przez właścicieli tych wyrobisk. Nie występują obszary na większą skalę będące w gestii gminy.
Na terenie Gminy Suwałki nie występują tereny wymagające przekształceń, rehabilitacji i remediacji.

III.15. Obszary zdegradowane

Na terenie Gminy Suwałki nie występują obszary zdegradowane.

III.16. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Na terenie Gminy Suwałki w obrębie geodezyjnym Płociczno położony jest teren zamknięty resortu obrony narodowej oraz tereny zamknięte, przez które przebiegają linie kolejowe wskazane w decyzji nr 3 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych (Dz. U MIiR z 2014 r. poz. 25 z późn. zm.) – oznaczone w części rysunkowej.
Dla terenu zamkniętego resortu obrony narodowej nie planuje się ustanawiania strefy ochronnej. Uwarunkowania wynikające z położenia w sąsiedztwie terenów kolejowych zawarto w punkcie III.5.2 niniejszego Studium.

III.17. Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie

Uwzględniając, opisane w punkcie III.12, kryteria geologiczno-surowcowe, kryteria sozologiczno-planistyczne, oraz istniejące zagospodarowanie terenu i realizując politykę przestrzenną, obszar Gminy Suwałki podzielono na cztery rodzaje terenów. Zasięg tych terenów zobrazowano na rysunkach Studium.

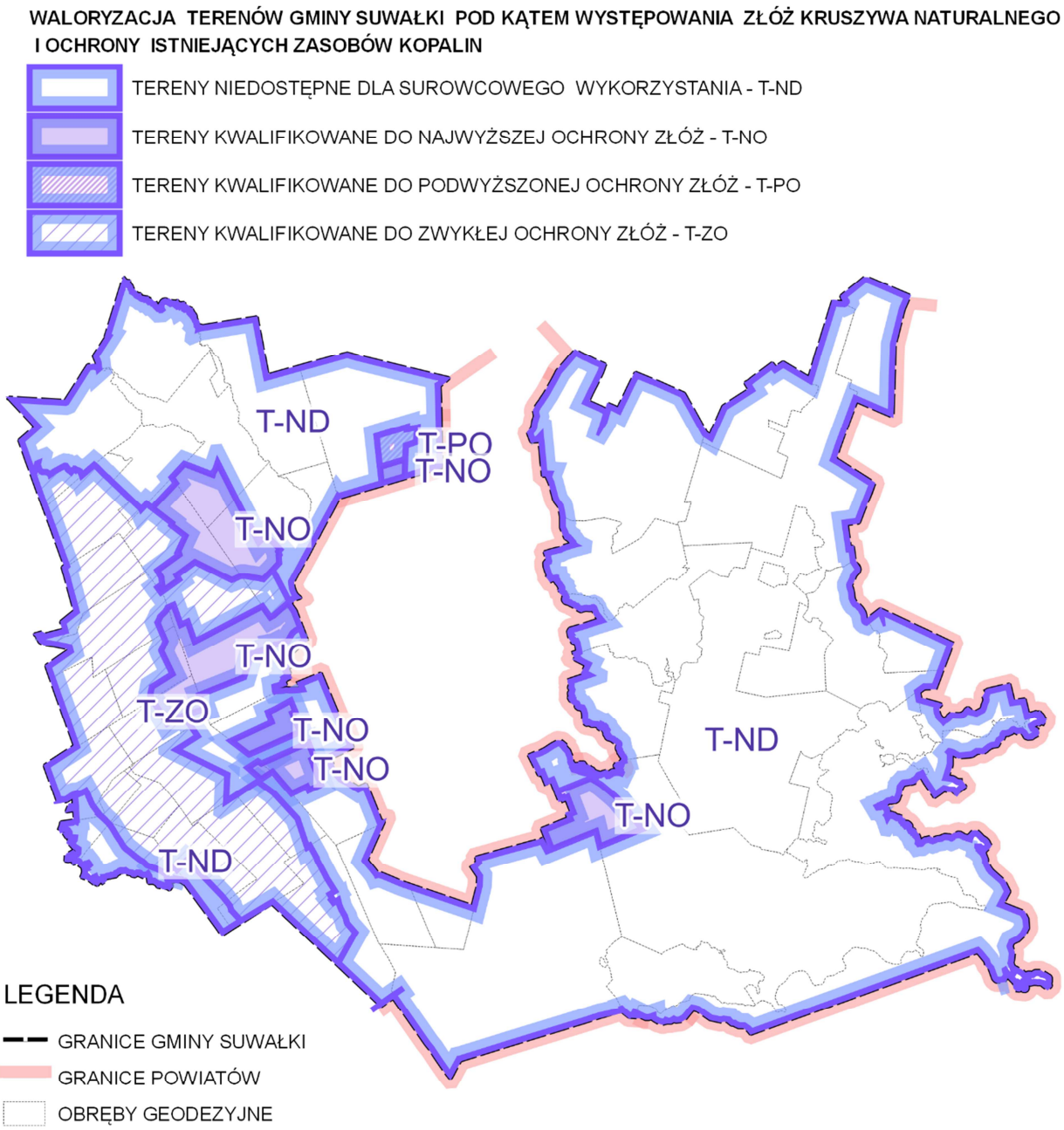

1. Tereny kwalifikowane do najwyższej ochrony złóż - T-NO

Tereny kwalifikowane do najwyższej ochrony charakteryzują się najlepszymi walorami geologiczno-surowcowymi. Powinien obowiązywać tu bezwzględny priorytet surowcowego wykorzystania terenu. Złoża już udokumentowane na tych terenach powinny podlegać najwyższej ochronie. W przypadku złóż słabo rozpoznanych należy dążyć do lepszego ich rozpoznania. Tereny kwalifikowane do najwyżej ochrony powinny być wydzielone w opracowaniach planistycznych i bezwzględnie chronione.

Jednocześnie zostały zakwalifikowane do przedmiotowej kategorii następujące tereny:

- wszystkie tereny górnicze na terenie Gminy Suwałki,

- tereny znajdujące się poza obszarami objętymi zakazami wynikającymi z przepisów dotyczących ochrony przyrody: wskazane na rysunkach studium tereny udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego (nie dotyczy to terenów wskazanych w granicach udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Potasznia" wg dokumentacji geologicznej z lat 1967 - 1969 roku i udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Sobolewo-Krzywe" wg dokumentacji geologicznej z 1968 roku) oraz tereny działek geodezyjnych lub ich części bezpośrednio przyległych do terenów górniczych.

2. Tereny kwalifikowane do podwyższonej ochrony złóż - T-PO

Tereny kwalifikowane do podwyższonej ochrony cechują dobre walory geologiczno-surowcowe. Tereny te powinny stanowić rezerwy surowcowe. Zalecanym, głównym kierunkiem zagospodarowania tych terenów, powinno być użytkowanie rolnicze. Tereny winny być chronione przed trwałą zabudową lub zagospodarowaniem uniemożliwiającym przeszłe eksploatowanie złoża. Złoża mogą być dokumentowane jednak zmiana sposobu użytkowania obecnie nie jest możliwa . W przypadku potwierdzenia walorów geologiczno-surowcowych, tereny te mogą przejść do kategorii wyższej, czyli terenów najwyższej ochrony. W przypadku nie potwierdzenia walorów geologiczno-surowcowych tereny te mogą przejść do kategorii niższej, czyli terenów zwykłej ochrony.

Tereny T-PO występują przede wszystkim w północnej części Gminy (rejon Białej Wody) i w północno-zachodniej części Gminy (rejon Zielonego Kamedulskiego).

3. Tereny kwalifikowane do zwykłej ochrony złóż - T-ZO

Kategoria ta obejmuje tereny, które cechują mierne walory geologiczno-surowcowe. Dostępne aktualnie materiały źródłowe dyskwalifikują te tereny w aspekcie surowcowym. Nie przewiduje się na tych terenach poszukiwania lub dokumentowania złóż kruszywa naturalnego w celu potwierdzenia walorów geologiczno-surowcowych.

4. Tereny niedostępne dla surowcowego wykorzystania - T-ND

Kategoria ta obejmuje tereny, które na mocy aktualnie obowiązujących przepisów prawnych, nie mogą być dostępne dla potrzeb surowcowych.

Za tereny niedostępne dla surowcowego wykorzystania na terenie Gminy Suwałki uznano:

- tereny pod naturalnymi zbiornikami wód stojących i płynących
- tereny zabudowane (TEREN ZWARTEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ zabudowa osadnicza)
- teren Wigierskiego Parku Narodowego
- tereny zwartych kompleksów leśnych
- teren tarasu zalewowego rzeki Czarnej Hańczy
- tereny w Obszarach Chronionego Krajobrazu
- tereny otuliny Wigierskiego Parku Narodowego
- tereny ogrodów działkowych
- tereny niezbędne dla realizacji inwestycji celu publicznego.

Jednocześnie w obszarze gminy Suwałki znajdują się tereny które cechują dobre walory geologiczno-surowcowe, które powinny stanowić rezerwy surowcowe. Zalecanym, głównym kierunkiem zagospodarowania tych terenów jest ich ochrona przed trwała zabudową.
Tereny te obejmują udokumentowane złoża w obszarach objętych zakazami wynikającymi z przepisów dotyczących ochrony przyrody (np. w obszarach chronionego krajobrazu).
Bazując na kryteriach geologiczno-surowcowych i sozologiczno-planistycznych można stwierdzić, że predysponowaną do działalności górniczej w odniesieniu do kruszywa naturalnego jest zachodnia część Gminy Suwałki (tereny T-NO).
W części wschodniej Gminy (m.in. w rejonie msc. Sobolewo i Krzywe) należy dążyć do stopniowej likwidacji działalności górniczej.

Na rysunkach Studium wyróżniono:
a) Tereny kwalifikowane do najwyższej ochrony złóż - T-NO,
b) Tereny kwalifikowane do podwyższonej ochrony złóż - T-PO,
c) Tereny kwalifikowane do zwykłej ochrony złóż - T-ZO,
d) Tereny niedostępne dla surowcowego wykorzystania - T-ND.

III.18. Obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu

Tereny konkretnych lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, w ramach obszarów, o których mowa w punktach 18.1 oraz inne tereny w przypadku zamiaru realizacji inwestycji w ramach dopuszczeń, o których mowa w punkcie 18.2, należy objąć opracowaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które określą szczegółowo zasady zagospodarowania terenów.

18.1. **Rozmieszczenie obszarów OZE**

Na rysunku Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Suwałki - Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego, wyróżniono:
1) lokalizację istniejących elektrowni wiatrowych oraz strefy w których nie mogą być lokalizowane i budowane budynki mieszkalne albo budynki o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, obejmując tereny zlokalizowane w odległości równej lub mniejszej od dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej mierzonej od poziomu gruntu do najwyższego punktu budowli, wliczając elementy techniczne, w szczególności wirnik wraz z łopatami (całkowita wysokość elektrowni wiatrowej) - na podstawie przepisów ustawy z dnia 20

maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 654) – są to istniejące obszary, na których rozmieszczone są urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru;

2) obszary, na których rozmieszczone mogą być urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, na których dopuszcza się lokalizację źródeł wykorzystujących w procesie przetwarzania energię promieniowania słonecznego, wraz z infrastrukturą techniczną konieczną do ich obsługi oraz przesyłu wytworzonej energii – są to wyznaczone grunty w obrębie geod. Sobolewo, Osinki, Dubowo Drugie, Poddubówek, Taciewo, Osowa, Biała Woda, Wychodne, Lipniak, Zielone Kamedulskie, Burdeniszki Potasznia oraz Turówka Nowa;

3) obszary, o których mowa w podpunktach 1 i 2 stanowią jednocześnie strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

18.2. **Dopuszczenia OZE**

1) Dopuszcza się lokalizowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, wykorzystujących w procesie przetwarzania: energię promieniowania słonecznego np. w postaci farm fotowoltaicznych we wskazanych strefach od istniejących elektrowni wiatrowych; oraz na terenie obrębów geodezyjnych Dubowo Drugie, Dubowo Pierwsze, Wychodne, Biała Woda, Poddubówek, Okuniowiec, Osinki, Czarnakowizna, Korobiec.

2) Dopuszcza się lokalizowanie elektrowni wodnej wykorzystującej wodę płynącą rzeki w obrębie geodezyjnym Sobolewo (na bazie nieczynnego młyna wodnego) pod warunkiem zachowania ciągłości morfologicznej rzeki dla zapewnienia migracji ryb i innych organizmów wodnych oraz z zastosowaniem technologii nie powodującej wtórnego zanieczyszczenia wód.

3) W Strefie I polityki przestrzennej – dla inwestycji związanych z funkcjonowaniem WPN lub pozostałych inwestycji proekologicznych na terenach zabudowanych dopuszcza się lokalizację urządzeń (mikroinstalacji produkujących energię elektryczną) montowanych na budynkach oraz w obrębie zabudowy działki siedliskowej wraz z infrastrukturą konieczną do ich obsługi.

4) Dla wszystkich terenów Strefie II i III polityki przestrzennej dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej do 100kW, wykorzystujących w procesie przetwarzania: energię promieniowania słonecznego, aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną oraz energię pozyskiwaną z biomasy, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych z zakazem wykorzystania odpadów i pozostałości z przemysłu przetwarzającego m.in. produkty produkcji rolnej, pod warunkiem, że nie kolidują z istniejącym zagospodarowaniem terenów, przy czym: w sołectwach: Nowa Wieś, Dubowo Drugie, Bród Mały, Trzciane, Kuków-Folwark, Poddubówek, Dubowo Pierwsze, Wychodne, Przebród, Biała Woda, Osinki, Czarnakowizna, Korobiec oraz na terenach w obrębach geodezyjnych: Lipniak, Okuniowiec, Mała Huta, Leszczewo, Tartak, Zielone Drugie, Zielone Królewskie, Zielone Kamedulskie, Kuków, Bród Stary, Bród Nowy, Osowa, Potasznia, Turówka Stara, Turówka Nowa, Żyliny, Korkliny, Kropiwne

Stare, Kropiwne Nowe, Wasilczyki, Taciewo, Niemcowizna, Płociczno – Tartak, Białe, Sobolewo – zakazuje się budowy biogazowni.

5) Dopuszczenie lokalizacji urządzeń, uwarunkowane musi być posiadaniem prawa do dysponowania na cele budowlane całości terenu niezbędnego dla realizacji inwestycji, który zawierać musi jednocześnie teren stanowiący strefę ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

Oddziaływanie spowodowane wytwarzaniem energii z odnawialnych źródeł energii (ogniwa fotowoltaiczne) oraz lokalizacji lotniska i bocznicy kolejowej, nie przekracza granic terenów lub nieruchomości, do których prowadzący działalność posiadają tytuł prawny. W przypadku terenów eksploatacji surowców naturalnych, od strony pól uprawnych należy zastosować zieleń izolacyjną o charakterze pasowym w celu ograniczenia zapylenia, które może utrudniać rolnicze wykorzystanie.

18.3. **Zakazy OZE**

1) Ustala się zakaz wyznaczania nowych lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW, wykorzystujących w procesie przetwarzania energię wiatru (m.in. w formie nowych zespołów farm wiatrowych lub pojedynczych obiektów i urządzeń).

2) Na terenie całej gminy ustala się zakaz lokalizowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, wykorzystujących w procesie przetwarzania: energię biomasy w postaci stałych lub ciekłych substancji pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, pochodzących z produktów, odpadów i pozostałości z przemysłu przetwarzającego m.in. produkty produkcji rolnej; biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów; biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych (w tym z wsadem pochodzenia przemysłowego).

III.19. Obszary, na których mogą być sytuowane obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2

Na terenie gminy Suwałki przewiduje się możliwość sytuowania obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 w trzeciej strefie polityki przestrzennej – rolniczo – osadniczej i aktywizacji gospodarczej. Wyznacza się obszary, na których mogą być sytuowane obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 w obrębach geodezyjnych Zielone Kamedulskie, Kuków, Bród Nowy, zgodnie z oznaczeniem na rysunku studium "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suwałki – kierunki zagospodarowania przestrzennego", w skali 1:25000.

Lokalizacja tychże obiektów może nastąpić wyłącznie na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Plan miejscowy przewidujący lokalizację obiektu handlowego o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 musi być sporządzony dla terenu położonego na

obszarze obejmującym co najmniej obszar, na którym powinny nastąpić zmiany w strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w wyniku realizacji tego obiektu.
Na wskazanych obszarach, przy opracowywaniu planów miejscowych należy w szczególności przeprowadzić analizy komunikacyjne i uwzględnić uwarunkowania lokalizacyjne. Nie ogranicza się rodzaju, struktury organizacyjnej, branży czy formy tych obiektów.

IV. UZASADNIENIE

IV.1. Objaśnienia przyjętych rozwiązań

Realizacja przyjętych w Studium kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy ma umożliwić osiągnięcie celu generalnego, jakim jest kształtowanie jej przestrzeni w kierunku wyrównywania dysproporcji w poziomie zagospodarowania w sposób generujący wzrost konkurencyjności, efektywności gospodarczej i poprawę warunków życia mieszkańców z wykorzystaniem walorów przyrodniczych, kulturowych i położenia.

Na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy, ustalono maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy:

- maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w badanej perspektywie tj. do roku 2040 wynosić będzie w granicach 568827 m^2 powierzchni użytkowej.
- maksymalne zapotrzebowanie na zabudowę usługową, która obejmuje łącznie powierzchnie o ustalonym przeznaczeniu podstawowym jako tereny zabudowy usługowej, usług sportowych i turystycznych oraz usług obsługi rolnictwa szacuje się w granicach 170648 m^2. (568827 m^2 * 30% = 170648 m^2)
- maksymalne zapotrzebowanie na zabudowę przemysłową szacuje się w granicach 146800 m^2 powierzchni użytkowej.

Ustalono, że, maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę przekracza sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, w związku z tym istnieje możliwość uzupełnienia bilansu terenów pod zabudowę o tereny wskazane do lokalizacji nowej zabudowy poza obszarami, o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych, w ilości wynikającej z uzupełnionego bilansu o różnicę tych wielkości wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy

i przewiduje się możliwość lokalizacji nowej zabudowy poza tymi obszarami, maksymalnie w ilości wynikającej z uzupełnionego bilansu.

Z powyższego zestawienia wynika potrzeba rezerwowania w Studium dodatkowych terenów pod zabudowę mieszkaniową (choć w niewielkim stopniu) oraz pod zabudowę produkcyjno-usługową.

Rezerwa terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową winna być zaspokojona w miejscowych planach będących w trakcie opracowania i uzupełniona o nowe tereny głównie na bazie obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.

Natomiast zabudowa przemysłowa może być realizowana obecnie na ok. 117 ha powierzchni terenów w Dubowie Pierwszym. Istnieje potrzeba wyznaczania dodatkowych terenów

przemysłowych. Maksymalne zapotrzebowanie na zabudowę produkcyjną i przemysłową może nie być uzależnione od lokalnego zapotrzebowania i może dynamicznie rosnąć.

W związku z intensywnym rozwojem terenów podmiejskich, w tym zakładów produkcyjnych i przemysłowych w rejonie Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz tendencją do lokalizowania funkcji usługowo-handlowych i produkcyjno-przemysłowych w III strefie polityki przestrzennej ukierunkowanej na aktywizację społeczno-gospodarczą, konieczne jest rezerwowanie nowych terenów z przeznaczeniem na te cele. Predysponowane są w tym względzie tereny położone poza obszarami struktur osadniczych i w powiązaniu z drogą ekspresową S61 na bazie istniejącego i projektowanych węzłów komunikacyjnych.

Określając zapotrzebowanie na nową zabudowę, o którym mowa w pkt. II.8.4.1. i II.8.4.2, bierze się pod uwagę:

1) perspektywę nie dłuższą niż 30 lat (na potrzebę opracowania przyjęto do roku 2040);
2) niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz nie więcej niż o 30%.

Jednocześnie wykazano możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy.

Realizacja tych kierunków ma również zapewnić osiągnięcie celów strategicznych zagospodarowania przestrzennego gminy:

1) rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej w celu podniesienia konkurencyjności obszaru i ochrony środowiska przyrodniczego,
2) stymulowanie rozwoju gospodarczego,
3) rozwój infrastruktury społecznej,
4) rozwój zasobów ludzkich.

Zakłada się osiągnięcie tych celów poprzez poniższe kierunki działań:

1) kształtowanie zrównoważonych struktur przestrzennych nawiązujących do europejskiego systemu gospodarki przestrzennej;
2) tworzenie warunków przestrzennych dla rozbudowy i modernizacji infrastruktury transportowej, systemów energetycznego i gazowniczego, wodno – kanalizacyjnego oraz rozwoju infrastruktury turystycznej.
3) kształtowanie elastycznych struktur przestrzennych tworzących warunki wzrostu, efektywności gospodarowania oraz racjonalnego wykorzystania zasobów przyrodniczych i kulturowych poprzez:

- tworzenie warunków przestrzennych sprzyjających lokalizacji inwestycji produkcyjnych i usługowych oraz zapewniających możliwość rozbudowy „otoczenia biznesu”,
- tworzenie warunków przestrzennych umożliwiających restrukturyzację i rozwój rolnictwa zdolnego sprostać standardom i konkurencji w Unii Europejskiej, a zwłaszcza do poprawy jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, standardu cywilizacyjnego wsi i zwiększenia zatrudnienia w sektorach pozarolniczych,

- kształtowanie zrównoważonych struktur przestrzennych sprzyjających rozwojowi turystyki i wypoczynku przy wykorzystaniu unikalnych walorów przyrodniczych.

4) kształtowanie struktur przestrzennych osadnictwa stwarzających warunki rozwoju regionalnej infrastruktury społecznej z uwzględnieniem:

- racjonalnej relacji funkcjonalno – przestrzennej między zamieszkaniem – pracą – rekreacją – usługami i administracją,
- współczesnych standardów cywilizacyjnych zaspakajania potrzeb społecznych, w tym kulturowych,
- zmniejszania nieuzasadnionej dysproporcji w rozmieszczaniu i jakości infrastruktury społecznej,

5) kształtowanie struktur przestrzennych tworzących warunki ekorozwoju z aktywną ochroną, wzbogaceniem i racjonalnym wykorzystaniem środowiska przyrodniczego, a w szczególności:

- prawnie chronionych, unikalnych w skali kraju i Europy walorów ekologicznych,
- zasobów wód powierzchniowych i podziemnych,
- rolniczej przestrzeni produkcyjnej i zasobów leśnych,

6) kształtowanie struktur przestrzennych umożliwiających ochronę krajobrazu kulturowego i obiektów zabytkowych przed zniszczeniem, degradacją i dewastacją oraz ich wykorzystanie do celów społecznych i gospodarczych, zgodnie z konwencjami i porozumieniami międzynarodowymi,

7) kształtowanie struktur przestrzennych o walorach obronnych zapewniających w szczególności:

- bezpieczeństwo i ochronę ludności i mienia,
- niezawodność funkcjonowania w warunkach zagrożenia państwa,
- wysoką odporność na skutki nadzwyczajnych zagrożeń środowiska i klęsk żywiołowych.

IV.2. Synteza ustaleń projektu studium

Zakres Studium określa art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Zakres ustaleń sformułowanych w niniejszym Studium wynika ze specyfiki gminy Suwałki. Projekt studium zgodnie z art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, tj. postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków jego realizacji, którego głównym elementem jest Prognoza oddziaływania na środowisko projektu studium.

Całość Studium stanowi uchwała Rady Gminy Suwałki w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suwałki z załącznikami:

1) Załącznik Nr 1 – „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suwałki – tekst Studium”;
2) Załącznik Nr 2 – rysunek studium w skali 1:25000 "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suwałki – uwarunkowania”,
3) Załącznik Nr 3 – rysunek studium w skali 1:25000 "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suwałki – kierunki zagospodarowania przestrzennego”,
4) Załącznik Nr 4 – rozstrzygnięcia o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suwałki.
Dokumentacja formalno-prawna Studium – zawiera dokumenty potwierdzające prace planistyczne związane z wymaganą przepisami procedurą opracowania Studium, w tym “Prognozę oddziaływania na środowisko” dotyczącą projektu Studium.

UWARUNKOWANIA

Gmina Suwałki zajmuje obszar około 265 km², stanowi to 20,3% powierzchni Powiatu Suwalskiego, który wynosi 1307 km².
Powierzchnię Gminy Suwałki stanowi: 14 538 ha użytków rolnych, 7 875 ha gruntów leśnych, 4 044 ha pozostałych gruntów, z tego ok. 2 897 ha wód powierzchniowych.
Gmina Suwałki – położona w północno – wschodniej Polsce, w północnej części województwa podlaskiego, jest pierwszą pod względem wielkości gminą w powiecie suwalskim.
W strukturze przestrzennej gminy Suwałki dominują przestrzenie otwarte – pola, łąki, lasy i zadrzewienia, wody powierzchniowe.
W znacznej części są to tereny o unikalnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych, objęte szczególnymi formami ochrony, stanowiące ważne ogniwo ekologicznego systemu obszarów chronionych województwa podlaskiego i kraju.
Obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze koncentrują się we wschodniej części gminy. Tam też znajdują się największe zbiorniki wodne (jeziora: Wigry, Pierty, Krzywe) oraz największe kompleksy leśne. Część zachodnia gminy ma charakter rolniczy, w krajobrazie dominują tereny upraw polowych i łąk.
Ważnym elementem struktury przestrzennej i przyrodniczej gminy jest rzeka Czarna Hańcza.
Liniowe istniejące elementy struktury przestrzennej gminy to:

- system drogowy: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne i wewnętrzne,
- sieć linii kolejowych,
- istniejące lotnisko sportowe na terenie Miasta Suwałki, które swoim oddziaływaniem obejmuje teren Gminy Suwałki,
- istniejące linie elektroenergetyczne 110 kV i 400 kV i stacje SN.

Do znaczących istniejących elementów struktury przestrzennej gminy należy zaliczyć również:

- istniejące elektrownie wiatrowe
- tereny górnicze.

W strukturze sieci osadniczej wskazać należy:

– Miasto Suwałki, które stanowi wielofunkcyjny ośrodek gminny, będący niezależną jednostką administracyjną, silnie oddziaływujący na gminę, położony poza jej granicami (gmina Suwałki jako gmina pierścieniowa Miasta Suwałki),
– wsie: Stary Folwark, Płociczno Tartak, Poddubówek, Przebród i Nowa Wieś, które pełnią funkcje usług oświatowych dla mieszkańców z terenów gminy,
– wsie pełniące ponadlokalne funkcje turystyczne: Wigry, Stary Folwark, Gawrych Ruda,
– wsie pełniące funkcję kultu religijnego: Wigry, Gawrych Ruda, Żyliny.

Użytki rolne Gminy Suwałki stanowią 54,95 % jej powierzchni ogólnej.

Najistotniejszym elementem hydrografii Gminy Suwałki są jeziora, których ogólna powierzchnia wynosi ok. 2 718 ha.

Gmina Suwałki leży w obrębie obszaru funkcjonalnego Zielone Płuca Polski, gdzie najważniejsze miejsce zajmuje Wigierski Park Narodowy. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych opisano w punkcie II.10 niniejszego opracowania.

Na obszarze Gminy Suwałki różnymi formami statusów ochronnych objęte są:

- tereny Wigierskiego Parku Narodowego i jego otuliny,
- obszary chronionego krajobrazu,
- obszary Natura 2000,
- pomniki przyrody.

Na terenie gminy Suwałki istnieją niewielkie tereny narażone na niebezpieczeństwo powodzi stanowiące zasięg zalewu bezpośredniego wodą o prawdopodobieństwie 1%, wskazane we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego, zlokalizowane przy rzece Czarna Hańcza w obrębach geodezyjnych Czarnakowizna, Potasznia, Bród Stary, Bród Nowy, Sobolewo i Cimochowizna oraz przy rzece Żubrówka w obrębie geodezyjnym Magdalenowo.

Na obszarze gminy Suwałki występują tereny szczególnie zagrożone **powodzią** położone nad rzeką **Czarna Hańcza** (rejon wsi Potasznia, Bród Nowy i Bród Stary, Sobolewo teren Wigierskiego Parku Narodowego) i nad rzeką **Żubrówka,** rejon wsi Magdalenowo. Obszar narażony na niebezpieczeństwo powodzi stanowi zasięg zalewu bezpośredniego wodą o prawdopodobieństwie 1%.

Na terenie gminy istnieją niewielkie zewidencjonowane obszary naturalnych zagrożeń geologicznych: obiekty „osuwiska", które znajdują się w obrębach geodezyjnych Okuniowiec, Lipniak i Sobolewo.

Przez teren gminy przebiega sieć dróg publicznych: krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych, o łącznej długości ok. 262,8 km, o następującej strukturze:

1) drogi krajowe – ok. 8,3 km
2) drogi wojewódzkie – ok. 33,9 km
3) drogi powiatowe – ok. 99,6 km
4) drogi gminne – ok. 121 km

Wskaźnik gęstości dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych w Gminie Suwałki kształtuje się na poziomie nieco wyższym od wskaźnika wojewódzkiego i wynosi 0,5358 km/km^2 powierzchni.

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ PRZEZNACZENIU TERENÓW

Dokonując analizy uwarunkowań wynikających ze stanu środowiska przyrodniczego i wymogów jego ochrony wzięto pod uwagę środowisko zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, zgodnie z którym środowisko to ogół elementów przyrodniczych, w tym także przekształconych w wyniku działalności człowieka, a w szczególności powierzchnię ziemi, kopaliny, wody, powietrze, krajobraz, klimat oraz pozostałe elementy różnorodności biologicznej, a także wzajemne oddziaływania pomiędzy tymi elementami.

Mając na uwadze uwarunkowania opisane w punktach II.2, II.3 wprowadzono waloryzację gminy i podział na trzy strefy polityki przestrzennej charakteryzujące się zróżnicowanymi uwarunkowaniami i możliwościami zagospodarowania przestrzennego:

Strefa I – o wysokim reżimie ochronnym, z dopuszczeniem rozwoju turystyki i rolnictwa. Granice strefy pokrywają się z granicami Wigierskiego Parku Narodowego

Strefa II – o podwyższonym reżimie ochronnym z możliwością rozwoju turystyki, rolnictwa i osadnictwa. Granice tej strefy pokrywają się z granicami otuliny Wigierskiego Parku Narodowego i obszarów chronionego krajobrazu

Strefa III – rolniczo – osadnicza i aktywizacji gospodarczej obejmująca pozostałe tereny gminy.

Jednocześnie ze względu na występowanie na terenie gminy bogatych złóż kruszyw (piasku ze żwirem) i konieczność uwzględnienia w gospodarowaniu przestrzenią złóż jako unikatowego, nieodnawialnego składnika środowiska przyrodniczego, którego eksploatacja jest (lub może być) niezbędna dla spełnienia wymagań zrównoważonego rozwoju, rozumianego jako sposób godzenia sprzecznych interesów ochrony środowiska i potrzeb życiowych społeczeństwa, dokonano waloryzacji terenów gminy pod katem możliwości prowadzenia działalności górniczej.

Waloryzacja została oparta na dwóch grupach kryteriów: pierwszą, tworzy grupa kryteriów geologiczno-surowcowych analizowane były tu klasy zasobności mierzone w tonach / m^3 oraz punkt piaskowy i miąższość, drugą, tworzy grupa kryteriów sozologiczno-planistycznych, oraz istniejące zagospodarowanie terenu i potrzeby realizacji polityki przestrzennej. Ustalenia dotyczące podziału obszaru gminy na tereny pod kątem ochrony złóż i możliwości ich wykorzystania opisano w punkcie III.16.

Kierunki rozwoju sieci osadniczej wynikają z jej obecnego stanu, potrzeb i warunkowane są możliwościami określonymi w analizie ekonomicznej, środowiskowej i społecznej. Podstawową zasadą jest dążenie do likwidacji narastających dysproporcji i zagrożeń.

Działania powyższe wiążą się głównie z możliwościami rozbudowy infrastruktury technicznej i komunikacji. Zakłada się utrzymanie dotychczasowej hierarchii struktury sieci osadniczej, przewidując jednocześnie powiększenie zakresu usług w istniejących jednostkach.

W celu zapewnienia ładu przestrzennego, utrzymania i zapewnienia harmonijnego rozwoju, zachowania walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych środowiska ustala się poniższe zasady do uwzględnienia w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego:

– racjonalne wykorzystanie terenów zwłaszcza w wyznaczonych strefach rozwoju zabudowy – w tym osadnictwa, wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych;
– racjonalne zagospodarowanie terenów najbardziej atrakcyjnych turystycznie, w tym szlaków turystycznych, przy zachowaniu i ochronie walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych;
– zachowanie właściwej skali i charakteru zabudowy związanej z funkcją mieszkaniową i przy uwzględnieniu tradycyjnej, występującej na tym obszarze architektury wiejskiej;
– ograniczanie konfliktów wynikających z różnych sposobów użytkowania terenów,
– uzupełnianie systemu komunikacyjnego oraz poprawę jego parametrów.

Jako wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy przyjąć również kierunki działań zmierzających do:

1) tworzenia warunków zapewniających kształtowanie przejrzystej struktury przestrzennej miejscowości poprzez modernizację istniejących obiektów i przeznaczanie wolnych terenów pomiędzy już zainwestowanym lub w ich sąsiedztwie, szczególnie na obszarach zwartej zabudowy pod nowe funkcje mieszkalne, usługowe, rekreacyjne;
2) utrzymanie harmonijnego krajobrazu otwartego szczególnie na obszarach najbardziej atrakcyjnych krajobrazowo czy kulturowo;
3) racjonalnego wykorzystania walorów przyrodniczych, kulturowych, krajobrazowych dla zagospodarowania turystycznego i wypoczynkowego;
4) tworzenia terenów przestrzeni publicznych, miejsc wypoczynku, sportu, zieleni, ciągów pieszych, parkingów
5) tworzenie terenów inwestycyjnych zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz przy minimalizowaniu konfliktów przestrzennych.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SUWAŁKI

UWARUNKOWANIA

ZAŁĄCZNIK NR 2
DO UCHWAŁY NR XXII/235/20
RADY GMINY SUWAŁKI
z dnia 27 października 2020 r.

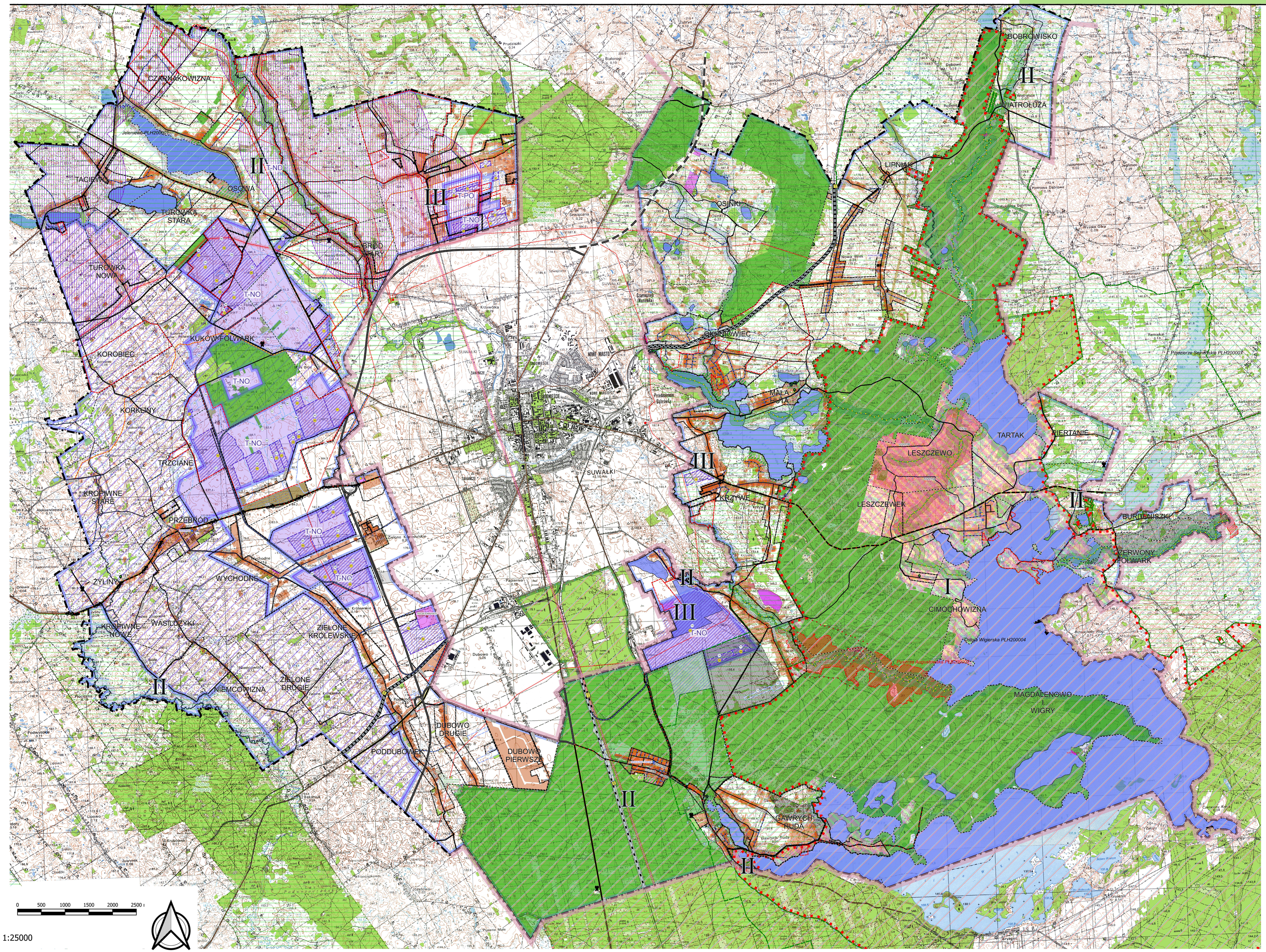

UWARUNKOWANIA
LEGENDA DO RYSUNKU W SKALI 1:25000

GRANICE
- GRANICE OBSZARU OBJĘTEGO STUDIUM
- GRANICE POWIATÓW
- GRANICE OBRĘBÓW GEODEZYJNYCH

GRANICE OBSZARÓW OBJĘTYCH MIEJSCOWYMI PLANAMI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
- MPZP OBOWIĄZUJĄCE
- MPZP W TRAKCIE OPRACOWANIA

PRZEZNACZENIE I ZAGOSPODAROWANIE
- PUNKTY ADRESOWE
- TERENY ZABUDOWANE I PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ
- TERENY ROZDROŻNYCH OGRODÓW DZIAŁKOWYCH
- TERENY REKREACYJNE
- CMENTARZE
- INFRASTRUKTURA I OZE
- TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH (JEZIOR I RZEK)
- TERENY LASÓW

GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH
- TERENY KOLEJOWE
- TERENY REZERWATU OSOBY NARODOWEJ

UZBROJENIE TERENÓW

INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA

DROGI PUBLICZNE
- KOLEJOWE ISTNIEJĄCE
- KRAJOWA PROJEKTOWANA
- WOJEWÓDZKIE ISTNIEJĄCE 2
- POWIATOWE ISTNIEJĄCE
- GMINNE ISTNIEJĄCE
- GMINNA (przenaszenie)

KOLEJ
- LINIE KOLEJOWE JEDNOTOROWE
- BOCZNICE KOLEJOWE DO STREF PRZEMYSŁOWYCH I GÓRNICZYCH MIASTA I GMINY SUWAŁKI
- KOLEJ TURYSTYCZNA WĄSKOTOROWA
- LOTNISKO
- LOKALIZACJA LOTNISKA NA TERENIE MIASTA SUWAŁKI

ELEKTROENERGETYKA
- STACJE GPZ I RPZ
- LINIA NAPOWIETRZNA 400 kV WRAZ Z PASEM TECHNOLOGICZNYM
- LINIE NAPOWIETRZNE 110 kV WRAZ Z PASEM TECHNOLOGICZNYM
- LOKALIZACJA ELEKTROWNI WIATROWYCH
- STREFA WYŁĄCZEŃ OGRANICZEŃ BUDOWLI LUB MIESZKAŃ OD DŹWIĘKU EMITOWANEGO WYSOKOŚCI ISTNIEJĄCEJ ELEKTROWNI WIATROWEJ

TELEKOMUNIKACJA
- ELEMENTY SIECI SZEROKOPASMOWEJ PO „SKI WSCHODNIEJ"
- LOKALIZACJA MASZTÓW STACJI BAZOWYCH TELEFONII KOMÓRKOWEJ
- LOKALIZACJA URZĄDZENIA DVORIOME
- TRASA ISTNIEJĄCA RADIOLINII

WODA, KANALIZACJA DESZCZOWA I SANITARNA
- UJĘCIA WODY DO CELÓW INNYCH NIŻ ZAOPATRZENIA W WODĘ
- GŁÓWNE SIECI WODOCIĄGOWE
- OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW
- GŁÓWNE SIECI KANALIZACJI SANITARNEJ
- ODBIORNIK WÓD DESZCZOWYCH
- GOSPODARKA ODPADAMI

GAZ
- LOKALIZACJA STACJI REGAZYFIKACJI GAZU LNG
- TRASA MIĘDZYSYSTEMOWEGO GAZOCIĄGU POLSKA LITWA DN 700
- LOKALIZACJA ZCLIP

OCHRONA PRAWNA ELEMENTÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO (W TYM GRANICE I OZNACZENIA OBIEKTÓW I OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH)
- GRANICA OTULINY WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO
- GRANICA WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO
- OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
- OBSZARY NATURA 2000 OSO
- OBSZARY NATURA 2000 SOO
- LOKALNE KORYTARZE EKOLOGICZNY
- BUFOR LOKALNYCH KORYTARZY EKOLOGICZNYCH
- GKPnA-GŁÓWNY KORYTARZ EKOLOGICZNY REGIONALNEJ SIECI EKOLOGICZNEJ
- GKPnA-OBSZAR WĘZŁOWY
- POMNIKI PRZYRODY
- STREFY OCHRONNE WÓD
- TERENY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI STANOWIĄCE ZASIĘG ZALEWU BEZPOŚREDNIEGO WODA O PRAWDOPODOBIEŃSTWIE 1%
- TERENY ZAGROŻONE OSUWANIEM SIĘ MAS ZIEMNYCH - ZAEWIDENCJONOWANE OBSZARY NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH
- KRAJOBRAZ WYSTĘPNY

STREFY OCHRONY KRAJOBRAZOWEJ
- STREFA OCHRONY KRAJOBRAZOWEJ PODSTAWOWEJ
- STREFA OCHRONY KRAJOBRAZOWEJ RENATURYZACYJNEJ
- STREFA OCHRONY KRAJOBRAZOWEJ STABILIZUJĄCEJ
- STREFA OCHRONY KRAJOBRAZOWEJ ZACHOWAWCZEJ
- OBSZARY GÓRNICZE
- TERENY GÓRNICZE
- TERENY UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KRUSZYWA NATURALNEGO

OCHRONA PRAWNA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO
- ZABYTKOWE PARKI
- ZABYTKOWE CMENTARZE
- ZABYTKOWE OBIEKTY ARCHITEKTONICZNE

LOKALIZACJA I ZASIĘG NIERUCHOMEGO ZABYTKU ARCHEOLOGICZNEGO
- ZWALISKO POŁOŻNICZE, ŚLAD OSADNICTWA LUB STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE O POWIERZCHNI OKOŁO 1 ARA
- STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE O PROMIENIU 0,5 - 0,5 KM
- NIERUCHOMY ZABYTEK ARCHEOLOGICZNY O PROMIENIU 0,5 KM
- - KSZTAŁT ZNAKU ODDAJE ZARYS GRANIC STANOWISKA

NAJWAŻNIEJSZE SZLAKI TURYSTYCZNE
- SZLAK ROWEROWY MIĘDZYNARODOWY EURO VELO R 11
- „WSCHODNI SZLAK ROWEROWY GREEN VELO"
- „POLSKI SZLAK BOCIAN"
- NIEBIESKI SZLAK ROWEROWY „DOWSPUDA - DUBOWO II – SUWAŁKI – MAŁA HUTA – LESZCZEWO – STARY FOLWARK"
- ŻÓŁTY SZLAK ROWEROWY „SUWAŁKI - STARY FOLWARK"
- CZARNY SZLAK ROWEROWY „SUWAŁKI – OSOWA"
- MIEJSCOWY/LEWOSTRONNY SZLAK SAMOCHODOWY „SZLAK FRONTU WSCHODNIEGO I WOJNY ŚWIATOWEJ"
- POWIATOWY SZLAK SAMOCHODOWY „ŚLADAMI JAĆWINGÓW"
- EUROPEJSKI DALEKOBIEŻNY SZLAK PIESZY E-11
- PIELGRZYMKOWY SZLAK IM. JAKUBA „CAMINO POLACO"
- PAPIESKIE SZLAKI PIELGRZYMKOWE
- GŁÓWNE ISTNIEJĄCE ŚCIEŻKI ROWEROWE

WALORYZACJA TERENÓW GMINY SUWAŁKI POD KĄTEM WYSTĘPOWANIA ZŁÓŻ KRUSZYWA NATURALNEGO I OCHRONY ISTNIEJĄCYCH ZASOBÓW KOPALIN
- T-ND TERENY NIEDOSTĘPNE DLA SURUROWCOWEGO WYKORZYSTANIA - T-ND
- T-NO TERENY KWALIFIKOWANE DO NAJWYŻSZEJ OCHRONY ZŁÓŻ - T-NO
- T-PO TERENY KWALIFIKOWANE DO PODWYŻSZONEJ OCHRONY ZŁÓŻ - T-PO
- T-ZO TERENY KWALIFIKOWANE DO ZWYKŁEJ OCHRONY ZŁÓŻ - T-ZO

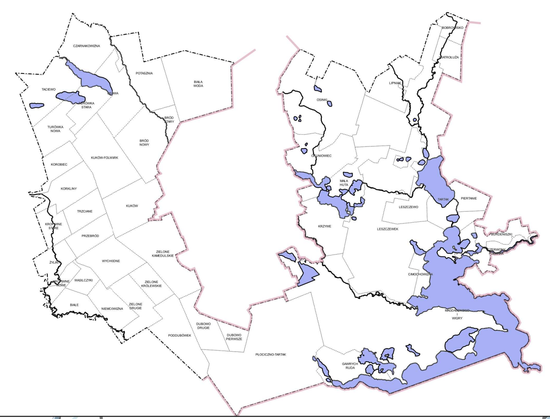

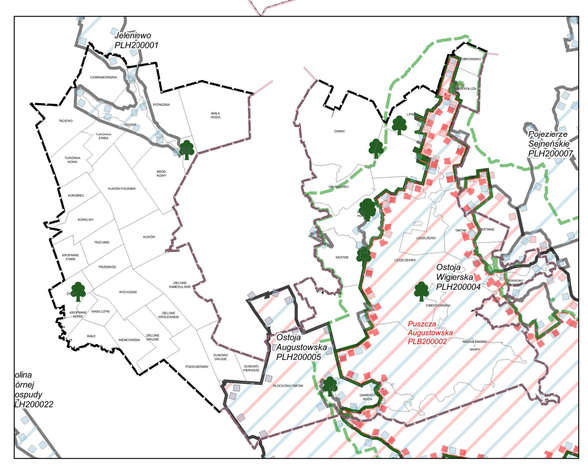

Projekt rysunku studium sporządzono na kopii mapy topograficznej, pochodzącej z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego

Skala 1

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SUWAŁKI

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZAŁĄCZNIK NR 3
DO UCHWAŁY NR XXII/235/20
RADY GMINY SUWAŁKI
z dnia 27 października 2020 r.

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
LEGENDA DO RYSUNKU W SKALI 1:25 000

GRANICE
- GRANICE OBSZARU OBJĘTEGO STUDIUM
- GRANICE POWIATÓW
- GRANICE OBRĘBÓW GEODEZYJNYCH

GRANICE OBSZARÓW OBJĘTYCH MIEJSCOWYM PLANEM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
- MPZP OBOWIĄZUJĄCE
- MPZP W TRAKCIE OPRACOWANIA

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ
- I STREFA I – O WYSOKIM REŻIMIE OCHRONNYM, Z DOPUSZCZENIEM ROZWOJU TURYSTYKI I ROLNICTWA
- II STREFA II – O PODWYŻSZONYM REŻIMIE OCHRONNYM Z MOŻLIWOŚCIĄ ROZWOJU TURYSTYKI, ROLNICTWA I OSADNICTWA
- III STREFA III – ROLNICZO – OSADNICZA I AKTYWIZACJI GOSPODARCZEJ

KOLEJE
- LINIA KOLEJOWA MAGISTRALNA JEDNOTOROWA
- LINIA KOLEJOWA MAGISTRALNA DWUTOROWA
- LINIA KOLEJOWA DRUGORZĘDNA JEDNOTOROWA
- PROJEKTOWANA LINIA KOLEJOWA MAGISTRALNA DWUTOROWA
- BOCZNICE KOLEJOWE DO STREF PRZEMYSŁOWYCH I GÓRNICZYCH MIASTA I GMINY SUWAŁKI
- KOLEJ TURYSTYCZNA WĄSKOTOROWA

STRUKTURA PRZESTRZENNA GMINY ORAZ PRZEZNACZENIE TERENÓW
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
- TERENY ZWARTEJ ZABUDOWY MIEJSKIEJ
- OBSZARY USŁUGOWE
- TERENY PRODUKCYJNE, SKŁADY I MAGAZYNY
- TERENY OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000m
- TERENY SPORTU I REKREACJI
- TERENY ROLNE
- TERENY ROZDROBNYCH OGRODÓW DZIAŁKOWYCH
- TERENY CMENTARZY
- TERENY ZIELENI
- TERENY LASÓW
- OBSZARY INFRASTRUKTURY
- OBSZARY I TERENY GÓRNICZE
- TERENY OZE (NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ZRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZYŁĄCZENIOWEJ DO 1MW) WRAZ Z STREFĄ OCHRONNĄ Z OGRANICZENIAMI W ZABUDOWIE ORAZ ZAGOSPODAROWANIU
- TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH (JEZIOR I RZEK)

GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH
- TERENY KOLEJOWE
- TERENY REGIONU OBRONY NARODOWEJ

UZBROJENIE TERENÓW
INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA
DROGI PUBLICZNE
- KRAJOWE ISTNIEJĄCE
- KRAJOWA PROJEKTOWANA
- WOJEWÓDZKIE ISTNIEJĄCE
- POWIATOWE ISTNIEJĄCE
- GMINNE ISTNIEJĄCE
- GMINNA (przeniesienie)
- GMINNE PROJEKTOWANE

KOLEJE
- LINIA KOLEJOWA MAGISTRALNA JEDNOTOROWA
- LINIA KOLEJOWA MAGISTRALNA DWUTOROWA
- LINIA KOLEJOWA DRUGORZĘDNA JEDNOTOROWA
- PROJEKTOWANA LINIA KOLEJOWA MAGISTRALNA DWUTOROWA
- BOCZNICE KOLEJOWE DO STREF PRZEMYSŁOWYCH I GÓRNICZYCH MIASTA I GMINY SUWAŁKI
- KOLEJ TURYSTYCZNA WĄSKOTOROWA
- LOTNISKO
- LOKALIZACJA LOTNISKA NA TERENIE MIASTA SUWAŁKI

WALORYZACJA TERENÓW GMINY SUWAŁKI POD KĄTEM WYSTĘPOWANIA ZŁÓŻ KRUSZYW NATURALNEGO I OCHRONY ISTNIEJĄCYCH ZASOBÓW KOPALIN
- TERENY NIEDOSTĘPNE DLA SUROWCOWEGO WYKORZYSTANIA - TAD
- TERENY KWALIFIKOWANE DO NAJWYŻSZEJ OCHRONY ZŁÓŻ - TAO
- TERENY KWALIFIKOWANE DO PODWYŻSZONEJ OCHRONY ZŁÓŻ - TAP
- TERENY KWALIFIKOWANE DO ZWYKŁEJ OCHRONY ZŁÓŻ - TZO

NAJWAŻNIEJSZE SZLAKI TURYSTYCZNE
- SZLAK ROWEROWY MIĘDZYNARODOWY EURO VELO R 11
- „WSCHODNI SZLAK ROWEROWY GREEN VELO"
- „PODLASKI SZLAK BOCIANI"
- NIEBIESKI SZLAK ROWEROWY „ZŁOTY SZLAK ROWEROWY „SUWAŁKI – MAŁA HUTA – LESZCZEWO – STARY FOLWARK"
- ZŁOTY SZLAK ROWEROWY „SUWAŁKI – STARY FOLWARK"
- ŚCIEŻKI REWEROWE O CHARAKTERZE LOKALNYM

INNFRASTRUKTURA TECHNICZNA
ELEKTROENERGETYKA
- STACJE GPZ / RPZ
- LINIA NAPOWIETRZNA 400 kV WRAZ Z PASEM TECHNOLOGICZNYM
- LINIE NAPOWIETRZNE 110 kV WRAZ Z PASEM TECHNOLOGICZNYM
- LOKALIZACJA ELEKTROWNI WIATROWYCH STREFA W ODLEGŁOŚCI RÓWNEJ LUB MNIEJSZEJ OD DZIESIĘCIOKROTNOŚCI WYSOKOŚCI ISTNIEJĄCEJ ELEKTROWNI WIATROWEJ

TELEKOMUNIKACJA
- ELEMENTY SIECI SZEROKOPASMOWEJ POLSKI WSCHODNIEJ
- LOKALIZACJA URZĄDZENIA DVOROWE
- LOKALIZACJA MASZTÓW STACJI BAZOWYCH TELEFONII KOMÓRKOWEJ
- TRASA ISTNIEJĄCEJ RADIOLINII

WODA, KANALIZACJA DESZCZOWA I SANITARNA
- UJĘDZIA WODY DO ZBIOROWEGO ZAOPATRZENIA W WODĘ
- GŁÓWNE SIECI WODOCIĄGOWE
- OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW
- GŁÓWNE SIECI KANALIZACJI SANITARNEJ
- ZBIORNIK WÓD DESZCZOWYCH
- GOSPODARKA ODPADAMI

GAZ
- LOKALIZACJA STACJI REGAZYFIKACJI GAZU LNG
- TRASA MIĘDZYSYSTEMOWEGO GAZOCIĄGU POLSKA LITWA DN 700
- TRASA GAZOCIĄGU ŚREDNIEGO CIŚNIENIA
- LOKALIZACJA ZZUP

OCHRONA PRAWNA ELEMENTÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO (W TYM GRANICE I OZNACZENIA OBIEKTÓW I OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH)
- GRANICA OTULINY WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO
- GRANICA WIGIERSKIEGO PARKU NARODOWEGO
- OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
- OBSZART NATURA 2000 SOO
- OBSZARY NATURA 2000 OSO
- LOKALNE KORYTARZE EKOLOGICZNE
- BUFOR LOKALNYCH KORYTARZY EKOLOGICZNYCH
- GKPn-GŁÓWNY KORYTARZ EKOLOGICZNY REGIONALNEJ SIECI EKOLOGICZNEJ
- GKPn-OBSZAR WIĘZŁOWY
- STREFY OCHRONNE WÓD
- TERENY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI STANOWIĄCE ZASIĘG ZALEWU (WYZNACZONEGO WODĄ O PRAWDOPODOBIEŃSTWIE 1%
- TERENY ZAGROŻONE OSUWANIEM SIĘ MAS ZIEMNYCH – ZEWIDENCJONOWANE OBSZARY NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH
- STREFY OCHRONY KRAJOBRAZOWEJ
- KRAJOBRAZ WYBITNY

STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ - SCHEMAT

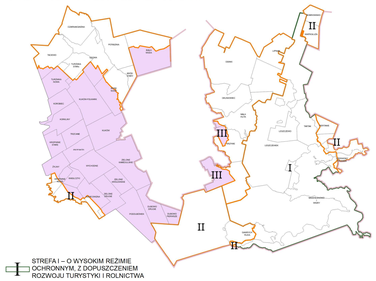

- I STREFA I – O WYSOKIM REŻIMIE OCHRONNYM, Z DOPUSZCZENIEM ROZWOJU TURYSTYKI I ROLNICTWA
- II STREFA II – O PODWYŻSZONYM REŻIMIE OCHRONNYM Z MOŻLIWOŚCIĄ ROZWOJU TURYSTYKI, ROLNICTWA I OSADNICTWA
- III STREFA III – ROLNICZO – OSADNICZA I AKTYWIZACJI GOSPODARCZEJ

Projekt nowego studium opracowano na kopii mapy topograficznej

Załącznik Nr 4
do uchwały Nr XXII/235/20
Rady Gminy Suwałki
z dnia 27 października 2020 r.

ROZSTRZYGNIĘCIA O SPOSOBIE ROZPATRZENIA UWAG DO PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SUWAŁKI

WYKAZ UWAG ZGŁOSZONYCH NA PODSTAWIE ART. 11 PKT 8 USTAWY Z DNIA 27 MARCA 2003 R.
O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM DO WYŁOZONEGO PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SUWAŁKI
WRAZ Z ROZSTRZYGNIĘCIEM O OSPOSOBIE ICH ROZPATRZENIA

L.p.	**Data wpływu uwagi**	**Nazwisko i imię nazwa jednostki organizacyjnej i adres zgłaszającego uwagi**	**Treść uwagi**	**Oznaczenie nieruchomości, której dotyczy uwaga**	**Ustalenia projektu studium nieruchomości której dotyczy uwaga**	**Rozstrzygnięcie Wójta Burmistrza albo Prezydenta Miasta w sprawie rozpatrzenia uwagi**		**Rozstrzygnięcia Rady Gminy załącznik do uchwały Nr XXII/235/20 z dnia 27.10.2020 r.**		**Uwagi**
						uwaga uwzględniona	**uwaga nieuwzględniona**	**uwaga uwzględniona**	**uwaga nieuwzględniona**	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
1.	20.08.2020 r.	*Anonimizacja danych osobowych* *	Przeznaczenie całych działek pod usługi	Zielone Królewskie dz. nr geod. 77 i 76/4	Dz. położone na terenie III.47.MN/RM w obszarze zwartej zabudowy wiejskiej	xxxxxxx	nieuwzględniona	xxxxxxx	nieuwzględniona	Nie wprowadzono funkcji usługowej na działkach, które zlokalizowane są w obszarze zwartej zabudowy wiejskiej obejmującej m.in. zabudowę usługową nieuciążliwą (w tym usług hotelarskich, gastronomicznych, rzemieślniczych, handlu, itp.)
2.	26.08.2020 r.	*Anonimizacja danych osobowych* *	Włączenie działki do MPZP w trakcie opracowania, przeznaczenie działki pod zabudowę jednorodzinną	Krzywe dz. nr geod. 155	Tereny rolnicze	xxxxxxx	nieuwzględniona	xxxxxxx	nieuwzględniona	Uwaga nie dotyczy zapisów studium a granic opracowania planu miejscowego zainicjowanego uchwałą rady Gminy Suwałki Nr XXI/174/12 z dnia 19.06.2012 r.

3.	03.09.2020 r.	*Anonimizacja danych osobowych **	Przeznaczenie działki z rolnej na budowlaną	Burdeniszki dz. nr geod. 127/4, 127/5	Tereny rolnicze objęte zakazem zabudowy	xxxxxxx	nieuwzględniona	xxxxxxx	nieuwzględniona	Działka położona na terenie objętym zakazem zabudowy, cennym przyrodniczo, chronionym przed rozprzestrzenianiem zabudowy
4.	09.09.2020 r.	*Anonimizacja danych osobowych **	Przeznaczenie działek pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Wniosek o rozszerzenie zasięgu obowiązującego planu miejscowego Gminy Suwałki do granic Wigierskiego Parku Narodowego	Krzywe dz. nr geod. 257/3, 548/3, 550/15, 263/1, 264/1	Dz. 263/1, 264/1, 548/3 – częściowo położone na terenie II.7.MN (obszar zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) i terenach rolniczych. 550/15, 257/3 – tereny rolnicze	xxxxxxx	nieuwzględniona	xxxxxxx	nieuwzględniona	Część działek uwzględnia wnioskowane przeznaczenie terenów. Dla dz. nr geod. 257/3, 548/3, 550/15, 264/1 nie złożono wniosków o zmianę przeznaczenia na etapie sporządzania projektu Studium
5.	09.09.2020 r.	*Anonimizacja danych osobowych **	Powiększenie terenu II.24.UT	Turówka Stara dz. nr geod. 23/25, 23/4, 23/6, 23/13, 23/21	Dz. położone na terenie II.24.UT (obszar sportu i rekreacji) wraz z terenami rolniczymi	xxxxxxx	nieuwzględniona	xxxxxxx	nieuwzględniona	Dla przedmiotowych działek nie złożono wniosków o zmianę przeznaczenia na etapie sporządzania projektu Studium
6.	29.09.2020 r.	*Anonimizacja danych osobowych **	Pomniejszenie obszaru przeznaczonego pod instalacje paneli fotowoltaicznych oraz powiększenie obszaru zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	Nowa Wieś dz. nr geod. 134/22	Dz. położona na terenie II.17.OZE oraz II.47.MN/RM w obszarze zwartej zabudowy wiejskiej	xxxxxxx	nieuwzględniona	xxxxxxx	nieuwzględniona	Obszar zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wyznaczony został w graniach obszaru zwartej zabudowy wiejskiej, zgodnie z obowiązującym mpzp, natomiast teren OZE wyznaczony poza granicami obszaru zwartej zabudowy wiejskiej w granicach działki ewidencyjnej
7.	29.09.2020 r.	*Anonimizacja danych osobowych **	Przeznaczenie działek pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną	Krzywe dz. nr geod. 554/3, 252/1	Dz. 554/3 położona na terenie II.28.MN/RM w obszarze zwartej zabudowy wiejskiej Dz. 252/1 położona na terenach rolniczych	xxxxxxx	nieuwzględniona	xxxxxxx	nieuwzględniona	W obszarze zawartej zabudowy wiejskiej możliwa jest realizacja zabudowy jednorodzinnej Dla dz. nr geod. 252/1 nie złożono wniosku o zmianę

										przeznaczenia na etapie sporządzania projektu Studium
8.	06.10.2020 r.	*Anonimizacja danych osobowych* *	Przeznaczenie pod zabudowę letniskową z możliwością budowy domku rekreacji indywidualnej do 35m^2 na zgłoszenie	Gawrych Ruda dz. nr geod. 32/17	Tereny rolnicze objęte zakazem zabudowy	xxxxxxx	nieuwzględniona	xxxxxxx	nieuwzględniona	Działka położona na terenie objętym zakazem zabudowy, cennym przyrodniczo, chronionym przed rozprzestrzenianiem zabudowy
9.	19.10.2020 r.	*Anonimizacja danych osobowych* *	Podzielenie działki 113/2 w całości na działki budowlane, możliwość budowania domu horyzontalnego, niepodpiwniczonego, dachu czterospadowego, parterowego	Okuniowiec 113/2	II.17.MN oraz częściowo tereny rolnicze	xxxxxxx	nieuwzględniona	xxxxxxx	nieuwzględniona	Uwaga nie dotyczy ustaleń Studium, dotyczy zasad podziału działki oraz kształtowania zabudowy określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Uwaga złożona po wyznaczonym terminie

* - Anonimizacja danych osobowych zgodnie z art. 5 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)